

Supă de pui pentru suflet de femeie

Jack Canfield
Mark Victor Hansen
Jennifer Read Hawthorne
Marci Shimoff

Jack Canfield, Mark Victor Hansen, Jennifer Read Hawthorne, Marci Shimoff

SUPĂ DE PUI PENTRU SUFLET DE FEMEIE

poveşti care deschid inima
şi reaprind spiritul mamelor

Original: 101 Stories to Open the Hearts and Rekindle the Spirits of Women (1996)

Traducerea:
DANIELA NEACŞU

virtual-project.eu

Editura: AMALTEA

2001

„Ce sărbătoare încântătoare! Faceți o pauză ca să citiți câteva povestiri din *Supă de pui pentru suflet de femeie.* Ziua vă va fi mai plină de bucurie și de iubire.”

Gladys Knight
Cântăreață și prezentatoare

„În sfârșit o *Supă de pui* pentru femei! M-a emoționat din toate punctele de vedere – am plâns, am râs, m-a inspirat. Vă mulțumesc pentru că mi-ați impresionat sufletul meu de femeie.”

Olivia Newton-John
Prezentatoare

„*Supa de pui pentru suflet de femeie* este o colecție fantastică de povestiri însuflețitoare dedicate femeilor. Ce mod fenomenal de a intra în relație cu alte femei! Cu siguranță, această carte te va mișca și-ți va înălța spiritul!”

Ann W. Richards
Fost guvernator al Texas-ului

„Ca femei, dăruim celorlalți o atât de mare parte din inimile și sufletele noastre. *Supă de pui pentru suflet de femeie* te va umple din nou de iubire, bucurie și însuflețire și te va ajuta să celebrezi spiritul feminin plin de mister.”

Barbara DeAngelis
Autor, *Real Moments*

„Nu citim prea des o carte care te amuză, te înalță și te mișcă până la lacrimi. *Supă de pui pentru suflet de femeie* este una din aceste cărți. O recomand din toată inima.”

Susan Jeffers, Ph. D
Autor, *Feal the Fear and Do It Anyway* și
End the Struggle and Dance with Life

„Mi-a plăcut *Supa de pui pentru suflet de femeie* – această ediție a *Supei de pui* m-a impresionat în mod special! Vă rog mai

scrieți pentru că am ajuns să depind de aceste cărți în decursul orelor lungi petrecute în avion!”

Daisy Fuentes
Manechin, actriță, purtătoare de cuvânt

„Aceste povestiri ne reamintesc ce înseamnă să fii femeie sau fată în complexitatea lumii de azi – să ai curaj, respect de sine și mentori care să ne îndemne să ne atingem idealurile. Orice femeie, oricât de ocupată ar fi, trebuie să rupă câteva momente ca să citească aceste povestiri. Ele îi vor împrospăta, însufleți și echilibra ziua!”

Leslie Smith
Director executiv, National Association for Female Executives Women’s Foundation

„Acest volum – *Supă de pui pentru suflet de femeie* – are puterea de a vindeca răceala obișnuită a sufletului uman.”

Margareta Arvidsson Cederroth
Fostă Miss Univers

„Această minunată colecție de povestiri surprinde bogăția de tapiserie a experienței țesute din viețile femeilor. Aceste povestiri sunt revigoratoare și pline de înțelepciune; ele ne ajută să devenim mai conștiente de noi înșine și să vedem cu mai multă claritate acele lucruri mărunte care dau sens vieților noastre.”

Ellen Greene
Profesor, Universitatea Oklahoma

„Lectura *Supei de pui pentru suflet de femeie* este o invitație de a ne conecta la ceea ce este mai bun în viețile noastre – credință, speranță, caritate și dragoste. Dați-mi, vă rog, două porții – una pentru mine, una pentru o prietenă!”

Susan B. Wilson
Autor, *Your Intelligent Heart: Notes to Women Who Work* și *Goal Setting*

Femeia fenomenală

Femeile frumoase se întreabă care e al meu secret
Nu-s nici frumoasă, n-am nici alura unui manechin
Dar când să le răspund încep
Cred ele că le spun minciuni.
Secretul meu stă în
Cuprinderea brațelor mele,
Suplețea șoldurilor mele,
Felul meu de a merge,
Rotunjimea buzelor mele.
Sunt femeie,
Fenomenal.
Femeie fenomenală,
Asta sunt.

Când intru undeva
Sunt stăpână pe mine
Cât despre bărbați,
Ei se ridică sau
Cad în genunchi.
Apoi roiesc în jurul meu
Ca albinele în stup.
Secretul meu stă în
Focul din privirea mea,
Scânteierea dinților mei,
Unduirea șoldurilor mele,
Și bucuria din mersul meu.
Sunt femeie,
Fenomenal.
Femeie fenomenală,
Asta sunt.

Bărbații, ei înșiși se întreabă
Ce văd la mine.
Încearcă atât de tare
Dar nu pot prinde
Misterul din lăuntrul meu.
Când încerc să le arăt
Ei spun că nu văd.

Secretul meu stă în
Arcuirea spatelui meu,
Lumina zâmbetului meu,
Îndrăzneala sânilor mei,
Și grația stilului meu.
Sunt femeie
Fenomenal.
Femeie fenomenală,
Asta sunt.

Acum înțelegi
De ce capul meu nu se pleacă.
Nu strig, nu țopăi primprejur
Nici n-am de ce să vorbesc tare.
Când tu mă vezi trecând
Trebuie să te simți mândru.
Secretul meu stă în
Zgomotul tocurilor mele,
Unduirea părului meu,
În palma mâinii mele,
În nevoia ta de mângâierea mea.
Pentru că sunt femeie,
Fenomenal.
Femeia fenomenală
Asta sunt.

Maya Angelou

Dedicăm această carte cu multă dragoste celor 2,9 miliarde de femei fenomenale din lume.

Fie ca aceste povestiri să vă miște adânc
Și să vă însuflețească spiritul.

Dedicăm, de asemenea, această carte părinților noștri, Ellen Taylor și Fred Angelis, Una și Paul Hansen, Maureen și Brooks Reed, și Louise și Marcus Shimoff, pentru extraordinarul dar de dragoste și viață pe care ni l-ați făcut.

Mulțumiri

Ne-a luat mai mult de un an să scriem, compilăm și să edităm *„Supă de pui pentru suflet de femeie”.* A fost un efort făcut cu multă dragoste de fiecare dintre noi. Una din marile bucurii oferite de lucrul la această carte a fost colaborarea cu oamenii care și-au dedicat acestui proiect nu doar timpul și atenția, ci și sufletul și afecțiunea. Dorim să mulțumim următoarelor persoane pentru devotamentul și aportul lor, fără de care această carte n-ar fi existat.

Familiilor noastre care ne-au susținut cu dragoste pe tot parcursul acestui proiect, fiind „supa de pui” pentru sufletele *noastre!*

Lui Dan Hawthorne, pentru că a crezut în noi și în importanța acestui proiect. Îți mulțumim, Dan, pentru că ne-ai ajutat să nu ne abatem din drum și să ne păstrăm simțul umorului. Îți suntem recunoscători pentru dragostea și pentru minunatul tău simț al umorului.

Lui Rusty Hoffman, pentru dragostea sa necondiționată și sprijinul imens, pentru marele lui suflet și excepționalele sale cunoștințe despre Internet. Îți mulțumim, Rusty, pentru îndemnul tău neobosit de a ne bucura de fiecare clipă. Ești un sfânt!

Lui Maureen H. Reed, pentru că ne-a citit și recenzat sute de povestiri, pentru că a fost întotdeauna alături de noi și ne-a înveselit. Ai toată dragostea noastră!

Lui Louise și Marcus Shimoff, pentru sprijinul și dragostea lor nesfârșită. Vă mulțumim pentru bunăvoința neîntreruptă cu care ați cercetat toate lucrările de care am avut nevoie, și pentru că ați fost una din cele mai bune surse de povestiri. Aveți toată dragostea noastră!

Lui Elinor Hall, care ne-a ajutat în orice privință, de la conducerea secretariatului destinat cărții, la munca de cercetare și sprijinul afectiv. Niciun efort nu a fost prea mare sau prea mic pentru tine, Elinor, și îți mulțumim pentru dragostea, prietenia și fericirea pe care ni le-ai dăruit – n-am fi reușit fără tine!

Lui Ron Hall, pentru conștiinciozitatea, imaginația și dragostea lui nețărmurită.

Lui Carol Kline, pentru nesfârșita solicitudine cu care a citit și recenzat sute de povestiri, și pentru intervievarea a numeroase

femei și redactarea celor mai importante povestiri de inclus în volum. Îți suntem recunoscători, Carol, pentru dragostea și prietenia ta statornică.

Lui Joanna Cox, pentru efortul neobosit de dactilografiere a manuscrisului preliminar și pentru infinita răbdare cu care ne-a stat mereu alături. Ne-a bucurat influența ta statornică și ne-a făcut plăcere să lucrăm împreună.

Lui Nancy Berg și Eileen Lawrence, pentru excepționala redactare a povestirilor. Le mulțumim din suflet pentru măiestria cu care au surprins ideea cărții în povestirile la care au lucrat.

Lui Dan Clark, pentru că ne-a împărtășit multe din povestirile lui și pentru că a lucrat ore în șir la editarea lor, ajutându-ne astfel să respectăm termenele-limită.

Lui Suzanne Lawlor, pentru munca de cercetare și pentru generozitatea sufletului ei.

Lui K. Bernard, Bobby Roth, Susan Shatkin, Emily Sledge și Mary Zeilbeck, pentru ajutorul dat la redactare.

Lui Peter Vegso și Gary Seidler de la Health Communications Inc., pentru că au crezut în cartea noastră din momentul în care le-am propus-o și pentru că, datorită lor, cartea a ajuns la milioane de cititori. Peter și Gary, vă mulțumim!

Lui Christine Belleris, Mathew Diener și Mark Colucci, editorii noștri de la Health Communications Inc., pentru efortul și generozitatea fără de care cartea n-ar fi atins gradul de excelență pe care-l are.

Lui Kim Weiss și Arielle Ford, pentru munca extraordinară depusă în sectorul de relații publice.

Lui Patty Aubery și Nancy Mitchell, co-autori ai cărții „Supă de pui pentru un suflet supraviețuitor”, care ne-au îndrumat în procesul de elaborare a acestei cărți și n-au pregetat niciun moment să ne încurajeze și să ne inspire. Îți mulțumim, Patty, pentru că ai fost mereu alături de noi cu răspunsuri și multă înțelegere. Îți mulțumim, Nancy, pentru remarcabilul efort de a obține aprobarea pentru publicarea povestirilor în cartea noastră.

Lui Heather McNamara, pentru naturalețea, talentul și acuratețea cu care a redactat și pregătit manuscrisul final. Îți mulțumim din inimă pentru răbdarea și sugestiile tale neprețuite. Ești un colaborator extraordinar!

Veronicăi Valenzuela și Juliei Knapp, pentru munca lor în biroul lui Jack unde au făcut ca lucrurile să meargă ca unse.

Lui Rosalie Miller (mătușica Ro), care ne-a hrănit la propriu și la figurat cu mâncărurile și cu dragostea ei în ultimele săptămâni de pregătire a manuscrisului.

Lui Barry Spilchuk, pentru că a împărțit cu noi povestiri, desene, citate – și prăjiturele când a fost cazul. Apreciem din inimă, Barry, încurajările și umorul tău!

Lui Mark Tucker, pentru că a povestit publicului său din toată țara despre cartea noastră. Eforturile lui au avut drept rezultat sutele de povestiri care ne-au parvenit.

Lui Recie Mobley, Diane Montgomery și Jenny Bryson, pentru că au atribuit linia telefonică pentru povestiri celor mai buni vorbitori din firmele lor.

Lui Mavis Cordero și Companiei Women Inc., pentru că ne-au susținut proiectul și ne-au invitat să participăm la conferința pentru femei organizată la New York „Femei neobișnuite în domenii obișnuite”.

Lui Dan Fields, Elaine Glusac, Joann Landreth și Sheryl Vestal, pentru prezentarea cărții în publicațiile lor.

Lui Bonni Bartlett și Elizabeth Caulder, pentru sprijinul lor plin de entuziasm și pentru răspândirea veștii despre nevoia noastră de a avea cât mai multe povestiri.

Alizei Sherman de la Cybergirl Internet Media, pentru conceperea Website-ului nostru și pătrunderea noastră pe Internet.

Următoarelor persoane, care au îndeplinit sarcina colosală de a citi versiunea preliminară a cărții, ne-au ajutat să facem selecția finală și ne-au dat sugestii neprețuite pentru îmbunătățirea cărții: Patty Aubery, Kim Banks, Christine Belleris, Pamela Bice, Laura Chitty, Lane Cole, Debbie Davis, Linda Lowe DeGraaff, Pam Finger, Elinor Hall, Jean Hammond, Stephany Harward, Amy Hawthorne, Rachel Jorgensen, Kimberly Kirberger, Robin Kotok, Nancy Leahy, Jeanette Lisefski, Priscilla Lynch, Teres Lynch, Barbara McLoughlin, Karen McLoughlin, Heather McNamara, Barbara McQuaide, Jackie Miller, Nancy Mitchell, Cindy Palajac, Debra Halperin Poneman, Maureen H. Read, Wendy Read, Carol Richter, Loren Rose, Marjorie E. Rose, Heather Sanders, Wendy Sheets, Louise și Marcus Shimoff,

Carolyn Strickland, Paula Thomas, Debra Way și Kim Wiele. Mii de mulțumiri pentru eroica voastră contribuție!

Lui Craig Herndon, pentru dactilografierea manuscrisului și introducerea în calculator a tuturor datelor noastre. Munca lui Craig a fost instrumentală, în sensul că ne-a furnizat informații de la cititorii manuscrisului, ajutându-ne astfel să facem selecția finală a celor 101 de povestiri.

Companiei Fairfield Printing, în special lui Stephany Harward și Deborah Roberts, pentru entuziasmul cu care au susținut cartea și bunăvoința de a da prioritate „Supei de pui pentru suflet de femeie” în fața oricăror alte proiecte.

Lui Jim Rubis și Bibliotecii Publice Fairfield, lui Tony Kainauskas și Librăriei Secolul 21 pentru aportul lor remarcabil în activitatea de cercetare.

Lui Rick și Irene Archer, pentru talentul artistic și pentru frumusețea designului materialelor promoționale.

Lui Jerry Teplitz, pentru colaborarea la conceperea coperții.

Lui Terry Johnson, Bill Levacy și Blaine Watson, pentru iscusința cu care ne-au îndrumat în diversele aspecte ale acestui proiect.

Georgiei Noble, pentru că și-a pus casa la dispoziția noastră în ultimele zile ale lucrului nostru la carte și pentru că ne-a împărtășit din lumina și dragostea ei de frumos.

Lui M., pentru darul de înțelepciune și cunoaștere.

Următoarelor persoane, care și-au adus contribuția de sprijin afectiv și încurajări pe tot parcursul proiectului nostru: Amsheva Miller, Robert Kenyon, Lynn Robertson, Loren și Cliff Rose, Janet Jenkins, David și Sofia Deida și grupurilor noastre de sprijin.

Numeroșilor colaboratori la celelalte cărți din seria „Supă de pui pentru suflet”, pentru dragostea lor față de acest proiect și pentru bunăvoința nesfârșită cu care ne-au împărtășit povestirile lor.

Dorim de asemenea să mulțumim sutelor de persoane care ne-au trimis povestiri, poezii și citate pentru a fi incluse în „Supă de pui pentru suflet de femeie”. Deși ne-a fost imposibil să folosim în carte tot ce am primit, am fost profund impresionați de dorința voastră sinceră de a ne împărtăși nouă și cititorilor noștri povestirile voastre și chiar sufletul vostru. Vă mulțumim!

Din cauza vastității acestui proiect, am trecut cu vederea, poate că am scăpat din vedere numele unor persoane care ne-

au ajutat de-a lungul drumului. Dacă da, ne cerem scuze – fiți siguri că aveți toată aprecierea noastră.

Suntem profund recunoscători tuturor celor care ne-au întins mâna din toată inima lor făcând posibilă apariția acestei cărți.

Vă iubim pe toți!

Introducere

Cartea aceasta a fost ca un dar pentru noi. Din chiar clipa în care am conceput-o, am simțit dragostea, bucuria și spiritul de nesupus al femeii, cu fiecare pas pe care îl făceam. Nutrim speranța să considerați și voi cartea un dar.

Ani la rând, noi patru am vorbit publicului – cel mai adesea, publicului feminin – despre cum să-și trăiască viața din plin și să se bucure de ea. Ne-a emoționat, ne-a copleșit chiar, însuflețirea cu care femeile își deschideau sufletul și ne împărtășeau experiența și episoade din viața lor. Tocmai din această însuflețire s-a născut *Supă de pui pentru suflet de femeie.*

În procesul de elaborare a cărții, am fost zilnic martorii unor miracole. A fost ca și cum o mână invizibilă ne-a arătat drumul până la sfârșit.

De exemplu, am încercat, mai mult de un an, să dăm de Phyllis Volkens, autoarea cărții „Un sărut de noapte bună”, ca să-i cerem permisiunea de a insera povestea ei în cartea noastră. Am găsit, în cele din urmă, un văr îndepărtat, care ne-a spus că Phyllis și soțul ei se mutaseră în Iowa, la doar câțiva kilometri de Jennifer și Marci! Dar și mai surprinzător a fost răspunsul lui Stanley, soțul lui Phyllis, la rugămintea noastră. Ne-a spus că e cu adevărat fericit că i-am găsit. De ani de zile erau fani ai seriei *Supă de pui pentru suflet,* dar Phyllis nu mai avea mult de trăit. N-a putut să nu-i spună că povestea ei va apărea în cartea noastră; mai târziu ne-a spus cât de mult a însemnat asta pentru ea. Phyllis a murit două zile mai târziu.

Femeile care ne-au trimis povestiri ne-au mărturisit de nenumărate ori cât sunt de recunoscătoare pentru că le-am dat ocazia să le aștearnă pe hârtie. Ne-au spus că, deși povestirile lor nu au fost incluse în carte, sunt bucuroase că au putut să-și exprime gândurile. În felul acesta, s-au simțit purificate și înnobilate.

Cartea ne-a schimbat și pe noi. Vedem cu mai multă claritate acum ce are cu adevărat importanță în viață. Apreciem acum cu mai multă acuitate experiența umană. Și trăim clipa mai din plin.

Femeile oferă lumii daruri atât de minunate prin compasiunea, înțelepciunea și sinceritatea lor. Dorința noastră cea mai puternică este ca ori de câte ori citiți această carte să

resimțiți o și mai mare apreciere față de voi înșivă și față de ceilalți – așa cum s-a întâmplat cu noi.

După cum a spus una din femeile care ne-au scris, Mary Michalica:

> *Toate femeile trec, în viața lor, prin perioade în care sunt supuse la o mulțime de solicitări: familia, serviciul, soțul, fostul soț, copiii, copiii adoptivi, părinții.*
>
> *Este important, chiar necesar, să ne oprim și să reevaluăm prioritățile pe care le avem, să reflectăm la misiunea noastră în viață. Pentru că, doar ținând la noi înșine, putem ține și avea grijă de alții. Uneori suntem obligate să spunem: „Opriți-vă! Ascultați-mă. Am de spus o poveste.”*

Vă oferim, deci, din inimă *Supa de pui pentru suflet de femeie.* Fie să împărtășiți și voi miracolul iubirii și entuziasmului când veți citi cartea. Fie ca ea să vă emoționeze și să vă însuflețească spiritul.

Jack Canfield, Mark Victor Hansen,

Jennifer Read Hawthorne și Marci Shimoff

1. DESPRE IUBIRE

Cele mai bune și mai frumoase lucruri din lume nu sunt nici vizibile, nici palpabile. Ele trebuie simțite.

Helen Keller

Gardenia albă

În fiecare an de ziua mea, începând de la 12 ani, primeam acasă, nu știu de la cine, o gardenie albă. N-am găsit niciodată vreo carte de vizită sau vreun bilețel, iar telefoanele la florărie n-au dat niciun rezultat pentru că floarea era plătită întotdeauna cu bani gheață. După o vreme, am încetat să mai încerc să aflu identitatea expeditorului. Mă bucuram doar de frumusețea și parfumul amețitor al acelei flori misterioase, de un alb perfect, cuibărită în faldurile hârtiei creponate, roz.

Dar n-am încetat niciodată să mă întreb cine ar putea fi expeditorul. Mi-am petrecut unele din cele mai fericite clipe visând cu ochii deschiși la o persoană minunată și interesantă, dar prea timidă sau excentrică să-și facă cunoscută identitatea.

În adolescență, mă distram întrebându-mă dacă expeditorul nu e cumva vreun băiat de care eram îndrăgostită la nebunie sau poate cineva necunoscut care mă remarcase.

Mama își aducea și ea contribuția la speculațiile mele. Mă întreba dacă nu exista vreo persoană căreia îi făcusem un serviciu deosebit, care și-ar putea arăta recunoștința în felul acesta anonim. Îmi aducea aminte de vremea când mergeam pe bicicletă, iar vecina noastră venea acasă cu mașina încărcată de copii și alimente. O ajutam întotdeauna să descarce cumpărăturile și aveam grijă să nu se ducă copiii în stradă. Sau poate că expeditorul misterios nu era altul decât bătrânul de peste drum. Iarna, îi duceam adeseori corespondența în casă, să nu fie nevoit să se aventureze pe treptele acoperite de gheață.

Mama a făcut tot ce i-a stat în putință ca să-mi stimuleze imaginația în legătură cu gardenia. Dorea ca noi, copiii, să avem o minte creatoare. Dorea, de asemenea, să ne simțim îndrăgiți și iubiți nu doar de ea, ci de toată lumea.

La 17 ani, un băiat mi-a frânt inima. În noaptea în care ne-am văzut pentru ultima oară, am adormit plângând. Când m-am trezit a doua zi dimineața, cineva scrisese cu rujul pe oglindă: „Inima mea știe, când jumătățile de zei se duc, intră în scenă zeii”. M-am gândit multă vreme la acest citat din Emerson și l-am lăsat unde-l scrisese mama până când mi-a trecut durerea. Când, în cele din urmă, am șters oglinda, mama a înțeles că totul reintrase în normal.

Au fost însă și răni pe care mama nu le-a putut vindeca. Cu o lună înainte să termin liceul, tata a făcut un atac de cord și a murit. Sentimentele mele au trecut de la durerea neostoită la renunțare, teamă, neîncredere și furia neputincioasă că tata lipsea de la unul din cele mai importante momente din viața mea. Mi-am pierdut total interesul față de evenimentul absolvirii, spectacolul organizat de clasele mari și balul de absolvire – evenimente pentru care muncisem și pe care le așteptasem cu nerăbdare. Mă gândeam chiar să rămân acasă și să dau mai degrabă la colegiu aici decât să plec la facultate în alt oraș cum plănuisem, pentru că mi se păruse mai sigur.

Mama, în pofida propriei ei dureri, n-a vrut să audă că lipsesc de la vreunul din aceste evenimente. În preziua morții tatei, fusesem amândouă să cumpărăm rochia de bal și chiar găsisem una minunată – metri întregi de muselină imprimată cu roșu, alb

și albastru. Îmbrăcată cu ea, m-am simțit ca și cum aș fi fost Scarlett O'Hara. Dar era prea mare, iar cum a doua zi a murit tata, am uitat cu totul de rochie.

Mama n-a uitat, însă. Cu o zi înainte de bal, am găsit rochia așteptându-mă s-o îmbrac – era măsura potrivită. Trona maiestuos pe canapeaua din sufragerie, un dar făcut cu gust și multă dragoste. Poate că mie mi-era indiferent dacă am sau nu o rochie nouă la bal, dar mamei nu.

Se preocupa de ceea ce simțeam noi, copiii, despre noi înșine. Ne-a insuflat sentimentul că lumea e fascinantă și ne-a făcut capabili să vedem frumusețea chiar și în contrariul ei.

Într-adevăr, mama și-a dorit ca noi, copiii, să ne considerăm asemeni gardeniei – încântători, viguroși, perfecți, răspândind o aură magică și poate, un strop de mister.

Mama a murit când aveam 22 de ani, la zece zile după ce m-am căsătorit. Din anul acela, gardeniile n-au mai venit.

Marsha Arons

Cuvinte din inimă

Lacrimile cele mai amare vărsate la un mormânt sunt din cauza cuvintelor nerostite și gesturilor nefăcute.

Harriet Beecher Stowe

Majoritatea oamenilor simt nevoia să audă cele „trei cuvințele". Din când în când se întâmplă ca unii să le audă la momentul potrivit.

Am întâlnit-o pe Connie în ziua când a fost internată în salonul unde mă oferisem să lucrez voluntar. Soțul ei, Bill, se foia nervos, în timp ce Connie era transferată de pe targă în pat. Deși în ultima fază a luptei împotriva cancerului, Connie era vioaie și veselă. Am așezat-o confortabil în pat. Am terminat notarea numelui ei pe toate obiectele spitalului pe care urma să le folosească, apoi am întrebat-o dacă mai are nevoie de ceva.

„Da, da", răspunse, „vrei să-mi arăți cum se folosește televizorul? Îmi plac nespus telenovelele și n-aș vrea să rămân în urmă cu întâmplările." Connie era o romantică. Adora

telenovelele, poveștile romanțioase și filmele de dragoste bune. După ce ne-am împrietenit, mi-a mărturisit cât se simțea de frustrată pentru că 32 de ani a fost măritată cu un bărbat care o numea adesea „prostuță”.

„Știu că Bill ține la mine”, mi-a spus, „dar face parte din bărbații care nu spun *te iubesc* și nu trimit niciodată o felicitare”. A oftat și s-a uitat pe fereastră la copacii din curte. „Ce n-aș da să-mi spună *te iubesc,* dar nu-i stă în fire.”

Bill o vizita pe Connie în fiecare zi. La început, stătea pe scaunul de lângă pat în timp ce Connie se uita la televizor. Apoi, când ea a început să doarmă mai mult, se plimba pe coridorul de lângă rezerva ei. Mai târziu, când Connie nu se mai putea uita la televizor și era din ce în ce mai rar conștientă, am început să petrec mai mult timp cu Bill când era la spital.

Mi-a povestit că lucrase ca tâmplar și că îi plăcea să meargă la pescuit. El și Connie nu aveau copii, dar se bucuraseră la vârsta pensionării să călătorească, până când s-a îmbolnăvit Connie. Bill nu putea da glas sentimentelor lui în legătură cu faptul că soția lui era pe moarte.

Într-o zi, la o cafea în cantina spitalului, i-am vorbit despre femei și cum avem nevoie de romantism în viața noastră; cum ne place să primim felicitări sentimentale și scrisori de dragoste.

„Îi spui lui Connie că o iubești?” am întrebat (știind care va fi răspunsul lui); s-a uitat la mine ca la o nebună.

„N-am de ce”, spuse el. „Ea *știe* că o iubesc!”

„Sunt sigură că știe” am zis și i-am cuprins mâinile într-ale mele – mâini aspre, mâini de tâmplar, care țineau strâns ceașca de parcă aceasta ar fi fost singurul lucru de care se putea agăța – „dar vrea s-o și audă, Bill. Simte nevoia să audă ce a însemnat ea pentru tine în toți acești ani. Gândește-te la asta, te rog.”

Ne-am înapoiat în camera lui Connie. Bill s-a strecurat înăuntru iar eu m-am dus să văd alt pacient. Mai târziu, l-am văzut pe Bill stând pe scaun lângă pat. O luase pe Connie de mână, deși ea dormea. Era 12 februarie.

Două zile mai târziu, mă îndreptam spre rezerva lui Connie după-amiaza. Bill era acolo, pe coridor, sprijinit de perete. Aflasem de la sora-șefă că Connie se stinsese la 11 dimineața.

Când m-a văzut, Bill s-a lăsat în brațele mele, într-o lungă îmbrățișare. Obrajii îi erau uzi de lacrimi și tremura. Într-un târziu, s-a rezemat din nou de perete și a respirat adânc.

„Trebuie să-ți spun ceva”, zise. „Trebuie să-ți mărturisesc cât sunt de liniștit că i-am spus.” S-a întrerupt ca să-și sufle nasul. „M-am gândit mult la ce mi-ai spus și azi-dimineață i-am spus cât de mult o iubesc și cât sunt de fericit că m-am însurat cu ea. Ar fi trebuit să-i vezi zâmbetul!”

Am intrat în salon să-mi iau adio de la Connie. Pe noptieră stătea o felicitare de dragoste de la Bill. Știți, genul acela de felicitare sentimentală pe care scrie: „Iubitei mele soții... Te iubesc.”

Bobbie Lippman

Oala de ciorbă o mamei

Sunt mult prea multe lucruri bune în viață pe care le privim ca și cum ni s-ar cuveni, de a căror valoare nu ne dăm seama decât când ies în evidență pe neașteptate. Așa s-a întâmplat cu oala de ciorbă a mamei.

Mi-o amintesc și azi cum stătea pe soba de gătit în toată gloria ei, cu emailul alb-albastru ciobit, cu supa dând în clocot și aburul încolăcindu-se ca fumul unui vulcan activ. Când intram pe ușa din spate, mirosul de supă nu numai că te făcea să-ți lase gura apă dar îți dădea și un sentiment de siguranță. Fie că mama stătea lângă oală și amesteca în ea cu lingura lungă de lemn, fie că nu, știam că sunt acasă.

Nu exista o rețetă anume pentru acea ciorbă de zarzavat și carne cu fidea. Era întotdeauna un rezultat al întâmplării. Așa fusese încă de pe vremea copilăriei ei, în munții piemontezi din nordul Italiei unde învățase secretul ciorbei de la nonna (bunica) ei, care îl moștenise, la rându-i, de la generații întregi de alte nonne.

Pentru familia noastră numeroasă de emigranți, ciorba mamei era garanția că nu vom fi niciodată flămânzi. Era simbolul securității, fierbând încet la foc mic. Rețeta consta întotdeauna din ce se găsea în bucătărie. Și judecam starea economică a familiei noastre după conținutul ciorbei. O ciorbă consistentă cu roșii, paste făinoase, morcovi, țelină, ceapă, porumb și carne dovedea că lucrurile mergeau bine în familia Buscaglia. O zeamă lungă denota perioade de sărăcie. Iar mâncarea nu se

arunca niciodată. Era un mare păcat, era împotriva Domnului. Totul sfârșea în oala cu ciorbă.

Prepararea ei era sfântă pentru mama. În fața ei, gătitul era o aniversare a providenței divine. Fiecare cartof, fiecare fărâmă de pui erau așezate în oală cu mulțumiri de recunoștință. De câte ori citesc proverbe, mă gândesc la mama: „Se trezește când încă n-au mijit zorile; pregătește mâncarea pentru familia ei... Se trezesc și copiii și o numesc „binecuvântata”.

O dată, totuși, oala mamei a devenit motiv de îngrijorare pentru mine, căci mă temeam să nu-mi pierd proaspătul prieten pe care mi-l făcusem la școală. Sol era un băiețel slăbuț, cu părul negru, și un prieten destul de ciudat pentru mine, căci tatăl lui era doctor și locuiau în cel mai bun cartier din oraș. Adeseori Sol m-a invitat la el acasă la cină. Aveau o bucătăreasă în uniformă albă care gătea într-o bucătărie strălucind de ustensile cromate. Masa a fost bună, dar mie mi s-a părut de o politețe rece, căci i-a lipsit însuflețirea meselor de la mine de acasă unde mâncarea se servea direct din oalele înnegrite de aragaz. Și atmosfera a fost la fel ca mâncarea. Totul era atât de formal. Părinții lui Sol erau politicoși, dar conversația era pretențioasă și temperată. Și nimeni nu se îmbrățișa! Singurul gest de apropiere pe care l-am văzut între Sol și tatăl lui a fost o strângere de mână.

În familia mea, îmbrățișările erau la ordinea zilei – toată lumea îmbrățișa pe toată lumea – iar dacă nu o sărutam pe mama, ne interpela imediat: „Ce-i cu tine, nu ți-e bine?”

Dar la vremea aceea, toate acestea mi se păreau jenante.

Știam că lui Sol o să-i facă plăcere să ia masa cu noi, dar era ultimul lucru pe care mi-l doream. Familia mea era altfel. Niciun copil nu mai avea oale ca ale noastre pe aragaz, nicio mamă care să te așeze la masă cu lingura și farfuria în față imediat ce te vedea intrând în casă.

„Lumea de aici nu face așa”, am încercat eu s-o conving pe mama.

„Eu nu sunt lumea’”, a replicat ea mândră. „Eu sunt Rosina. Doar unui nebun nu i-ar plăcea ciorba mea.”

În cele din urmă, Sol m-a întrebat de la obraz dacă poate veni la mine acasă. Am fost nevoită să spun „da”. Știam că nimic pe lume n-ar face-o pe mama mai fericită. Dar eu eram într-o stare

de neliniște totală. Masa în familia mea îl va îndepărta definitiv pe Sol de mine, credeam eu.

„Mamă, de ce n-am servi și noi mâncare americană, hamburger sau pui fript de data asta?”

S-a uitat la mine cu o privire de gheață și am înțeles că trebuia să-mi țin gura.

În ziua în care Sol a venit la noi, eram cu nervii la pământ. Mama și ceilalți nouă membri ai familiei l-au întâmpinat pe Sol îmbrățișându-l și bătându-l prietenește pe umăr.

Nu după mult timp ne-am așezat la masa masivă – pătată din belșug și bogat ornamentată – care era mândria și bucuria tatei. Era acoperită cu o mușama în culori vii, ostentative.

Și bineînțeles, după ce tata a făcut rugăciunea, ne-au și apărut în față farfuriile de ciorbă.

„Ei, Sol, l-a întrebat mama, știi ce-i asta?”

„Supă?” încercă Sol.

„Nici vorbă”, zise mama cu emfază. „E *minestrone”.* Și se lansă într-o lungă, animată explicație a puterilor curative ale ciorbei: îndepărtează durerile de cap, răceala, durerile de inimă, indigestia, guta și toate bolile de ficat.

După ce i-a pipăit mușchii lui Sol, mama l-a convins că ciorba ei îl va face puternic, ca pe eroul italiano-american, Charles Atlas. Eu mă făcusem mic de tot, convins fiind că asta era ultima dată când îl mai vedeam pe Sol. Sigur nu va mai vrea să vină vreodată într-o asemenea familie de oameni excentrici, cu accent ciudat și mâncare neobișnuită.

Dar, spre surprinderea mea, Sol și-a terminat politicos farfuria și a mai cerut două porții. „Îmi place foarte mult”, a zis el, sorbind cu zgomot.

Pe când ne luam la revedere, Sol îmi mărturisi: „Ai o familie minunată. Ce n-aș da să gătească și mama așa”. Apoi adăugă: „Să știi că ești norocos!”

Norocos? m-am minunat eu, în timp ce el ne făcea cu mâna din stradă zâmbind.

Acum înțeleg cât am fost de norocos. Acum știu că afecțiunea pe care a simțit-o Sol la masa noastră a însemnat mult mai mult decât căldura fizică și spirituală a ciorbei făcute de mama. Era bucuria pură a unei mese în familie la care adevăratul festin era iubirea.

Mama s-a stins din viață de mult. La o zi după ce a fost înmormântată, cineva a închis aragazul pe care se afla oala cu *minestrone,* și astfel o întreagă epocă de glorie s-a stins odată cu flacăra lui. Dar iubirea îngerească și încrederea care se ridicau odată cu aburul din ingredientele ei savuroase îmi încălzesc inima și astăzi.

Sol și cu mine am rămas buni prieteni până azi. Am fost cavaler de onoare la nunta lui. Nu cu mult timp în urmă am fost invitat la cină. Își îmbrățișa copiii și m-a strâns în brațe și pe mine. Soția lui a pus apoi pe masă farfuriile aburinde de supă. Era supă de pui, cu legume și bucăți de carne.

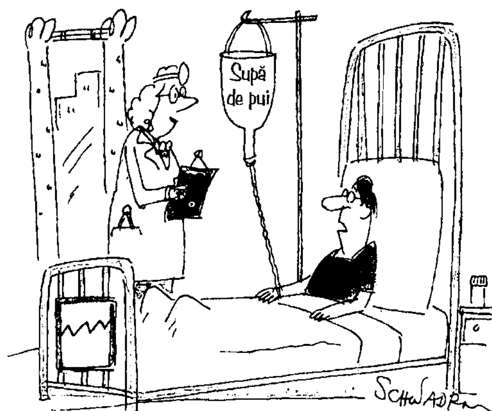
„Ei, Leo”, mă întrebă Sol, „știi ce-i asta?”

„Supă?” am zis eu zâmbind.

„Ei, supă!” pufni el. „Asta e *supă de pui!* Vindecă răceala, durerile de cap, indigestia. E bună la ficatul tău!” Sol făcu cu ochiul.

Am simțit atunci că sunt din nou acasă.

Leo Buscaglia

*Sunteți sigură, doamnă doctor Pleshke,
că sfatul mamei mele n-a influențat
în nici un fel tratamentul?*

La momentul potrivit

Într-o noapte, pe la 23.30, o bătrână afro-americană stătea pe marginea unei autostrăzi din Alabama încercând să nu se lase intimidată de furtuna și ploaia torențială. I se stricase mașina și

trebuia neapărat să ajungă undeva. Udă până la piele, se hotărî să facă semn următoarei mașini. Un tânăr alb se opri să o ajute – lucru nemaiauzit acolo, în inima Sudului, în timpul conflictelor din anii ’60. Tânărul o duse în oraș, o ajută să obțină informații și o urcă într-un taxi. Părea că se grăbește foarte tare! Bătrâna îi luă adresa, îi mulțumi și plecă.

Trecură șapte zile și în ușa tânărului se auzi un ciocănit. Spre surprinderea lui, îi erau livrate o uriașă combină cu televizor color și video-recorder. Erau însoțite de un bilet. În bilet scria:

Stimate Domnule James,

Vă mulțumesc extrem de mult pentru ajutorul dat zilele trecute pe autostradă. Ploaia îmi înecase nu numai hainele, ci și mintea. Atunci ați apărut dumneavoastră. Datorită dumneavoastră, am reușit să ajung la soțul meu care era pe moarte chiar înainte de a-și da ultima suflare. Dumnezeu să vă binecuvânteze pentru ajutorul pe care mi l-ați dat și pentru altruismul cu care îi ajutați pe ceilalți.

Cu stimă,
D-na Nat King Cole

Dan Clark

Darurile inimii

Dragostea pe care o dăruim este singura pe care o păstrăm.

Elbert Hubbard

În această lume nebună-nebună în care trăim, este mult mai ușor să treci ceva în contul propriu decât să faci un dar din inimă.

Iar darurile făcute din inimă sunt necesare mai ales în timpul sărbătorilor.

Cu câțiva ani în urmă, am început să-mi pregătesc copiii să accepte faptul că în anul acela, Crăciunul va fi mai sărac. Reacția lor a fost: „Da, sigur, mamă, am mai auzit asta și

înainte!” Îmi pierdusem credibilitatea pentru că le spusesem același lucru și cu un an înainte, în timp ce treceam printr-un divorț. Dar atunci îmi dădusem osteneala și folosisem încrederea la maximum. Găsisem chiar niște măsuri de finanțare pline de imaginație ca să plătesc cadourile de Crăciun ale copiilor. Desigur, anul acesta urma să fie diferit, dar copiii nu mă mai credeau.

Cu o săptămână înainte de Crăciun, mi-am pus întrebarea: „Cu ce, din ce am, pot să fac Crăciunul acesta deosebit?” În toate casele în care locuisem înainte de divorț, îmi făcusem timp să le decorez. Învățasem să lipesc tapetul, să pun gresie și faianță, să cos perdele și multe altele. Dar în casa pe care o închiriasem acum aveam puțin timp s-o decorez iar bani, și mai puțini. În plus, eram furioasă pe casa asta urâtă, cu covoarele roșu cu alb și pereții turcoaz cu verde. Refuzam să bag banii în ea. În forul meu interior, glasul mândriei rănite striga: „Nu vom sta prea mult aici!”

Nimeni altcineva nu părea să fie deranjat de casă, cu excepția fiicei mele, Lisa, care se străduia întotdeauna să-și facă din camera ei un loc deosebit.

Era momentul să-mi pun talentul la bătaie. L-am sunat pe fostul meu soț și i-am cerut să cumpere o anume cuvertură de pat pentru Lisa. Apoi am cumpărat eu cearceafurile care să meargă cu ea.

În ajunul Crăciunului, am cheltuit 15 $ pe 4 l de vopsea. Am cumpărat și cele mai frumoase articole de papetărie pe care le-am găsit. Scopul meu era simplu: aveam să zugrăvesc, să cos și să fiu ocupată până la Crăciun ca să nu găsesc timp să-mi plâng de milă tocmai de sărbătoarea aceasta atât de importantă pentru familie.

Seara le-am dat copiilor câte trei seturi de rechizite și plicuri. La începutul fiecărei pagini scrisesem: „Ce îmi place la sora mea Mia”, „Ce îmi place la fratele meu Kris”, „Ce îmi place la sora mea Lisa” și „Ce îmi place la fratele meu Erik”. Copiii mei aveau 16, 14, 10 și 8 ani, și mi-a luat ceva timp să-i conving că vor fi în stare să găsească măcar un singur lucru care le place la ceilalți. În timp ce ei scriau fiecare în camera lui, eu m-am dus în dormitor să le împachetez darurile cumpărate de la magazin.

Când m-am întors în bucătărie, copiii terminaseră de scris. Numele erau și ele trecute pe plic. Ne-am îmbrățișat, ne-am

sărutat și ne-am urat noapte bună, și s-au dus la culcare. Lisei îi dădusem voie – temporar – să doarmă cu mine, cu condiția să nu arunce vreo privire iscoditoare până dimineața.

M-am pus pe treabă. Cu puțin înainte de zorii Crăciunului, am terminat de cusut perdelele, de zugrăvit și m-am dat un pas înapoi ca să-mi admir opera. Ia stai – de ce n-aș pune curcubee și norișori pe perete să meargă cu perdelele? Așa au apărut periile și pămătufurile mele de machiaj și la ora 5 eram gata. Prea obosită ca să mă mai gândesc că suntem o biată „familie descompusă” cum spun statisticile, m-am dus în dormitor și am găsit-o pe Lisa întinsă de-a curmezișul patului. Am decis că nu pot să dorm cu brațele și picioarele ei peste mine, așa că am luat-o încet în brațe și am dus-o ușor în camera ei. Când i-am pus capul pe pernă, m-a întrebat: „Mami, s-a făcut deja dimineață?”

„Nu, iubito, ține ochișorii închiși până vine Moșul”.

M-am trezit dimineața cu o șoaptă veselă la ureche: „Mami, e minunată!”

Mai târziu ne-am trezit cu toții și ne-am așezat în jurul bradului și am deschis puținele cadouri împachetate. Apoi fiecare copil a primit de la ceilalți cele trei plicuri. Am citit scrisorile cu ochii în lacrimi și nasul curgând. Apoi am ajuns la scrisorile „mezinului” familiei. Erik, la cei opt ani ai lui, nu se aștepta să audă nimic drăguț. Fratele lui scrisese: „Ce îmi place la fratele meu Erik este că nu-i e teamă de nimic.” Mia notase: „Ce îmi place la fratele meu Erik este că vorbește cu toată lumea!” Lisa scrisese: „Ce îmi place la fratele meu Erik este că se urcă în pomi mai sus decât toți!”

Am simțit că mă trage cineva, ușor, de mânecă, apoi o palmă micuță se făcu căuș lângă urechea mea și Erik îmi șopti: „I-auzi, mami… n-am știut că mă plac!”

În perioadele cele mai grele, imaginația și inventivitatea ne-au oferit cele mai frumoase clipe. Sunt acum din nou pe picioarele mele din punct de vedere financiar și, între timp, am petrecut multe Crăciunuri minunate cu sumedenie de daruri în jurul bradului… dar când ne întreabă cineva care Crăciun ne-a plăcut cel mai mult, cu toții ne gândim la acela.

Sheryl Nicholson

Nu vor înțelege asta decât când vor fi mari,
dar darurile cele mai minunate
sunt amintirile pe care le strâng.

Cealaltă femeie

După 21 de ani de căsnicie am descoperit cum să mențin vie flacăra iubirii și intimității în relația cu soția mea.

Am început de curând să mă întâlnesc cu altă femeie.

De fapt, a fost ideea soției mele. „Știi foarte bine că o iubești”, îmi spuse într-o zi, luând-mă prin surprindere. „Viața e atât de scurtă. Trebuie să petreci mai mult timp cu cei pe care-i iubești.”

„Dar eu te iubesc pe *tine”,* am protestat eu.

„Știu. Dar o iubești și pe ea. Poate n-ai să mă crezi, dar părerea mea este că dacă voi doi petreceți mai mult timp împreună, noi vom deveni mai apropiați.”

Ca de obicei, Peggy avea dreptate.

Cealaltă femeie cu care Peggy mă încuraja să mă întâlnesc era mama mea.

Mama e văduvă, are 71 de ani și a trăit singură de când a murit tata, acum 19 ani. Imediat după moartea tatei, m-am mutat în California, la 4.000 km distanță, unde mi-am început cariera și mi-am întemeiat o familie. Când, cu cinci în urmă, m-am mutat aproape de orașul meu natal, am promis să petrec

mai mult timp cu ea. Dar poate că din cauza slujbei mele solicitante și a celor trei copii, n-am reușit s-o văd decât în concedii sau la vreo reuniune familială.

A fost mirată și neîncrezătoare când i-am telefonat și i-am sugerat să mergem – doar noi doi – la un film sau la restaurant. „S-a întâmplat ceva? Te muți și-mi iei nepoții de lângă mine?” m-a întrebat. Mama e tipul de femeie care se gândește la orice, numai la lucruri normale nu – un telefon seara târziu sau o invitație neașteptată la cină din partea fiului cel mare – anunță vești proaste.

„M-am gândit că ar fi bine să petrecem ceva mai mult timp împreună”, am zis. „Doar noi doi.”

A reflectat o clipă la ceea ce spusesem.

„Mi-ar plăcea, *zise,* chiar foarte mult.”

Vineri, după serviciu, m-am trezit cuprins de emoție pe drumul spre locuința ei. Simțeam teama dinaintea unei întâlniri cu o femeie – deși, pe naiba, tot ce aveam de făcut era să ies în oraș cu mama mea.

Despre ce o să vorbim? Și dacă nu-i place restaurantul pe care l-am ales? Sau filmul?

Și dacă nu-i place nimic?

Când am intrat pe alee mi-am dat seama cât de emoționată era și ea din cauza întâlnirii noastre. Mă aștepta în fața ușii gata îmbrăcată. Se coafase. Zâmbea. „Le-am spus prietenelor mele că ies cu fiul meu și au fost foarte impresionate”, mi-a spus urcându-se în mașină. „Abia așteaptă să le povestesc mâine despre seara noastră.”

Nu ne-am dus la vreun restaurant de lux, doar undeva, în apropiere, unde să putem sta de vorbă. Când am ajuns, mama m-a luat de braț – pe jumătate din dragoste, pe jumătate din dorința de a o ajuta să se descurce cu scara care ducea în restaurant.

După ce am luat loc, a trebuit să citesc meniul pentru amândoi. Mama vedea doar vagi contururi și umbre. Pe la jumătatea listei de antreuri, mi-am ridicat privirea. Mama ședea în fața mea, uitându-se la mine. Un zâmbet melancolic îi mijea pe buze.

„Eu îți citeam ție meniul când erai mic”, zise ea.

Mi-am dat seama imediat ce vroia să spună. De la cea care ne purtase de grijă la cea căreia i se purta de grijă, de la cel căruia

i se purtase de grijă la cel care purta de grijă; relația noastră descrisese un cerc complet.

„Atunci, a venit vremea să te relaxezi și să mă lași să mă revanșez”, am zis.

Am purtat o discuție interesantă la masă. Nimic care să răstoarne lumea, doar rememorări ale propriilor noastre vieți. Am stat de vorbă atât de mult că am pierdut filmul. „O să mai ies cu tine, doar dacă mă lași să plătesc eu masa la restaurant data viitoare”, îmi spuse mama când a coborât din mașină în fața casei. Am fost de acord.

„Cum a fost întâlnirea?” a vrut să știe soția când am ajuns în seara aceea acasă.

„Plăcută... chiar mai plăcută decât mi-am imaginat,” am răspuns.

A zâmbit semnificativ: „ți-am spus eu”.

Din seara aceea, mă întâlnesc cu mama regulat. Nu ieșim chiar în fiecare săptămână, dar încercăm să ne vedem măcar de două ori pe lună. Luăm întotdeauna cina împreună și uneori vedem și un film. Deși, de cele mai multe ori, stăm doar de vorbă. Eu îi povestesc despre necazurile mele de la serviciu. Mă laud cu copiii și soția mea. Ea mă ține la curent cu „bârfa” din familie cu care, se pare, rămân mereu în urmă.

Sau îmi povestește despre trecut. Acum înțeleg ce a însemnat pentru mama să lucreze într-o fabrică în timpul celui de-al doilea război mondial. Am aflat cum l-a întâlnit pe tata acolo, cum a înflorit iubirea lor, în acele vremuri grele, în tramvai. Ascultându-i povestirile, am ajuns să înțeleg câtă importanță au ele pentru mine. Ele sunt viața mea. Nu mă satur ascultându-le.

Dar nu vorbim numai de trecut. Vorbim și despre viitor. Din cauza problemelor de sănătate, mama e îngrijorată în privința zilelor ce vor veni. „Mai am atâtea de făcut în viață”, mi-a spus într-o seară. „Vreau să-mi văd nepoții mari. Nu vreau să pierd *nimic* din ceea ce fac.”

Ca mulți din prietenii mei familiști, am tendința să mă agit umplându-mi până la refuz agenda în efortul de a împăca viața familială cu cariera și cu păstrarea relațiilor. Mă plâng adeseori că timpul zboară prea repede. Petrecându-mi timpul cu mama, am învățat cât de important este să nu te mai grăbești. Am înțeles, în sfârșit, semnificația unei expresii pe care am auzit-o de un milion de ori: timp calitativ.

Peggy a avut dreptate. Întâlnirile cu altă femeie chiar m-au ajutat în căsnicie. Au făcut din mine un soț și tată mai bun, și, sper din tot sufletul, un fiu mai bun.

Mulțumesc, mamă. Te iubesc.

David Farrell

Atingerea Ramonei

Trecuseră doar câteva săptămâni de la operație și m-am dus la cabinetul doctorului Belt pentru control. Era chiar după primul tratament de chimioterapie.

Tăietura nu se cicatrizase încă. Dedesubtul ei, brațul era amorțit. Acest complex de senzații noi și ciudate semăna cu sentimentul pe care ți-l dă noul coleg de cameră cu care împărți cele două dormitoare, anterior denumite sâni, acum denumite drăgăstos „sân și piept”.

Ca de obicei, am fost dusă în cabinet ca să mi se ia sânge din nou – operație înspăimântătoare pentru mine, care mă tem de ace.

M-am întins pe patul unde urma să fiu examinată. Purtam o cămașă de flanelă largă, cu pliuri și o bluziță pe dedesubt. Era o combinație aleasă cu grijă și cu speranța că alții o vor privi ca pe o alegere întâmplătoare. Pliurile îmi ascundeau noul meu piept, bluzița îl proteja, iar nasturii ușurau examenul medical.

Intră în cameră Ramona. Îmi era cunoscut zâmbetul ei cald și luminos care contrasta cu temerile mele. O văzusem pentru prima dată în clinică cu câteva săptămâni mai înainte. În ziua aceea nu lucrase cu mine, dar mi-o amintesc pentru că râdea. Avea un râs sincer, plin și nuanțat. Îmi amintesc că m-am întrebat ce poate fi atât de hazliu în spatele ușii de la cabinet. Ce ar putea găsi de râs într-un moment ca acesta? Așa că am decis că nu tratează cu seriozitate situația și că o să încerc să găsesc pe cineva serios. Dar mă înșelasem.

Ziua aceea a fost altfel. Ramona îmi mai luase sânge înainte. Cunoștea teama mea de ace și a ascuns cu grijă accesoriile necesare sub o revistă cu fotografia luminoasă, albastră a unei bucătării redecorate. M-a ajutat să-mi deschei cămașa și să-mi

dau jos bluza; se vedeau acum cateterul de pe sânul meu și proaspăta cicatrice de pe piept.

M-a întrebat: „Cum se vindecă cicatricea?”

Am răspuns: „Cred că bine. Mă spăl în jurul ei cu grijă în fiecare zi.” Amintirea apei de la duș lovindu-mi pieptul amorțit îmi trecu fulgerător prin fața ochilor.

Întinse mâna cu blândețe și și-o trecu peste cicatrice, examinând netezimea pielii cicatrizate și căutând să vadă dacă găsește vreo umflătură. Lacrimi mute au început să curgă domol. Și-a apropiat privirea de a mea și m-a întrebat: „N-ai atins-o încă, nu-i așa?” Iar eu am spus: „Nu”.

Iar această femeie blândă, minunată, și-a pus palma cafenie peste pieptul meu fără culoare și a ținut-o acolo cu gingășie. Mult timp. Am plâns mai departe, încetișor. Îmi spuse, cu blândețe în glas: „Asta face parte din corpul tău. Asta ești tu. Nu se întâmplă nimic dacă o atingi.” Dar mi-a fost imposibil. Așa că a atins-o ea pentru mine. Cicatricea. Rana nevindecată încă. Și sub ea, mi-a atins inima.

Apoi Ramona spuse: „Te țin de mână cât o atingi.” Și-a pus mâna peste a mea, și am rămas amândouă în tăcere. Acesta a fost darul pe care mi l-a făcut Ramona.

În seara aceea, când m-am dus la culcare, mi-am dus mâna încetișor la piept și am ținut-o acolo până când am adormit. Știam acum că nu sunt singură. Metaforic vorbind, eram în pat cu toții: sânul meu, pieptul meu, darul Ramonei și eu.

Betty Aboussie Ellis

„Sunteți Dumnezeu?”

Într-o seară geroasă, în timpul sărbătorilor, un băiețel de vreo șase-șapte anișori stătea în frig, în fața unei vitrine. Copilul n-avea pantofi, iar hainele erau numai zdrențe. O tânără care trecu pe-acolo văzu copilul și înțelese dorința din ochii lui albaștri. Luă copilul de mână și-l duse în magazin. Îi cumpără pantofi și un set complet de haine groase.

Reveniră în stradă și femeia îi spuse: „Acum te poți duce acasă să te bucuri de sărbători.”

Băiețelul își ridică privirea și o întrebă: „Sunteți Dumnezeu, doamnă?”

Ea se uită la el zâmbind și-i răspunse: „Nu, fiule, sunt doar unul din copiii Lui.”

Atunci, băiețelul zise: „Știam eu că sunteți rudă cu El.”

Dan Clark

Lumânările electrice

O dată pe lună, vineri dimineața, mă abat pe la spital ca să duc lumânări pentru Sabbath pacientelor evreice internate acolo. Lumânările aprinse sunt felul tradițional în care evreicele întâmpină Sabbathul, dar regulamentul spitalului nu îngăduie pacienților să ardă lumânări. Așa că le oferim cea mai bună alternativă – lumânări electrice care se pun în priză și se aprind vineri, la apusul soarelui, când începe Sabbathul evreiesc. Sabbathul se încheie sâmbătă noaptea. Duminica dimineața îmi recuperez lumânările și le pun bine până vinerea următoare când un alt voluntar se duce să le distribuie grupului de paciente din săptămâna respectivă. Uneori întâlnesc tot pacientele din săptămâna anterioară.

Într-o vineri dimineață, în timp ce-mi făceam turul, am întâlnit o doamnă foarte în vârstă – cred că avea 90 de ani. Avea părul scurt, alb ca zăpada și părea a fi moale și scămos ca bumbacul. Pielea îi era îngălbenită și puternic ridată, ca și cum oasele s-ar fi micșorat brusc și ar fi lăsat pielea din jurul lor fără niciun suport, la voia întâmplării; acum atârna în falduri moi pe față și pe brațe. Arăta atât de mică întinsă în pat, cu pătura trasă până la subțiori. Mâinile, care se odihneau deasupra păturii, erau noduroase și muncite, mâini pline de experiență. Dar ochii erau de un albastru limpede iar glasul surprinzător de puternic când m-a salutat. Din lista pe care mi-o dăduse spitalul, am aflat că se numea Sarah Cohen.

Mi-a spus că mă aștepta, că acasă nu pierduse nicio ceremonie de aprindere a lumânărilor și că nu trebuia decât să le pun în priza de lângă patul ei ca să ajungă la ele. Se vedea că știa obiceiul spitalului.

Am făcut cum mă rugase și i-am urat sărbători fericite. Când m-am întors să plec, a zis: „Sper ca nepoții mei să ajungă la timp să-și ia rămas-bun de la mine.”

Cred că pe chipul meu trebuie să fi fost evident șocul produs de felul cum a afirmat nepăsătoare că știa că e pe moarte, dar am luat-o de mână și i-am spus că la fel sper și eu.

Am ieșit din cameră și aproape m-am ciocnit de o tânără care părea să fi avut douăzeci și ceva de ani. Purta o fustă lungă, gen țărănesc, și avea capul acoperit. Am auzit-o pe Dna Cohen zicând: „Malka! Mă bucur că ai reușit să ajungi. Unde-i David?”

Am fost nevoită să-mi continui turul prin spital, dar o parte din mine nu putea să nu se întrebe dacă și David va sosi la timp. Mă doare că trebuie doar să distribui lumânările și să plec după aceea, știind că unele paciente sunt foarte bolnave, că poate vor muri și că sunt și ele iubite de cineva. Cred că, într-un anume fel, ele îmi amintesc de mama, când se afla în spital, pe moarte. Bănuiesc că de-asta m-am oferit voluntar să lucrez aici.

Gândul la d-na Cohen și la nepoții ei nu mi-au dat pace toată ziua de sâmbătă. Duminică dimineața m-am dus la spital să-mi recuperez lumânările. Apropiindu-mă de camera d-nei Cohen, am văzut-o pe nepoata ei stând pe jos, lângă ușă. Când a auzit căruciorul apropiindu-se, și-a ridicat capul.

„Ați mai putea lăsa lumânările câteva ore, vă rog?”, m-a întrebat.

Rugămintea ei m-a surprins, așa că a început să-mi explice.

Mi-a povestit că d-na Cohen îi învățase, pe ea și pe fratele ei, David, tot ce știau despre ce înseamnă să fii religios. Părinții lor divorțaseră când ei erau mici și amândoi munceau aproape toată ziua. Ea și fratele ei își petrecuseră mai toate weekend-urile la bunica lor.

„Ea pregătea Sabbathul pentru noi”, spuse Malka. „Ea gătea, făcea curat, cocea prăjiturile și toată casa arăta și mirosea… într-un fel pe care nu pot nici măcar să-l descriu. Când mergeam acolo, mi se părea că intrăm în altă lume. Fratele meu și cu mine am găsit acolo ceva ce nu exista, pentru noi, în altă parte. Nu știu cum să te fac să înțelegi ce însemna Sabbathul pentru noi – pentru toți trei, bunica, David și pentru mine – dar era o alinare în viața noastră. A fost minunat și ne-a redat religia lui David și mie. David stă în Israel acum. N-a izbutit să găsească alt zbor decât azi. Ar trebui să ajungă pe la șase, așa că dacă ai

putea lăsa lumânările până atunci, le-aș înapoia bucuroasă după aceea.”

N-am înțeles ce legătură aveau lumânările cu sosirea lui David. Malka mi-a explicat. „Înțelegi? Pentru bunica, Sabbathul era ziua noastră de fericire. Nu vrea să moară de Sabbath. Dacă am putea s-o facem să creadă că Sabbathul nu s-a încheiat încă, poate că mai trăiește până când sosește David. Măcar să-și poată lua adio de la ea.”

Pentru nimic în lume nu m-aș fi atins în acel moment de lumânări, și i-am spus lui Malka că mă întorc după ele mai târziu. N-am putut rosti niciun alt cuvânt, i-am strâns doar mâna.

Există momente în timp, sau situații, care pot uni până și oameni străini. Acela a fost un asemenea moment.

În ziua aceea, mi-am văzut de treburile mele, dar n-am putut să nu mă gândesc la drama care se desfășura la spital. Fărâma de forță care-i mai rămăsese bătrânei pe patul de moarte era folosită pentru a mai rămâne în viață câteva ore.

Și nu pentru ea făcea acest efort. Prin atitudinea ei, îmi dăduse de înțeles că nu se temea de moarte. Părea să știe și să accepte faptul că îi venise sorocul și era, de fapt, pregătită să plece pe drumul fără întoarcere.

Pentru mine, Sarah Cohen a întruchipat un tip de putere interioară despre care n-am știut că există și un tip de iubire despre care n-am știut că poate fi atât de puternic. Era dornică să-și concentreze întreaga ființă ca să nu moară de Sabbath. Nu voia ca nepoții ei să asocieze frumusețea și bucuria Sabbathului cu tristețea morții ei. Și poate că mai voia ca nepoții ei să aibă sentimentul împlinirii care rămâne după ce ți-ai luat rămas-bun de la persoana care ți-a influențat viața cel mai profund.

Când m-am întors la spital duminică seara, am început să plâng înainte să intru în camera d-nei Cohen. M-am uitat înăuntru. Patul era gol, iar lumânările fuseseră stinse.

Atunci am auzit o voce în spatele meu rostind în șoaptă: „A reușit.”

Am privit-o pe Malka în ochii în care lacrimile se uscaseră. „David a sosit azi după-amiază. Se roagă acum. A ajuns la timp să-și ia rămas-bun și să-i dea vestea cea bună – el și soția lui vor avea un copil. Dacă va fi fetiță, îi vor spune Sarah.”

Într-un anume fel, n-am fost surprinsă.

Am înfășurat firul în jurul piciorului lumânărilor. Erau calde încă.

Marsha Arons

Mai mult decât o bursă

Gândurile mari se adresează doar marilor gânditori,
Faptele mari se adresează, însă, tuturor.

Emily P.Bissell

Ați auzit, probabil, de Osceola McCarty. Este bătrâna de 88 de ani din Mississippi care a muncit peste 75 de ani ca spălătoreasă. Într-o zi, după ce a ieșit la pensie, s-a dus la bancă și a descoperit, spre marea ei mirare, că micile ei economii lunare ajunseseră la mai mult de 150.000 de dolari. Apoi, spre uimirea *tuturor,* a donat 150.000 de dolari – aproape tot ce economisise – Universității din Sudul Mississippi-ului (USM) ca fond de burse pentru studenții săraci afro-americani. Fapta ei a ținut titlurile ziarelor din întreaga țară.

Ce nu știți este cum mi-a influențat viața darul Osceolei. Am 19 ani și sunt prima beneficiară a bursei Osceola McCarty.

Eram o elevă sârguincioasă și mă hotărâsem, cu trup și suflet, să mă înscriu la USM. Dar, la examenul de admitere, am pierdut la diferență de un punct ocazia de a obține bursa, asta fiind singura posibilitate de a urma cursurile acolo.

Într-o duminică, am dat din întâmplare peste articolul din ziar despre Osceola McCarty și darul ei generos. I-am arătat mamei articolul și amândouă am fost de acord că a făcut o faptă extraordinară.

A doua zi m-am dus la biroul de asistență financiară unde mi s-a spus că nu aveau încă bani disponibili pentru mine, dar că, dacă se ivește ceva, mă vor suna. După câteva zile, tocmai când eram pe punctul să ies pe ușă, grăbită să plec cu mama la serviciu, a sunat telefonul. M-am oprit din drum să răspund, și, în timp ce mama claxona de zor să mă grăbesc, mi s-a spus că am fost selectată pentru prima bursă Osceola McCarty. Am fost în al nouălea cer! Am alergat repede afară să-i dau și mamei

vestea. Ea a telefonat din nou la birou ca să se încredințeze că era adevărat.

Am întâlnit-o pe Osceola pentru prima dată la o conferință de presă – întâlnirea cu ea a fost ca regăsirea propriei familii. Osceola nu fusese căsătorită niciodată și nu avea copii, așa că familia mea a devenit și a ei. Bunica și Osceola vorbesc la telefon regulat și se plimbă împreună, iar Osceola e întotdeauna prezentă la reuniunile noastre de familie.

Odată ne-am trezit vorbind despre înghețată. Am descoperit că Osceola nu se pricepea mai deloc la înghețată, așa că ne-am înghesuit cu toții în mașină și ne-am dus la Dairy Queen unde i-am comandat prima ei înghețată de banane! Acum mănâncă o grămadă de înghețată.

Osceola a trudit din greu toată viața – din zori până seara – spălând de mână rufele altora. Treceam prin fața casei ei în fiecare zi pe drumul spre școală. Sigur, pe atunci nu știam că aceea era casa ei, dar observasem cât de îngrijită era pajiștea din fața casei și cât de curat și pus la punct era totul. Am întrebat-o acum câtva timp de ce nu am zărit-o măcar o dată în tot acel timp, iar ea a răspuns: „Probabil că eram în spate și spălam rufe."

Acum că a ieșit la pensie, Osceola se așază comod și citește Biblia mai tot timpul. Vreau să spun, când nu pleacă de acasă să-și primească premiile! De fiecare dată când îi mai fac o vizită, are un alt premiu. A fost invitată până și la Casa Albă. E atât de mândră și de fericită, dar deloc infatuată. Am convins-o cu greu să-și cumpere un video ca să înregistreze emisiunile și să se vadă la televizor – ea doar șade și zâmbește.

Osceola mi-a dăruit infinit mai mult decât o bursă. Ea m-a învățat despre harul dăruirii. Acum știu că sunt oameni buni pe lume care fac fapte bune. Ea a trudit toată viața și a dăruit celorlalți, și m-a învățat să dăruiesc și eu când am ocazia. De fapt, am de gând să măresc fondul ei de bursă.

Vrând să-i ofer Osceolei familia pe care și-a dorit-o întotdeauna, am adoptat-o ca pe o a doua bunică. Ea chiar îmi spune nepoata ei. Iar când voi absolvi USM, ea va sta în sală între mama și bunica – exact acolo unde îi este locul.

Stephanie Bullock

Nu doare

Acte de Bunătate făcute pe negândite – iuhuu! Nu doare.

I-am spus soțului meu că îl iubesc. Nu doare.

I-am pus fiului meu un bilețel în ghiozdănelul Nu doare.
Cu mâncare, spunându-i cât mi-e de drag.

La Walgreens, am deschis ușa pentru o doamnă Nu doare.
Într-un scaun cu rotile.

Am lăsat o cutie cu prăjituri pentru poștaș. Nu doare.

Am lăsat pe cineva să cumpere înaintea mea Nu doare.
Când stăteam la rând la băcănie.

L-am sunat pe fratele meu să-i spun că mi-e dor de el! Și lui îi e
dor de mine.

I-am trimis primarului o scrisoare lăudându-i munca. Nu doare.

Am dus flori la sanatoriu. Nu doare.

Am pregătit o supă de pui pentru o prietenă bolnavă. Nu doare.

Am jucat Scrabble cu fetița mea. A fost distractiv.

Am mulțumit persoanei care m-a ajutat să-mi S-a luminat
pun cumpărăturile în plasă. la față.

I-am dat secretarei mele o zi liber cu plată. A durut puțin.

M-am jucat cu mingea cu câinele meu. M-am simțit bine.

Am invitat o doamnă care nu șofează M-am distrat bine.
La restaurant și la un film.

M-am dus la masaj. M-am simțit
min
unat.

Acte de Bunătate făcute pe negândite – Nu doare.
Hmmm, cred că așa voi face tot anul.

Sandy Ezrine

Un sărut de noapte bună

În fiecare după-amiază când vin la gardă ca asistentă în schimbul doi, mă plimb pe coridoarele sanatoriului, oprindu-mă la fiecare ușă să schimb o vorbă și să supraveghez. Adesea Kate și Chris stau cu albumele în poală și se lasă pradă amintirilor uitându-se la fotografii. Plină de mândrie, Kate mi-a arătat fotografiile din anii de demult: Chris, înalt, blond și chipeș; Kate, drăguță, brunetă și surâzătoare. Doi tineri îndrăgostiți, trecând zâmbind prin anotimpuri. Ce încântători erau, cum stăteau acolo împreună, cu lumina soarelui dând strălucire părului lor alb, cu chipurile brăzdate de timp, zâmbind la amintirea anilor trecuți – eterni captivi în albumele cu poze.

Ce puțin știu tinerii cum să iubească, gândesc. Cât de naivi sunt să creadă că dețin monopolul asupra unei comori atât de prețioase. Bătrânii știu cu adevărat ce înseamnă iubirea; tinerii pot doar să bănuiască.

În timp ce personalul ia masa de seară, Kate și Chris, mână în mână, se plimbă uneori încet prin fața cantinei. Atunci conversația se schimbă într-o discuție despre iubirea și devotamentul unui cuplu și despre ce se întâmplă când unul din ei moare. Cu toții știam că Chris era cel puternic, iar Kate depindea de el.

Cum s-ar descurca Kate dacă ar muri Chris? ne-am întrebat adesea.

Culcarea devenise un ritual. Când îi aduceam, seara, medicamentele, Kate stătea în fotoliul ei, în capot și în papuci, așteptând să vin. Sub atenta supraveghere a lui Chris și a mea, Kate își lua tabletele. Apoi, cu foarte mare grijă, Chris o ajuta să se ridice din fotoliu și să se urce în pat și înfășură pătura în jurul trupului ei fragil.

Observând acest act de iubire mă gândesc pentru a mia oară *Doamne Dumnezeule, de ce n-or avea sanatoriile paturi duble pentru cei căsătoriți?* Toată viața au dormit împreună, dar în sanatoriu li se cere să doarmă în paturi separate. Noaptea sunt lipsiți de confortul unei vieți întregi.

Cât de stupide sunt asemenea reguli, gândeam în timp ce îl priveam pe Chris întinzând mâna și stingând lumina de deasupra patului lui Kate. Apoi cu multă tandrețe el se apleca și se sărutau duios. Chris o mângâia pe obraz și zâmbeau amândoi. El ridica apărătoarea patului ei și numai după asta se întorcea și-și lua și el medicamentele. Ieșind din cameră, îl auzeam pe Chris spunând „Noapte bună, Kate” și pe ea răspunzând „Noapte bună, Chris”, în vreme ce spațiul imens din cameră despărțea paturile lor.

Am fost liberă două zile. Când am revenit, prima veste pe care am auzit-o după ce am intrat pe ușa sanatoriului a fost: „Chris a murit ieri dimineață”.

„Cum?”

„Atac de cord. S-a petrecut foarte repede.”

„Cum se simte Kate?”

„Rău.”

Am intrat în camera lui Kate. Stătea în fotoliu, nemișcată, cu mâinile în poală, cu privirea fixă. I-am luat mâinile într-ale mele și am zis: „Kate, sunt eu, Phyllis.”

Nu s-a uitat la mine; a rămas cu privirea fixă. Am luat-o de bărbie și i-am întors încet capul ca să mă privească.

„Kate, tocmai am aflat ce s-a întâmplat cu Chris. Îmi pare foarte rău.”

La cuvântul Chris, ochii ei au prins viață din nou. S-a uitat la mine contrariată ca și cum s-ar fi întrebat de unde am apărut așa brusc. „Kate, sunt eu, Phyllis. Îmi pare așa de rău de Chris.”

M-a recunoscut și amintirea i-a invadat chipul. Lacrimile i-au umplut ochii și-au început să alunece de-a lungul obrajilor ridați. „Chris s-a dus”, șopti ea.

„Știu”, am zis. „Știu.”

Am răsfățat-o pe Kate o vreme, lăsând-o să mănânce în cameră, înconjurând-o cu multă atenție. Apoi, treptat, vechile reguli au fost reluate. Adeseori trecând pe lângă camera ei, o vedeam stând în fotoliu cu albumul în poală, privind cu nostalgie la fotografiile cu Chris.

Mersul la culcare era perioada cea mai proastă din zi. Deși i se aprobase cererea să se mute din patul ei în patul lui Chris, deși personalul stătea de vorbă și râdea cu ea în timp ce o înveleau și o pregăteau de noapte, Kate rămânea încă tăcută și închisă în sine cu tristețea ei. Trecând prin camera ei, la o oră după ce fusese așezată în pat, o găseam încă trează uitându-se în tavan.

Săptămânile trecură și în privința culcării nu se schimbase nimic. Kate părea atât de neliniștită, atât de vulnerabilă. *De ce oare?* M-am întrebat. *De ce în această parte a zilei mai mult decât în celelalte ore?*

Apoi într-o seară, după ce am intrat în camera ei, doar ca s-o găsesc la fel de trează ca întotdeauna, am zis pe negândite „E oare din cauză că-ți lipsește sărutul de noapte bună?” Aplecându-mă, am sărutat-o pe obrazul zbârcit.

A fost ca și cum aș fi deschis zăgazurile apelor. Lacrimi îi șiroiau pe față; mâinile ei le-au apucat strâns pe ale mele. „Chris îmi dădea întotdeauna un sărut de noapte bună”, suspină ea.

„Știu”, am șoptit eu.

„Mi-e tare dor de el, în toți acești ani m-a sărutat de noapte bună”. A tăcut iar eu mi-am șters lacrimile. „Cred că mi-e imposibil să mă culc fără acel sărut.”

Își ridică privirea spre mine, cu ochii plini de recunoștință, „Îți mulțumesc pentru sărutul tău.”

Un zâmbet timid i se ivi în colțul gurii. „Știi, spuse ea a mărturisire, Chris îmi cânta un cântecel.”

„Chiar așa?”

„Da, încuviință din cap, iar eu stau noaptea și mă gândesc la el.”

„Cum era cântecelul?”

Kate zâmbi, îmi luă mâna și-și drese glasul. Apoi, vocea ei, ca un firicel din cauza bătrâneții, dar încă melodioasă, se înălță încetișor, cântând:

Așadar, sărută-mă, iubito și să ne despărțim.
Iar când voi fi bătrân și nu oi mai visa,
Sărutul tău dăinui-va în inima mea.

Phyllis Volkens[1]
Trimisă spre publicare de Jane Hanna

Daruri

Țin în mână un exemplar cu coperți groase din *Classic Science Fiction* de Jules Verne; bucăți din ambalajul poștei aeriene împrăștiate la picioarele mele. O dedicație: „Lui Matt, cu dragoste din partea bunicului Loren, San Francisco.” *De ce i-o trimite oare tatăl meu, un bătrân de 75 de ani, o carte de 511 pagini fiului meu de 9 ani?* Nepotrivirea cadoului mă enervează – un cadou cumpărat în grabă, cu mult prea puțină grijă. Dar poate că greșesc așteptându-mă ca tata să știe ce și-ar dori un băiețel de 9 ani. Și atunci îmi aduc aminte de vara trecută, când

[1] *Nota redactorului:* Phyllis Volkens, autoarea acestei povestiri, a decedat la două zile după ce am găsit-o încercând să obținem permisiunea de a include în carte povestirea ei (vezi Introducerea). Soțul ei, Stanley, ne-a povestit ce mult a însemnat pentru Phyllis includerea povestirii ei în „Supă de pui pentru suflet de femeie”. Am fost onorați să inserăm „Un sărut de noapte bună” în memoria lui Phyllis.

am fost în vizită la San Francisco. Tata a luat-o la fugă spre tramvai, înșfăcându-l de mână pe Matt și sărind pe scară. Mai târziu, a cules o monedă de pe trotuar.

„Matt, uite! Dacă pui o monedă pe linie – tramvaiul aproape că o taie în două!” Parcă-i văd cum stăteau acolo amândoi, cu capetele plecate, admirându-se reciproc.

Mai puțin iritată, mă uit pe geam la Hondo, cum doarme pe pajiște. Îl avem de când era de opt săptămâni. Fire albe de blană îi acoperă botul din capul de un negru lucios, iar pleoapele cad ușor peste ochii căprui. Labele uriașe de Labrador se fac și mai mari când calcă, și tot mai multe fire albe ies dintre pernițe. Mă gândesc la barba tatălui meu și cum am văzut firele albe înmulțindu-se până ce a încărunțit de tot.

Freckles se odihnește lângă Hondo, blănița ei de Collie răsfirându-se în adierea vântului. Mulți din pistruii de pe vremea când era pui au dispărut. Mă gândesc din nou la vara trecută.

Paisprezece ani reprezintă un ciclu complet de viață pentru un câine. Steaua lui Hondo se apropia de asfințit, pălind din ce în mai mult cu fiecare apus de soare. Venise vremea să ne luăm alt câine, și cu sentimentul vinovăției în suflet, am adus-o acasă, la fermă, pe Freckles. Când a coborât, șovăind, din mașină, cu picioarele tremurând, Hondo s-a purtat ca un gentleman desăvârșit. El a adulmecat-o, iar ea s-a făcut ghem. Ea a scâncit, iar el a lins-o. Codițele au fluturat și s-a-nfiripat prietenia.

Jos, la grajd, Freckles îl privea pe Hondo, profesorul îngăduitor, așteptând cu răbdare să înșeuăm caii. S-a așezat și ea. Pisicile se frecau de picioarele lui Hondo, iar Freckles învățase că nu are voie să sperie pisicile. Am pornit călare după juninci, iar Hondo venea, credincios, în urma noastră. Freckles învățase că nu e bine să necăjească vacile sau căprioarele. Freckles se lungi și se înălță, iar pasul lui Hondo deveni mai vioi. Anii au trecut. Am început să-i aruncăm bețe din nou și le-a adus până când n-a mai reușit să țină bățul în gură. Freckles nu s-a obișnuit niciodată cu jocul ăsta, dar ea l-a înveselit pe Hondo oricum. Lui i-a fost oferit astfel un scurt răgaz, o a doua tinerețe.

Apoi, o zi toridă de vară și o călătorie prea lungă pe urmele prăfuite ale vacilor și-au luat plata. Hondo s-a prăbușit în ocolul vitelor. Câteva vorbe de dezmierdare și blânde mângâieri l-au făcut să-și revină. Matt și Freckles au devenit atenți privindu-l cum se ridică în picioare, clătinându-se, și-și scutură blana de

praf. Înainte de a se urca pe verandă și a-și relua locul de pază lângă ușă, Hondo bău cu lăcomie din găleata din curte. Următoarea dată când am înșeuat caii și ne-am dus pe islaz, l-am încuiat în trailerul pentru cai. Se uita iscoditor printre zăbrele, rănit în sentimentele sale și neînțelegând ce se petrece.

„Nu te teme, amice”, i-am spus, „venim înapoi”. Dar era surd și nu m-a auzit. După aceea, l-am luat în continuare cu noi la plimbare. Steaua lui o să apună, indiferent cât l-am proteja.

Pun volumul lui Jules Verne pe masă și adun de pe jos resturile ambalajului. De afară se aude o mașină pe aleea pietruită. Freckles o aude și se ridică, cu urechile ciulite. Hondo doarme. Apoi, Freckles latră – un lătrat scurt și ascuțit – nu ca lătratul de avertizare, adânc, din piept, care ne păzise casa 14 ani. Nu zgomotul mașinii îl trezește, în cele din urmă, pe Hondo; lătratul ascuțit pătrunde în urechile lui din ce în ce mai surde și își saltă capul să vadă ce e. O vede pe Freckles la datorie, neșovăitoare și pe poziție. Cu un adânc oftat de resemnare, își reazemă capul pe labe și închide ochii.

Aș vrea să mă duc afară și să-i iau capul lui Hondo în mână, să-l privesc în ochii cafenii și să-i vorbesc mângâietor ca să perceapă cu inima ceea ce urechile lui nu mai aud. Aș vrea să mai rămână lângă mine încă puțin.

În loc de asta, ridic cartea și citesc dedicația din nou. „Lui Matt, cu dragoste de la bunicul Loren.” Dintr-o dată, darul capătă sens. Patrusprezece ani îi despart pe Hondo și pe Freckles. Șaizeci și cinci de ani îl despart pe tata de nepotul lui. Câțiva ani, doar, de făcut daruri se mai întind în fața lui. Și el numără apusurile de soare și se uită la steaua lui scăpătândă. Timpul nu-i mai permite luxul de a trimite doar daruri potrivite. Dacă în zece ani de acum înainte Matt va deschide această carte, gata să plonjeze 20.000 de leghe sub mări, cuvintele bunicului lui îi vor ura *bon voyage.*

Pun din nou volumul greu pe masă, deschid ușa și ies pe pajiște. Blana lui Hondo strălucește în soare. Sesizează vibrațiile pașilor mei și începe să dea încet din coadă.

Page Lambert

1.716 scrisori

Pe 15 noiembrie, 1942, am spus fără să stau pe gânduri „da” chipeșului meu mire, care se împăuna cu uniforma lui de soldat al Statelor Unite, nouă și oficială. După numai opt luni, era chemat să-și servească țara în cel de-al doilea război mondial, trimis nu se știe unde în Pacific, pentru nu se știe cât timp.

La plecarea tânărului meu soț, ne-am promis să ne scriem zi de zi cât vom fi despărțiți. Am hotărât să numerotăm scrisorile ca să știm dacă s-a rătăcit vreuna. Scriindu-ne în fiecare zi, am constatat că de multe ori nu prea aveam ce să ne spunem în afară de „te iubesc”. Dar cuvintele acestea nu lipseau din nicio scrisoare.

Războiul l-a găsit pe soțul meu, stomatolog în armată, chiar în primele linii. Cu toate acestea, indiferent dacă se afla în focul unei lupte în Aleutine, Okinawa sau Philippine, își găsea totuși timp să scrie în fiecare zi. Câteodată, găsea chiar timp să facă ceva mai mult decât să scrie o scrisoare. Când avea câteva clipe libere, îmi făcea câte o bijuterie din materialele indigene pe care le găsea.

În timpul unei perioade de acalmie a luptelor din Philippine, și-a făcut timp să graveze pe un cuțit de deschis scrisori, din lemn de mahon, numele meu, *Louise,* pe o parte a mânerului, iar pe cealaltă parte *Philippine, 1944.* Mi-a scris că acel *coupe-papier* urma să mă ajute să deschid zilnic scrisorile primite de la el. Peste cincizeci de ani, cuțitul stă încă pe biroul meu și e folosit zilnic la deschiderea corespondenței, deși niciuna din scrisorile pe care le primesc azi nu e la fel de importantă ca acelea primite de la el în timpul războiului.

Erau zile și chiar săptămâni când nu primeam nicio scrisoare. Desigur, asta mă făcea să mă tem pentru soarta soțului meu – mulți din colegii lui de trupă fuseseră omorâți deja. Și totuși, poșta își revenea, inevitabil, și soseau o grămadă de scrisori odată. Îmi petreceam timpul ordonându-le după număr ca să le pot citi în ordine cronologică și să le savurez pe fiecare în parte. Din păcate, fiecare scrisoare era verificată de cenzura armatei, și eram nevoită să mă chinui să ghicesc ce scria pe rândurile șterse.

Într-una din scrisorile trimise din Hawaii de soțul meu, mă ruga să-i trimit măsurile ca să-mi poată face niște pijamale la vestiții croitori chinezi care locuiau pe insulă. I-am răspuns, desigur, trimițându-i măsurile: 35-24-36 (Ah, ce bine eram înainte!). Soțul meu a primit scrisoarea, dar numerele fuseseră șterse de cenzură, care presupusese că vreau să comunic cu el într-un cod secret. Dar pijamalele s-au potrivit oricum.

În noiembrie 1945, războiul a luat sfârșit și soțul meu a fost trimis acasă. Nu ne mai văzusem de când plecase cu doi ani și patru luni înainte. Vorbisem la telefon doar o singură dată în tot acel timp. Dar, cum ne ținuserăm cu fidelitate promisiunea de a ne scrie în fiecare zi, scrisesem fiecare 858 de scrisori, în total 1.716 scrisori care ne întovărășiseră tot războiul.

Când soțul meu a revenit acasă, am avut norocul să facem rost, pe piața imobiliară extrem de săracă din San Francisco, de un minuscul apartament. În aceste camere-cutii de chibrituri, de-abia aveam loc noi amândoi, așa că, spre regretul nostru, am fost nevoiți să renunțăm la toate scrisorile noastre. În anii de după război, am avut norocul să nu ne despărțim mai mult de o zi-două o dată, așa că nu prea am mai avut ocazia să ne scriem din nou.

De-a lungul acestor ani, însă, soțul meu mi-a arătat mie și copiilor și nepoților aceeași dragoste și devotament pe care mi le arătase la început. Tocmai am sărbătorit a 53-a aniversare a fericitei noastre căsnicii și, deși scrisorile din primii noștri ani de căsnicie nu mai sunt demult, dragostea cuprinsă în ele va rămâne pe veci dăltuită în inimile noastre.

Louise Shimoff

Ingredientul secret al Marthei

Îl intriga pe Ben de câte ori trecea prin bucătărie. Era cutiuța aceea de metal de pe raftul de deasupra aragazului Marthei. Probabil că nu i-ar fi dat atâta atenție sau nu l-ar fi agasat dacă Martha nu i-ar fi spus să nu cumva să se atingă de ea. Motivul, a explicat ea, era că recipientul conținea o „plantă misterioasă” de la mama ei și cum nu exista nici cea mai mică posibilitate de a-l reumple, se temea că, dacă Ben sau oricine altcineva l-ar fi luat în mână și l-ar fi deschis, s-ar fi putut întâmpla să-l scape și să risipească conținutul atât de valoros.

Recipientul nu-ți atrăgea atenția prin nimic deosebit. Era atât de vechi că desenul floral colorat în roșu și auriu se ștersese. Puteai spune cu precizie de unde fusese apucat de când tot era ridicat și i se trăgea capacul.

Nu numai degetele Marthei îl apucaseră de acolo, ci și mama și chiar bunica ei. Martha nu era foarte sigură, dar avea sentimentul că până și străbunica ei folosise același recipient cu „planta lui misterioasă”.

Ben era sigur de un singur fapt: la scurt timp după ce s-a căsătorit cu Martha, mama ei i-a adus recipientul și a sfătuit-o să-l folosească cu aceeași dragoste cu care îl folosise ea.

Și așa a și făcut. Ben n-a văzut-o niciodată pe Martha gătind fără să ia recipientul de pe raft și să presare o fărâmă din

„planta misterioasă” peste mâncare. Chiar și când făcea prăjituri, plăcintă sau fursecuri, a văzut-o presărând puțin pe deasupra chiar înainte să bage tava în cuptor.

Orice o fi fost în recipientul ăla, făcea minuni, căci Ben era sigur că Martha este cea mai bună bucătăreasă din lume. Nu era singurul care împărtășea această opinie – toți cei care mâncau acasă la ei aveau numai cuvinte de laudă pentru mâncărurile Marthei.

Dar de ce oare nu-l lăsa pe Ben să se atingă de cutie? Chiar se temea că Ben o să verse conținutul? Și cum arăta, oare, „planta misterioasă”? Era atât de fină că Ben n-a reușit să-și dea seama ce era când Martha o presăra în mâncărurile pe care le făcea. Era clar că trebuia să folosească doar o fărâmă din ea pentru că nu exista nicio posibilitate de a umple recipientul din nou.

Martha reușise, cumva, să tragă de conținutul lui mai mult de treizeci de ani de căsnicie, până azi. Și de fiecare dată, efectul era același: îți lăsa gura apă.

Ben simțea din ce în ce mai mult tentația de a se uita în cutie măcar o dată, dar niciodată nu s-a putut convinge s-o și facă.

Apoi, într-o zi, Martha s-a îmbolnăvit. Ben a dus-o la spital, unde a rămas internată peste noapte. Când s-a întors acasă, a constatat că îi e tare urât, singur, în casă. Martha nu lipsise noaptea de acasă niciodată. Iar când s-a apropiat vremea cinei, s-a întrebat ce să facă – Marthei îi plăcea atât de mult să gătească, că el nu se prea grăbise să învețe să pregătească ceva de mâncare.

Când a intrat în bucătărie să vadă ce era în frigider, i-a sărit în ochi recipientul de pe raft. I-a atras privirea ca un magnet – s-a uitat imediat în altă parte, dar curiozitatea l-a împins să-l privească iar.

Curiozitatea nu-i dădea pace.

Ce era în cutie? De ce nu trebuia s-o atingă? Cum arăta „planta misterioasă”? Cât mai rămăsese?

Ben își mută privirea în altă parte și luă capacul de pe tava cu prăjituri aflată pe dulap. Aaa… rămăsese mai mult de jumătate din prăjitura cea bună a Marthei. Își tăie o bucată mare, se așeză la masa din bucătărie și nici nu luă o îmbucătură că ochii i se îndreptară din nou spre recipient. Cu ce-ar greși dacă ar

arunca o privire înăuntru? De ce Dumnezeu făcea Martha un asemenea secret din el?

Ben mai luă o îmbucătură și continuă să se întrebe – s-o facă, să n-o facă? Preț de alte cinci îmbucături a tot chibzuit ce să facă, cu privirea ațintită la cutie. În cele din urmă, n-a mai rezistat.

Traversă cu pași ușori camera și, mai grijuliu ca oricând, luă recipientul de pe raft – temându-se, Doamne ferește, să nu verse conținutul în timp ce se uita pe furiș.

Puse recipientul pe dulap și ridică, cu grijă, capacul. Aproape că îi era frică să se uite înăuntru! Când interiorul cutiei îi apăru clar sub ochi, Ben rămase cu gura căscată – nu se poate, recipientul e gol… doar o bucățică de hârtie împăturită, pe fund.

Ben întinse mâna după ea, chinuindu-se să-și vâre mâna înăuntru. A apucat hârtiuța, cu grijă, de un colț, a tras-o afară și a despăturit-o încet sub lampa din bucătărie.

Doar câteva cuvinte erau scrise acolo, și Ben recunoscu imediat scrisul ca fiind al mamei Marthei. Spunea simplu: „Martha – în tot ce faci, pune o fărâmă de dragoste”.

Ben înghiți cu greu, puse la loc bilețelul și recipientul și se așeză cuminte să-și termine prăjitura. Acum înțelegea pe deplin de ce avea un gust atât de bun.

Trimisă spre publicare de Dot Abraham
Revista Reminisce

2. DESPRE ATITUDINE ȘI RESPECTUL DE SINE

Nu-ți stă în putere să alegi cum sau când vei muri. Dar poți hotărî cum vei trăi.

Joan Baez

Fii regină

NOTA REDACTORULUI: De-a lungul anilor, ne-au încălzit inimile mesajele pe care ni le-au transmis importante personalități feminine despre dragoste și despre puterea de a alege. Unul din cele mai însuflețitoare mesaje ne-a parvenit prin cuvintele, faptele și exemplul personal al uneia din cele mai iubite și respectate femei din lume – Oprah Winfrey. Ea ne reamintește continuu că în fiecare femeie trăiește o regină care așteaptă să-și revendice măreția. Referindu-se la o temă folosită de Marianne Williamson în cartea sa *Meritul unei femei,* la ceremonia de înmânare a diplomelor absolventelor Colegiului Spelman din 1993, Oprah a spus următoarele:

Fii regină. Ai curajul să fii altfel. Deschide drumuri. Fii în frunte. Fii tipul de femeie care în fața vicisitudinilor îmbrățișează viața în continuare și pășește fără teamă spre noi provocări. Mergi mai departe! Caută adevărul și condu-ți regatul, oricare ar fi acesta – casa, serviciul, familia – cu inima plină de iubire.

Fii regină. Fii blândă. Mintea ta să nască idei novatoare și bucură-te de feminitatea ta... Mă rog să încetăm să ne mai pierdem timpul în mediocrități și lucruri mondene... Suntem copiii lui Dumnezeu – suntem aici să învățăm lumea să iubească...

Nu contează prin ce-ai trecut, de unde vii sau ce sunt părinții tăi – nici statutul tău social sau economic. Nimic din

toate acestea nu contează. Ceea ce contează este cum alegi să trăiești, cum alegi să dai glas iubirii prin munca ta, prin familia ta, prin ceea ce ai de dăruit lumii…

Fii regină. Fii stăpâna forței și măreției tale!

Oprah Winfrey

Planul mamei

Presupun că momentul intrării la școală a primului meu nepot, Jamie, a fost acela care a declanșat amintirea primului meu an de școală. Era în 1942. „D-ra Edna” era acel tip învechit, dar minunat, de învățătoare care își dedica întreaga viață elevilor. Mi-a plăcut la școală: mirosul de cretă și de creioane colorate; mirosul podelei vechi de lemn după ce Jim, îngrijitorul nostru, o dădea cu ceară; și faptul că aveam o bancă exact pe măsura mea. Și totuși, a existat la școală o problemă copleșitoare. Mildred.

În fiecare zi când parcurgeam cei câțiva pași de la școală spre casă, Mildred mă lua peste picior, mă lovea și mă speria. Eram îngrozită din cauza ei. Rămăsese repetentă în clasa întâi și era cu un an mai mare decât mine. Mildred nu avea prieteni, așa că își bătea capul, se pare, cum să-și facă dușmani. Pentru că eram printre cei mai mici din clasă, mă alesese pe mine drept dușmanul ei numărul unu.

Întotdeauna când mă duceam acasă pe jos după școală, mă călca pe marginea din spate a pantofilor și mi-i scotea din picior. Atunci, dacă mă aplecam să mă încalț, Mildred îmi aplica o lovitură puternică pe spate. În fiecare zi, de îndată ce clopoțelul anunța sfârșitul orelor, inima începea să-mi bată tare și clipeam des ca să nu plâng.

Curând de tot mama și-a dat seama că se întâmplă ceva la școală. Nu voiam să-i spun de Mildred. Am stat lipită de radio ascultând „Călărețul singuratic”, prefăcându-mă că nu aud ce mă întreabă despre școală. Mama continuă cu întrebările, pentru ca în cele din urmă, să-i povestesc totul printre lacrimi. „N-ai ce face, mami. *Nu ai ce face.* Toată lumea va zice că sunt copil mic.”

Mama nu putea să mă ia de la școală. Era la lucru. Tata murise cu câțiva ani în urmă. Nu aveam frați sau surori care să aibă grijă de mine. Nu-mi puteam imagina ce-ar putea face mama. Eram sigură că nu există soluție – absolut nicio soluție la o problemă atât de mare.

A doua zi, la școală, d-ra Edna s-a aplecat peste banca mea și mi-a spus șoptit: „Marion, ai putea să rămâi după ore să mă ajuți la un proiect? Am vorbit cu mama ta aseară și mi-a spus că îți dă voie.” Ochii ei albaștri erau plini de înțelegere, iar ea mirosea a cremă de mâini Jergens. Am decis atunci, pe loc, că toți îngerii trebuie să aibă ochi albaștri și să miroasă a cremă de mâini Jergens. Am dat repede din cap că da.

Am rămas în banca mea plină de bucurie când a sunat clopoțelul. Mildred a părut contrariată o clipă, dar a ieșit odată cu ceilalți. După câtva timp, d-ra Edna a zis că e timpul să plec acasă. A rămas pe treptele din fața școlii făcându-mi la revedere cu mâna. Am urcat colina țopăind, fără niciun fel de teamă. Apoi, tocmai când am ajuns în vârf, am auzit binecunoscuții pași în spatele meu. Mildred mă așteptase. S-a repezit și m-a călcat și mi-a dat o palmă pe spate. Am plâns. Nu m-am putut stăpâni.

Când mama a venit de la serviciu și a văzut cum arăt, m-a luat la întrebări. Am implorat-o să nu se ducă la școală; n-am dormit prea bine în noaptea aceea. A doua zi de dimineață, a zis: „Azi am de gând să urc dealul cu tine, Marion. Poate că o vedem și pe Mildred.” Mildred traversa pe jos orașul ca să ajungă la școală. Nu mă necăjise niciodată pe drumul spre școală, numai după aceea.

„Nu fă asta, mami, te rog! Nu-i spune nimic lui Mildred. Nu vei face nimic decât s-o iriți și mai tare. Lasă, că stau singură acasă. Te rog, mami.”

„Îmbracă-te mai repede, te rog, Marion.” Glasul mamei a fost blând, dar ferm.

„Te rooog, mami.”

„Ai încredere în mine, Marion. Am un plan.” Înlăuntrul meu era furtună. De ce nu putea mama să înțeleagă că niciun plan imaginat de ea nu avea să meargă? Am ieșit în frigul năprasnic și am început să urcăm dealul. Poate că n-o să ne-ntâlnim cu Mildred, speram eu. Mama, însă, arăta plină de încredere. Cunoșteam prea bine această privire și am avut sentimentul

copleșitor că ne vom întâlni cu Mildred și că mama își va pune „planul” în aplicare.

Bineînțeles, când am ajuns în vârful dealului, unde eu trebuia s-o iau spre școală iar mama în direcție opusă spre banca unde lucra, am zărit-o pe Mildred. Am așteptat câteva clipe îngrozitoare până când s-a apropiat de noi. Observând că mama e cu mine, s-a prefăcut că nu ne vede.

„Bună, Mildred”, a zis mama calm. Mildred a înțepenit, ca o stană de piatră. Avea mâinile și fața roșii din cauza gerului. Paltonul prea larg pentru ea atârna descheiat. Avea doar doi nasturi. Ceilalți lipseau. Pe dedesubt, purta o rochiță de bumbac, ca și cum ar fi fost vară. Eu eram așa înfofolită, că de-abia mă mișcăm. Mama mă obliga să port și flanelă de corp.

Mama s-a aplecat ca s-o poată privi pe Mildred în ochi. N-a rostit niciun cuvânt la început. În schimb, s-a apucat să-i încheie repede nasturii la palton și i-a ridicat gulerul. Apoi i-a legat la spate șuvița de păr rebelă care-i venea tot timpul în ochi. Eu am stat deoparte privind cum aburul respirației noastre zăbovea în fața chipurilor noastre în aerul geros de dimineață și rugându-mă să nu apară vreun coleg și să se termine mai repede planul mamei.

„Sunt mama lui Marion. Mildred, aș vrea să mă ajuți.” Mildred se uita la mama concentrată, cu o expresie pe care n-aș putea să o descriu. Doar câțiva centimetri despărțeau chipurile lor. În timp ce vorbea, mama ținea mâinile reci ale lui Mildred în mâinile ei înmănușate. „Marion n-are nici frați, nici surori. Ar avea nevoie de o prietenă foarte bună la școală. Cineva cu care să urce dealul după ore. Ai vrea să fii prietena lui Marion, Mildred?” Mildred își frământă buza de jos, clipind tot timpul, apoi încuviință din cap.

„Ah, mulțumesc tare mult!” spuse mama cu o anume încredere și recunoștință. „Știam eu că ești o persoană pe care mă pot baza.” Apoi o strânse la piept pe Mildred într-o lungă îmbrățișare. M-a îmbrățișat și pe mine în pripă și ni s-a dresat ca și cum nimic neobișnuit nu s-ar fi întâmplat: „Pa, fetelor. Succes la școală.” Mildred și cu mine ne-am continuat drumul spre școală, înțepenite, ca marionetele, uitându-ne drept înainte, fără să vorbim. La un moment dat mi-am încrucișat privirea cu a ei. Mildred zâmbea! N-o mai văzusem niciodată zâmbind până atunci.

Am urcat dealul împreună în fiecare zi după ore și curând vorbeam, râdeam și ne împărtășeam secretele. Mildred a început să-și lege părul la spate cum făcuse mama. Uneori chiar purta o fundă în păr. Cineva îi cususe nasturii la palton și ea îi încheia pe toți și-și ridica mereu gulerul. Am început, nu știu cum, s-o strig „Mil”. Apoi și ceilalți au făcut la fel, chiar și d-ra Edna.

„Ei, Mil, așează-te lângă mine”, o chema cineva la cantină. „Nu, Mil, stai cu noi” o ruga altcineva. Mildred le răspundea cu un zâmbet fericit, dar se așeza întotdeauna lângă mine. Mama punea mereu în pachețelul meu cu mâncare ceva special pentru Mil – până și bilețele de mulțumire. Mil mă lăsa întotdeauna în fața ei când stăteam la rând la arteziana din școală.

Ziua Sf. Valentin a fost un eveniment deosebit de important în clasa întâi, atunci, în anii ’40. Făcusem cutii mari cu felicitări și le așezasem pe bănci. Spre sfârșitul petrecerii, am scos cutia enormă cu felicitarea de Sf. Valentin. Toți s-au ridicat în picioare s-o vadă mai bine. Cadoul fusese cumpărat! Și se vedea că costase ceva. Majoritatea confecționaseră singuri felicitarea din hârtie roșie, mătase și lipici. „Ah-uri” și „oh-uri” pluteau prin clasă, părând să zăbovească în aer, când am deschis cutia mea nemaipomenită. Tipărite cu litere groase roșii în interiorul felicitării erau cuvintele: „De la cea mai bună prietenă!”

M-am uitat la Mil. Stătea în bancă cu mâinile împreunate pe pupitru și zâmbea cu cel mai fericit zâmbet pe care-l văzusem vreodată. Avea o fundă în păr. Mildred[2] zâmbea acum tot timpul. Lua note bune și nu mai îndesa hârtii în pupitru. Și-a îndreptat privirea spre mine și ochii ni s-au întâlnit. În acel moment am știut că planul mamei a reușit.

Nu înțelesesem planul mamei nici în 1942, nici mai târziu. Dar, de-a lungul anilor, am descoperit sursa de inspirație a formidabilului plan al mamei mele. Și am învățat că planul dă rezultate în toate situațiile fără ieșire: „Dragostea este îndelung răbdătoare… plină de bunătate… nu se poartă necuviincios… nu se mânie… nu se gândește la rău… crede totul… nădăjduiește totul… suferă totul. Dragostea nu dă greș niciodată.” (1 Corintieni 13:4-5, 7-8).

Marion Bond West

---

[2] Numele Mildred este pseudonim.

Poveste despre două orașe

Apropiindu-se de un mare oraș, un călător a întrebat o femeie care stătea pe marginea drumului:

„Cum sunt oamenii din acest oraș?”

„Cum erau oamenii acolo de unde vii?”

„Îngrozitori”, a răspuns pelerinul. „Meschini, mincinoși, detestabili în toate privințele”.

„Înțeleg, zise femeia, la fel îi vei găsi și pe cei din orașul din fața ta.”

De-abia se îndepărtase primul pelerin că s-a mai oprit unul și a vrut și el să afle cum sunt oamenii din oraș. Bătrâna a întrebat din nou cum erau oamenii din locul de unde plecase.

„Erau oameni deosebiți; cinstiți, muncitori, și generoși chiar dacă greșeau în generozitatea lor. Mi-a părut rău că am plecat”, afirmă cel de-al doilea pelerin.

Răspunse femeia înțeleaptă: „La fel îi vei găsi și pe cei din orașul din fața ta.”

Cele mai bune povestiri și snoave

Unde stau sirenele?

Ce e drept pentru un suflet poate fi nedrept pentru altul. Ceea ce înseamnă că trebuie să fii pe picioarele tale și să faci ceva care să pară ciudat în ochii celorlalți.

Eileen Caddy

Uriași, Pitici și Vrăjitori era tocmai jocul potrivit.

Rămasă să am grijă de aproape 80 de copii între 7 și 10 ani, în vreme ce părinții lor erau ocupați cu treburi de-ale părinților, mi-am adunat trupa în holul bisericii și le-am explicat jocul. Este o versiune de mai mare amploare a jocului Piatră, Hârtie și Foarfecă și implică gândirea, necesitând luarea unor decizii. Dar scopul adevărat al jocului este să faci cât mai mult zgomot și să încerci să-i prinzi pe ceilalți până când nimeni nu mai știe de partea cui este sau cine a câștigat.

Să organizezi o sală plină de școlari plini de energie în două echipe, să explici regulile de bază ale jocului, să realizezi consensul în privința identității de grup – nu e o realizare ușoară, dar am făcut-o cu bunăvoință și iată-ne gata să pornim.

Agitația urmăririi atinsese un punct critic. Am strigat din răsputeri: „Trebuie să decideți *acum* ce sunteți – URIAȘI, PITICI sau VRĂJITORI!”

În timp ce grupurile se înghesuiau, cuprinse de frenezie, să se consulte în șoaptă, m-am simțit trasă de pantaloni. Lângă mine stă un copilaș, se uită în sus și mă întreabă cu un glăscior îngrijorat: „Unde stau sirenele?”

Unde stau sirenele?

Pauză. O foarte lungă pauză. „Unde stau sirenele?” repet eu.

„Da. Știi, eu sunt Sirenă.”

„Nu există Sirene în joc”.

„Ba da, există, eu”

Ea n-a ales să fie Uriaș, Pitic sau Vrăjitor. Ea își știa categoria foarte bine, Sirenă, și nu avea intenția să iasă din joc și să se ducă la perete unde stau învinșii. Ținea cu tot dinadinsul să participe la joc, în orice loc intrau Sirenele în schema de joc, fără să renunțe la demnitatea sau identitatea ei. Era de la sine înțeles că era un loc și pentru Sirene și că eu trebuia să știu care.

Chiar, unde stau Sirenele? Toate Sirenele – toate acele Sirene care sunt altfel, care încalcă regulile și care nu acceptă să stea în nișe și boxe?

Dați răspunsul la această întrebare și puteți ridica o școală, o națiune sau o întreagă lume cu el.

Care a fost răspunsul meu în acel moment? Din când în când mai dau și eu câte un răspuns corect. „Sirenele stau chiar aici, lângă Regele Mării!” (Da, chiar aici, lângă Bufonul Regelui, mi-am zis în sinea mea.)

Așa că am stat acolo, mână în mână, trecând în revistă trupele de Vrăjitori, Uriași și Pitici care defilau pe lângă noi în mare dezordine.

Apropos, nu e adevărat că nu există Sirene. Eu personal cunosc cel puțin una. Am ținut-o de mână.

Robert Fulghum
Trimisă spre publicare de Rashaun C. Geter

Piratul

Nu vedem lucrurile precum sunt ele, le vedem după cum suntem noi.

Anais Nin

Într-o zi d-na Smith stătea în sala de așteptare a medicului ei când a intrat un băiețel cu mama lui. Băiețelul i-a atras atenția D-nei Smith pentru că avea un ochi acoperit. D-na Smith a fost uimită să vadă cât de puțin afectat era copilul de pierderea ochiului și l-a urmărit cum se îndreaptă după mama lui spre un scaun din apropiere.

Cum medicul era foarte aglomerat în ziua aceea, d-na Smith a avut ocazia să stea de vorbă cu mama băiatului, în vreme ce el se juca cu soldățeii. La început, a stat liniștit și s-a jucat cu soldățeii pe cotiera scaunului. Apoi a coborât în tăcere pe parchet, uitându-se întrebător la mama lui.

În cele din urmă, d-na Smith a avut ocazia să-l întrebe pe băiețel ce se întâmplase cu ochiul lui. Copilul a reflectat câteva momente la întrebarea ei, apoi a replicat, ridicând peticul de pe ochi: „Nu s-a întâmplat nimic cu ochiul meu. Sunt pirat!” Apoi s-a întors la jocul lui.

D-na Smith era acolo pentru că își pierduse piciorul de la genunchi în jos într-un accident de mașină. Scopul vizitei de azi era să vadă dacă se vindecase suficient pentru a i se pune proteză. Pierderea piciorului o răvășise complet. Oricât de curajoasă încerca să fie, tot se simțea infirmă. Mental, știa că pierderea aceasta nu trebuie să-i afecteze viața, dar emoțional îi era imposibil să depășească acest obstacol. Medicul îi sugerase autosugestia, și o încercase, dar nu fusese în stare să-și creeze, emoțional, o imagine acceptabilă, de lungă durată. În mintea ei se vedea ca o infirmă.

Cuvântul „pirat” i-a schimbat viața. Într-o fracțiune de secundă, a pătruns în altă lume. S-a văzut îmbrăcată ca John Silver-Lunganul, pe puntea unei corăbii de pirați. Stătea cu picioarele depărtate – unul era de lemn. Își ținea mâinile înfipte în șolduri, capul sus și umerii drepți, înfruntând, zâmbind, furtuna. Pale puternice de vânt îi biciuiau haina și părul. Stropii

reci împroșcau balustrada când valurile uriașe se spărgeau, lovind corabia. Vasul se clătina și scârțâia în ghearele furtunii. Și totuși, ea rămânea fermă pe poziții – mândră, neînfricată.

În acel moment, imaginea femeii infirme a dispărut și ea și-a recăpătat curajul. Se uită la băiețel, preocupat de soldățeii lui.

Câteva minute mai târziu, o strigă sora. Mergea, clătinându-se, în cârje, iar micuțul observă piciorul amputat. „Doamnă, strigă el, ce s-a întâmplat cu piciorul dumneavoastră?” Mama copilului împietri.

D-na Smith își privi o clipă piciorul amputat. Apoi răspunse zâmbind: „Nimic. Și eu sunt pirat.”

Marjorie Wallé

Deci... ce cultivi?

Nu suntem bogați prin lucrurile pe care le posedăm, ci mai degrabă prin lucrurile de care ne putem lipsi.

Immanuel Kant

Sandy locuiește într-un apartament atât de mic, că atunci când vine acasă după ce și-a făcut cumpărăturile la Goodwill, trebuie să se gândească ce să dea la o parte ca să facă loc pentru cumpărături. Se luptă zi de zi să asigure hrana și îmbrăcămintea pentru ea și pentru fetița ei de patru ani, din banii obținuți, ca liber profesionistă, din scris și din tot felul de alte slujbe.

Fostul ei soț își pierduse urma pe o șosea necunoscută, ca să nu se mai știe, probabil, nimic de el. Mai des ca niciodată, mașina ei hotăra că are nevoie de o zi liberă și nu se mai urnea din loc. Ceea ce însemna mers pe bicicletă (când îi permitea vremea), pe jos sau – mai rar – cu mașina vreunui prieten.

Lucrurile pe care majoritatea americanilor le consideră esențiale pentru supraviețuire – televizor, cuptor cu microunde, boxe și pantofi de sport scumpi – sunt ultimele pe lista lui Sandy de articole „de cumpărat, poate, într-o zi”.

Hrană consistentă, haine groase, un apartament funcțional, plata împrumutului pentru cursuri, cărți pentru fiica ei, asistența

medicală absolut necesară și câte un film la matineu, din când în când, devorează puținii bani-gheață existenți.

În încercarea de a prinde o slujbă bună, Sandy a bătut la atâtea uși că nu le mai știe numărul, dar de fiecare dată e ceva care nu se potrivește – lipsa de experiență sau altă calificare decât cea necesară sau un program care face imposibilă creșterea copilului.

Povestea lui Sandy n-are nimic neobișnuit. Multe familii cu un singur părinte sau oamenii bătrâni se zbat să se descurce cu structura economiei noastre și se prăbușesc în prăpastia dintre independența financiară reală și limita de sărăcie la care obțin ajutor guvernamental.

Ce o face pe Sandy să fie ieșită din comun este concepția ei.

„Nu sunt bogată, dacă te referi la bunuri sau la visul american”, mi-a mărturisit cu un zâmbet plin de sinceritate.

„Și te deranjează?” am întrebat.

„Uneori. Când văd vreo fetiță de vârsta fiicei mele, îmbrăcată frumos, cu jucării frumoase sau mergând într-o mașină luxoasă sau locuind într-o casă minunată, atunci nu mă simt bine. Fiecare își dorește s-o ducă bine pentru copiii lui”, răspunse.

„Dar nu-i invidiezi?”

„Ce e de invidiat? Nu murim de foame, nici de frig, și am ce e cu adevărat important în viață”, răspunse.

„Adică ce?” am întrebat.

„După cum văd eu lucrurile, indiferent câte lucruri cumperi, indiferent câți bani faci, trebuie să păstrezi doar trei lucruri în viață”, spuse ea.

„Ce înțelegi prin ‚să păstrezi’?”

„Că nimeni nu ți le poate lua.”

„Și care sunt cele trei lucruri? am întrebat.

„Unul, trăirile; doi, prietenii adevărați; și trei, ceea ce cultivi înlăuntrul tău”, a replicat cu siguranță în glas.

Pentru Sandy, „trăirile” nu au nimic nemaipomenit. Ele sunt așa-numitele clipe obișnuite – cu fiica ei, plimbări în pădure, moțăitul la umbra unui copac, muzica, o baie caldă sau pâinea coaptă în casă.

Definiția pe care o dă prietenilor e mai cuprinzătoare. „Prietenii adevărați sunt cei care-ți rămân în suflet pentru totdeauna, chiar dacă ies din viața ta temporar. Și după o

despărțire de ani de zile, reiei totul exact de unde ai rămas, și chiar dacă mor, ei nu mor nicicând în inima ta”, explică ea.

Cât privește ce cultivăm înlăuntrul nostru, Sandy spuse: „Asta depinde de fiecare, nu crezi? Eu nu cultiv amărăciunea sau tristețea. Aș fi putut dacă aș fi vrut, dar mai bine nu.”

„Atunci, tu ce cultivi?” am întrebat.

Sandy se uită cu dragoste la fetița ei și apoi la mine. Arătă cu degetul ochii fetiței, luminați de iubire, recunoștință și o bucurie însuflețitoare.

„Eu asta cultiv.”

Philip Chard
Trimisă spre publicare de Laurie Waldron

Bunica Ruby

Mamă a doi băieți plini de energie, în vârstă de șapte și, respectiv un an, mă necăjesc uneori din cauză că-mi fac de nerecunoscut casa frumos și atent întreținută. În joaca lor nevinovată, se întâmplă să dea peste veioza mea favorită sau să strice aranjamentele atent concepute. În aceste momente, când mi se pare că nimic nu mai e sfânt, îmi amintesc lecția dată, cu înțelepciune, de soacra mea, Ruby.

Ruby e mama a șase copii și bunica a 13 nepoți. Este întruchiparea bunătății, răbdării și dragostei.

La un Crăciun, toți copiii și nepoții se strânseseră, ca de obicei, acasă la Ruby. Cu doar o lună înainte, Ruby își cumpărase o nouă mochetă, albă și frumoasă, după ce trăise, mai mult de 25 de ani, cu „același covor vechi”. Era mai mult decât bucuroasă de noua înfățișare pe care mocheta o dădea casei.

Cumnatul meu Arnie, tocmai împărțise darurile tuturor nepoților și nepoatelor – mierea premiată, produsă în stupii lui. Toți erau entuziasmați. Dar, după cum vrea soarta, Sheena, în vârstă de opt ani, vărsă mierea pe mocheta cea nouă și o împrăștie pe pantofi prin toate camerele de la parter.

Plângând, Sheena dădu buzna în bucătărie și alergă în brațele lui Ruby. „Bunico, am vărsat toată mierea pe mocheta cea nouă.”

Bunica Ruby îngenunchie, o privi cu dragoste pe Sheena în ochii plini de lacrimi și spuse: „Nu fii supărată, iubito, putem să mai facem rost de miere.”

Lynn Robertson

Problemă sau soluție?

Era în 1933. Îmi pierdusem slujba cu jumătate de normă pe care o aveam și nu mai puteam contribui cu nimic la întreținerea familiei. Singurul nostru venit era ce câștiga mama din croitorie.

Dar mama a fost bolnavă câteva săptămâni și nu a mai putut lucra. Când n-am mai avut cu ce plăti lumina, compania de electricitate a venit și ne-a întrerupt-o. Apoi, compania de apă. Dar Direcția de Sănătate i-a obligat să ne dea drumul la apă din motive de igienă. Cămara se goli de tot. Din fericire, aveam o grădină de legume și am reușit să gătim ceva la un foc în curtea din spatele casei.

Apoi, într-o zi, sora mea mai mică veni acasă de la școală cu vestea „Mâine trebuie să ducem ceva la școală pentru cei săraci.”

Mama începu să bombăne „Nu știu să fie cineva mai sărac decât noi”, când mama ei, care stătea la noi atunci, o liniști punându-i palma pe braț și încruntându-se.

„Eva, spuse ea, dacă îi dai copilului să înțeleagă la vârsta asta că e „săracă”, se va considera „săracă” tot restul vieții. Mai este un borcan din jeleul făcut în casă. Ar putea să-l ia ea.”

Bunica găsi niște hârtie fină și o bucățică de fundă roz cu care împachetă ultimul nostru borcan de jeleu iar Sis se grăbi spre școală a doua zi, ducând mândră „darul ei pentru săraci”.

Și de atunci încolo, când se ivea vreo problemă în comunitatea noastră, Sis se gândea firesc că ea trebuie să facă parte din soluția problemei.

Edgar Bledsoe

Aşa cum ești

Prietenul meu Mark Tucker produce și prezintă publicului din toată țara diapozitive multi-media.

Într-o seară, după o prezentare pe Coasta de Est, o femeie s-a apropiat de el și i-a spus: „Știi, ai face bine dacă ai folosi muzica fiului meu la prezentările tale”.

Mark s-a apucat atunci să-i dea explicațiile de rigoare. Mai întâi, fiul ei trebuie să facă o casetă demo. Nu e nevoie să fie profesională, i-a explicat el. Fiul ei nu trebuie decât să se ducă în camera lui și să cânte câteva acorduri simple la chitară – doar pentru ca Mark să-și facă o idee despre muzica pe care o interpretează.

După ce el i-a explicat tot ce era de făcut, femeia l-a privit într-un fel ciudat și i-a spus: „Știi, fiul meu e Billy Joel.”

De îndată ce și-a revenit din șoc, Mark s-a grăbit să o asigure că fiul ei nu trebuie să-i trimită o casetă demo! După care a auzit-o pe femeie îndemnându-l să se gândească la folosirea unui anume cântec pe care îl scrisese fiul ei. Ea era sigură că acel cântec cuprindea un mesaj pozitiv despre valoarea fiecărui om, care s-ar fi potrivit minunat prezentărilor făcute de Mark. Și continuă spunând că semințele acestei idei fuseseră sădite demult, în copilăria lui Billy.

Copil fiind, explică ea, fiul ei dorea adeseori să fie altcineva, o persoană diferită de cum era el. Se pare că era luat în derâdere pentru că era mai scund decât ceilalți copii. Devenise o obișnuință la el să vină acasă de la școală sau de la joacă și să se plângă că nu e bun de nimic. Și chiar credea că dacă ar fi fost o idee mai înalt, lucrurile s-ar fi îndreptat.

Bineînțeles, mama lui n-a crezut nicio secundă că fiul ei ar fi altfel decât perfect. Așa că, de fiecare dată când el dădea glas vreunui sentiment negativ despre propria persoană, ea îi spunea: „Nu fi trist – n-are importanță. Nu e nevoie să fii ca alții, pentru că tu ești deja perfect. Fiecare dintre noi e unic, ne deosebim unul de altul. Iar tu, ai și tu ceva minunat pe care-l poți împărtăși lumii întregi. Eu te iubesc exact așa cum ești.”

Vă aduceți aminte zicala aceea veche despre vorbe care revin și nu-ți dau pace? În cazul nostru, cuvintele mamei care-și iubea fiul necondiționat au revenit, mulți ani mai târziu, sub forma

unui cântec. Înțelegeți, pe măsură ce Billy Joel a crescut, a aflat cine este și și-a descoperit idealul – de a compune muzică pentru toată lumea. Milioane de oameni au ajuns acum să asculte cu inima, întocmai ca mama lui, cuvintele cântecului[3] care a câștigat Premiul Grammy:

Nu te schimba
Ca să încerci să-mi faci pe plac...
Eu te iubesc așa cum ești.

Jennifer Read Hawthorne

Adevărata frumusețe

Întrebată cum de arată tânără în pofida greutăților cu care s-a luptat în viață, Maica Teresa a răspuns: „Uneori un sentiment frumos care vine dinlăuntrul tău este mult mai prețios decât orice cosmeticiană.”

Pentru ziua mamei, Jennie se străduise și făcuse planuri peste planuri ca să-i facă un cadou cu totul aparte mamei ei, Bess. Strânsese cu grijă din primele ei salarii banii pentru o ședință de înfrumusețare care oferea un certificat de frumusețe. În ziua programării, tânăra fiică își aduse mama, o femeie simplă, timidă, la cabinetul meu.

În timp ce aplicam machiajul și culorile, Bess mi-a mărturisit că ani de zile se concentrase asupra familiei, neglijându-se pe sine. În consecință, nici măcar nu se gândise vreodată ce haine îi veneau mai bine sau cum să se machieze.

Pe măsură ce încercam să văd ce culori i se potrivesc mai bine, Bess a început să înflorească, deși părea să nu-și dea seama de asta. După ce am aplicat ultimele nuanțe de fard și ruj ca să accentuez culorile, am invitat-o să se privească în oglinda mare, rabatabilă. A stat mult și s-a privit, ca și cum ar fi studiat o persoană străină, apoi s-a apropiat și mai mult de imaginea ei din oglindă. În cele din urmă, cu ochii mari de uimire și cu gura căscată, a atins ușor oglinda. „Jeannie”, îi făcu ea semn, „vino

[3] „Așa cum ești”, versuri de Billy Joel, Copyright 1977 Impulsive Music. Toate drepturile rezervate. Folosite cu aprobare.

puțin.” Trăgând-o lângă ea, îi arătă imaginea din oglindă. „Jeannie, uită-te la mine. Sunt frumoasă!”

Tânăra femeie zâmbi la cea vârstnică din oglindă care avea lacrimi în ochi. „Da, mamă, întotdeauna ai fost așa – frumoasă.”

Charlotte Ward

Cuvântul Angelei

Când Angela era mică,
De doi-trei-patru anișori
Mămica și tăticul ei
Au învățat-o să nu spună vreodată NU.
Au învățat-o că trebuie să accepte
Tot-tot ce spuneau ei,
Iar dacă nu, primea o palmă peste fund
Și era trimisă-n pat.

Astfel a crescut Angela

Și a devenit cel mai drăgălaș copil;
Nu era niciodată supărată
Nu era niciodată enervată;
Întotdeauna dăruia, întotdeauna îi păsa,
Nu s-a certat niciodată
Și orice-ar fi spus părinții
Credea că au dreptate.

Îngerul de-Angela a învățat bine la școală

Și, se-înțelege, a respectat toate regulile;
Profesorii spuneau că e foarte cuminte.
Liniștită și politicoasă,
Dar ce simțea Angela înlăuntrul ei
N-au înțeles niciodată.

Angela avea mulți prieteni

Care o plăceau pentru zâmbetul ei;
Știau că e genul de prietenă
Care ar face orice pentru ei;

Și dacă era bolnavă
Și avea nevoie de odihnă,
Când cineva îi cerea ajutorul
Răspundea întotdeauna DA.

La 33 de ani, era soția unui avocat,

Avea o casă și-o familie, și o viața tihnită.
Avea o fetiță de patru ani
Și un băiețel de nouă,
Și dacă era întrebată ce face
Răspundea întotdeauna „Bine”

Dar într-o seară rece, aproape de Crăciun,

Când toți erau în pat,
Ea rămase trează, căci gânduri îngrozitoare
Îi umblau prin minte;
Nu știa de ce, nu știa nici cum,
Dar își dorea să moară;
Așa că L-a rugat pe Cel o adusese pe pământ
S-o ia înapoi la El.

Atunci a auzit din adâncul sufletului ei

Venind o voce, blândă și șoptită
A spus doar un cuvânt,
Cuvântul rostit a fost NU.

De-atunci încolo, Angela a știut

Ce are de făcut.
Viața ei depindea de acel cuvânt
Iar cei dragi asta au auzit de la ea:

NU, n-am chef de asta;

NU, nu sunt de acord;
NU, asta e datoria ta;
NU, asta nu e pentru mine;
NU, am vrut altceva;
NU, asta m-a durut îngrozitor!
NU, sunt obosită, și iar NU, sunt ocupată,

Și iar NU, prefer să nu!

Ei bine, familiei i s-a părut șocant,

Prietenii au fost uimiți;
Dar Angela era altfel,
Puteai s-o vezi în ochii ei
În care nu mai citeai blânda supunere
Din urmă cu trei ani
Când Îngerul Angela
A primit permisiunea să zică NU.

Azi, Angela e mai întâi o persoană,

Apoi mamă și soție.
Ea știe unde începe și sfârșește ea,
Are o viață proprie.
Are talente și ambiții,
Are sentimente, nevoi și aspirații.
Are bani în bancă
Și o opinie în alegeri.

Iar copiilor ei le spune,

„E bine când suntem de acord;
Dar dacă nu veți spune NU, nu veți deveni
Așa cum vreți să fiți.
Și pentru că eu știu că uneori greșesc
Și pentru că vă iubesc atât,
Veți fi întotdeauna îngerașii mei
Chiar dacă-mi spuneți NU.”

Barbara K. Bassett

D-nă Carlson, trebuie neapărat să vă faceţi puţin timp şi pentru dumneavoastră."

Spune DA

Viața este fie o aventură plină de îndrăzneală, fie un mare nimic.

Helen Keller

Sunt de profesie comic. Lucram la un post de radio în New York la emisiunea despre vreme sub numele June East (sora demult pierdută a lui Mae West). Într-o zi, m-a vizitat o doamnă reporter de la *The Daily News* și mi-a spus că vrea să facă un articol despre mine. În finalul interviului pentru articol, m-a întrebat: „Care sunt planurile de viitor?”

Ei bine, în momentul acela, zău că n-aveam niciun plan de viitor în minte, așa că, vrând să trag de timp, am întrebat-o ce voia să spună. A răspuns că era interesată să-mi urmărească cariera. Un reporter de la *The Daily News* spunându-mi că era interesată de persoana mea? M-am gândit că s-ar cuveni să-i povestesc ceva. Ce mi-a ieșit din gură a fost „Mă gândesc să depășesc recordul din Guiness Book la cea mai rapidă vorbitoare din lume”.

Articolul a fost publicat a doua zi, iar autoarea menționase remarca despre încercarea mea de a depăși recordul celei mai rapide vorbitoare din lume. Pe la orele 15.00 în aceeași zi am

primit un telefon de la *„Larry King în direct”* care mă invita să particip la emisiune. Voiau să încerc să bat recordul și mi-au spus că vor veni să mă ia la orele 20.00 – pentru că doreau să fac încercarea *în seara aceea!*

Ei bine, nu auzisem până atunci de *Larry King în direct,* și când am auzit-o pe femeia aceea zicând că e de la Canalul Manhattan, mi-am zis în gând: *„Eh, ăsta o fi vreun canal porno, nu?* Dar, plină de răbdare, ea mi-a dat asigurări că e un post național de televiziune și că invitația – ca și ocazia – apare doar o dată în viață – era pentru seara aceea sau nu mai era deloc.

Am rămas cu ochii pironiți de receptor. Aveam spectacol în seara aceea în New Jersey, dar nu era greu de imaginat pe care din cele două le-aș fi preferat. Trebuia să găsesc un înlocuitor pentru spectacolul de la ora 19.00 și m-am apucat să dau telefoane tuturor comicilor pe care îi cunoșteam. Cu voia lui Dumnezeu, am găsit un comic care să mă înlocuiască și, cu cinci minute înainte de termenul-limită, le-am spus celor de la *Larry King în direct* că pot să vin.

Apoi m-am așezat confortabil ca să mă gândesc ce naiba o să fac în emisiune. Am dat un telefon la Guiness să aflu cum se bate un record de vorbire rapidă. Mi-au spus că trebuie să recit ceva din Shakespeare sau din Biblie.

Într-o clipită m-am apucat să recit Psamul 91, o rugăciune de ocrotire pe care o învățasem de la mama. Cu Shakespeare nu mă înțelesesem niciodată prea bine, așa că m-am gândit că Biblia rămânea singura mea speranță. Am început să exersez, și iar să exersez, până n-am mai putut. Eram și nervoasă și emoționată în același timp.

Limuzina a venit să mă ia la 20.00. Am exersat tot drumul până acolo, iar când am ajuns la studioul din New York, aveam deja cârcei la limbă. Am întrebat-o pe cea care se ocupa de mine: „Ce se întâmplă dacă nu bat recordul?”

„Lui Larry nu-i pasă dacă îl bați sau nu”, răspunse. „El ține doar să încerci în emisiunea lui mai întâi”. Atunci mi-am zis *„Care e lucrul cel mai rău care se poate întâmpla? Mă voi face de râs pe postul național! Mare lucru!”* mi-am spus, gândindu-mă că n-o să mor din asta. Dar dacă depășesc recordul?

Așa că am decis să fac tot ce pot, și asta am făcut. Am bătut recordul și am devenit Cea Mai Rapidă Vorbitoare din Lume rostind 585 de cuvinte pe minut în fața telespectatorilor

televiziunii naționale. (L-am mai doborât o dată, doi ani mai târziu, cu 603 cuvinte pe minut.) Cariera mea se înălța spre culmi.

Lumea mă întreabă deseori cum de-am făcut-o. Sau cum de-am reușit multe din lucrurile pe care le-am făcut, de exemplu, să țin prima conferință, să fiu pe scenă prima dată, sau să sar cu frânghia prima dată. Le spun că îmi trăiesc viața conform acestei simple filosofii: „Spun întotdeauna mai întâi „da”, și după aceea mă întreb *„Și-acum, ce am de făcut ca să reușesc?”*

Apoi îmi pun întrebarea: *„Care e lucrul cel mai rău care se poate întâmpla dacă nu reușesc?”* Răspunsul este: „Simplu, nu reușesc!” Și care este cel mai bun lucru care se poate întâmpla: „Reușesc!”

Ce altceva să-ți mai ceară viața? Fii tu însăți și bucură-te de fiecare clipă!

Fran Capo

Darul vorbirii

Deși îmi spusese să nu vorbesc cu necunoscuți, mama făcea asta tot timpul. La rând, așteptând să fim verificate. Scotocind prin valize la Marshall Field. Într-un lift care mergea încet, în vreme ce toți ceilalți se uitau chiorâș la butoane. În aeroporturi, la meciurile de fotbal, pe plajă.

Mulțumesc lui Dumnezeu, i-am ascultat sfatul doar când era vorba de necunoscuți periculoși. Cred că eu procedez mai bine.

Obiceiul mamei de a intra în vorbă cu oamenii de lângă ea mă face să zâmbesc acum, dar în anii adolescenței mele mi se părea de-a dreptul stânjenitor. „Și lui Lynn i-l cumpăr tot pe primul” s-a confesat ea unei femei care făcea cumpărături cu fiica ei adolescentă în raionul de sutiene din supermarket-ul din orașul nostru. Mi-a venit să fug și să mă ascund sub un halat de baie expus în apropiere, dar în loc de asta, m-am făcut ca para focului, și i-am suflat mamei scrâșnind din dinți „Maaamăă”. Nu m-am simțit cu mult mai ușurată când mama fetei a zis „încercăm să găsim unul pentru Sarah, dar toate sunt prea mari.”

Nu toată lumea răspundea când mama făcea câte o observație, încercând să aprindă scânteia unei scurte conversații. Unele persoane îi arătau un zâmbet dezaprobator și-i întorceau spatele. Foarte puțini o ignorau complet. De câte ori o însoțeam în anii aceia, observam că asta o îndurera puțin, dar ridica din umeri și mergeam mai departe.

Și totuși, de cele mai multe ori simțeam nevoia să plec undeva departe și să mă întorc ca să descopăr că nu mai are darul vorbirii. Erau ocazii când mă temeam că am pierdut-o în aglomerație, dar îi auzeam apoi râsul melodios și un comentariu de genul „Da, da, și eu la fel.”

Cu aceste sporovăieli instantanee mama m-a învățat că lumea e mult prea mare – sau prea mică, ia-o cum vrei – ca să ai timp să întinzi mâna tuturor. Ea mi-a amintit că noi, femeile, ne bucurăm de un anumit tip de înrudire, chiar dacă nu suntem toate la fel. În lucrurile obișnuite pe care le facem, suntem unite prin firi comune. Poate că acesta e motivul pentru care ne place hârtia și nu materialul plastic, sau pentru care considerăm că un pulover bleumarin e întotdeauna o bună achiziție, sau pentru care imnul național ne dă încă fiori.

Una din ultimele amintiri despre mama, din vremea când se afla în spital, cu câteva ore înainte de a se stinge din cauza unui cancer mamar care a măcinat-o până a ajuns la 40 kg, este cea în care zâmbind cu greu, îi explica asistentei cum să sădească bulbii de lalele. Am stat, tăcută, în pragul ușii, simțind nevoia să plâng, dar inundată de un imens sentiment de dragoste și căldură. Mama m-a învățat să văd în ceilalți primăvara. Am să țin minte asta toată viața, mai ales când mă întorc spre cineva și spun: „Nu-i așa că e minunat când...”

Lynn Rogers Petrak

Eram „o sperietoare de ciori” în clasa a șasea

Cuvintele pline de bunătate pot fi puține și ușor de spus, dar ecoul lor este fără sfârșit.

Maica Teresa

„Să-ți fie *rușine!* Ești în clasa *a șasea* și încă te porți ca o *păgână,* fără credință în Dumnezeu!” se răsti d-na Brimm, îmbrâncindu-mă pe banca de lemn alunecoasă din biroul directorului. (În particular, noi, copiii o porecliserăm d-na Grimm. Norocul *meu,* să fie ea de serviciu pe terenul de sport când mă hotărâsem să-i dau o lecție celui mai înrăit elev care mă chinuia, Johnny Welson, o lecție pe care o merita.) Temuta învățătoare de la clasa a treia, cu părul negru, tăiat perfect, încadrându-i obrajii albi de gheișă, își arcui sprâncenele pensate a dezaprobare pe deasupra privirii tăioase.

Ce diferită era de d-na Peterson, profesoara mea, de la clasa a șasea, plină de demnitate, care, chiar atunci când era serioasă părea să fie pe punctul de a zâmbi. Și totuși, d-na Peterson nu se vedea nicăieri. *Nimănui nu-i pasă de mine!* am gândit, înăbușindu-mi frica cu un țipăt de durere și furie. *John și toți băieții ăia pot să mă lovească, să-mi pună piedică, și să mă insulte cât vor, și de fiecare dată când vreau să le-o plătesc, apare* ea *și mă învinovățește tot pe* mine!

„Când ai de gând să te maturizezi *și să te porți ca o* domnișoară...?” șuieră d-na Brimm, eliberându-mi, în sfârșit brațul, plină de dispreț. *„Aici* să stai! D-ră Moss” ordonă d-na Brimm când fața speriată a recepționerei se ivi timidă de după un raft înalt de dosare „să nu lași să-ți scape din ochi această tânără delincventă!” Mișcându-și gâtul ridat ca o găină beată, d-ra Moss aruncă o privire spre fața mea murdară de noroi și spre uitătura ucigătoare a d-nei Brimm, își flutură mâinile, fără un cuvânt, înspre ușa deschisă a biroului, și se precipită spre biroul ei. Intrând, cu pași apăsați, în biroul d-lui Swensen, d-na Brimm trânti ușa masivă în spatele ei, dar cu toate acestea, răzbăteau din când în când explozii verbale de genul*, Absolut* imposibil!” și *„Degradant!*

D-ra Moss se așeză la birou, scotoci prin hârtii și închise și deschise sertarele, aparent fără motiv, în vreme ce eu căutam să cercetez, pe furiș, ce mai rămăsese din brațul meu drept. Era același braț pe care John Rosse, cel mai popular băiat din clasă și prietenul lui cel mai bun, John Welson, îl aleseseră drept sac de box când mă strigau „stâlp de telegraf”, „sperietoare de ciori”, „gură spartă” sau „retardata” sau, arătând la pantofii mei, „ghetele de ligă ale Lindei Legree” (poreclă pe care o

găseam curtenitoare dată fiind reputația de temut a lui Simon Legree).

Eram prima care recunoșteam că nu sunt o frumusețe. Mă lungisem până la înălțimea mea actuală, de neinvidiat, de l, 75m în ciuda poliomielitei făcute cu un înainte, care mă lăsase „slabă ca un țâr”, cum îi plăcea bunicii să spună. Aparatul de îndreptat dinții și sus și jos, ghetele cu talonete și ochelarii pe care îi uram nu ajutau deloc la îmbunătățirea imaginii. Umblam adusă de umeri ca să par mai scundă, și tot eram cea mai înaltă din clasă. Și ca să pună capac la toate, fusesem retrasă de la școală în acel an – în aparență ca să recuperez lunile pierdute din cauza bolii, dar în realitate ca să mi se ofere șansa de a îndrepta situația școlară îngrozitor de jalnică.

Mama avea mare încredere în d-na Peterson, profesoara de la clasa a șasea, înaltă, senină, care, se confesase mama prietenelor de la Clubul Femeilor-Absolvente de Colegiu, „dacă nu poate face nimic cu Linda, nimeni altcineva nu poate”. Așadar, era mijlocul lui noiembrie și asta era a treia oară de când începuse școala când eram trimisă în biroul directorului pentru că mă băteam. Deodată, ușa de la birou fu izbită de perete și d-na Brimm ieși impetuoasă, lăsând în urma ei un „… de-a dreptul *degradant!”* Cu chipul obosit, dl. Swensen se încovoie în pragul ușii, arătând mult mai învins decât mine. *Dacă d-na Peterson are de gând să facă ceva cu mine,* am gândit, *ar face bine să se grăbească!*

O săptămână mai târziu, după o suspendare de cinci zile însoțită de un mare surplus de activități obligatorii acasă, o muștruluială ca la carte din partea ambilor părinți și un drum deprimant, cu părinții acasă la Johnny Welson, unde am fost obligată să-mi cer „scuze” – pe care m-am chinuit să le mormăi în surdină – m-am întors la școală. Am rămas la ușă, ascultând larma veselă din clasă și simțind că-mi vine să vărs la gândul că o să văd din nou fețele îngâmfate ale colegilor mei.

O mână m-a atins pe umăr și d-na Peterson mi-a spus cu glas prietenos: „Bine-ai venit. De-ai ști ce dor mi-a fost de tine, Linda.” Am ridicat privirea spre ochii ei ridați și chipul i s-a înseninat. „Am o problemă despre care aș vrea să vorbim azi în timpul orei de lucru individual”, a continuat ea, ducându-mă pe nesimțite în clasă. „Mă gândesc de mult că e nevoie de puțină înfrumusețare pentru clasa noastră. Poate un desen pe perete

cu unul din caii aceia cabrați pe care-i desenezi tu mereu pe caiete? Ești destul de înaltă ca să-l faci cât gazeta de perete de lângă fereastră și ai putea lucra în orele de lectură sau după ce ți-ai terminat temele.” I-am răspuns cu un zâmbet, uitând pe moment de corvoada care mă aștepta. „Fii bună și vino la catedră după ce se liniștește clasa și o să-ți explic în detaliu la ce mă gândesc.” Am dat din cap, simțindu-mă, ca întotdeauna, înseninată și onorată de atenția ei. M-a strâns de mână într-un gest cald și prietenos și s-a îndepărtat.

Alice Lee a rânjit la mine și m-a împuns când am trecut pe lângă banca ei. M-am uitat la fața ei rotundă, veselă și am auzit-o spunând moale: „Bună.” Din spatele meu s-au auzit deodată chicote și glasuri șoptite: „S-a întors sperietoarea.” Asta era Cherri. *Îi arăt eu ei după ore,* am gândit furioasă, în timp ce îmi simțeam stomacul strâns ca într-o menghină. „Proasta, proasta” cadență Wardie Masterson în șoaptă iar glasul lui John Rosse se auzi de jos, printre picioare: „Cum e vremea acolo, sus, Stâlp de Telegraf?” Hohotele de râs se revărsară, oripilându-mi sufletul.

Atunci se auzi un alt glas, amplu și melodios, care a stins pe dată șoaptele și râsetele. „Stâlp de telegraf?” întrebă glasul, nevenindu-i să creadă. Toți ne-am întors spre locul de unde venea glasul, în timp ce d-na Peterson, care se aplecase peste diorama Denisei, se îndreptă în toată înălțimea ei și se întoarse, cu ochii măriți de uimire. „A făcut-o cineva pe Linda noastră stâlp de telegraf?” întrebă ea din nou, nevenindu-i să creadă. Părea că plutește printre noi, iradiind o pace care ne-a învăluit pe toți.

Linda noastră! d-na Peterson făcuse cuvintele să pară importante, sacre, ca *Tatăl nostru.* Mie aproape că mi s-a oprit respirația de uimire. „Ei bine, *eu una* mă gândesc întotdeauna la Linda ca la un manechin Powers”. Douăzeci și nouă de chipuri nedumerite se uitară la ea cu ochii goi. „Ați auzit despre Agenția de Modele Powers din New York?” întrebă d-na Peterson, măturându-ne pe toți cu ochii ei căprui. Ca și cum capetele noastre ar fi fost legate toate de aceeași sârmă, am dat din cap a „nu” la unison. New York! Celălalt capăt al universului față de Ogden, Utah.

„Agenția de Modele Powers are cele mai vestite manechine din lume”, explică ea, teatral, spectatorilor ei extaziați. „Tuturor manechinelor li se cere să aibă cel puțin 1,80 m”. O mică

inspirație de uimire în toată clasa, inclusiv eu. Câteva perechi de ochi se uitară la mine apreciativ dar de data asta, în loc să mă fac mică sub privirile lor, am rămas dreaptă, dorind pentru prima dată în viață să fiu chiar un pic mai înaltă.

Glasul d-nei Peterson se auzi din nou. „Știți de ce manechinele trebuie să fie așa înalte?” întrebă ea. Altă mișcare lentă a capului colectiv. „Ei bine, pentru că femeile înalte au alura unei statui, iar asta face hainele să cadă mai frumos.” *Alura unei statui!* Ce cuvânt. D-na Peterson zâmbi afectuos clasei și destrămă vraja care ne cuprinsese pe toți. O atinse pe mână pe populara (dar, cu tot regretul, mignona) Annelle Crabtree și spuse: „N-ai vrea să-mi arăți desenul tău acum, Annelle?” și se îndepărtă.

Am pășit ca o regină către banca mea. Copiii de pe culoarul dintre bănci, până și John Rosse, se înghesuiră repede pe-o parte, să-mi facă loc. Aveam o mulțime de gânduri de rumegat, planuri de elaborat și decizii de luat. Ar trebui să devin manechin la Powers *înainte* sau după ce mă fac pădurar sau medic veterinar? A fi faimoasă în toată lumea nu împiedică viața pe un vârf de munte, într-un foișor de foc? M-am așezat în banca cu urme de crestături, savurând noua speranță din sufletul meu – alură de statuie! Cai nărăvași se cabrau și zburdau în fața ochilor mei. Cai statuari! Ce minunat va ieși desenul pe perete!

Linda Jessup

3. ÎNVINGEREA GREUTĂȚILOR

Bogăția experienței umane ar pierde din bucuria împlinirii dacă n-ar exista și obstacole de învins.

Helen Keller

Dacă există voință

Regis Philbin și cu mine sărbătorim Ziua Mamei în emisiunea noastră „În direct cu Regis & Kathie Lee,” *rugând telespectatorii să ne trimită povestiri despre o mamă deosebită. În fiecare an primim mii de scrisori.*

Oameni care n-ar scrie niciodată despre ei înșiși, își deschid sufletul și scriu despre mama pe care o îndrăgesc. Iată una din aceste extraordinar de impresionante povestiri. Ea a fost scrisă de Stacey Nasalroad.

Sunt cel de-al treilea copil al mamei mele, născut când avea 20 de ani. La naștere, asistenta m-a luat din salon înainte ca mama să mă vadă. Medicul i-a explicat cu blândețe că nu aveam brațul stâng, de la cot în jos. Apoi a sfătuit-o: „Să n-o tratezi altfel decât pe celelalte fete. Ei să-i ceri mai mult.” Și așa a făcut!

Tata nu ne părăsise încă, când mama a fost nevoită să se reangajeze ca să întrețină familia. Eram cinci fete în casa noastră din Modesto, California și toate trebuia să ajutăm în casă. Odată, aveam vreo șapte ani, am ieșit plângând din bucătărie: „Mami, nu pot să curăț cartofii, n-am decât o mână.”

Mama nu și-a ridicat privirea de pe lucrul pe care-l cosea. „Te duci imediat înapoi în bucătărie și cureți cartofii”, mi-a spus. „Și să nu-ndrăznești să mai folosești vreodată scuza asta!”

Bineînțeles că am reușit să curăț cartofii – cu mâna cea bună și ținându-i pe masă cu cealaltă. Exista întotdeauna o posibilitate, și mama știa asta. „Dacă încerci din răsputeri”, spunea ea, „reușești să faci orice”.

În clasa a doua, învățătoarea a aliniat clasa pe terenul de sport și ne-a pus să ne întrecem la spaliere, trecând de la o bară la alta doar în mâini. Când mi-a venit rândul, am dat din cap că nu. Câțiva copii din spatele meu au început să râdă. Am alergat acasă plângând.

În seara aceea i-am povestit mamei ce s-a întâmplat. M-a strâns la piept și i-am citi în ochi „mai vedem noi". Când a venit de la serviciu a doua zi după-amiază, m-a dus înapoi la școală. Pe terenul de sport, acum pustiu, mama a privit cu atenție barele.

„Hai, ridică-te în mâna dreaptă", m-a sfătuit. A stat lângă mine în timp ce mă chinuiam să mă ridic în mâna dreaptă până când am reușit să mă prind de bară și cu cotul stâng. Am exersat zile la rând și mă lăuda la fiecare treaptă pe care reușeam s-o trec.

N-am să uit niciodată cum s-a aliniat clasa la spaliere ora următoare. Trecând de la o bară la alta, m-am uitat în jos la copiii care râseseră de mine. Acum mă priveau cu gurile căscate.

Așa s-au petrecut lucrurile cu toate celelalte: în loc să facă ea treburile pentru mine sau să-mi găsească scuze, mama ținea morțiș să găsesc modalitatea de a le face singură. Erau situații când mă supăram pe ea. *Ea nu știe cum e,* gândeam. *Nu-i pasă cât mi-e de greu.* Într-o noapte, însă, după o seară dansantă la liceu, stăteam în pat și plângeam. Am auzit-o pe mama intrând în cameră.

„Ce s-a întâmplat?" m-a întrebat cu blândețe.

„Mami, am răspuns plângând, niciun băiat n-o să danseze cu mine din cauza mâinii mele."

Mult timp n-a rostit niciun cuvânt. Apoi, a zis: „Ei, iubito, într-o zi ai să-i bați pe toți băieții ăia cu o bâtă de baseball. Ai să vezi." Vorbea șoptit și întretăiat. Am privit-o pe furiș de sub cuvertură și am văzut cum i se prelingeau lacrimile pe obraz. Atunci am înțeles cât suferea pentru mine. Și totuși, nu mă lăsase să-i văd lacrimile, pentru că nu voia să-mi plâng de milă.

Ulterior, m-am căsătorit cu primul bărbat care am crezut că mă acceptă. Dar s-a dovedit a fi imatur și iresponsabil. După ce s-a născut fiica mea, Jessica, am vrut s-o protejez de nefericirea mariajului meu și am divorțat.

În timpul celor cinci ani cât mi-am crescut fiica singură, mama a fost stânca de care m-am sprijinit. Dacă simțeam nevoia să plâng, ea mă ținea în brațe. Dacă mă plângeam că trebuie să mă țin după fiica mea care abia învăța să meargă, după ce veneam de la serviciu și de la școală, ea izbucnea în râs. Iar dacă simțeam că-ncep să-mi plâng de milă, mă uitam la ea și-mi spuneam: *Ea a crescut singură cinci!*

M-am recăsătorit, iar acum soțul meu, Tim, și cu mine avem o familie iubitoare care cuprinde patru copii. Poate pentru că mama n-a avut prea mult timp pentru copiii ei, recuperează ce a pierdut, cu nepoții. De multe ori am stat și m-am uitat la ea cum o leagănă pe Jessica, cum o mângâie pe căpșor. „O s-o răsfăț prea tare, dar apoi o să ți-o dau ție s-o disciplinezi”, obișnuia să spună. „Acum acesta e privilegiul meu.” N-a făcut-o, totuși. Le-a dăruit copiilor doar o infinită dragoste și răbdare.

În 1991 am aflat că mama are cancer pulmonar și i s-a mai dat de trăit șase luni, cel mult un an. Era încă cu noi trei ani și ceva mai târziu. Doctorii au spus că e un miracol, eu cred că dragostea ei pentru nepoți a fost cea care i-a dat putere să lupte până în ultima clipă. Mama a murit la cinci zile după ce împlinise 53 de ani. Chiar și acum mă doare când mă gândesc că o persoană care a suferit atât de mult în timpul vieții a trebuit să sufere atât de mult și la capătul ei.

Dar tot ea m-a învățat răspunsul și la asta. În copilărie, mă întrebam de ce trebuie să mă chinui atât. Acum știu – greutățile ne fac să devenim oameni. Tot timpul o simt pe mama alături de mine. Uneori, când mi se pare imposibil să rezolv ceva, îi văd în fața ochilor zâmbetul luminos. Avea forța sufletească să facă față oricărei situații. Și m-a învățat și pe mine să fac la fel.

Kathie Lee Gifford și Stacey Nasalroad

Am parcurs un drum lung

Femeia este ca plicul de ceai: Nu-i afli tăria până când nu-i dai drumul în apa fierbinte.

Nancy Reagan

În 1996, noi, femeile suntem implicate în activități profesionale și ne sprijinim una pe alta la fel de hotărât cum au făcut, timp de decenii, omologii noștri masculini. Rețeaua de muncă este un loc mult mai prietenos acum, pentru femei, decât era cu 40-50 de ani în urmă. De câte ori mă simt mulțumită de asta, mă gândesc la mama – și mă întreb dacă aș fi putut supraviețui greutăților prin care a trecut ea în anii aceia.

În 1946, când se împlineau aproape șapte ani de la căsătoria mamei mele, Mary Silver, cu Walter Johnson, ea era deja mama a patru copii energici și gălăgioși. La aproape șase ani, eu eram cea mai mare; ceilalți mă urmau la intervale mici: doi băieți, în vârstă de 4 și 2 ani, și o fetiță, încă bebeluș. Locuiam într-o casă foarte veche, fără vecini primprejur.

Nu știu prea multe despre viața părinților mei din această perioadă, dar, pentru că am crescut și eu doi copii în colțuri îndepărtate de țară, îmi pot imagina cum a fost, mai ales pentru mama. Cu patru copii mici, cu un soț al cărui simț de răspundere se limita la a aduce banii în casă și a tunde iarba, fără vecini și fără nicio posibilitate de a-și face prieteni, mama nu avea, practic, cum să se elibereze de tensiunile uriașe care se acumulau în sufletul ei. Din anumite motive, tata a hotărât că mama „s-a abătut de la drumul drept”. Când să-și fi găsit timp și cu cine să se fi întâlnit, ca să nu mai vorbim că n-avea cu cine „păcătui” din moment ce noi patru eram invariabil pe lângă ea, este și azi o taină pentru mine. Dar tata luase hotărârea și cu asta basta.

Într-o dimineață din primăvara lui 1946, mama a plecat devreme de acasă să ia lapte pentru bebeluș. Când s-a întors, tata stătea la o fereastră de la etaj, cu pușca în mână. A zis: „Mary, dacă încerci să intri în casa asta, împușc copiii.” Așa a anunțat-o tata pe mama că divorța de ea.

A fost ultima dată când mama a mai văzut casa aceea. A fost nevoită să plece doar cu hainele de pe ea și cu banii din buzunar – și cu doi litri de lapte. Astăzi, ar avea probabil câteva opțiuni: o organizație care să-i dea adăpost, un număr de telefon la care să sune, un grup de prieteni pe care și-i făcuse la slujba cu normă întreagă sau jumătate pe care o avea. Ar avea și un carnet de cecuri sau cărți de credit în buzunar. Și ar putea apela, fără să-i fie rușine din cauza asta, la familia ei ca s-o

ajute. Dar în 1946, mama n-a avut nimic din toate astea. Oamenii căsătoriți nu divorțau.

Deci, iat-o pe mama – singură-singură. Tata reușise, de fapt, să-l asmută pe propriul ei tată împotriva ei. Iar bunicul i-a interzis bunicii să vorbească cu fiica ei tocmai când ea avea nevoie de asta mai mult ca oricând.

La un moment dat, înainte să se prezinte la tribunal, tata a luat legătura cu mama și i-a spus: „Uite ce e, Mary, nu vreau de fapt să divorțez de tine. Am făcut asta doar ca să-ți dau o lecție.” Dar mama și-a putut da seama că, oricât de proastă era situația ei, era mai bună decât cealaltă – să se întoarcă la tata și să-l lase să ne crească. Așa că, i-a spus: „Nici gând. Am mers prea departe, nu mă mai întorc.”

Unde să se ducă? Acasă era exclus. Nu putea să rămână în Amherst, mai întâi pentru că știa că n-o s-o primească nimeni în gazdă; în al doilea rând, pentru că, din cauza HG-urilor (Hotărâre Guvernamentală), n-avea nicio speranță de angajare; și, în al treilea rând, și cel mai important, pentru că tata locuia aici. Așa că a luat autobuzul spre singurul loc în care-și putea pune o speranță – New York.

Mama avea un singur lucru care o putea ajuta: era absolventă, cu o diplomă în matematică la Colegiul Mt. Holyoke. Dar luase și ea drumul obișnuit al femeilor din anii ’30 – ’40: direct din liceu în colegiu și în viața casnică. Nu avea nicio idee despre cum să-și găsească de lucru și să se întrețină.

New York-ul avea multe lucruri care vorbeau în favoarea lui: era la numai 200 km – își putea permite, deci un bilet de autobuz – și era un oraș mare – s-o fi găsind vreo slujbă undeva, pe acolo, și pentru ea. Era neapărat nevoie să-și găsească de lucru ca să ne întrețină pe noi, cei patru copii. La sosirea în New York a găsit o Asociație Creștină a Tinerelor Femei, unde putea locui pentru 1,50 $ pe noapte. Era și un automat Horn & Hardart cu diverse feluri de mâncare în apropiere de unde, introducând monede de câțiva cenți, putea să mănânce sandvișuri cu ouă și salată și să bea cafea cu 1 $ pe zi. Apoi, a început să bată străzile.

Zile întregi, apoi săptămâni întregi, n-a reușit să găsească nimic: niciun loc de muncă pentru absolvenți de matematică, fie ei bărbați sau femei, cu atât mai mult niciun loc de muncă pentru femei. În fiecare seară venea la ACTF, își spăla lenjeria și

bluza albă, le punea să se usuce, iar dimineața folosea fierul de călcat și masa asociației ca să netezească încrețiturile bluzei. Aceste articole, alături de o fustă gri de flanelă, erau toată garderoba ei. Întreținerea lor consuma o parte din serile lungi pe care le înfrunta singură la ACTF. Fără cărți, fără niciun ban pentru ziare, fără telefon (și fără niciun cunoscut pe care să-l sune, chiar de-ar fi avut), fără radio, cu excepția celui de la parter (unde lista oaspeților era cam înfricoșătoare), nopțile trebuie să fi fost cu adevărat insuportabile.

Cum era ușor de prevăzut, banii s-au subțiat, ca și lista agențiilor de plasare. În cele din urmă, totul s-a terminat într-o joi – ultima agenție de plasare din oraș, ultimii bani – mai puțin de 1,5 $ cât îi trebuia să plătească pentru o noapte de cazare. Încerca din răsputeri să nu se gândească să-și petreacă nopțile în stradă.

A urcat anevoie nenumăratele trepte până la agenție, a completat formularele obligatorii, și când i-a venit rândul la interviu, și-a oțelit sufletul împotriva veștilor proaste. „Ne pare sincer rău, dar nu avem nimic pentru tine. De-abia găsim locuri de muncă pentru bărbații pe care trebuie să-i plasăm.” Căci, bineînțeles, bărbații erau primii preferați pentru orice fel de post disponibil.

Mama nu mai simțea nimic când s-a ridicat de pe scaun și s-a îndreptat spre ușă. Demoralizată cum era, aproape că ieșise pe ușă înainte să-și dea seama că femeia mai îngăimase ceva.

„Scuzați-mă, n-am înțeles. Ce ați spus?” a întrebat mama.

„Păi, am spus că mai e George B. Buck, dar toată lumea refuză slujba asta. Nimeni nu stă prea mult acolo”, a repetat femeia, arătând cu capul o cutie cu dosare pe un fișet.

„Despre ce e vorba? Spuneți-mi”, a zis mama nerăbdătoare, așezându-se din nou pe scaunul de lemn. „Accept orice. Când trebuie să încep?”

„Cum să spun, este un post de contabil, pentru care aveți calificarea necesară, dar salariul e prost și sunt sigură că n-o să vă placă”, spuse femeia, trăgând fișa cu date din cutia cu dosare. „Să vedem, scrie aici că puteți începe oricând. Presupun că ați putea să vă duceți la ei chiar acum. Nu s-a scurs chiar toată dimineața.”

Mama povestește că a smuls, literalmente, fișa din mâna femeii și a luat-o la fugă pe scări. Nu s-a oprit nici măcar să-și

tragă răsuflarea cât a alergat, câteva străzi, până la adresa de pe fișă. Când s-a prezentat directorului de personal, acesta a hotărât că poate să înceapă chiar din dimineața aceea, dacă vrea – erau o mulțime de lucruri de făcut. Și s-a dovedit că joia era și zi de plată. Pe atunci multe firme își plăteau angajații din încasările zilnice pentru timpul lucrat, inclusiv ziua de salariu – așa că, în chip miraculos, când s-a făcut ora 17.00, mamei i s-au înmânat banii pentru cele cinci ore pe care le lucrase în ziua aceea. Nu era mult, dar a ajutat-o să se descurce până joia următoare, apoi până la cealaltă, și tot așa.

Mary Silver Johnson a rămas la firma George B. Buck 38 de ani, ridicându-se până la o funcție foarte importantă în firmă, îmi amintesc că avea un birou pe colț – nu era puțin lucru în centrul Manhattan-ului. După 10 de ani la ei, a reușit să cumpere o casă în suburbiile New Jersey-ului, la mică distanță de stația de autobuz spre oraș.

În ziua de azi, una din două familii e condusă de o mamă care-și întreține singură copiii, și uităm ușor că a fost o vreme când o astfel de viață era de neimaginat. Mă oglindesc cu umilință în realizările mamei mele, dar sunt și mândră de ele. Și dacă am parcurs un drum atât de lung, copila mea, e pentru că m-au însoțit, o bună bucată de drum, eforturile numeroaselor femei dinaintea mea – având drept conducător o femeie remarcabilă – mama mea.

Pat Bonney Shepherd

<u>Și s-a făcut dreptate</u>

Viața nu era deloc ușoară pe vremea când micuța Sandra își petrecea copilăria la amărâta de B Ranch. Prin anii ’30 locuia într-o casă de chirpici la granița dintre Texas și New Mexico, fără lumină electrică și fără apă curentă. Cu aceste resurse limitate, nimeni nu s-ar fi gândit că viitorul Sandrei va fi luminos. Dar părinții ei îmbrățișau un vis – visul că, într-o zi, fetița va merge la colegiu, lucru pe care nu avusese posibilitatea să-l facă niciunul din ei.

Nu era un vis ușor de îndeplinit pentru părinții ei. Mai întâi, nu era nicio școală pe zeci de kilometri. De aceea, mama Sandrei,

Ada Mae, a început să-i predea abecedarul de la vârsta de patru ani. Citeau împreună ore în șir, zi după zi. Apoi, se punea problema banilor. Tatăl Sandrei, Harry, era nevoit să trudească din greu la fermă ca să facă banii necesari pentru trimiterea ei la colegiu.

De fapt, Sandra n-a mers numai la colegiu, ci și la facultatea de drept. Iar în 1952 a absolvit printre primii din grupă Facultatea de Drept a Universității Standford. Visul părinților ei se împlinise.

Lumea toată era acum a ei, iar Sandra s-a pus cu încredere pe treabă să-și găsească un post ca avocat. Dar era în 1952 și Sandra era femeie. Singurele oferte care i s-au făcut au fost de secretare în domeniu. Deși a fost dezamăgită, s-a încăpățânat și, în cele din urmă, a obținut un post ca avocat – asistenta procurorului districtual în San Mateo, California. De-a lungul anilor, a muncit din greu și, în cele din urmă, și-a făcut o carieră strălucită în practica judiciară în Arizona.

La 29 de ani de la absolvirea Facultății de Drept la Universitatea Stanford, a primit un telefon de la procurorul general William French Smith. Cu mulți ani în urmă, d-l. Smith fusese unul din asociații unei mari firme de avocatură din Los Angeles care refuzase s-o angajeze ca avocat. Dar în acea zi, nu o sunase ca să-i ofere o slujbă de secretară. De fapt, o sunase s-o anunțe că Președintele Reagan tocmai o numise pe ea – Sandra Day O’Connor – prima femeie judecător la Curtea Supremă a Statelor Unite.

Cele mai bune povestiri și snoave

Ziua cheliei

Când ai șaisprezece ani, stai în fața oglinzii și-ți cercetezi fiecare centimetru al feței. Îți vine să înnebunești pentru că ai nasul prea mare și pentru că ți-a apărut încă un coș – și culmea e că te simți și proastă din cauza lui, că nu ai părul blond și că băiatul ăla din clasa de engleză nu te-a remarcat încă.

Alison n-a avut niciodată aceste probleme. Acum doi ani, era o frumoasă și populară absolventă de clasa a 11-a, ca să nu mai pomenim de funcția de portar de lacrosse în universitate și

aceea de salvamar. Subțire și înaltă, cu ochii albaștri ca azurul cerului, și cu bogatul ei păr blond, arăta mai degrabă a model de înotătoare decât a elevă de liceu. Dar în vara aceea, ceva s-a schimbat.

După o zi de lucru ca salvamar, Alison n-a mai avut răbdare să se ducă acasă, să-și spele părul de apa sărată a mării și să-l descâlcească. Și-a aruncat coama albită de soare pe spate. „Aii!”, a țipat mama ei. „Ce ți-ai făcut?” Descoperise o mică porțiune lipsită de păr chiar în creștetul capului fiicei ei. „Te-ai ras în cap? S-ar fi putut să te radă cineva în timp ce dormeai?” Au rezolvat misterul rapid – „trebuie că și-a strâns părul în coadă prea tare. Incidentul a fost repede uitat”.

Trei luni mai târziu, au descoperit încă o porțiune, apoi încă una. Curând, capul lui Alison era presărat cu pete curioase, de formă pătrată, fără păr. După diagnostice de genul „E doar din cauza stresului” și tratamente cu unguente locale, un specialist a început să-i administreze injecții cu cortizon, 50 în fiecare pată – mai exact – din două în două săptămâni. Ca să acopere craniul, însângerat din cauza injecțiilor, lui Alison i s-a dat voie să poarte o șapcă de baseball la școală, o încălcare – în mod normal – a codului strict al uniformei. Mici fire de păr se ițeau de sub coaja rănilor, doar ca să cadă două săptămâni mai târziu. Suferea de o boală a părului, cunoscută sub numele de alopecie, și nimic nu o putea vindeca.

Spiritul optimist al fetei și sprijinul prietenilor i-au menținut tonusul, dar au existat și momente deprimante. Ca atunci când sora ei mai mică a venit în camera ei, cu prosopul înfășurat în jurul capului, ca s-o pieptene. Când mama i-a desfăcut prosopul, Alison a văzut părul ciufulit al surorii ei revărsându-i-se, bogat, pe umeri. Prinzându-și tot părul care-i mai rămăsese între două degete, a izbucnit în lacrimi. Era prima dată când plângea de la declanșarea acestei experiențe.

Timpul a trecut și locul șepcii, care nu mai putea ascunde capul chel, a fost luat de o băsmăluță. Rămasă doar cu câteva smocuri mici de păr, venise timpul să-și cumpere o perucă. În loc să încerce să reînvie imaginea părului ei blond de altădată, prefăcându-se că nu s-a întâmplat nimic, a optat pentru o perucă cu părul castaniu, până la umeri. De ce nu? Femeile se tund și se vopsesc tot timpul. Odată cu noua înfățișare, i-a sporit și încrederea. Chiar atunci când, aflată în mașină cu niște

prieteni, i-a zburat peruca pe geam, au făcut haz cu toții împreună.

Pe măsură ce se apropia vara, Alison a început să fie tot mai îngrijorată. Dacă nu putea purta peruca și în apă, cum o să mai lucreze ca salvamar? „Da’ ce, ai uitat să înoți?” o apostrofă tatăl ei. Înțelese aluzia.

Și după ce a purtat o cască de baie nesuferită o singură zi, și-a luat inima în dinți și s-a dus la lucru cu capul chel complet descoperit. În ciuda privirilor stăruitoare și a comentariilor făcute de cerșetorii insolenți de pe plajă – „De ce v-oți rade în cap, voi punkiștii?” – Alison se obișnui cu noua ei înfățișare.

În toamna acelui an, a început școala fără păr, fără sprâncene, fără gene, cu peruca îndesată undeva, în fundul dulapului. După cum intenționase dintotdeauna, candida la funcția de președinte pe școală – modificându-și doar foarte puțin cuvântarea pentru campania la președinție. Prezentând un program de diapozitive despre renumiți conducători cu alopecie, de la Gandhi la D-l. Clean, Alison a ridicat sala în picioare.

În prima ei cuvântare după ce a fost aleasă președinte, Alison a vorbit despre înfățișarea ei, răspunzând lejer la întrebări. Purtând un tricou cu inscripția „Ziua părului prost”, arătă spre el și spuse: „Când vă treziți dimineața și nu va place cum arătați, îmbrăcați acest tricou.” Punându-și alt tricou peste celălalt, adăugă: „Când eu mă trezesc dimineața, mă îmbrac cu acest tricou”. Pe el scria: „Azi e ziua cheliei”. Toți au râs și au aplaudat. Iar Alison, frumoasă, populară și inteligentă, ca să nu mai pomenim de funcția de portar de lacrosse, salvamar și acum și președinte pe școală cu ochi albaștri ca azurul, zâmbi tuturor de pe podium.

Alison Lambert cu Jennifer Rosenfeld

La fel ca tine

Eram în primele clase de liceu, când în viața mea s-au întâmplat două lucruri de maximă importanță. Primul a fost că m-am îndrăgostit de un tânăr pe nume Charlie. Era în clasele mai mari, era fotbalist și era grozav! *Eram sigură* că el este tânărul cu care vreau să mă căsătoresc și să am copii. Din

păcate, exista o problemă serioasă: Charlie nu știa de existența mea. Cu atât mai puțin că ne făcusem planuri împreună!

Cel de-al doilea lucru important era că luasem hotărârea să nu mai accept nici-o operație la mâini. M-am născut cu șase degete la ambele mâini și fără articulații la ele. Au început să-mi facă operații la mâini de când aveam șase luni, iar la 16 ani, suportasem deja 27 de operații. Chirurgii îndepărtaseră cel de-al șaselea deget, micșoraseră câteva degete și le făcuseră articulații. Fusesem un specimen arătat uneori unor grupuri și de 500 de chirurgi – specialiști în articulații. Deși mâinile mele nu erau încă „normale”, eu mă săturasem.

La 16 ani, m-am gândit că am dreptul să spun: „Lăsați-mi trupul în pace!” Familia m-a susținut în decizia mea și mi-a spus că va trebui să mai fac operații la maturitate. Dar eu mi-am zis în sinea mea: *„Nu. Nu mai vreau. Mâinile mele vor rămâne așa.”* Și cu asta s-a încheiat totul.

Când am crescut, am avut un prieten pe nume Don. Mergeam împreună la școală din clasa întâi și eram cei mai buni prieteni, într-o după-amiază, Don a trecut pe la mine și ne-am apucat să vorbim despre apropiatul bal al absolvenților și despre planul nostru de a sta toată noaptea. Nu știam ce vom face acolo toată noaptea, dar ne surâdea ideea de a lipsi de acasă o noapte întreagă.

Din senin, Don se uită la mine și mă întrebă: „Îți place tare mult de Charlie, nu-i așa?”

Am răspuns „Sigur, îmi place la nebunie.”

„Dar știi, Carol, e o problemă – Charlie n-o să te vrea niciodată”, adăugă Don.

„De ce?” am întrebat. *Știu – o să mă fac blondă,* am gândit în sinea mea. *Știu că asta dă rezultate întotdeauna. Nu, nu, știu – o să devin conducătoarea galeriei. Tuturor le plac conducătorii de galerii.*

Dar Don continuă: „Carol, nu vrei să înțelegi. Charlie n-o să te vrea niciodată pentru că ești diformă.”

Am auzit-o. Am crezut-o. Și am trăit cu asta.

Vorbele lui m-au cutremurat. Am devenit învățătoare la clasa întâi pentru că m-am gândit că acela e locul potrivit pentru o persoană cu handicap.

În primul an de predare, am avut o fetiță în clasă pe nume Felicia. Era cel mai frumos copil pe care îl văzusem vreodată,

într-o după-amiază, eram ocupați cu toții să învățăm cum să scriem *„a”.* Pentru un elev de clasa întâi, asta înseamnă un creion roșu mare, hârtie liniată cu verde și un mare efort de concentrare ca să miști creionul „desenând un cerc și un bastonaș”. Clasa era tăcută căci toți lucrau cu conștiinciozitate.

M-am uitat la Felicia, cum făceam de multe ori, și am văzut că ține creionul cu degetele încrucișate. M-am dus în vârful picioarelor până la banca ei, m-am aplecat și am șoptit: „Felicia, de ce scrii cu degetele încrucișate?” Fetița și-a ridicat spre mine ochii mari, frumoși și a zis: „Pentru că vreau să fiu *ca tine.”*

Felicia n-a văzut o diformitate, ci doar ceva anume pe care dorea să-l aibă și ea. Fiecare dintre noi are ceva considerat *a nu fi în regulă* – o diformitate. Ne putem considera handicapați sau ne putem considera deosebiți. Alegerea va fi hotărâtoare pentru felul cum ne vom trăi viața.

Carol Price

Cărucioare roșii

Ca să fiu absolut sinceră, prima lună a fost ca-n rai. Când Jeanne, Julia, Michael – în vârstă de șase, patru și trei ani – și cu mine ne-am mutat din Missouri în orașul meu natal din nordul statului Illinois în chiar ziua pronunțării divorțului, am fost în culmea fericirii că am găsit un loc unde să nu mai fie ceartă și violență.

Dar după prima lună, am început să duc dorul vechilor prieteni și vecinilor. Îmi lipsea casa noastră de cărămidă, confortabilă, modernă, în stil „fermier”, de la periferia orașului St. Louis, mai ales după ce ne-am stabilit în casa albă, veche de 98 de ani, construită din bârne, singura pe care mi-am putut permite s-o închiriez cu venitul rămas după divorț.

În St. Louis aveam tot confortul: mașină de spălat, uscător, mașină de spălat vase, televizor, autoturism. Acum nu aveam nimic din toate astea. După prima lună în casa cea nouă, mi se părea că am regresat de la confortul clasei mijlocii la panica nivelului de sărăcie.

Dormitoarele din casa noastră veche de când lumea nu erau nici măcar încălzite, dar copiii păreau să nu observe faptul.

Podeaua acoperită cu linoleum, rece sub picioruțele lor, nu făcea decât să-i încurajeze să se îmbrace mai repede dimineața și să se vâre în pat mai repede seara.

Eu mă plângeam de frig în timp ce vântul de decembrie șuiera pe sub ferestre și uși în casa aia bătrână. Dar copiii chicoteau veseli pe seama „locurilor răcoroase” și se cuibăreau sub plăpumile groase pe care ni le adusese mătușa Bernadine când ne mutasem aici.

Eu eram „turbată” fără televizor. „Ce o să facem serile fără emisiunile noastre preferate?” îi întrebam. Mă simțeam frustrată pentru că micuții mei nu vor avea parte de toate emisiunile speciale de Crăciun. Dar copiii erau mult mai optimiști și mai inventivi decât mine. Și-au scos la vedere jocurile și m-au implorat să mă joc cu ei „Țara de zahăr” și „Bătrâna slujnică”.

Ne înghesuiam cu toții pe canapeaua veche dăruită de proprietarul casei și citeam cărți cu poze împrumutate de la biblioteca publică. La insistențele lor, am ascultat discurile la pick-up, am cântat, am făcut floricele, am construit turnuri magnifice și ne-am jucat de-a v-ați ascunselea în casa noastră plină de holuri. Copiii m-au învățat cum să mă distrez fără televizor. Într-o dimineață friguroasă de decembrie, cu o săptămână înainte de Crăciun, după ce mersesem pe jos trei kilometri de la magazinul de cataloage unde lucram cu jumătate de normă, până acasă, mi-am adus aminte că trebuia să duc rufele la spălat în seara aceea. Eram moartă de oboseală de cât ridicasem și sortasem cadourile de Crăciun ale celorlalți oameni și întrucâtva amărâtă pentru că știam că nu-mi pot permite să le cumpăr copiilor mei niciun cadou de Crăciun.

După ce i-am luat pe copii de la baby-sitter, am înghesuit patru coșuri pline de rufe murdare în căruciorul roșu al copiilor și am plecat cu toții la spălătoria care era trei blocuri mai încolo.

Înăuntru, am fost nevoiți să așteptăm să se elibereze o mașină de spălat și apoi o masă de împăturit rufele. Sortarea, spălarea, uscarea și împachetarea rufelor ne-a luat mai mult decât de obicei.

Jeanne a întrebat: „Ai adus biscuiți sau stafide, mami?”

„Nu, mâncăm cum ajungem acasă”, m-am răstit.

Michael stătea cu nasul lipit de geamul aburit. „Mami, uită-te! Ninge! Cu fulgi mari!”

Julia adăugă: „Strada e umedă. Ninge în aer dar nu se așază!”

Bucuria lor m-a întristat și mai tare. Ca și cum gerul nu era de ajuns, acum trebuia să ne mai luptăm și cu zăpada și mocirla. Nici măcar nu despachetasem ghetele și mănușile lor de iarnă.

În fine, am pus rufele curate și împăturite în două coșuri și pe acestea în căruciorul roșu. Afară era întuneric beznă. Deja șase și jumătate? Nu era de mirare că le e foame! De obicei mâncam la cinci.

Ne-am croit drum prin frigul de afară, alunecând pe trotuarul mocirlos. Procesiunea noastră, formată din trei omuleți, o mamă ursuză și patru coșuri de rufe proaspăt spălate într-un vechi cărucior roșu, înainta încet în timp ce vântul tăios ne biciuia fețele.

Am traversat intersecția aglomerată pe la trecerea de pietoni. Când am ajuns la curbă, roțile din față ale căruciorului au alunecat pe gheață, căruciorul s-a înclinat pe-o parte și rufele s-au împrăștiat într-o baltă neagră de noroi.

„Nu se poate” m-am văicărit eu. „Ia coșurile, Jeanne! Julia, ține căruciorul! Du-te pe trotuar, Michael!”

Am azvârlit cu furie rufele murdare în coșuri.

„M-am săturat!” am zis țipând. Lacrimi de furie mi-au țâșnit din ochi. Mă săturasem să fiu săracă, fără mașină de spălat și uscător, fără autoturism. Mă săturasem de vremea urâtă. Mă săturasem să fiu singurul părinte responsabil de creșterea celor trei copii mici. Și, cu siguranță, mă săturasem de toată această perioadă a Crăciunului.

Când am ajuns acasă, am descuiat ușa, mi-am aruncat geanta undeva, în cameră, și m-am refugiat în dormitor ca să plâng.

Plângeam destul de tare ca să mă audă copiii. Plină de egoism, voiam să știe că mă simt deplorabil. Mai rău de atât nu se putea. Rufele erau tot murdare, ne era tuturor foame, eram obosiți, nu era nimic pregătit pentru cină și nicio perspectivă fericită la orizont.

Când m-am oprit, în sfârșit, din plâns, m-am ridicat din pat și m-am uitat la o icoană din lemn a lui Iisus, atârnată pe peretele de la picioarele patului meu. O aveam de când eram mică și o purtasem cu mine în toate casele în care locuisem. Îl înfățișa pe Iisus cu brațele desfăcute în jurul pământului, rezolvând, evident, problemele lumii.

Mi-am fixat privirea pe chipul Lui, așteptând să se întâmple un miracol. L-am privit și am așteptat, și, în cele din urmă, am spus

cu glas tare: „Doamne, nu poți să faci ceva să-mi fie viața mai bună?”

Doream cu disperare să apară un înger pe un norișor alb și să mă salveze.

Dar n-a apărut nimeni... cu excepția Juliei care mă privea iscoditor din ușă și mi-a spus, cu glăsciorul ei de patru anișori, că pusese masa.

Am auzit-o pe Jeanne, la cei șase ani ai ei, împărțind rufele în sufragerie în două categorii: „murdare tare, nu prea murdare, murdare tare, nu prea murdare.”

Michael, de trei ani, a intrat țopăind în camera mea și mi-a dat un desen cu prima zăpadă, pe care tocmai îl colorase.

Și știți ceva? În acel moment *am văzut* nu unul, ci trei îngerași în fața mea: trei heruvimi mititei, optimiști până la Dumnezeu, care mă scoteau încă o dată din bezna tristeții la lumina lui „va fi mai bine mâine, mami”.

Crăciunul din acel an a fost plin de vrajă căci ne-am înconjurat unii pe alții cu sentimentul acela de dragoste bazat pe bucuria de a face împreună lucrurile simple ale vieții. Un lucru e sigur: faptul că îmi creșteam singură copiii n-a mai fost niciodată atât de înspăimântător și deprimant ca în seara în care au căzut rufele din vechiul cărucior roșu. Cei trei îngeri de Crăciun au menținut optimismul spiritului meu; chiar și azi, după 20 de ani, ei continuă să-mi umple sufletul cu prezența Domnului.

Patricia Lorenz

Lecțiile tatălui meu

Tata era unul din acei predicatori de țară, de modă veche, care răcnea versetele din amvonul bisericii lui baptiste și-și făcea ascultătorii să tremure de spaimă. Era în stare să recite capitole întregi din Iov fără să arunce o privire măcar, la Biblia încleștată în mână.

Într-o după-amiază după cursuri, tata și cu mine mergeam cu mașina pe un drum vechi și prăfuit de țară la una din bătrânele doamne din congregație. Tocmai primisem cartea de citire de clasa a treia. Era primul manual cu coperți tari și eram tare mândră de el. Îi citisem deja tatii o povestire și o începusem pe

a doua, când am dat peste un cuvânt pe care nu-l cunoșteam. Am ridicat cartea ca să vadă și tata și l-am întrebat ce înseamnă. A mormăit ceva cum că nu poate citi și șofa în același timp, așa că i-am dictat rar cuvântul: t-o-a-m-n-ă. Tata a condus mai departe în tăcere. Mânioasă, am țipat la el: „Nu știi să citești?"

Tata a tras mașina pe dreapta și a oprit motorul. „Nu, Cathy, nu știu", a șoptit el blând. „Nu știu." A întins mâna și mi-a luat cartea. „Nu pot citi nimic din cartea aceasta", a rostit cu atâta durere, că până și eu, un copil de opt ani, am simțit-o.

Foarte încet, tata a început să vorbească de copilăria lui, de familia numeroasă care a supraviețuit datorită muncii fizice depuse de membri ei. Când era vremea culesului recoltei, școala și cărțile mai puteau aștepta. Vara trebuia să sape bumbacul, iar toamna să-l culeagă. Iarna, trebuia să taie animalele și să pună carnea la păstrare. Erau multe guri de hrănit în casă și fiecare trebuia să-și îndeplinească îndatorirea. Ca și cum viața nu era destul de grea, tata mai avea doi frați handicapați, așa că ceilalți erau nevoiți să lucreze dublu și să facă și muncile lor. Din cauza numeroaselor absențe la școală, tata a pierdut mai multe clase. Motivația de a învăța s-a evaporat, iar la vârsta de 16 ani, a renunțat de tot.

N-o să uit niciodată tristețea din glasul tatălui meu când mi-a povestit toate astea. Părea atât de rușinat și îndurerat că nu fusese în stare să-și ajute la lecții cei cinci copii.

„Tată, dar atunci cum poți citi toate capitolele din Biblie la amvon, fără să treci peste un singur cuvânt?" l-am întrebat. Mi-a explicat că memorase toate pasajele pe care mama i le citise de nenumărate ori. Auzind asta, mi-am iubit tatăl și mai mult decât până atunci. A fost o persoană remarcabilă și acela a fost momentul când am jurat să-l învăț să citească.

Tot ce învățam la școală, îi împărtășeam tatii acasă. L-am învățat sunetele și cuvintele așa cum le învățam și eu. Când învățam să citim câte o povestire la școală, veneam acasă și-l învățam și pe tata s-o citească. Când mă chinuiam să înțeleg vreun concept nou, tata se străduia alături de mine. În schimb, el m-a ajutat să găsesc modalități mnemonice ca să țin minte subiectele pe care le aveam la teste. Curând a învățat să scrie povestiri și poezii simple. Apoi a reușit să scrie citate și să noteze idei de care avea nevoie la predici. Cel mai fericit

moment din viața mea a fost când tata a citit Scriptura – a citit-o, într-adevăr – pentru predica de duminică.

În 1977 doctorii i-au diagnosticat un cancer pulmonar în fază terminală și nouă luni mai târziu, a murit. În timpul acelor ultime luni de viață, a citit Biblia de la Geneză la Apocalipsă. Cel mai fericit moment din viața lui a fost când a închis Biblia, știind că poate citi tot ce era scris în ea.

Înainte să se stingă, tata mi-a mulțumit pentru darul pe care i-l făcusem. Nu și-a dat seama, totuși, de darul pe care mi-l făcuse el mie: știam că așa cum el avea harul de pastor, eu aveam harul de învățătoare. Datorită tatălui meu, eu cred că dacă pot salva un copil de la umilința și durerea provocate de analfabetism, cariera mea de învățătoare și-a atins scopul. Îți mulțumesc, Tată.

Cathy Downs

Pe cine să crezi?

Medicii mi-au spus că n-o să mai merg niciodată.
Mama mi-a spus că o să merg. Am crezut-o pe mama.

Wilma Rudolph

Haideți să vă povestesc despre o fetiță care a venit pe lume într-o familie foarte săracă, într-o colibă din pădurile din Tennessee. Era a 20-a din cei 22 de copii, născută prematur și pirpirie. Viața îi era pusă sub semnul întrebării. Când avea patru ani, a făcut dublă pneumonie și scarlatină – combinație fatală care a lăsat-o paralizată de piciorul stâng. A trebuit să poarte o proteză metalică. Și totuși, era norocoasă pentru că avea o mamă care o încuraja.

Ei bine, mama asta i-a spus fetiței, care era foarte isteață, că, în pofida protezei și a piciorului paralizat, ea poate să realizeze tot ce vrea în viață. I-a spus că are nevoie doar de credință, perseverență, curaj și de un spirit care nu se lasă înfrânt.

Așa că la vârsta de nouă ani, fetița a renunțat la proteză și a făcut pasul pe care doctorii îi spuseseră că nu-l va face niciodată în mod normal. În decurs de patru ani, își dezvoltase un mers

ritmic, care a fost considerat o minune în lumea medicală. Apoi copila asta și-a băgat în cap – idee de neconceput – că ar vrea să fie cea mai mare alergătoare din lume. Ei, poftim, ce-și închipuia ea – cum să fie alergătoare cu un picior ca al ei?

La 13 ani, a participat la prima cursă. A sosit ultima – departe, departe de ceilalți. A participat la toate cursele în liceu, și în toate cursele a sosit ultima. Toți o rugau să renunțe. Și totuși, într-o zi, a sosit penultima. Apoi, a venit o zi când a câștigat cursa. Din ziua aceea, Wilma Rudolph a câștigat toate cursele la care a alergat.

Wilma s-a înscris la Universitatea de Stat din Tennessee, unde a întâlnit un antrenor, pe nume Ed Temple. Antrenorul a sesizat spiritul de neînfrânt al fetei, credința nestrămutată și marele talent înnăscut pe care-l avea. A antrenat-o atât de bine că în 1960 Wilma a participat la Jocurile Olimpice de la Roma.

Acolo a trebuit să-și măsoare puterile cu cea mai mare alergătoare a vremii, o atletă germană pe nume Jutta Heine. Nimeni nu o întrecuse vreodată pe Jutta. Dar în cursa de 100 metri, a câștigat Wilma. A întrecut-o pe Jutta din nou la cursa de 200 metri. Wilma tocmai câștigase două medalii olimpice de aur.

Apoi le-a venit rândul la 400 în ștafetă. Era din nou Wilma contra Juttei. Primele două alergătoare din echipa Wilmei au predat ștafeta perfect. Dar când cea de-a treia i-a înmânat ștafeta Wilmei, a fost atât de emoționată că a scăpat-o, iar Wilma a văzut-o pe Jutta sprintând pe pistă. Era imposibil s-o prindă cineva din urmă pe această tânără sprintenă și agilă. Dar Wilma asta a făcut! Wilma Rudolph a câștigat cea de-a treia medalie olimpică de aur.

În ziua aceea, Wilma a scris istoria, fiind singura femeie care a câștigat vreodată trei medalii de aur odată la jocurile olimpice. Iar ei i se spusese că n-o să mai meargă niciodată…

Mai multe semințe de sădit

Semnele vieții

Colegii mei din echipa de schiori handicapați ai Statelor Unite făceau glume pe seama dimensiunii sânilor mei, spunându-mi

că marele meu handicap nu era lipsa piciorului, ci lipsa decolteului. Nu știau cât de adevărată urma să devină gluma lor. Anul trecut am aflat că, pentru a doua oară în viața mea, am cancer, de data asta la ambii sâni. Mi s-a făcut mastectomie bilaterală.

Când am auzit că trebuie să fac operație, m-am gândit că n-o să fie mare lucru. Chiar le-am spus prietenilor în glumă: „Sunt sigură că o să aflați curând de mine”. La urma urmei, îmi pierdusem piciorul în prima mea rundă cu cancerul, la vârsta de 12 ani, după care m-am străduit să devin campioană mondială la schi. Toți din echipa de schiori handicapați aveam lipsă o parte sau alta din trup. Am văzut că un bărbat într-un scaun cu rotile poate fi cu adevărat sexy. Că o femeie fără mâini poate să arate ca și cum nu i-ar lipsi nimic. Această deplinătate nu are nimic de-a face cu ceea ce lipsește din trup, dar are de-a face în întregime cu spiritul. Deși știam toate acestea, am descoperit cu uimire că mă obișnuiesc greu cu noile mele cicatrici.

Când am redevenit conștientă după operație, am început să plâng în hohote și să mă hiperventilez. Mi-am dat seama deodată că nu mai voiam să mă confrunt cu pierderea altei părți din trupul meu. Nu mai voiam din nou chimioterapie. Nu mai voiam să fiu curajoasă și puternică și să afișez un zâmbet permanent. Nu mai voiam nici măcar să mă trezesc.

Respirația mi-a devenit atât de rapidă că medicul anestezist m-a pus pe oxigen și, mulțumesc lui Dumnezeu, am adormit din nou.

Când făceam sprinturi pe deal în vederea pregătirii pentru întrecerile de schi – cu inima, plămânii și mușchii piciorului „în flăcări” – aveam deseori senzația că nu mai am resurse interne cu care să merg mai departe. Atunci mă gândeam la întrecerile viitoare – visul de a împinge potențialul meu mai departe, și mai departe, satisfacția că am depășit propriile mele limite – și asta mă ajuta să sprintez mai bine. Aceeași tenacitate pe care am aplicat-o în întrecerile de schi m-a ajutat să supraviețuiesc celei de-a doua runde de cancer.

După mastectomie, mi-am dat seama că singura modalitate de a-mi menține tonusul era să reiau exercițiile, așa că m-am îndreptat spre piscină. La dușuri, m-am trezit observând sânii celorlalte femei, pentru prima dată în viața mea. Sâni mari și sâni mici, sâni flasci și sâni obraznici. Dintr-odată, și pentru

întâia oară după toți acești ani de infirmitate, am simțit o acută conștiință de sine. Nu m-am putut convinge să mă dezbrac.

Am decis că e timpul unei confruntări cu mine însămi. În seara aceea, când m-am întors acasă, m-am dezbrăcat de tot și am privit îndelung la femeia din oglindă. Era un androgin. De exemplu, fața mea – fără machiaj, era fața unui adolescent drăguț. Mușchii umerilor, brațele și mâinile erau puternice și musculoase din cauza cârjelor. Nu aveam sâni deloc; în locul lor aveam două cicatrici proeminente pe piept. Aveam stomacul aplatizat, fundul rotund și pulpe bine dezvoltate datorită anilor de întreceri de schi. Piciorul drept se termina cu o altă cicatrice mare chiar deasupra genunchiului.

Am descoperit că-mi place trupul meu androgin. Se potrivea personalității mele – latura masculină, agresivă, căreia îi plăcea să poarte cască, cotiere și genunchiere și să se lupte cu indicatoarele de slalom, și latura blândă, feminină, care tânjește să aibă copii într-o zi, căreia i-ar plăcea să se îmbrace într-o rochie elegantă de mătase, să iasă la restaurant cu iubitul ei și apoi să se lase pe spate și să fie încet dezbrăcată de el.

Am constatat că cicatricile de pe piept și piciorul chiar *erau* mare lucru. Ele erau semnele mele de viață. Tuturor viața ne-a lăsat câte o cicatrice; doar că unele sunt mai vizibile decât altele. Cicatricile noastre *sunt* importante. Ele ne spun că am trăit, că nu ne-am ascuns de viață. Când ne vedem cicatricile așa cum sunt, găsim în ele, așa cum s-a întâmplat cu mine în ziua aceea, propria noastră frumusețe – unică.

Următoarea dată când m-am dus la piscină, am făcut duș goală.

Diana Golden

Zburând liber spre culmi

Nu e ușor să găsești fericirea în tine însăți, dar e imposibil s-o găsești în altă parte.

Agnes Repplier

O casă nouă, piscină în curtea din spate, două mașini noi în garaj și primul meu copil care urma să se nască curând. După nouă ani de căsnicie aveam totul – sau, cel puțin, așa credeam.

Mai erau câteva zile doar până când trebuia să nasc, când o discuție cu soțul meu a zguduit lumea în care trăiam. „Vreau să rămân aici pentru copil, dar cred că nu te mai iubesc”, mi-a spus. Credeam că n-am auzit bine! Devenise distant în timpul graviditîții mele, dar o pusesem pe seama temerilor și grijilor când devii tată.

Când i-am cerut explicații, mi-a mărturisit că are o legătură de cinci ani și că de atunci nu mai simte același lucru pentru mine. Gândindu-mă doar la copil și dorind cu disperare să-mi salvez căsnicia, i-am spus că îl iert pentru orice a făcut și că vreau să rezolvăm situația.

Săptămâna dinaintea nașterii fiului meu a fost, din punct de vedere emoțional, ca o cursă în montagne-russe. Eram nervoasă din pricina nașterii, îngrozită că-mi pierd soțul și mă mai simțeam și vinovată, uneori, căci dădeam vina pe copilul care urma să se nască pentru tot ce se întâmpla.

T.J. s-a născut în iulie, într-o vineri. Era atât de frumos și nevinovat. N-avea nicio idee despre ce se petrecea în lumea mamei sale. Avea patru săptămâni când am aflat motivul îndepărtării tatălui lui de mine. Nu numai că avea o legătură de cinci ani, dar începuse o a doua în timp ce eram gravidă, care continua încă. De aceea, când T.J. avea cinci săptămâni, am lăsat amândoi noua noastră casă, piscina și toate visurile mele sfărâmate în urmă. Ne-am mutat într-un apartament în partea cealaltă a orașului.

Am cunoscut adâncimi ale depresiei, care nu bănuiam că există. Nu trăisem niciodată până atunci nimic care să semene cu singurătatea celei care petrece ore în șir doar cu un nou-născut. Erau zile în care această responsabilitate mă copleșea și mi se făcea teamă. Familia și prietenii erau alături de mine, dar existau și ore întregi pline de gândurile despre visurile mele sfărâmate și de disperare.

Am plâns de multe ori, dar aveam grijă să nu mă vadă T.J. plângând. Eram hotărâtă să nu las situația asta să-l afecteze și pe el. De undeva, din forul meu interior, am găsit întotdeauna puterea să zâmbesc în fața lui.

Primele trei luni din viața lui T.J. au trecut înnegurate de lacrimi. Mi-am reluat serviciul și am încercat să țin secret ce se întâmpla. Mi-era rușine, deși nu înțeleg de ce.

Într-o sâmbătă dimineață – T.J. avea patru luni – am clacat. Tocmai avusesem o nouă discuție aprinsă cu soțul meu și ieșise din casă ca o furtună. T.J. dormea în pătuțul lui, iar eu m-am trezit în baie, făcută ghem și legănându-mă la nesfârșit. M-am auzit rostind cu glas tare: „Nu mai vreau să trăiesc.” După ce am rostit aceste cuvinte, tăcerea a devenit copleșitoare.

Cred că Dumnezeu a fost lângă mine în ziua aceea. După ce am spus ce-am spus, am stat acolo în tăcere. Lăsând lacrimile să-mi curgă pe obraji. Nu știu cât timp a trecut, dar de undeva, din străfundurile sufletului meu s-a ridicat o forță pe care nu o mai simțisem până atunci. Atunci și acolo am luat hotărârea să fiu singura stăpână a vieții mele. Nu mai aveam de gând să-l las pe soțul meu să-mi afecteze viața negativ. Mi-am dat seama că, dând atât de multă atenție slăbiciunilor lui, am permis acelor slăbiciuni să-mi distrugă propria viață.

În aceeași zi, am pus într-o valiză câteva lucrușoare pentru T.J. şi pentru mine și ne-am dus să petrecem week-end-ul la fratele meu. Era prima călătorie pe care o făceam singură cu T.J. şi mă simțeam puternică și independentă. Îmi amintesc că de-a lungul celor două ore de șofat, am râs, am vorbit și i-am cântat lui T.J. tot drumul. Atunci, pe drumul acela, mi-am dat seama ce salvatoare a fost prezența lui T.J. toată această perioadă. Conștiința că el este lângă mine în fiecare clipă și că are nevoie de mine m-a menținut activă și mi-a dat un motiv să mă dau jos din pat în fiecare dimineață. Ce binecuvântare a fost micuțul în viața mea!

Din ziua aceea, mi-am impus să-mi concentrez atenția asupra încrederii și forței care mă ridicase atunci, din baie. După ce am început să gândesc pozitiv, nu mi-a venit să cred ce schimbare a produs în viața mea. Aveam din nou chef să râd și mă simțeam bine printre oameni pentru prima dată în atâtea luni de zile. Am declanșat procesul de descoperire a eului meu ținut ascuns atâta vreme – proces care-mi face plăcere și azi.

Începusem să mă duc la ședințe de consiliere la scurt timp după ce mă mutasem cu T.J. şi le-am continuat mult timp după ce am clacat atunci, în baie. Când n-am mai simțit nevoia sfaturilor și lămuririlor consilierului, le-am întrerupt. Îmi

amintesc încă ultima întrebare pe care mi-a pus-o înainte de a ieși din cabinet: „Ce ai învățat?”, m-a întrebat. Am răspuns fără ezitare: „Am învățat că fericirea vine din interior.”

Această lecție mi-o amintesc în fiecare zi și tot această lecție aș vrea s-o împărtășesc și altora. Am făcut greșeala de a-mi sprijini identitatea pe căsătorie și pe toate bunurile materiale care proveneau din aceasta relație. Am învățat că am responsabilități față de propria mea viață și fericire. Când îmi centrez viața asupra altei persoane și încerc să-mi clădesc viața și fericirea în jurul acelei persoane, nu trăiesc cu adevărat. Ca să trăiesc cu adevărat, trebuie să-mi las spiritul liber să se bucure de unicitatea sa. Doar în această stare de trăire, dragostea față de altă persoană devine bucurie și nu ceva pe care ți-e teamă că-l pierzi.

Fie ca și spiritul *tău* să fie liber și să se înalțe spre culmi!

Laurie Waldron

Lacrimi de bucurie

Iubește-te în primul rând pe tine și toate celelalte vin de la sine. Trebuie să te iubești cu adevărat ca să realizezi ceva pe lumea asta.

Lucille Ball

Doar omul este în stare să plângă, cu atât mai mult, să plângă de bucurie. Eu plâng în fiecare zi.

Plâng pentru toți anii în care am vrut și am simțit nevoia să plâng și n-am putut. Plâng din cauza singurătății și tristeții pe care le-am trăit. Plâng din cauza bucuriei simple că trăiesc. Plâng din cauza plăcerii pe care mi-o oferă trupul meu în mișcare și din cauză că pot să dansez, să mă întind și să transpir. Plâng în semn de recunoștință pentru viața pe care o duc acum.

Am fost o fetiță drăgălașă. Îmi plăcea să râd și să mă joc cu prietenii mei. Apoi, la vârsta de opt ani, am cunoscut traumatismul devastator al incestului. Ca să pot trăi cu coșmarul acela fizic, psihic și emoțional, am luat, inconștient, două decizii:

prima, voiam să fiu cât se poate de urâtă; a doua, n-am mai vrut să gândesc și să simt nimic. Știam că dacă îmi îngădui să simt ceva, îmi va fi cu neputință să mai suport situația.

Așa că am început să mănânc. Când mă cuprindea frica, mâncam; când mă potopea durerea, mâncam. La 12 ani, cântăream 50 kg.

Îmi petreceam timpul singură, lucrând ceva cu mâinile sau uitându-mă la televizor. Chiar și când eram împreună cu frații și surorile mele, tot singură mă simțeam. Nu m-a invitat nimeni niciodată la dans sau la cinematograf, sau la o întâlnire. Eram, din punct de vedere social, invizibilă.

La 25 de ani, aveam 200 kg. Doctorii mi-au dat șase luni de trăit. Organismul meu nu suporta grăsimea pe care o acumulasem. N-am ieșit din casă doi ani. Nici măcar nu puteam să mă mișc. Trebuia să scap de grăsime dacă voiam să trăiesc. Și am luat hotărârea să fac tot ce-mi spune medicul ca să slăbesc.

Am slăbit 50 de kg și m-am simțit atât de ușoară că puteam să dansez. Dar am început să mă îngraș din nou și mi-am dat seama că trebuie să sap mai adânc și să cercetez originea problemei mele – durerea pe care nu o simțeam. Am început tratamentul, m-am înscris la un program în 12 etape și am acceptat dragostea și ajutorul familiei și prietenilor. La 35 de ani, am plâns pentru prima dată după 27 de ani. Conștientizarea durerii mele a fost secretul pierderii în greutate.

Odată ce am luat-o pe acest drum, depindea numai de mine să continui așa și să devin conștientă, pe rând, de câte un singur lucru. A fost un proces de conștientizare și acceptare de sine. Am continuat programul terapeutic. Am început să fac studii de nutriție și am aflat că, pentru mine, grăsimea era un sedativ. Mi-am supravegheat comportamentul și am monitorizat cauza nevoii mele de a mânca. Când m-am trezit că sufeream de boala Häagen-Dazs, m-am oprit și m-am întrebat cum de-am ajuns acolo.

Deși au fost momente când simțeam că alunec înapoi, doar acceptarea propriei persoane cu toate forțele și slăbiciunile mele m-a ajutat să mă ridic din nou și să merg înainte. Scopul meu era să fiu mai bună – nu perfectă.

Când văd acum copii obezi, mi se rupe inima. Nici nu ne-ar trece prin cap să râdem de un copil care nu are un braț sau un

picior sau care merge în scaun cu rotile. Dar lumea ironizează și ostracizează un copil care, din cauza nevoii necontrolate de a mânca, este obez. Încă nu înțelegem că greutatea pe care o are un asemenea copil este greutatea propriei lui dureri.

Însănătoșirea vieții mele nu a însemnat doar scăderea în greutate. Am fost nevoită să învăț cum să trăiesc ca adult. Nu aveam noțiunile de bază ale vieții în societate – odată, la serviciu, mi s-a adresat un bărbat când mă dusesem după niște apă rece iar eu am chicotit ca o fetiță de 14 ani. Am început să învăț despre relațiile între oameni și să mă maturizez.

Acum, la 46 de ani, sunt matură. Am devenit o persoană de care îmi place cu adevărat. Greutatea mea se menține în limite normale, fac gimnastică regulat și țin la cariera de consilier motivațional. Îmi dau seama acum de lucrurile bune provenite din anii de durere și izolare din copilărie: preferința pentru muzică clasică, talentul de a coase și de a picta pe sticlă – de a crea frumusețe cu mâinile mele. Chiar talentul de a vorbi bine și captivant poate fi detectat în orele nesfârșite în care îi priveam la televizor pe excelenții Lucille Ball și Milton Berle.

Sunt recunoscătoare acum pentru toate lucrurile bune din viața mea, și accept evenimentele din viața mea ca daruri în vederea maturizării, creatoare de forță de caracter și putere de credință. Astăzi plâng în semn de recunoștință pentru viața pe care o am.

Joan Fountain și Carol Kline

4. DESPRE CĂSĂTORIE

Acum nu veți mai simți ploaia,
Pentru că vă veți fi unul altuia adăpost.
Acum nu veți mai simți frigul,
Pentru că fiecare va fi căldura celuilalt.
Acum nu veți mai fi singuri
Pentru că fiecare va fi tovarășul celuilalt.
Acum sunteți două trupuri,
Dar aveți o singură viață în fața voastră.
Duceți-vă acum la casa voastră
Și pășiți pe drumul contopirii voastre.
Și să aveți parte de zile bune și multe pe lumea asta.

Binecuvântare apașă

Acasă pentru totdeauna

Cel mai prețios bun care apare în viața unui bărbat pe acest pământ este sufletul unei femei.

Josiah G.Holland

Era una din zilele acelea rare. Știți ce fel de zile. Când m-am trezit din somn dimineața, m-am simțit împăcată cu lumea. Soarele strălucea. Aerul era proaspăt și mirosea a verdeață. Era o zi minunată și totul era bine în lume.

Era ziua mea liberă și chiar ardeam de nerăbdare să mă apuc de curățenie și de spălat. Lucrez ca asistentă medicală într-un sanatoriu de îngrijire pe termen lung, cu foarte mulți pacienți, și uneori așteptam cu bucurie acest tip de diversiune pe care ți-l oferă munca în gospodărie. Nu întotdeauna. Dar, din când în când, e o schimbare înviorătoare.

Pe la ora 8.00 a sunat telefonul. La capătul celălalt al firului am auzit glasul mamei. Era oarecum încordat, instinctiv am bănuit că s-a petrecut ceva rău. Mama era pe punctul de a plânge.

A început prin a-mi spune că bunicul, tatăl ei, era îngrozitor de supărat pentru că sanatoriul particular în care fusese admis cu două săptămâni în urmă nu-l cazase încă în aceeași cameră cu bunica. Așa fusese înțelegerea: urma să împartă camera cu soția lui. Noi îi promisesem acest lucru, iar el se bazase pe noi.

Cu șapte ani și jumătate în urmă, bunica fusese internată în sanatoriu din cauza bolii Alzheimer și pentru că bunicului îi era cu neputință să aibă grijă de ea. Bunica avea 90 de ani în momentul internării, iar bunicul 91. În fiecare zi, timp de șapte ani și jumătate, bunicul a mers pe jos 3 km – dus-întors – ca să stea cu ea. Îi dădea să mănânce, o pieptăna, o mângâia, îi vorbea încetișor și-i spunea cât de mult o iubea. Deși bunica nu mai putea vorbi sau răspunde într-un fel la grija și afecțiunea lui, bunicul nu și-a întrerupt veghea zilnică.

De fiecare dată când îi vizitam, bunicul îmi spunea povestea zilei în care s-au întâlnit – o zi, spunea el, pe care n-o s-o uite toată viața. Mi-a povestit cum a văzut-o mai întâi în mulțimea de oameni de la târg și cum a fost frapat de „minunata fundă roșie pe care o purta în frumosul ei păr castaniu”. Își scotea apoi portvizitul și îmi arăta fotografia bunicii făcută în ziua aceea la târg. Mereu o purta cu el. Îmi amintesc că mi-o arătase și când eram mică.

În cele din urmă, bunicul a devenit și el prea slab ca să mai stea singur și să-și poarte de grijă. Uneori, uita până și să mănânce. Știam că e doar o chestiune de timp până să aibă și el nevoie să fie îngrijit de alții.

Nu i-a fost ușor să accepte asta. Era un bărbat care fusese întotdeauna aprig și independent. A avut și a condus mașina până la 93 de ani și a jucat golf zilnic, când vremea era bună, până la 96. Își plătea singur facturile, făcea curat în apartament, își spăla rufele, făcea cumpărături și și-a gătit până la 97 de ani. Dar la aproape 98 de ani, nu mai era în stare să-și poarte singur de grijă.

Cu multă muncă de convingere, multă dragoste și sprijin, bunicul a fost de acord să fie internat în sanatoriul unde era bunica. Dar cu o condiție: să împartă camera cu bunica, dacă nu, rămânea acasă. Aceasta a fost dorința lui și familia a fost de acord. Voia, după cum spunea, „să fie împreună cu iubirea lui”.

Directoarea sanatoriului a acceptat rugămintea noastră și bunicul a fost internat. În ziua internării, totuși, ni s-a spus că va

dura o zi-două până ce o vor muta pe colega de cameră a bunicii în altă parte și pe bunicul în camera ei. L-am asigurat pe bunicul că totul merge bine. Am plecat, presupunând că lucrurile se vor rezolva.

Dar zilele s-au transformat în săptămâni și bunicul tot nu se mutase în camera bunicii. Devenea din ce în ce mai confuz și letargic. Nu înțelegea de ce nu poate să stea cu ea. În plus, el era la alt etaj și nici nu o „găsea” ușor.

Deși mama se interesa mereu de ce bunicul nu era mutat și ce cauza întârzierea, întrebările ei erau auzite de surzi. În cele din urmă, directoarea sanatoriului i-a spus că, după părerea lor, n-ar fi tocmai în interesul bunicului să fie mutat cu bunica. Erau de părere că, în starea de slăbiciune în care se găsea, bunicul s-ar fi putut răni încercând să aibă grijă de bunica. În definitiv, văzuseră timp de șapte ani de zile cât o iubea. Erau de părere că bunicul și-ar fi putut face rău încercând s-o miște sau să-i schimbe poziția bunicii. Îl cunoșteau bine. Cunoșteau firea lui independentă – dorința lui de a face lucrurile cum trebuie.

La început, mama a fost de acord cu hotărârea lor, dar treptat devenea din ce în ce mai îngrijorată. Bunicului nu-i era nici pe departe bine despărțit de soția lui. Nu voia decât să fie împreună cu ea – cu „iubirea” lui de 68 de ani. Vorbea despre asta tot timpul. Și era mereu trist. Sclipirea din frumoșii lui ochi albaștri se stingea.

În ziua când a sunat telefonul, nu-l mai văzusem pe bunicul de când fusese internat. Pe măsură ce mama, luptându-se să nu plângă, îmi spunea ce se întâmplase, mă cuprindea tristețea. Bunicul pe care-l iubeam atât de mult, pe care-l idolatrizasem în copilărie și, crescând, îl cunoscusem și-l respectasem la maturitate, își petrecea ultimii ani din viață deprimat și singur. El, legătura mea cu infinitul, își pierdea curajul. I se nega posibilitatea de a alege și de a-și controla viața. M-a cuprins mânia față de ce simțeam eu că e o adevărată nedreptate.

După ce am vorbit cu mama, m-am hotărât să mă ocup eu de problemă. I-am telefonat directoarei sanatoriului și m-am interesat de situație. Ea a reiterat informația pe care mi-o dăduse și mama. I-am explicat cu calm că eu cred că bunicul trebuie să fie mutat în aceeași camera cu bunica, după cum i se promisese. Ea a insistat, în continuare, pe ideea că bunicul s-ar întrece pe sine și și-ar putea face rău în grija lui pentru bunica.

Eu am repetat că era important să fie respectată promisiunea și am spus că amândoi ar beneficia, din punct de vedere emoțional, dacă ar împărți camera. La urma urmei, împărțiseră aceeași cameră 68 de ani. Nu vedeam de ce să li refuze, la capătul unei vieți lungi și pline de iubire, posibilitatea de a-și ține companie unul altuia. S-au iubit atât de mult, iar împărțirea aceleiași camere făcuse parte din „înțelegere”.

După multe discuții și contraziceri, nu m-am mai putut stăpâni. Sentimentele mele au luat-o razna. Am întrebat: „La ce bun? Dacă bunicul, la cei 98 de ani ai lui, ar avea colesterolul mare și ar ține să mănânce brânză, știți ce aș face? L-aș lăsa. De fapt, chiar m-aș duce și i-aș cumpăra brânza preferată! Și dacă n-ar putea să mănânce singur, l-aș hrăni eu. Pentru el e important să fie în aceeași camera cu bunica. Important pentru starea lui emoțională. Important pentru starea lui psihică. Important pentru sclipirea din privirea lui.”

A urmat o lungă pauză la capătul celălalt al firului. Apoi, directoarea mi-a spus că înțelege ce spun și că o să ia măsuri.

Era ora 9.00 când am încheiat convorbirea cu directoarea sanatoriului și i-am spus că are timp până la 14.00 să îi mute pe bunicii mei împreună. I-am adus la cunoștință, de asemenea, că dacă, până la acea oră, nu au făcut transferul, eu personal îi iau pe amândoi de acolo și caut alt sanatoriu – unde vor putea împărți aceeași cameră.

Apoi am sunat-o pe mama și i-am spus: „Lasă totul deoparte și ia-ți geanta. Mergem la bunici.” M-am dus cu mașina la mama, oprindu-mă pe drum să iau un televizor color pentru bunicul. Mama mă aștepta la ușă, surâzând, și am pornit împreună spre sanatoriu, simțindu-ne stăpâne pe situație.

Când am ajuns, bunica dormea profund iar bunicul stătea lângă ea, mângâindu-i părul. Fața îi surâdea și vechea sclipire pe care i-o știam, licărea în minunații lui ochi albaștri. Își făcea de lucru cu cuvertura bunicii, îndreptându-i cearceaful de pe pat. Și a început să-mi povestească încă o dată despre „iubita” lui și cât de mult o iubea. A sporovăit iar despre târg și despre funda roșie din frumosul ei păr castaniu. Mi-a arătat fotografia din portvizit. Era, în sfârșit, acasă.

Jean Bole

Puțină magie de sărbători

Ajunul Crăciunului a fost întotdeauna ziua mea preferată din an. Decembrie 24, 1969 – eram pe picioarele mele, locuind singură în primul meu apartament. Cu câteva ore la dispoziție înainte de a mă alătura familiei acasă la mama, m-am hotărât, pe ultima sută de metri, să mai fac mici cumpărături.

La etajul al treilea al celui mai vechi și mai bun magazin din orașul nostru, am cumpărat un coș mare de brânzeturi Gourmet, stridii afumate, o sticlă de vin și pahare pentru toată familia. La coborâre, liftul s-a oprit la etajul doi, unde a coborât toată lumea, cu excepția mea și a unei perechi în vârstă – și unde s-a urcat un bărbat înalt, chipeș, în uniformă de marină. Liftul a început să coboare din nou; apoi, deodată, s-a auzit o bufnitură. Liftul s-a clătinat, apoi s-a oprit. Eram blocați – în Ajunul Crăciunului!

Din fericire, liftul avea telefon, iar bătrânul a sunat pe cineva de la întreținere, care ne-a asigurat că ne vom pune curând în mișcare. Au trecut treizeci de minute, timp în care am vorbit de una, de alta, apoi am mai dat un telefon. Am aflat că liftul avea nevoie de o piesă nouă și că aveam de așteptat.

În acest punct, unul câte unul – perechea în vârstă, d-na. şi d-l. Phillips; John, bărbatul chipeș din marină și eu – ne-am așezat pe podea și ne-am apucat să depănăm amintiri de Crăciun. A trecut o oră; apoi alte două; ne-am trezit că eram atât de absorbiți de discuții, că am uitat că suntem blocați. În timp ce povesteam, pe rând, frânturi din trecut, am împărțit cu ceilalți brânza și vinul. Nu mi-am dat seama atunci, dar ceea ce făceam noi era făurirea unei alte amintiri deosebite de Crăciun.

După cinci ore, liftul s-a pus, în sfârșit, în mișcare. Când s-au deschis ușile, directorul magazinului, plin de îngrijorare, dar ușurat că ne-a găsit bine-dispuși, ne-a dat în dar, câte un coș cu brânzeturi Gourmet. Luându-ne la revedere, ne-am dat adresele și am promis să ne trimitem felicitări de sărbători în anii care urmau.

Am ajuns la mama, la tradiționalul Crăciun în familie – puțin cam târziu, dar am ajuns. Când am închis ochii în noaptea aceea, nu cadourile mi-au venit în minte, ci un bărbat chipeș în uniformă de marină.

În seara de Crăciun, m-am întors acasă încărcată de cadouri. Mă așteptau un fir de trandafir roșu și un plic strecurat sub ușă. În plic era un mesaj:*, Aș avea mare nevoie de ajutor pentru coșul cu brânză. John.* Jos, pe pagină, era numărul lui de telefon…

Ne-am căsătorit în Ajunul Crăciunului următor, în amurg, pe o plajă din Hawaii. Asta s-a petrecut cu mulți ani în urmă, dar noi tot schimbăm felicitări de Crăciun cu d-na. şi d-l. Phillips și avem un coș cu brânză Gourmet și o sticlă de vin la miezul nopții în fiecare Ajun. Și mă trezesc încă în fiecare dimineață din Ajunul Crăciunului cu emoția acelei zile fermecate.

K.M. Jenkins

Parisul, primăvara

Eram în grădină îngrijind trandafirii într-o zi de primăvară când Dan a îngenuncheat și m-a cerut în căsătorie. I-am spus să mă ceară din nou peste trei luni. La urma urmei, aveam și noi zilele noastre bune și rele, și nu eram sigură că suntem pregătiți pentru acest tip de angajament.

Cele trei luni au venit și au trecut. El n-a repetat gestul, iar noi am continuat, prudenți, ca și până atunci, practicarea, cu îndatoriri reînnoite, a minunatei artei a relațiilor.

În iama aceea am început să facem planuri pentru o excursie la Paris în primăvară. Nu prea știu de ce, dar inima și sufletul meu tânjeau după Paris și dintotdeauna simțisem dorința arzătoare de a vedea Parisul împreună cu Dan. Acum dorința urma să se împlinească.

Parisul a fost incredibil! Cum vorbisem fluent franceza cu 20 de ani în urmă, am devenit repede translatorul lui Dan. Franceza mea era dezastruoasă, dar cum Dan nu știa o iotă, credea că vorbesc perfect. Nu se mai sătura ascultându-mă cum îmi ceream scuze chelnerilor pentru măcelărirea limbii lor minunate sau cum încercam să comand ceva de care nu-mi dădeam seama ce era decât când apărea pe masă.

Iubirea plutea în aer oriunde ne duceam, iar Dan mă tot întreba cum se spune în franceză „sărut” sau „dă-mi mâna” sau „te iubesc”. Ne-am plimbat cu barca pe Sena, am mers pe jos în

lungi plimbări pe bulevardele străjuite de copaci, am băut cafea în cafenelele de pe trotuare, și ne-am îndrăgostit și mai mult unul de altul.

Într-o seară, după ce ne așezasem la masă într-un restaurant micuț, elegant, Dan s-a aplecat spre mine și m-a întrebat: „Cum spui în franceză ‚Vrei să te măriți cu mine?'” I-am răspuns că nu sunt sigură, dar cred că *„Veux-tu me marier?”*

Veux-tu me marier? a repetat el.

„Iubitule, ești colosal!” am zis. „Pronunția ta devine din ce în ce mai bună!”

„Nu”, a zis el, apăsând cuvântul. *Veux-tu me marier?* Și a împins spre mine o cutiuță de catifea.

Am deschis cutiuța și am găsit două inele superbe – unul de logodnă și unul de nuntă – și am înțeles ce se întâmplă. Lacrimile au început să mi se rostogolească pe obraji, iar chelnerii s-au repezit în jurul mesei noastre, agitându-se și exclamând cât de frumos e totul. Ne făceau încă fotografii când m-am uitat în ochii lui Dan și am spus, în sfârșit, *„Oui, chéri!”*

Jennifer Read Hawthorne

Sfaturi de căsătorie din 1886

Să-ți fie dragostea mai tare decât ura sau mânia.

Învață înțelepciunea de a face compromisuri, căci e mai bine să te îndoi un pic decât să te frângi.

Să crezi în bine, nu în rău.

Oamenii au tendința să trăiască conform sau altfel decât opiniile tale despre ei.

Ține minte că prietenia adevărată este baza oricărei relații durabile. Persoana cu care te căsătorești merită delicatețea și bunătatea pe care le dăruiești prietenilor tăi.

Te rog, transmite mai departe copiilor tăi și copiilor copiilor tăi: Cu cât se schimbă mai mult lucrurile, cu atât ele rămân la fel.

Jane Wells (1886)
Trimisă spre publicare de Carol Abbs

O mâna de smaralde

Viața nu înseamnă pietre de hotar, ci clipe.

Rose Kennedy

Când m-am căsătorit cu Jeff acum 16 ani într-o sâmbătă furtunoasă, nu ne-a trecut prin minte că va veni o vreme când ni se va părea că asta s-a petrecut cu mulți, mulți ani în urmă. De atunci și până acum, am locuit în opt orașe și am avut trei copii. Suntem la cea de-a treia sticlă de sos Tabasco și eu tocmai am făcut bucăți ultimul cearceaf primit ca dar de nuntă, ca să-l fac cârpe de spălat pe jos. Din nefericire, încă supraviețuiește aproape toată mobila aceea oribilă, de nuanță pământie, pe care am cumpărat-o pentru primul nostru apartament. Rochia mea de nuntă atârnă pe umeraș în șifonier. Îi pot încă încheia fermoarul (cu condiția să nu fiu eu în ea). Am avut patru mașini (Doamne, niciuna nouă) și prea multe suișuri și coborâșuri ca să le mai număr.

O zi mi-a rămas însă în memorie. Locuiam în Est și părinții mei veniseră în vizită. Pentru că eram niște proaspeți părinți lefteri și extenuați, mama și tata ne-au plătit cazarea pentru o săptămână într-o căsuță pe plaja de la Jersey. Aranjamentul nu i-a picat bine lui Jeff, eu eram într-o stare sufletească nenorocită, iar amândoi ne certasem ca proștii la o partidă de Monopoly. Jeff a ieșit în călcâie din casă, a traversat strada și s-a dus pe plajă. Două ore mai târziu, eu îl așteptam pe mal, când a ieșit din Atlantic, ars rău de soare, ducând o saltea pneumatică.

„Unde ți-e verigheta?” l-am interpelat.

S-a uitat la mâna stângă, prostit. Degetul i se contractase din cauza apei reci în timp ce plutise pe saltea. Inelul alunecase și acum zăcea în mare printre anemone. Am izbucnit în plâns.

„Scoate-ți și tu verigheta și arunc-o în ocean”, m-a rugat el.

„De ce naiba să arunc aurul când noi nu avem destui bani să cumpărăm benzină să ne întoarcem acasă?” m-am văicărit eu.

„Pentru că inelele noastre vor rămâne astfel împreună în ocean”.

Spiritul practic a învins sentimentalismul, iar eu port verigheta și azi. Amintirea aceea mi-a susținut moralul în numeroase ocazii care numai romantice n-au fost.

Când se apropie aniversarea căsătoriei noastre, mă gândesc la ziua aceea de pe plajă. Și mi-aduc aminte ce i-a spus răposatul Charlie MacArthur, lui Helen Hayes când a întâlnit-o la o petrecere. I-a dat o mână de alune și i-a spus: „Aș fi dorit să fie smaralde".

După o căsnicie fericită de o viață, când MacArthur se apropia de sfârșitul vieții sale, i-a dat o mână de smaralde și a zis: „Aș fi vrut să fie alune".

Și eu.

Rebecca Christian

Ce nu înțeleg femeile despre bărbați

Contrar opiniei multor femei, e ușor să dezvolți o relație de lungă durată, intimă și reciproc avantajoasă cu un tip. Tipul trebuie să fie, bineînțeles, un Labrador. Cu bărbații, este extrem de dificil. Și asta pentru că bărbații nu prea pricep ce înțeleg femeile prin cuvântul *relație.*

Să ne imaginăm că un tip, pe nume Roger, invită o femeie, pe nume Elaine, la film. Ea acceptă; se distrează amândoi de minune. După câteva zile, o invită la restaurant și, din nou, se distrează bine. Continuă să se vadă regulat, și curând, niciunul nu se mai întâlnește cu nimeni altcineva.

Apoi, într-o seară, în timp ce merg amândoi spre casă, lui Elaine îi trece un gând prin minte. Ea zice: „Îți dai seama că ne vedem de exact șase luni?"

În mașină se lasă tăcerea. Lui Elaine i se pare că tăcerea țipă. Își spune în gând: „Măi, să fie! Mă întreb dacă l-a deranjat ce am spus. Poate se simte încorsetat de relația noastră. Poate crede că încerc să-l prind în laț."

Iar Roger gândește: „Doamne! Șase luni!"

În timp ce Elaine își spune: „Ei, dar nici *eu* nu sunt sigură că doresc acest tip de relație. Încotro o luăm? Spre căsătorie? Copii? Spre *o viață întreagă* împreună? Sunt eu pregătită pentru acest tip de angajament? Cunosc *bine* această persoană?"

Iar Roger își spune: „Așa deci, asta înseamnă că era… să vedem… februarie când am început să ne întâlnim, chiar după ce am dus mașina în service… asta a fost… ia să verific kilometrajul… la naiba! Trebuia demult să schimb uleiul.”

Iar Elaine își spune: „E supărat. I se citește pe față. Dar poate că eu interpretez greșit. Poate că el vrea *mai mult* de la relația noastră – mai multă intimitate, un angajament mai serios. Poate că sesizează că sunt reținută. Da, asta trebuie să fie. Se teme să nu fie respins.”

Iar Roger își spune: „O să-i pun să se mai uite o dată la transmisie. Nu dau doi bani pe ce spun tâmpiții ăia – tot nu merge ca lumea. Și ar face bine să nu mai dea vina pe frigul de afară și de data asta. Sunt 30°C, iar chestia asta merge ca o mașină de gunoi, și i-am plătit pe cretinii și hoții ăia incompetenți *600 de dolari*!”

Iar Elaine își spune: „E înfuriat, și-i dau dreptate. Și eu aș fi. Mă simt vinovată că-l fac să treacă prin asta, dar nu pot să nu simt așa. Nu sunt încă sigură.”

Iar Roger își spune: „O să-mi spună, probabil, că perioada de garanție e doar de 90 de zile. Asta o să-mi spună!”

Iar Elaine gândește: „Poate că sunt prea idealistă, așteptând să vină un cavaler pe un cal alb, când eu stau chiar acum lângă un om foarte bun, îndurerat din cauza imaginației mele egoiste, de școlăriță.”

Iar Roger gândește: „Garanție? Le-arăt eu lor garanție!”

„Roger”, spune Elaine tare.

„Ce e?” zice Roger.

„Sunt o proastă”, zice Elaine, suspinând. „Adică, știu că nu există cavaleri și nici cai albi.”

„Nu există cai albi?” repetă Roger.

„Mă crezi o proastă, nu-i așa?” zice Elaine.

„Nuu!” Zice Roger, bucuros că știe răspunsul corect.

„Doar că… am nevoie de timp”, zice Elaine.

Urmează o pauză de 15 secunde în care Roger se chinuie să dea un răspuns sigur. „Da”, spune el în final.

Elaine, adânc mișcată, îl mângâie pe mână. „O, Roger, chiar crezi așa?”

„Așa cum?” zice Roger.

„Așa, în legătură cu timpul”, zice Elaine.

„A, da”, zice Roger.

Elaine se uită lung în ochii lui, făcându-l să se simtă nervos din cauza a ceea ce ar putea spune ea, mai ales dacă e vorba de un cal. În fine, ea zice: „Mulțumesc, Roger”.

„Eu îți mulțumesc”, replică el.

Apoi el o conduce acasă, și ea se întinde în pat, un suflet plin de contradicții care varsă lacrimi până în zori, în timp ce Roger, odată ajuns acasă, deschide o pungă de chips, dă drumul la televizor și se scufundă imediat în reluarea unui meci de tenis dintre doi jucători cehi de care nici măcar nu auzise. Un glăscior din conștiința lui îi spune că s-a întâmplat ceva de importanță majoră în mașină, dar își imaginează că e mai bine să nu să gândească la asta.

A doua zi, Elaine își sună cea mai bună prietenă, și amândouă discută timp de șase ore bătute pe muchie. Analizează, în cele mai mici detalii tot ce a spus ea și tot ce a spus el. Vor continua să dezbată subiectul săptămâni de zile, fără să ajungă la vreo concluzie, dar și fără să se plictisească vreodată de el.

Între timp, Roger, antrenându-se într-o zi la tenis cu un prieten de-al lui și al lui Elaine, se oprește chiar înainte de a servi și întreabă: „A avut Elaine vreodată un cal, Norm?”

Nu vorbim aici de lungimi de undă diferite. Vorbim de *planete* diferite aflate în *sisteme solare diferite.* Elaine nu poate comunica logic cu Roger pentru că tot ce poate gândi el despre o relație este *Ce, cum?*

El are creierul unui bărbat, un organ în esență analitic, care rezolvă probleme. Nu se simte în largul lui cu concepte ca dragoste, nevoie sau încredere. Dacă creierul tipului trebuie să-și formeze o părere despre altă persoană, preferă să se bazeze pe fapte, ca de exemplu, câștigul mediu al lui sau al ei.

Femeile acceptă greu asta. Ele sunt convinse că bărbații *trebuie* să petreacă o anumită perioadă de timp gândindu-se la relația lor. Cum o putea un tip să vadă aceeași ființă umană zi de zi, noapte de noapte, și să nu se gândească la relația lor? Asta își imaginează femeile.

Ei bine, greșesc. Un tip implicat într-o relație e ca o furnică șezând în partea de sus a unui cauciuc de camion. Furnica este conștientă că stă pe ceva mare, dar nu e în stare să priceapă nici măcar vag, ce este. Iar când camionul începe să se miște și cauciucul să se învârtească, furnica va sesiza că se întâmplă

ceva important, dar până ce nu ajunge sub roată și e strivită, singurul gând în micuțul ei creier va fi *Ce, cum?*

Astfel că cel dintâi sfat pe care trebuie să-l țină minte o femeie este să nu presupună niciodată că tipul înțelege că voi doi aveți o relație. Tu trebuie să-i implantezi ideea în creier, făcând referiri subtile, ca de exemplu:

„Roger, dă-mi, te rog sarea, în măsura în care noi doi avem o relație."

„Roger, scoală-te! E o vulpe în coteț, iar noi avem o relație! Tu și cu mine, adică."

„Vești bune, Roger! Doctorul spune că vom avea al patrulea copil – altă indicație a relației pe care o avem!"

„Roger, în eventualitatea că se prăbușește avionul și noi mai avem de trăit doar un minut, vreau să știi că avem 53 de ani de căsătorie, ceea ce constituie, evident, o relație."

Femei, nu vă lăsați! Pedalați cu putere pe această idee și ea va începe să penetreze creierul tipului. Într-o bună zi, el chiar ar putea începe să se gândească la ea, singur. Vorbind cu alți tipi despre femei, va spune deodată: „Elaine și cu mine avem, hmmm… avem, ahhh… noi doi… Avem… chestia asta."

Și o va spune cu toată convingerea.

Dave Barry

Pierdut și regăsit

În vara lui 1928, Winona avea 19 ani când l-a întâlnit pe Edward, un tânăr înalt și chipeș. Venise la Detroit în vizită la sora lui, logodită cu fratele Winonei. Edward a stat la niște prieteni și deși a rămas doar câteva zile, a avut destul timp s-o cunoască pe tânăra brunetă și plină de viață care-i trezise interesul de la prima întâlnire. Și-au promis să-și scrie, iar Edward s-a întors la Pittsburgh.

Luni întregi și-au scris scrisori lungi, pline de informații și detalii despre viața și visurile lor. Apoi, la fel de repede cum intrase în viața ei, Edward a și ieșit. Scrisorile lui s-au oprit iar Winona a acceptat, încetul cu încetul, că ea nu-l mai interesa. Edward n-a înțeles nici el de ce Winona nu i-a mai scris și s-a resemnat cu ideea că tânăra de care se îndrăgostise nu i-a împărtășit dragostea.

Câțiva ani mai târziu, Winona s-a căsătorit cu Robert, un bărbat chipeș, cu 10 ani mai mare decât ea. Au avut trei băieți. Ea afla vești despre Ed de la cumnata ei. Mulți ani după căsătoria Winonei, Edward s-a însurat și a avut tot trei copii.

Într-una din vizitele ei la fratele și cumnata ei, în Buffalo, fratele său a anunțat-o: „Mergem la Detroit, la nunta fiicei lui Ed. Vrei să vii și tu?” Winona n-a ezitat nicio clipă, și iată-i la drum.

A fost nervoasă în mașină, gândindu-se ce-i va spune acestui bărbat pe care nu-l văzuse de 30 de ani. Își va aduce, oare, aminte de scrisorile lor? Va avea timp să stea de vorbă cu ea? Dar va vrea, oare, asta?

La puțin timp după ce au sosit la petrecere, Ed a zărit-o pe Winona din capătul celălalt al camerei. S-a îndreptat încet spre ea. Inima Winonei bătea să-i spargă pieptul când s-au salutat și și-au dat mâna. Când s-au așezat la una din mese să schimbe o vorbă, inima îi bătea atât de tare, că s-a temut să n-o audă Ed. Edward avea ochii în lacrimi cât timp au schimbat câteva fraze politicoase despre nuntă și despre familiile lor. N-au scos niciun cuvânt despre scrisori, și după câteva minute, Ed s-a întors la îndatoririle lui de tată al miresei.

Winona s-a întors la Detroit și a continuat să predea lecții de pian, să lucreze la agenția de publicitate și, ca și până atunci, să ia din viață ce era mai bun. A îngropat amintirea scurtei sale întâlniri cu Ed, laolaltă cu celelalte amintiri despre el.

Când soția lui Ed a murit 10 ani mai târziu, Winona i-a trimis o scrisoare de condoleanțe. Doi ani după aceea, soțul Winonei a decedat și Ed i-a scris. Corespondau din nou.

Ed îi scria adesea, iar scrisorile au devenit momentele principale din viața Winonei. În drum spre serviciu se oprea la poștă să-și ridice corespondența și apoi le citea la semafor, așteptând să treacă strada. La capătul celor treizeci de minute de șofat, scrisorile erau citite și Winona își începea ziua fericită. Treptat, Edward și-a exprimat dragostea față de „draga Winona” și i-au aranjat să vină în vacanță la Detroit.

Winona era și emoționată și nervoasă din cauza vizitei lui. La urma urmei, în afara scurtei întâlniri de la nuntă, nu petrecuseră niciun moment împreună în peste 40 de ani. Își scriau de șase luni, iar acum Edward venea pentru două săptămâni.

Era o zi caldă, frumoasă de iunie, când Winona s-a dus cu mașina să-l ia de la aeroport. De data asta, când a văzut-o, s-a repezit la ea și a strâns-o în brațe îndelung și drăgăstos. Au sporovăit fericiți, în legea lor, cât au stat la banda de bagaje și apoi, pe drumul spre mașină. A fost un început ușor.

Pe drumul spre hotel, Edward a scos din buzunar o cutiuță din catifea verde și a strecurat pe degetul Winonei un inel de logodnă. Ea a rămas mută de uimire. El făcuse aluzii la căsătorie în scrisori, dar ceea ce se întâmpla acum era prea brusc și prea curând. Dar era într-adevăr așa? Nu așteptase atâția ani de zile această iubire?

Ed a curtat-o pe Winona două săptămâni. Îi scria scrisori și de la hotel. Neliniștea Winonei s-a topit, treptat, în torentul de iubire arătat de Ed și în sprijinul dat de familie și prieteni din toată inima. Pe 18 septembrie 1971, Winona, într-o rochie lungă de culoare roz, a fost dusă la altar de primul ei născut. Căsătoria a avut loc, și, după spusele Winonei, „am trăit fericiți până la adânci bătrâneți”.

Dar scrisorile acelea care se opriseră brusc cu mulți ani în urmă? S-a dovedit că mama lui Edward distrusese scrisorile Winonei pentru că nu voia să-și piardă fiul cel mic. Patruzeci și trei de ani mai târziu, Winona l-a regăsit.

Elinor Daily Hall

Felicitarea bunicului de Sfântul Valentin

Eram singura membră a familiei care locuia în apropiere, așa că pe mine m-au sunat prima de la sanatoriu. Bunicul se stingea rapid. Trebuia să vin. Nu era nimic de făcut, decât să-l țin de mână. „Te iubesc, bunicule. Îți mulțumesc că ai fost întotdeauna alături de mine.” Și, în tăcere, l-am eliberat.

Amintiri... amintiri... șase zile pe săptămână, fermierul îmbrăcat în vechea cămașă albastră și salopetă, îngrijind vitele Hereford la care ținea atât de mult... în zilele fierbinți de vară, ridicând baloturile de fân din căruță, arând pământul, sădind porumbul și fasolea și culegând apoi recolta toamna... muncind neîntrerupt de dimineața până seara. Supraviețuirea cerea muncă, muncă și iar muncă.

Dar duminica, după terminarea treburilor de dimineață, el își punea costumul gri și pălăria. Bunica își lua rochia de culoarea vinului și mărgelele de fildeș, și se duceau la biserică. Viața mondenă nu prea exista. Bunicul și bunica erau oameni tăcuți, liniștiți, raționali, care făceau în fiecare zi ce se cuvenea să facă. Acesta a fost bunicul meu – fusese – timp de 35 de ani. Mi-era greu să mi-l imaginez în alt rol.

Infirmiera s-a scuzat că trebuie să mă roage atât de curând să iau lucrurile bunicului din cameră. Nu avea să dureze mult. Nu prea era mare lucru de luat. Atunci am găsit-o în primul sertar de la noptieră. Părea să fie o felicitare veche de Sf. Valentin, lucrată manual. Ce trebuie să fi fost hârtie roșie pe vremuri era acum fâșii de un roz decolorat. O bucățică de hârtie albă fusese lipită în centrul inimii. Pe ea, scrise de mâna bunicii, erau aceste cuvinte:

LUI LEE DIN PARTEA LUI HARRIET
Cu toată dragostea.
14 februarie, 1895

Ești viu? Real? Sau ești cel mai frumos vis pe care l-am visat vreodată? Ești înger – sau doar rodul imaginației mele? O persoană pe care-am născocit-o ca să umple golul? Să aline durerea? Unde-ai găsit timp să mă asculți? Cum de-ai putut să înțelegi?

M-ai făcut să râd când inima-mi plângea. M-ai luat la dans când nu puteam să fac un pas. M-ai ajutat să pot visa din nou când sufletu-mi murea. Mi-ai arătat stropii de rouă și am ținut în palmă diamante. Tu mi-ai adus flori de câmp și am ținut în mână orhidee. Tu mi-ai cântat și-un cor de îngeri a început să cânte. M-ai ținut de mână și m-am îndrăgostit de tine cu toată ființa. Mi-ai dăruit un inel și ție ți-am aparținut, ți-am aparținut ție și am cunoscut infinitul.

Lacrimile mi se prelingeau pe obraz în timp ce citeam aceste cuvinte. Imaginea celor doi bătrâni îmi apăru în minte așa cum îi știam dintotdeauna. E greu să-ți imaginezi bunicii în alt rol decât acela de bunici. Ceea ce citisem era foarte frumos și sfânt. Bunicul o păstrase în toți acești ani. Acum felicitarea stă înrămată pe masa mea de toaletă, o frântură neprețuită din istoria familiei noastre.

Ultima scrisoare a unui soldat

Cu o săptămână înainte de lupta de la Bull Run (cunoscut și sub numele de Manassas), Sullivan Ballou, maior în regimentul 2 de voluntari din Rhode Island, i-a scris soției acasă, în Smithfield:

14 iulie, 1861 Washingotn, D.C.
Scumpă Sarah,

Avem informații sigure că ne vom pune în mișcare în câteva zile, poate chiar mâine. În eventualitatea că nu voi mai putea să-ți scriu, mă văd silit să scriu câteva rânduri care s-ar putea să-ți cadă în mână când eu nu voi mai fi.

Nu am nicio îndoială sau neîncredere față de cauza pentru care lupt, iar curajul nu m-a părăsit, nici nu a slăbit. Știu cât de mult se sprijină acum societatea americană pe victoria guvernului, și ce datorie mare avem față de cei care și-au vărsat sângele și au îndurat suferințele în Revoluție. Și doresc – doresc din toată inima – să renunț la toate bucuriile din viața mea ca să ajut la menținerea acestui guvern și să-mi plătesc datoria.

Dragostea mea pentru tine, Sarah, este nemuritoare. Ea mă leagă cu lanțuri atât de puternice, pe care doar Atotputernicul le poate frânge. Și totuși, iubirea de patrie mă copleșește, ca un vânt aprig și mă țintuiește, irezistibil, cu toate aceste lanțuri, de câmpul de luptă.

Amintirea tuturor clipelor de nespusă fericire pe care le-am petrecut cu tine pogoară peste mine și îi sunt recunoscător lui Dumnezeu și ție că m-am bucurat de ele atâta timp. Și cât de greu mi-e să renunț la ele și să îmi văd prefăcute în cenușă speranțele anilor ce vor veni, când, cu voia Domnului, am fi trăit și ne-am fi iubit și ne-am fi văzut copiii crescând în jurul nostru și devenind bărbați de seamă...

Dacă nu mă întorc, iubită Sarah, să-ți amintești mereu cât te iubesc și că, cu ultima suflare pe câmpul de bătălie, am rostit numele tău. Iartă-mi nenumăratele greșeli și

supărările pricinuite. Cât de necugetat, cât de prostește m-am purtat uneori.

Dar, scumpă Sarah! Dacă morții se întorc pe pământ și zboară nevăzuți în jurul celor dragi, voi fi în preajma ta întotdeauna, la bine și la rău. Întotdeauna, întotdeauna.

Iar când blânda adiere îți va mângâia obrajii, să știi că-i răsuflarea mea; când briza răcoroasă îți va mângâia tâmpla fremătândă, să știi că-i sufletul meu în trecere pe-acolo. Sarah, să nu mă jelești ca pe un mort: Gândește-te că am plecat departe și mă așteaptă, căci ne vom întâlni din nou.

Maior Sullivan Ballou[4]
Trimisă spre publicare de Nancy Wong

O dragoste ca asta

Nimeni nu a măsurat, nici chiar poeții, cât poate îndura un suflet.

Zelda Fitzgerald

Aveam 23 de ani și, pe tot drumul spre spital, m-am gândit la ce o să-i spun mamei înainte s-o ducă să-i opereze inima, care a bătut, bănuiam eu, doar pentru mine; nu-mi spusese ea toată viața că eu sunt cel mai important lucru din lume pentru ea?

Croindu-mi drum pe coridoarele spitalului, mă frământam să găsesc vorbele cele mai potrivite cu care să încep. Cine în afară de mine i-ar putea insufla puterea și încrederea de care are nevoie? Ce chip, în afară de al meu, ar vrea să vadă înainte s-o deschidă și să moară, poate? Al cui sărut, în afară de al meu…?

Am dat colțul și am văzut-o pe mama întinsă pe targă în hol, așteptând să vină s-o ia. Tata stătea aplecat asupra ei. Ceva la ei m-a făcut să mă opresc și, în timp ce îi priveam, să stau deoparte, ca și cum ar fi fost un zid între mine și ei, un zid ce-i cuprindea doar pe ei doi.

Mi-a fost limpede în acel moment că, pentru ei, nu exista nimic, absolut nimic altceva în afara lor; nu existau decât

[4] NOTA EDITORILOR: Sullivan Ballou a murit o săptămână mai târziu, în prima bătălie de la Bull Run.

bărbatul, femeia. Ea nu m-a văzut și din înfățișarea ei, nici nu cred că-i păsa dacă mă vedea sau nu. Nu-și vorbeau. El o ținea de mână. Ea zâmbea, uitându-se în ochii lui, și amândoi, vă jur, vorbeau o limbă pe care eu, la 23 de ani, nici nu-ncepusem s-o înțeleg, cu atât mai puțin s-o vorbesc eu însămi. Eu i-am văzut însă pe ei, vorbind-o, literalmente i-am văzut și m-am apropiat să văd mai bine, uimită, fascinată, geloasă că m-am îndrăgostit de cineva, m-am măritat, am divorțat și nici măcar o dată nu fusesem pe-aproape de ceea ce vedeam în hol.

Data viitoare, mi-am spus, n-o să mai greșesc. Am să iubesc și eu așa.

Linda Ellerbee

Cât voi trai

Mama și tata urmau să aniverseze 50 de ani de la nunta lor. Mama strigă, emoționată: „Mi-a adus 12 trandafiri albi!” Cu emoția unei adolescente care tocmai a fost invitată la balul de absolvire, mama vorbea despre cât e de fericită, cât de bine se simte și cât e de norocoasă.

Aniversarea aceasta a scos la iveală o latură a părinților mei pe care nu o cunoșteam. De exemplu, pe verighetele lor e dăltuit un vers dintr-o poezie: *Îți dăruiesc un alb boboc de trandafir.* Tata mi-a spus asta într-o zi, în bucătărie. Mama a zis: „Ei, John”, ca și cum ar fi vrut să-l oprească. Tata a zis: „Ei, Claire.”

Așa au fost întotdeauna părinții mei în privința relației lor: intimi. N-au existat niciodată lucruri false între ei de care noi, copiii, să ne dăm seama. Nu am văzut decât spirit de prietenie, de echipă.

„Îți amintești poezia?” l-am întrebat în ziua aceea pe tata, în bucătărie, în timp ce-i cercetam verigheta la lumină. S-a uitat la mine, a respirat adânc și a început să recite „Trandafirul alb” de poetul irlandez-american John Boyle O’Reilly. Nu s-a încurcat nici măcar o dată; era ca și cum ar fi recitat-o în gând în fiecare zi în toți acești 50 de ani.

„Roșul trandafir șoptește a pasiune, / Albul trandafir cântă a iubire”, începu el.

Mama zise: „Ei, John!”

„Ah, trandafirul roșu e șoim, / Iar trandafirul alb e porumbel.”

„Ei, John!” zise iar mama. Apoi, plecă din cameră.

„Dar eu îți dăruiesc un alb boboc de trandafir / Cu petalele îmbujorate”, recită el mai departe, sprijinit de chiuvetă. *„Căci iubirea cea mai pură și mai dulce / Poartă pe buze sărutul dorinței.”*

Tata se opri. „Nu-i așa că-i minunată?”, zise el, zâmbind.

Ne-am dus s-o căutăm pe mama, care stătea în cămăruța ei, cu capul în mâini. „E minunată!”, i-am spus.

„E jenant”, spuse ea.

Asta era femeia care în tinerețe nu văzuse nicio căsnicie fericită și care se întreba de ce se necăjește lumea. În schimb, își imaginase că avea să devină unul din exegeții lui Chaucer. În colegiu, considerase întâlnirile de dragoste ușor amuzante. Până când l-a întâlnit pe tata.

El era, în toate privințele, cel mai decent bărbat pe care-l cunoscuse vreodată. A atras-o bărbatul, nu instituția căsătoriei. S-a dus la altar, ne-a povestit ea mai târziu, cu sentimentul celui care se aruncă de pe o stâncă.

În primul an de căsătorie, tata a plecat în război. Mama era însărcinată în cinci luni, și îngrozită. A născut copilul și s-a pus pe așteptat. Mânca înghețată de alune și ciocolată ca să-și aline îngrijorarea.

Tata s-a întors, și-a salutat fiul de șapte luni și, împreună cu mama, a cumpărat, repede, o casă. Au avut apoi o fetiță, încă una și apoi pe mine.

Chiar mică fiind, puteam să-mi dau seama că părinții mei sunt altfel. Tata prefera să stea cu mama în loc să se ducă la popice cu amicii. Iar când tata nu era pe-aproape, ea nu-și dădea ochii peste cap, făcând glume pe socoteala soțului, cum făceau alte soții. Spunea, în schimb: „Știi, niciodată nu m-a dezamăgit.”

La aniversarea celor 50 de ani, părinții mei și-au reînnoit jurămintele de nuntă în biserică. Aproape 75 de prieteni îi priveau. Când tata a rostit jurămintele, s-a înecat și a trebuit să facă o pauză. Mama le-a rostit cu o pasiune de care n-aș fi crezut-o în stare. Uitându-se în ochii lui, ea rosti solemn: „... cât voi trăi”.

După ceremonie, a avut loc o mare petrecere, la care tata a sărutat-o pe mama și i-a spus: „Bun venit în veșnicie.”

Mama a fost mai mult tăcută, exceptând afirmația pe care a făcut-o: „Aceasta e cea mai fericită zi din viața mea”. După care a adăugat: „Azi a fost mai bine decât în ziua căsătoriei noastre – pentru că acum știu cum merg treburile!”

Jeanne Marie Laskas

5. DESPRE CALITATEA DE MAMĂ

Luarea deciziei de a avea un copil – este memorabilă. Înseamnă să te hotărăşti pentru vecie să-ţi laşi inima să hoinărească în afara ta pe unde vrea ea.

Elizabeth Stone

Îţi va schimba viaţa

Prietena mea e într-o cursă contra cronometru cu timpul. Luăm prânzul împreună, când aminteşte, în treacăt, că ea şi soţul ei se gândesc „să întemeieze o familie”. Vrea să spună că ceasul ei biologic a început numărătoarea inversă, iar ea e obligată să ia în consideraţie perspectiva de a deveni mamă.

„Studiem perspectiva”, spune ea, glumind pe jumătate. „Ce crezi? Să fac un copil?”

„îţi va schimba viaţa”, răspund prudent, încercând să păstrez un ton neutru.

„Ştiu”, zice ea. „Adio sculat târziu sâmbăta, adio vacanţe neprevăzute…”

Dar eu nu asta am vrut să spun. Mă uit la prietena mea, încercând să mă hotărăsc ce să-i spun.

Aş vrea să ştie ceva ce n-o să afle nicicum la lecţiile despre naştere. Aş vrea să-i spun că rănile fizice provocate de sarcină se vindecă, dar că rolul de mamă îi va lăsa o rană afectivă veşnic deschisă, că va deveni pe vecie vulnerabilă.

Mă gândesc s-o previn că nu va mai citi niciodată un ziar fără să se întrebe: „Ce s-ar fi întâmplat dacă acela ar fi fost copilul meu?” Că fiecare accident aviatic, fiecare incendiu o va hăitui. Că, atunci când se va uita la televizor la copiii care mor de foame, se va întreba dacă există ceva mai groaznic decât să-ţi priveşti copilul murind.

Mă uit la unghiile ei manichiurate cu grijă şi la costumul elegant cu care e îmbrăcată şi mă gândesc că oricât de sofisticată e, calitatea de mamă o va reduce la postura primitivă

de ursoaică ce-și ocrotește puiul. Că un strigăt intempestiv de „Mami” o va face să scape pe jos cel mai grozav sufleu sau cel mai prețios cristal fără să ezite un moment.

Simt că ar trebui s-o avertizez că, oricâți ani a investit în carieră, din punct de vedere profesional va fi tulburată de calitatea de mamă. Ar putea angaja pe cineva să aibă grijă de copil, dar într-o zi va participa la o întâlnire de afaceri importantă și se va gândi la cât de dulce miroase bebelușul. Va trebui să folosească fiecare gram de disciplină interioară ca să nu alerge acasă doar ca să se asigure că totul e în regulă cu copilul ei.

Aș vrea ca prietena mea să afle că deciziile zilnice nu vor mai face parte din rutină. Că dorința unui băiețel de cinci ani de a folosi mai degrabă, la McDonald’s de exemplu, toaleta bărbaților decât pe cea a femeilor, se va transforma într-o adevărată dilemă. Că, exact acolo, în mijlocul zgomotului de tăvi și țipetelor de copii, problema identității de sex și a independenței vor fi cântărite în balanță alături de posibilitatea ca un psihopat să stea la pândă în toaletă. Oricât de plină de hotărâre va fi la serviciu, ca mamă se va gândi întotdeauna de două ori.

Uitându-mă la atrăgătoarea mea prietenă, aș vrea să o asigur că va scăpa de surplusul de greutate luat în timpul sarcinii, dar că niciodată nu se va mai simți ca înainte. Că viața ei, atât de importantă acum, va fi mai puțin prețioasă după ce va avea un copil. Că și-ar da-o într-o clipă ca să-și salveze vlăstarul, dar și că va începe să dorească o viață mai lungă – nu ca să-și împlinească propriile visuri, ci ca să-și vadă copilul realizându-le pe ale sale. Aș vrea să afle că o cicatrice de la operația de cezariană sau urmele întinderii pielii vor deveni însemne de onoare.

Relația prietenei mele cu soțul ei se va schimba, dar nu așa cum crede ea. Aș dori să înțeleagă că poți iubi mult mai mult un bărbat care are grijă să pudreze copilul cu talc și care nu ezită niciodată să se joace cu fiul sau fiica lui. Cred că trebuie să știe că se va îndrăgosti de soțul ei din nou din motive pe care acum le consideră total lipsite de romantism.

Aș vrea să sesizeze cât de legată va fi de toate femeile care, de-a lungul secolelor au încercat cu disperare să pună capăt războaielor, prejudecăților și șofatului în stare de ebrietate. Sper că va înțelege de ce sunt în stare să discut rațional despre cele

mai multe chestiuni, dar devin pe moment nebună când discut despre amenințarea războiului nuclear la adresa viitorului copiilor mei.

Aș vrea să-i descriu prietenei mele fericirea nespusă când îți vezi copilul învățând să lovească mingea de baseball. Aș vrea să o pot face să audă râsul gângăvit al copilului care atinge pentru prima dată blana moale a unui câine. Aș vrea să guste bucuria care e atât de reală, că doare.

Privirea întrebătoare a prietenei mele mă face să îmi dau seama că am lacrimi în ochi. „N-ai să regreți niciodată”, îi spun în cele din urmă. Apoi, întind mâna peste masă, îi strâng mâna prietenei mele și fac o rugăciune pentru ea și pentru mine și pentru toate muritoarele care dau din întâmplare peste această cea mai sfântă dintre chemări.

Dale Hanson Bourke
Trimisă spre publicare de Karen Wheeler

În timp ce stau și te privesc dormind

Neprețuitul meu copil, m-am strecurat în camera ta să stau cu tine în timp ce dormi și să privesc, o vreme, cum respiri ușor. Ochișorii-ți sunt închiși iar cârlionții tăi blonzi și mătăsoși îți încununează chipul de îngeraș. Cu câteva clipe înainte doar, stând cu lucrarea în față în cămăruța mea, m-a cuprins o tristețe covârșitoare în timp ce reflectam la întâmplările de azi. N-am mai putut să fiu atentă la ce lucram și am venit să-ți vorbesc, în liniștea camerei tale, în timp ce dormi.

Azi dimineață, mi-am pierdut răbdarea cu tine în timp ce iroseai timpul, îmbrăcându-te încet, și ți-am spus să nu mai fii așa mocăit. Te-am certat că ți-ai rătăcit tichetul de masă și ți-am împachetat gustarea uitându-mă la tine dezaprobator când ți-ai pătat cămașa cu mâncare. „Iar?” am oftat și-am dat din cap. Tu mi-ai zâmbit timid și ai zis: „Pa, mami!”

După amiaza, eu am dat telefoane în timp ce te jucai în camera ta, cântând în gura mare prostindu-te, cu toate jucăriile înșirate pe pat. Ți-am făcut semn nervoasă să stai cuminte și să încetezi cu gălăgia, și am mai petrecut o oră vorbind la telefon. „Du-te și te-apucă de lecții imediat”, ți-am ordonat aspru, ca un

sergent, „și nu mai pierde timpul”. „Bine, mami”, ai spus tu plin de căință, așezându-te la birou cu creionul în mână. Iar după asta, s-a făcut liniște în camera ta.

Seara, în timp ce stăteam și lucram la biroul meu, te-ai apropiat, ezitând. „Citim o poveste astă seară, mami?” ai întrebat cu o luminiță de speranță în ochi. „Nu astă-seară”, m-am răstit eu, „nu ți-ai făcut încă ordine în cameră. De câte ori trebuie să-ți spun?” Ai plecat cu capul în jos, târșâindu-ți picioarele, și te-ai îndreptat spre camera ta. Nu după mult timp, ai revenit, uitându-te la mine din pragul ușii. „Ce mai e acum?” te-am întrebat cu nervozitate în glas.

N-ai zis nimic, ai intrat doar, țopăind, în cameră, m-ai luat de gât și m-ai sărutat pe obraz. „Noapte bună, mami, te iubesc”. Atât ai spus și m-ai strâns în brațe cu putere. Apoi, la fel de repede cum ai apărut, ai dispărut.

După asta, am rămas mult timp cu ochii pironiți pe birou, simțind cum mă cuprinde un val de remușcări. În ce punct, oare, am ajuns în contratimp cu ziua, m-am întrebat, și cu ce preț? Tu n-ai făcut nimic ca să mă superi. Te-ai comportat exact ca un copil, preocupat să crești și să înveți. Azi m-am rătăcit în lumea oamenilor mari, plină de responsabilități și griji, și nu mi-a mai rămas un strop de energie și pentru tine. Azi mi-ai devenit profesor, cu pornirea ta nereținută de a da buzna în cameră și a mă săruta de noapte-bună, chiar după ziua asta plină de încordare în care tu ai umblat pe vârfuri pe lângă nervii mei.

Iar acum, văzându-te cum dormi profund, tare aș vrea ca ziua de azi să aibă un nou început. Mâine, am să-mi acord tot atâta înțelegere pe cât mi-ai arătat tu azi, ca să pot să fiu o mamă bună – să îți zâmbesc cu afecțiune când te trezești, să te încurajez când vii de la școală și să-ți citesc o poveste seara la culcare. O să râd și o să plâng cu tine. O să-mi reamintesc ades că tu ești un copil, nu un adult, și voi fi fericită că-ți sunt mamă. Spiritul tău flexibil m-a mișcat astăzi, și iată-mă așadar în camera ta la ceas târziu să-ți mulțumesc, copilul meu, învățătorul și prietenul meu, pentru darul tău de iubire.

Diane Loomans

Fiului meu adult

Cu mâinile-ocupate ziua-ntreagă
Nu prea aveam mult timp de joacă
Nu prea aveam timp pentru tine
Deși voiai a te juca cu mine.
Spălam, coseam și tot găteam
Iar când veneai să ne jucăm
Și mă rugai din inimă, „să ne distrăm”
„N-am timp acum”, îți tot spuneam.
Seara, în pat, te înveleam,
Să-ți spui rugăciunea te vegheam,
Stingeam lumina și plecam tiptil
Deși-aș fi vrut să mai rămân puțin.

Căci viața-i scurtă, anii se duc…

Și iată, băiețelul a crescut.
Spre tine nu se mai grăbește,
Secretele nu ți le mai împărtășește.
Nu mai sunt cărți de colorat,
Nu mai sunt jocuri de jucat,
Nici rugăciuni, nici „somn ușor”,
Toate au trecut cu anii-n zbor.
Mâinile-mi, odată ocupate, sunt liniștite-acum,
Aș vrea să-ntorc timpul din drum
– Zilele lungi și goale se topesc –
Rugămintea de copil să ți-o îndeplinesc.

Autor necunoscut
Trimisă spre publicare de Eleanor Newbern

Fuga de acasă

Într-o zi îngrozitor de ocupată, când eu și soțul alergam într-o mie de direcții diferite, a trebuit să-l dojenim pe fiul nostru de patru ani și jumătate, Justin Carl, pentru că făcea numai pozne. După mai multe admonestări, soțul meu l-a pus, în cele din

urmă, să stea la colț. S-a potolit, dar n-a fost prea încântat. Și după câteva clipe, a zis: „O să fug de-acasă”.

Am fost mai întâi, uimită, iar apoi supărată de cuvintele lui. „Ce-o să faci!?” am zis disprețuitor. Dar, apoi, când m-am întors și m-am uitat la el, arăta ca un îngeraș, era atât de mic și nevinovat, cu fețișoara atât de tristă.

Cum i-am resimțit durerea din suflet, mi-am amintit un moment din copilăria mea când am rostit aceleași cuvinte pentru că m-am simțit neiubită și părăsită. Copilul spunea mult mai mult decât niște simple cuvinte. Strigătul lui venea dinlăuntrul lui: „Să nu care cumva să mă ignorați. Dați-mi atenție, vă rog! Și eu sunt important. Vă rog, vreau să mă simt dorit, iubit necondiționat și să simt că aveți nevoie de mine.”

„Foarte bine, Jussie, fugi de-acasă dacă vrei”, am șoptit cu dragoste, începând să adun câteva lucrușoare de îmbrăcat. „Să vedem, vom avea nevoie de pijama, de hăinuță...”

„Mami, spuse el, ce faci?”

„Vom avea nevoie și de haina și cămașa mea de noapte.” Am aranjat toate aceste lucruri într-o geantă și am pus-o lângă ușă. „Acum spune-mi, Jussie, ești sigur că vrei să fugi de-acasă?”

„Da... Dar tu unde te duci?”

„Păi, dacă o să fugi de-acasă, mami merge cu tine, pentru că n-aș vrea nicicum să fii singur. Te iubesc prea mult, Justin Carl.”

Ne-am îmbrățișat în timp ce vorbeam. „De ce vrei să pleci de-acasă cu mine?”

M-am uitat în ochii lui. „Pentru că te iubesc, Justin. Viața mea nu va mai fi la fel fără tine. Vreau să mă asigur că îți va fi bine. Dacă tu pleci, merg și eu cu tine.”

„Vine și tata?”

Nu, tati trebuie să rămână acasă cu frații tăi, cu Erickson și Trevor. Apoi, tati trebuie să se ducă la lucru și să aibă grijă de casă în lipsa noastră.”

„Freddi (hamsterul) poate veni?”

„Nu, și Freddi trebuie să rămână acasă.”

S-a gândit o clipă și a zis: „Mami, putem să rămânem acasă?”

„Da, Justin, sigur că putem.”

„Mami.”

„Da, Justin.”

„Te iubesc.”

„Și eu te iubesc, puiule. Ce-ai zice să mă ajuți să facem floricele?”

„Hai.”

În acel moment am înțeles minunatul dar al calității de mamă care mi se făcuse, am înțeles că responsabilitatea sfântă de a face un copil să-și dezvolte sentimentul de securitate și respect de sine nu e ceva cu care te poți juca. Am înțeles că în brațele mele țineam darul neprețuit al copilăriei; o minunată bucată de lut dispusă și dornică de a fi strânsă în palme și modelată cu dăruire pentru a deveni o capodoperă: un om matur plin de încredere. Am aflat că o mamă n-are voie „să fugă” de ocazia de a le arăta copiilor ei că sunt doriți, importanți, demni de iubirea ei și cel mai prețios dar făcut de Dumnezeu.

Lois Krueger

Am spus că fug de-acasă!
N-ar trebui să încălzească cineva motorul?“

Făcând o pauză

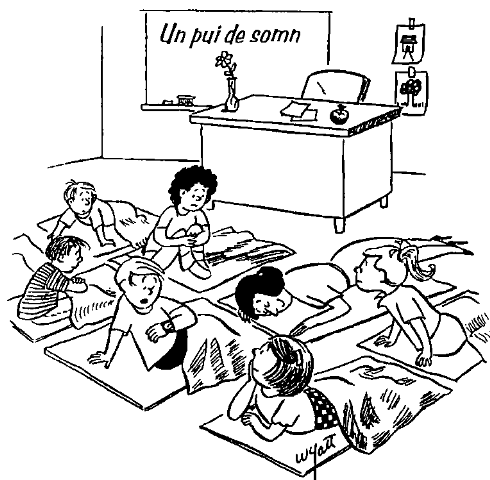
Să ai serviciu poate fi, pentru o femeie, destul de greu, dar să ai și serviciu și copii e și mai greu.

Există o povestioară despre o mamă cu trei băieți plini de energie care într-o seară de vara, după cină se jucau de-a „hoții și vardiștii” în curtea din spatele casei.

Unul din băieți „a împușcat”-o pe mama lui și a strigat cât l-a ținut gura: „Poooc, ai murit”. Ea a căzut la pământ și, pentru că nu s-a mai ridicat de jos, a venit în fugă un vecin să vadă dacă nu cumva s-a lovit în cădere.

Când vecinul s-a aplecat asupra ei, mama suprasolicitată a deschis un ochi și a zis: „Ssst. Nu mă da de gol. E singura mea șansă de a mă odihni.”

Cele mai bune povestiri și snoave

„N-ar trebui s-o trezească cineva? A trecut demult ora la care trebuia să plecăm acasă.“

Se solicită ajutor – o mamă ideală

Trecerea la calitatea de mamă poate fi dură pentru oricine.

„N-am fost făcută să fiu o mamă bună” aud vocea obosită a prietenei mele la telefon, „Nu-mi pot convinge bebelușul să doarmă liniștit toată noaptea. Țip la cel mijlociu când, deabia învățând să meargă, dă peste toate cele. Iar fetița mea de șase ani se plânge tot timpul că n-are ce face. La birou, cel puțin, există cineva care mă învață ce trebuie să fac, cum să-mi petrec serile și sfârșitul de săptămână.”

O înțeleg perfect pentru că sunt și eu mamă. Dificultatea nu constă doar în tranziția la primul copil. Dificultatea constă în remodelarea unor frânturi de personalitate și a modului de viață

în așa fel încât să devii acel tip de mamă de care copilul are nevoie în diferite etape ale existenței sale.

De exemplu, cerințele unui anunț dat pentru mama ideală ar putea suna cam așa:

> ***Angajăm*** *persoană simpatică, calmă, iubitoare, care să aibă grijă de copil. Trebuie să-i placă să-l legene, să-l țină în brațe, să-l țină liniștit douăzeci de minute cât durează masa la fiecare trei-patru ore, fără să se foiască. Trebuie să aibă somnul ușor, să se trezească dimineața devreme.*
>
> *Nu e necesară experiență. Trebuie să lucreze în trei ture, șapte zile pe săptămână. Nu se acordă concedii decât dacă-și aduce propria mamă ca înlocuitoare temporară. Fără posibilități de avansare.*

Un an mai târziu, candidatul ideal pentru postul de mamă pentru același copil ar fi descris cam așa:

> ***Angajăm*** *atlet cu condiție fizică perfectă pentru supravegheat și protejat copil neobosit care abia învață să meargă. Sunt necesare reflexe rapide, energie debordantă, răbdare infinită. MAI ALES dornic să ajute. Cunoștințele de acordare a primului ajutor sunt esențiale. Trebuie să știe să șofeze, să gătească, să folosească telefonul, să lucreze în ciuda distragerilor permanente. Program de lucru – 15 ore. Fără pauză de cafea sau prânz – doar dacă copilul doarme. Asistentele de pediatrie cu experiență olimpică vor fi luate în considerație prioritar.*

Optsprezece luni mai târziu, mama ideală ar trebui să facă față acestor cerințe:

> ***Post liber*** *– Specialistă în educația copilului mic, capabilă să ofere educație stimulatoare, plină de afecțiune, creatoare, individualizată, unui preșcolar. Sunt necesare experiența în artele plastice, muzică, activități de recreere și cunoașterea unei limbi străine. Studii de lingvistică, psihologie și metoda Montessori constituie un avantaj. Două ore libere pe săptămână când funcționează grădinița și copilul e sănătos.*

Stabilitatea postului se îmbunătăţește când copilul are vârsta între 6 și 12 ani, iar mamele care fac față cel mai ușor posedă aceste calificări:

> ***Ofertă de serviciu bună*** *pentru expertă în activități de recreere, camping, arte plastice indiene, sporturi. Trebuie să aibă cunoștințe de arbitraj. E necesar să aibă disponibilitatea de a fi mamă pentru camera de lucru a copilului, pentru dormitorul lui, pentru copiii din bloc. Experiența în relații publice – esențială. E necesară abilitatea de a trata efectiv cu profesorii, asociația de părinți a școlii, cu alți părinți. Sunt necesare cunoștințe de educație sexuală și de matematici noi. Nu trebuie să aibă nimic de obiectat împotriva noroiului, colecționării de insecte, animale de casă, copiii vecinilor.*

Preocupările unei mame se schimbă din nou când copilul împlinește 13-14 ani și trebuie să facă față unor noi solicitări:

> ***Post liber*** *– pentru specialistă în psihologia adolescentului, cu experiență în pregătit mese îmbelșugate. Toleranța este principala cerință. O ușoară surzenie ar fi un avantaj, dacă nu, sunt necesare antifoane. Se cere să nu fie prea atentă. Trebuie să sesizeze când prezența ei e stânjenitoare pentru copil și să se evaporeze.*

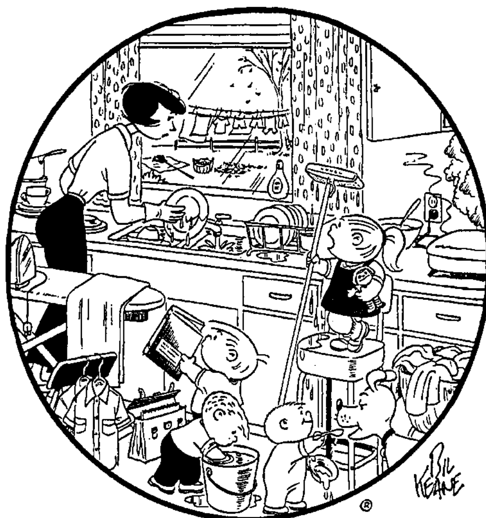
După 18 de ani de activitate în calitate de mamă, femeia este calificată doar pentru o singură slujbă în plus:

> ***Se solicită de urgență*** *sponsor să furnizeze bani, haine, muzică, rotile unui student la colegiu.*
>
> *Nu sunt necesare sfaturile. Postul poate fi ocupat la nesfârșit. Rămâne mult timp la dispoziție pentru o activitate aducătoare de bani.*

Ca majoritatea anunțurilor de cereri de serviciu, există câteva mențiuni pe care le omit: (1) o mamă care are mai mult de un copil e nevoită, de obicei, să preia două sau mai multe din aceste posturi simultan; (2) cele care se descurcă foarte bine în aceste posturi muncesc permanent fără să aibă un serviciu, și (3) recompensele sunt inimaginabil de mari.

Joan Beck
Trimisă spre publicare de Jeanette Lisefski

CIRCUL
IN
FAMILIE

„Aveai SERVICIU înainte să te măriţi, mami, nu-i aşa?"

Ziua absolvirii

Mama nu este persoana pe care să te sprijini, ci persoana care face ca sprijinul să nu fie necesar.

Dorothy Canfield Fisher

Astăzi Cathy se va duce la grădiniță. Cathy este fiica mea mezină și mă simt plină de nostalgie. Dacă aș avea curajul să recunosc, aș spune că mă simt tristă și puțin speriată. De ce mă simt așa? Nu m-am simțit așa când s-a dus Renata, sora ei mai mare, la grădiniță. Dimpotrivă, mă emoționa și mă bucura noua ei libertate.

Parcă mai ieri Cathy era bebelușul cuminte și mulțumit. A fost întotdeauna o bucurie s-o ai în preajmă. Se juca cuminte cu animalele ei de pluș sau cu câinele nostru. Ei și câinelui le plăcea să se ascundă sub pătura pe care o aruncam peste fotoliul cel mare din salon.

Viața ei și a mea se vor schimba radical acum. Cathy va face acum parte din lumea mare de afară. Îmi va fi mai greu s-o apăr de loviturile și necazurile vieții.

Poate că am fost super-protectoare cu Cathy pentru că la trei ani a fost diagnosticată ca având o boală rară. Nimeni, în afara familiei, nu a știut și nici n-a observat vreo diferență la ea.

Sunt pe punctul de a ieși din bucătărie să mă duc s-o trezesc pe Cathy pentru ziua cea mare. Dar iat-o venind, toată numai zâmbet și bucurie în priviri, îmbrăcată cu bluzița și fustița roșie plisată. Mă îmbrățișează cu afecțiune și ne spunem bună-dimineața.

„Bună dimineața, te-ai sculat devreme azi!” o salut eu.

„’Neața, mami”, mormăie ea cu capul în șorțul meu, din cauza strânsei îmbrățișări. „Vezi mami, m-am îmbrăcat singură și m-am și pieptănat.” Face, mândră de ea, o piruetă, ca s-o văd.

„Dar n-am reușit să-mi pun funda în păr”. Îmi întinde peria, elasticul și funda roșie. Mă uimește cât de eficientă e în această dimineață.

În timp ce-i leg funda în păr, o mai întreb o dată: „Nu vrei să merg cu tine la școală în prima zi?”

Primesc același răspuns ca ieri. „Nu, mami, știu să mă duc singură. Renata, Leslie și cu mine ne-am dus la școală ieri și mi-au arătat pe ce cărare s-o iau prin pădure să ajung la terenul de joacă.

„Știi, mami, au terminat acum și totul este nou-nouț – toboganul, leagănele, coșurile de baschet. O să fie grozav!”

Răspunsul meu la entuziasmul ei este: „Stai liniștită să-ți pot pune funda în păr.”

Apoi o împing ușor spre masă. Se așază repede pe scaunul ei și atacă micul dejun. Mă întorc la vasele mele și iau o gură mare de aer, dar nici nodul din gât nu se duce, nici durerea din piept nu dispare.

Arunc o privire la ceas. „Nu poți pleca înainte de 8.30., așa că mănâncă încet și mestecă bine.”

În câteva minute își termină și ultima înghițitură de lapte. Fără s-o îndemn, se grăbește să se spele pe dinți și vine înapoi cu puloverul în mână.

„Pot să plec acum?” întreabă rugător.

„Când limba asta ajunge la șase”, îi explic arătându-i pe ceas.

Mai fac o încercare și o întreb a ’nșpea oară: „Sigur nu vrei să te duc azi la școală?”

„Nu, mami, vreau să mă duc sigură.” Iese pe verandă să cheme câinele și să arunce o privire în curte.

„S-a făcut timpul de plecare?” țopăie fără astâmpăr de colo-colo.

Îi răspund cu un oftat: „Da, iubito.”

O strâng în brațe îndelung și iat-o zburând pe scări și ieșind în fugă pe ușă. Stând în capul scărilor, mă uit pe fereastră. Aleargă pe trotuar. Apoi se oprește brusc, face stânga-mprejur și o ia la fugă înapoi spre casă. „Ah, nu”, gândesc, pregătindu-mă să-mi iau pantofii ca s-o duc, totuși, la școală.

Ușa de la intrare se deschide val-vârtej și iat-o zburând în sus pe scări ca să mă ia în brațele ei micuțe și să-și apese obrazul pe stomacul meu. Lunga îmbrățișare se termină când, ridicându-și privirea spre mine, proclamă cu seriozitate: „N-o să ți se întâmple nimic, mami. Mă întorc la prânz.”

Apoi dă buzna iar în noua ei lume, a aventurii școlare, emoționată și fericită că a absolvit copilăria mică. Cu ochii încețoșați de lacrimi o urmăresc până la capătul aleii. Se mai întoarce o dată și-mi face semn cu mâna. Îi răspund la fel și simt că pot zâmbi acum.

Greutatea din piept se topește odată cu gândul la efuziunea dragostei ei. Da, n-o să mi se întâmple nimic în timp ce pornesc spre noi aventuri. În această zi am absolvit și eu.

Mary Ann Detzler

Scrisoarea unei mame adresată Lumii

Dragă Lume,

Fiul meu începe azi școala. O vreme, totul va fi nou și ciudat pentru el. Și aș dori să-l tratezi, cumva, cu blândețe.

Vezi tu, până acum, el a fost regele grădinii. A fost stăpânul curții. Eu am fost mereu alături de el, să-i bandajez rănile, să-l alin.

Acum, însă, lucrurile se vor schimba.

În dimineața aceasta, va coborî treptele din fața casei, îmi va face semn cu mâna și va porni în marea aventură care va cuprinde, probabil, războaie, drame și tristețe.

Ca să-și ducă viața în lumea în care trebuie să trăiască, e nevoie de încredere, dragoste și curaj.

De aceea, Lume, aș dori să-l iei de mânuță și să-l înveți tot ce trebuie să știe. Învață-l, dar cu blândețe, dacă poți. Învață-l că pentru fiecare ticălos există un erou; că pentru fiecare politician corupt există un lider plin de devotament; că pentru fiecare dușman există un prieten. Învață-l minunile din cărți.

Lasă-i timp, în liniște, să reflecteze la misterul etern al păsărilor care zboară în înaltul cerului, al albinelor în lumina soarelui și al florilor pe dealurile înverzite. Învață-l că e mai onorabil să pierzi decât să înșeli.

Învață-l să aibă încredere în propriile-i idei, chiar dacă toți îi spun că nu sunt bune. Învață-l să-și vândă cât mai bine forța mâinilor și a minții, dar să nu-și negocieze niciodată sufletul și inima.

Învață-l să-și astupe urechile în fața unei gloate care urlă... dar să rămână pe poziție și să lupte dacă crede că are dreptate.

Învață-l, Lume, cu blândețe, dar nu-l cocoloși, căci numai în foc se călește oțelul.

Ai o sarcină grea, Lume, dar vezi ce poți să faci. E un băiețel așa de bun.

Autor necunoscut

Să dai darul vieții

Ai deschis ochișorii acum câteva clipe, dar vrei să adormi din nou. Aș vrea să-ți deschizi ochișorii și să mă privești. Copilul meu, scumpul meu, îngerașul meu trimis din ceruri... suntem împreună pentru ultima oară. Te țin strâns la pieptul meu și-ți simt căldura trupușorului pe trupul meu; mă uit la tine, mă tot uit la tine... Și simt că nu mă mai satur privindu-te. Pentru o ființă atât de mică, sunt mult prea multe lucruri la care să mă uit... într-un timp atât de scurt. Peste câteva clipe, vor veni să mi te ia. Dar, deocamdată, aceasta este clipa noastră și tu ești doar al meu.

Obrăjorii tăi poartă încă urme de la naștere – te mângâi și-i simt atât de gingași sub degetele mele – ca aripioara unui fluture, ți-ai încruntat sprâncenele a concentrare – oare, visezi? Ai prea multe gene ca să le pot număra, și totuși tare aș vrea să mi le pot întipări în minte pe toate. Vreau să țin minte totul despre tine. E bine că respiri atât de repede? Nu știu nimic despre nou-născuți – și poate, niciodată nu voi ști. Dar un lucru știu sigur – că te iubesc din toată inima. Te iubesc așa de mult și nu există nicio cale să ți-o spun. Sper că într-o zi ai să înțelegi. Renunț la tine pentru că te iubesc. Vreau să ai în viață tot ce eu n-am putut avea – siguranță, afecțiune, bucurie și acceptare. Vreau să fii iubit pentru ceea ce ești.

Aș vrea să te pot face mic și să te-ascund din nou înlăuntrul meu – nu sunt încă pregătită să mă despart de tine. De te-aș putea ține așa, în brațe, pentru totdeauna și n-ar trebui să înfrunt ziua de mâine – ar fi bine, oare? Nu, știu că totul va fi bine doar dacă te las să pleci. Doar că nu m-am așteptat să simt așa – nu bănuiam că vei fi atât de frumos și perfect. Simt ca și cum inima mi-e smulsă din piept direct prin piele. N-am știut că voi simți atâta durere.

Mâine mămica și tăticul tău vor veni la spital să te ia acasă, iar tu vei începe o viață nouă. Mă rog la Dumnezeu să-i facă să-ți vorbească despre mine. Sper că vor ști cât am fost de curajoasă. Sper că îți vor spune cât te-am iubit, pentru că nu voi fi lângă tine să ți-o spun chiar eu. În inima mea voi plânge în fiecare zi, căci îmi va fi așa de dor de tine. Sper să ne revedem cândva – dar acum vreau să crești puternic și frumos și să ai tot ce-ți dorești. Vreau să ai o casă și o familie. Vreau să ai copii într-o bună zi și să fie la fel de frumoși ca tine. Sper c-o să încerci să mă înțelegi și să nu fii supărat pe mine.

Sora intră în cameră și întinde brațele după tine. Trebuie să ne despărțim? Îți simt inimioara cum bate repede și deschizi ochișorii, în sfârșit. Te uiți în ochii mei cu încredere și nevinovăție, și inimile ni se înlănțuiesc. Te dau sorei. Simt că aș putea muri. Adio, copilul meu – o parte din inima mea va fi cu tine întotdeauna, pe vecie. Te iubesc, te iubesc… te iubesc…

Patty Hansen

Ziua Mamei

Într-o zi, – aveam pe atunci treizeci și ceva de ani – am stat într-o biserică din Midwestern și am izbucnit în plâns. Era Ziua Mamei și femei de tot felul, tinere sau bătrâne, erau aplaudate de familiile lor și de întreaga congregație. Toate au primit câte un trandafir și s-au întors în strană, unde stăteam și eu cu mâna goală. Compătimindu-mă, am fost convinsă că am pierdut șansa acelei aventuri minunate, acelei comunități de femei numite „mame”.

Totul s-a schimbat într-un februarie când, grăbindu-mă să împing cu toată puterea, l-am adus pe lume pe Gabriel

Zacharias. Mi-au trebuit 24 de ore de travaliu să expulzez ghemotocul de fericire de 2 kg și jumătate. Nu-i de mirare că femeile acelea primiseră flori!

Orice mamă care a supraviețuit primei nașteri rămâne uimită de dorința ei de a avea încă un copil. Jordan Raphael s-a născut anul următor, în martie. A fost mai mic iar travaliul a durat mai puțin; dar tot am simțit că merit să primesc flori.

Comunitatea în care am intrat solicită o perioadă lungă și istovitoare: nouă luni de „poftă” a unor alimente neobișnuite, pe care n-o poți potoli; surplus de greutate pe care nu-l poți explica; un mers care e, parțial, de rață, parțial de bizon; construcții unice de perne seara, la culcare, menite să sprijine burta și să completeze golul dar și să evite presiunea asupra vezicii urinare; și semne mari de întindere a pielii, culminând cu durerea înfiorătoare a travaliului.

Odată cu travaliul, se încheie și perioada istovitoare. Dar, o dată cu nașterea copilului, începe perioada de inițiere în această mare comunitate a mamelor. Suferința strângerilor de inimă depășește cu mult durerea fizică din timpul travaliului. Au fost cauzate de prima tăietură la care a curs sânge, a fiului meu mai mare, de perioadele în care a avut febră, de lupta lui cu pneumonia; de groaza fiului meu mai mic față de un câine care lătra, de accidentul de mașină de care a scăpat ca prin urechile acului, de moartea șoricelului pe care-l creștea.

Dacă perioada istovitoare de nouă luni poate părea lungă, perioada de inițiere nu se termină niciodată. Mă trezesc din somn de câte ori tușesc copiii. Aud zgomotul înăbușit cu care le cad ursuleții din pat. În magazine răspund la strigătele copiilor „Mami!”, ca să constat că acei copii nu sunt ai mei!

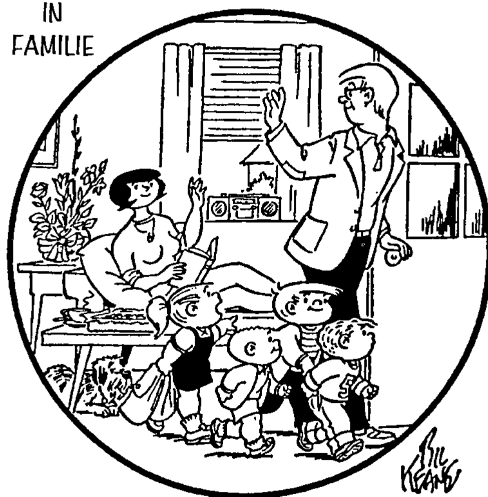
Am trecut de biberoane, de oliță, de prima zi de școală și de prima consultație la dentist. Vin din urmă primele drame, primele suferințe din dragoste, primele zile la volanul mașinii. Sper să-i văd într-o zi fericiți la casa lor, cu propriii lor copii. Atunci voi câștiga dreptul de înrolare într-o și mai exclusivă comunitate, aceea a „bunicilor”.

Deocamdată, parola pentru inima mea este „Mami” și le mulțumesc fiilor mei pentru asta. Mai ales de zilele lor de naștere, cu multă fericire într-o anumită duminică din mai. Copiii mei încă nu-și dau seama cât de mult apreciez eu apartenența la această comunitate de mame și nici n-ar marca-o cu flori

dacă nu li s-ar aminti. Și totuși, de fiecare dată când mergem la plimbare, rup câte o floare pentru mine „doar așa”.

Anul acesta aștept cu nerăbdare să sărbătorim Ziua Mamei – dumnezeiasca împlinire a trupului, măreața acceptarea a acestui lucru obișnuit, recunoștința fantastică față de posibilitatea de a-mi privi fiii devenind unici în felul lor. Datorită lui Gabriel și Jordan, sunt membră plătitoare, cu drepturi depline, a Clubului. Îmi urez să am „O fericită Zi a Mamei”!

Sharon Nicola Cramer

Biata Mami.
Noi trebuie să ne ducem la film de Ziua Mamei,
iar ea trebuie să stea acasă.

6. CLIPE DEOSEBITE

Astăzi pentru mine răsare un nou soare; totul trăiește, totul este în mișcare, totul pare să-mi vorbească de pasiunea mea, totul mă îndeamnă să mă bucur de ea...

Anne de Lenclos

În grabă

Treaba poate aștepta până ce îi arăți copilului curcubeul, dar curcubeul nu așteaptă până ce termini treaba.

Patricia Clafford

Mă grăbeam.

Am trecut ca furtuna prin sufragerie, îmbrăcată în costumul meu cel mai bun, gândindu-mă doar să fiu gata pentru întâlnirea din seara aceea. Gillian, fetița mea de patru ani, dansa pe una din melodiile ei preferate, „Cool" din *Poveste din cartierul de vest.*

Mă grăbeam, eram pe punctul să întârzii. Cu toate acestea, un glăscior dinlăuntrul meu mi-a șoptit: *„Oprește-te".*

Așa că m-am oprit. M-am uitat la ea. Am întins mâinile, am luat-o de mână și am făcut o piruetă. Caitlin, fetița mea de șapte ani, a apărut pe orbita noastră și am prins-o și pe ea. Toate trei ne-am învârtit nebunește prin sufragerie și prin salon. Râdeam. Ne învârteam. Oare vedeau vecinii pe fereastră nebunia noastră? N-avea importanță. Melodia s-a încheiat cu o cascadă dramatică de sunete și dansul nostru s-a terminat o dată cu ea. Le-am bătut ușor pe funduleț, trimițându-le să-și facă baie.

Au urcat treptele, respirând obosite, în timp ce râsetele lor umpleau casa. M-am întors la treburile mele. Stăteam aplecată, răscolind după niște hârtii în servieta-diplomat, când am auzit-o pe mezină spunându-i surorii ei: „Caitlin, nu-i așa că mami e cea mai nemaipomenit de grozavă mamă?"

Am împietrit. Eram la mai puțin de un pas, în goana mea prin viață, de a pierde acest moment. Gândul mi s-a îndreptat spre premiile și diplomele care atârnau în biroul meu. Niciun premiu, nicio realizare nu se compara cu asta: *„Nu-i așa că mami e cea mai nemaipomenit de grozavă mamă?”*

Fetița mea spusese asta la patru ani. Nu mă aștept s-o spună la 14. Dar, la 40 de ani, când se va apleca peste cutia aia de lemn să-și ia la revedere de la obiectul acela inutil care nu mai adăpostește sufletul meu, aș vrea să o spună atunci.

Nu-i așa că mami este cea mai nemaipomenit de grozavă mamă?

Fraza asta nu e potrivită într-un Curriculum Vitae. Dar vreau s-o am pe piatra de mormânt.

Gina Barrett Schlesinger

Nu exista gesturi mărunte de bunătate

De pot opri o Inimă să nu se frângă,
În van, nu voi trăi;
De pot o Viață face să nu plângă,
Sau o durere ostoi,
Sau să ajut o Pasăre căzândă
S-ajungă iar în cuibul ei,
În van, nu voi trăi.

Emily Dickinson

Era Joia Recunoștinței, ziua noastră „desemnată” pentru a oferi ajutor. Este o tradiție săptămânală pe care fetițele mele și eu am lansat-o cu ani în urmă. Joia a devenit ziua noastră de ieșit în lume și de făcut o faptă bună. În această joi, însă, nu aveam nicio idee despre ce o să facem, dar eram sigure că ocazia se va ivi singură.

Conducând pe o șosea aglomerată din Houston, rugându-ne pentru ajutor în încercarea noastră de a ne îndeplini Gestul de Bunătate săptămânal, ora prânzului a atras „ghiorăiturile” de foame de rigoare la fetițele mele. N-au pierdut nicio clipă și m-au anunțat, în cor, în timp ce ne continuam drumul cu mașina:

„McDonald's, McDonald's, McDonald's". M-am lăsat înduioșată și am început să caut nerăbdătoare un McDonald's. Dintr-o dată mi-am dat seama că la fiecare intersecție prin care treceam stătea câte un cerșetor. Și atunci mi-a venit ideea! Dacă fetițelor mele le era foame, atunci cu siguranță că și cerșetorilor le era foame. Perfect! Ocazia pentru Gestul nostru de Bunătate se prezentase singură. Aveam să cumpărăm masa de prânz pentru cerșetori.

După ce am găsit un McDonald's și am comandat două Happy Meals pentru fiicele mele, am comandat alte cincisprezece porții și am pornit să le distribuim. A fost însuflețitor. Trăgeam mașina lângă un cerșetor, ne aduceam contribuția și îi spuneam că sperăm ca lucrurile să se îmbunătățească. Apoi, spuneam: „Ah că tot veni vorba, iată masa de prânz." După care, valea! Spre altă intersecție.

A fost cel mai bun fel de a dărui. Nu aveam timp să ne prezentăm, să explicăm ce aveam de gând, și nici lor nu le rămânea timp să ne răspundă. Gestul de Bunătate era anonim și dătător de putere pentru fiecare dintre noi, și ne-a bucurat ce am văzut în oglinda retrovizoare: o persoană uimită și încântată, ținând în mână punga cu mâncare și uitându-se la noi cum ne îndepărtăm. A fost minunat!

Ajunsesem la capătul „traseului" nostru când am văzut o femeie scundă stând și cerșind câțiva bănuți. I-am întins ultima noastră contribuție și punga cu mâncare, și am întors imediat mașina ca s-o pornim în direcție opusă, spre casă. Din păcate, culoarea semaforului s-a schimbat și am oprit în aceeași intersecție unde stătea femeia aceea. Eram stânjenită și nu prea știam cum să mă comport. Nu voiam să se simtă obligată să spună sau să facă ceva.

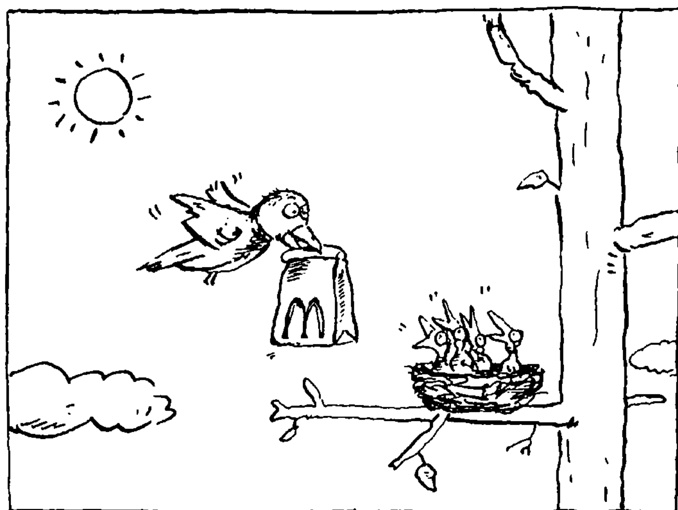
S-a îndreptat spre mașina noastră, așa că am lăsat geamul jos tocmai când a început să spună ceva. „Nimeni n-a făcut așa ceva pentru mine până acum", a zis ea cu uimire. Am răspuns: „Mă bucur că noi suntem primele". Nu mă simțeam în largul meu și dorind să schimb subiectul, am întrebat: „Ei, când crezi că ai să iei masa?"

S-a uitat la mine cu ochii aceia căprui, mari și obosiți și a zis: „O, drăguță, n-o să mănânc *eu* prânzul acesta". Am rămas uimită, dar înainte să pot spune ceva, ea a continuat: „Vezi tu, am o fetiță acasă și *adoră* sandvișurile de la McDonald's, dar nu-

mi permit să-i cumpăr vreodată pentru că pur și simplu nu am banii necesari. Dar știi ceva... în seara asta*, fetița mea* va avea un prânz McDonald's!”

Nu știu dacă fetele au observat lacrimile din ochii mei. Mă întrebasem de atâtea ori dacă Gesturile noastre de Bunătate nu erau prea mici, prea nesemnificative ca să aducă, într-adevăr, o schimbare. Dar am înțeles, în acel moment, adevărul din spusele Maicii Tereza: „Nu putem face lucruri mari – doar lucruri mărunte, cu multă dragoste.”

Donna Wick

Ultimul borcan cu jeleu

Copiii noștri au crescut cu sandvișuri cu unt de arahide și jeleu. Chiar și eu și soțul meu mai gustam câte unul seara târziu, cu un pahar de lapte. Cred că Regele Sandvișurilor însuși ar fi de acord cu mine că succesul acestei combinații unanim apreciate constă nu în sortimentul de unt de arahide folosit, cât mai ales în jeleul folosit. Jeleul potrivit încântă cerul gurii, iar cel făcut în casă e singura alegere.

Nu eu făceam jeleul la noi în casă. Soacra mea îl făcea. Nici ea nu producea o gamă largă de arome. Era fie de struguri, fie de mure. Oferta limitată era o binevenită ușurare în perioadele cu copii mici, multe rude sau cățeluși. Când în jurul meu trebuia

luate alte decizii și făcute alte alegeri, să faci sandvișuri cu unt de arahide și jeleu era foarte ușor. Și pentru că ne plăceau ambele arome, luam de obicei din cămară sau din frigider, primul borcan care ne cădea în mână.

Singura contribuție pe care mi-am adus-o la făcutul jeleului era să păstrez borcanele cu hrană pentru copii, pe care soacra mea le umplea cu jeleul gustos și ni le trimitea înapoi, acasă. Timp de 22 de ani de căsnicie, ori de câte ori voiam să fac un sandviș cu unt de arahide și jeleu pentru mine, pentru soțul meu sau pentru copii, tot ce aveam de făcut era să întind mâna după unul din acele borcănașe cu jeleu. Erau întotdeauna acolo. A face jeleu e un mod de viață pentru soacra mea. Ea l-a făcut întotdeauna – urmând aceleași ritualuri – de la culesul fructelor la aranjarea borcanelor pe rafturile făcute artizanal din cămara ei de lângă bucătărie.

Socrul meu a murit cu ani în urmă iar în decembrie anul trecut, s-a stins și soacra mea. Printre lucrurile din casa ei care urmau să fie împărțite între copiii ei se numărau și conservele din cămară. Fiecare a ales câteva din borcanele cu suc de roșii, fasole verde și jeleu. Când soțul meu a adus borcanele lui acasă, le-am aranjat cu grijă în cămară.

Zilele trecute am întins mâna să iau jeleu să fac repede un sandviș, și l-am văzut. Singur, în partea din spate a raftului, era un borcănel de jeleu de struguri. Capacul ruginise puțin pe alocuri. Era scris, cu un marker negru, „ST" de la struguri și anul în care fusese făcut.

Când am luat borcanul în mână, mi-am dat seama brusc de ceva la care nu mă gândisem până atunci. Am deschis din nou ușa cămării să fiu sigură. Da, așa era, acesta era ultimul borcan din „jeleul lui Buni". Aveam întotdeauna și jeleu cumpărat din magazin, dar acesta era ultimul borcan pe care-l aveam făcut de mâinile răbdătoare, iubitoare ale soacrei mele. Deși plecase dintre noi de aproape un an, atâta doar ne rămăsese de la ea. Nu deschisesem niciodată un borcan de jeleu la micul dejun fără să nu glumim pe seama miilor de borcănașe pe care le umpluse. Pentru copiii noștri nu trecuse o zi fără jeleul bunicii lor. Părea un lucru neînsemnat, și de cele mai multe ori era ceva de la sine înțeles. Dar azi părea să fie o adevărată comoară.

Cu borcanul în mână, m-am întors, cu inima, în timp, la prima întâlnire cu soacra mea. Mi-am amintit cum plângea în ziua

nunții noastre și, mai apoi, sărutându-i și iubindu-i pe copiii noștri ca și cum nu ar mai fi avut încă cinci nepoți. Am revăzut-o plimbându-se pe câmp, așteptând răbdătoare în vreme ce ceilalți îngrijeau de vite. Am revăzut-o plimbându-se în pădure sau cocoțată deasupra fânului din remorcă, în spatele tractorului. I-am revăzut chipul, cum arăta când i-am făcut surpriza de a o întâlni la biserică. Am revăzut-o îngrijindu-și soțul bolnav și înconjurată de familia iubitoare la înmormântarea lui.

Am pus borcanul înapoi pe raft. Nu mai era un simplu borcan cu jeleu. Era sfârșitul unei tradiții de familie. Credeam că atâta timp cât îl știam acolo, o părticică din soacra mea va trăi mereu.

Avem multe lucruri care au aparținut odată părinților soțului meu. Puști, unelte, pulovere făcute de mână, mobilă. Avem sute de fotografii și încă și mai multe amintiri. Acestea sunt lucrurile despre care știi că vor supraviețui timpului și vor trece în stăpânirea copiilor tăi. Dar nu sunt încă pregătită să renunț la acest ultim borcan de jeleu și la toate amintirile de care simpla lui prezență mă lasă să mă agăț. Borcanul nu va rezista atât de mult. Va trebui să-l mâncăm sau să-l aruncăm… dar în niciun caz astăzi.

Andy Skidmore

Poveste de Crăciun

Mai erau câteva zile până la Crăciun în San Francisco și cumpărăturile făcute în centrul orașului începeau să ne obosească pe toți. Îmi amintesc mulțimi de oameni așteptând impacientați, pe refugiile de beton din mijlocul străzii, autobuzele și tramvaiele care se mișcau prea încet. Cei mai mulți eram încărcați cu pachete, și se părea că la fel de mulți începeau să se întrebe dacă toți acei prieteni și rude fără număr chiar *meritau* atâtea daruri. Nu acesta era spiritul Crăciunului în care crescusem.

Când m-am trezit îmbrâncită, efectiv, pe scara tramvaiului supra-aglomerat, ideea de a sta acolo înghesuită ca sardelele tot drumul până acasă era deja mai mult decât puteam suporta. Ce n-aș fi dat pentru un loc! Trebuie să fi fost într-o stare de

oboseală ameţitoare de n-am observat, pe măsură ce lumea a coborât, că se făcuse destul loc în tramvai.

Atunci am văzut cu coada ochiului ceva. Un băieţel scund, cu pielea măslinie – nu cred să fi avut mai mult de cinci-şase ani – a tras-o pe o femeie de mânecă şi a întrebat-o: „N-aţi vrea să staţi jos?” A condus-o în tăcere spre cel mai apropiat loc pe care l-a găsit. Apoi a pornit să caute altă persoană obosită. Îndată ce se elibera vreunul din puţinele locuri, el îşi făcea repede loc printre oameni în căutarea unei alte femei împovărate care simţea nevoia disperată de a-şi odihni picioarele.

Când am simţit, în sfârşit, că mă trage şi pe mine de mânecă, am rămas absolut uluită de frumuseţea din ochii puştiului. M-a luat de mână zicând: „Veniţi cu mine” şi cred că o să-mi amintesc acel zâmbet cât voi trăi. În timp ce-mi aşezam pe jos pachetele grele, micul emisar al dragostei s-a întors imediat spre următorul subiect.

Oamenii din tramvai evitaseră cu străşnicie, ca de obicei, să se privească în ochi, dar acum începeau să schimbe, timid, priviri şi zâmbete. Un om de afaceri îi oferi o parte a ziarului pe care-l citea, necunoscutului de lângă el; trei persoane odată s-au aplecat să ridice un cadou care se rostogolise pe jos. Iar acum oamenii vorbeau unii cu alţii. Băieţelul schimbase ceva – ne-am relaxat cu toţii pradă sentimentului de căldură şi chiar ne-a plăcut călătoria până la capăt.

N-am observat când a coborât copilul. Mi-am ridicat privirea la un moment dat şi… dispăruse. Când am ajuns în staţie, am coborât, plutind, practic, din tramvai, i-am urat conductorului sărbători fericite şi am observat cum străluceau, într-un fel nou, proaspăt, luminiţele de Crăciun de pe strada mea. Sau poate că eu le vedeam în felul acela de demult, cu aceeaşi uimire pe care o simţeam când aveam cinci-şase ani. Mi-am spus în sinea mea: „Aşadar, *asta* trebuie să însemne *Şi un copilaş îi va conduce…*”

Beverly M.Bartlett

Cine a câştigat?

În 1968, în timpul întrecerilor de atletism la Jocurile Olimpice Speciale, am asistat la un minunat gest de bunătate. Unul din

participanți era Kim Peek, un tânăr cu un serios handicap – o afecțiune la creier, care alerga în cursa de 50 m.

Kim era în cursă cu alți doi atleți cu paralizie cerebrală. Cei doi erau în scaune cu rotile; Kim era singurul cu picioarele valide. Când s-a dat startul, Kim a luat-o repede la fugă înaintea celorlalți. Cu 20 m în fața lor și 10 m până la linia de sosire, a întors capul să vadă unde sunt ceilalți. Fata avea scaunul întors și proptit în perete. Celălalt băiat, cu spatele spre linia de sosire, împingea scaunul cu picioarele. Kim s-a oprit, s-a întors și a împins-o pe fetiță dincolo de linia de sosire. Băiatul în scaunul cu rotile care mergea cu spatele a câștigat cursa. Fetița a luat locul doi. Kim a pierdut.

A pierdut? Mulțimea de pe stadion care l-a ovaționat în picioare pe Kim n-a gândit așa.

Dan Clark

Pantofii de sport Bush

Eram deja nervoasă. Stăteam acolo, la rând, la un dineu oficial la Casa Albă – da, acea Casă Albă – urmând să dau mâna cu Președintele și cu d-na Bush și încercând să-mi păstrez zâmbetul corect și să mă gândesc la ceva inteligent de spus. Pierdută în gânduri, am auzit vocea soțului meu: „O, Christine ar fi încântată să-i facă o pereche.” Mi-am ridicat privirea la momentul potrivit, ca să-l văd pe președinte uitându-se fix la pantofii soțului meu. Pantofii de tenis de culoare închisă, pictați de mână, nu erau chiar pantofii cei mai potriviți pentru smoching. De-a lungul anilor, în vreme ce soțul meu, Wally Amos, își promova cu succes „faimoasele” fursecuri de ciocolată, eu cream opere de artă unicat din îmbrăcămintea lui, inclusiv mai recentele mele aventurări în domeniul încălțămintei.

Următoarele câteva secunde rămân învăluite în ceață până în ziua de azi, dar deznodământul e că Wally m-a oferit „voluntar” să pictez o pereche de pantofi de sport pentru soția președintelui, Barbara. Prima mea reacție a fost „Mulțumesc, dragul meu. Nu-i așa c-o să-ți facă plăcere să faci toate treburile din casă timp de o săptămână pentru ca eu să creez pantofi de

sport pentru președinte?”, urmată de presupunerea că discuția era fără importanță și că nu-i așa că fusese amabil din partea președintelui Statelor Unite să remarce pantofii soțului meu? Și totuși, o săptămână mai târziu, a sosit de la Casa Albă un pachet cu o pereche de pantofi de sport ai primei doamne, pentru a fi pictați de mine, însoțit de un bilet „diplomatic”. *Normal,* mi-am zis în sinea mea, *doar e pentru prima doamnă.*

Bineînțeles, o dată ce am revenit la realitate, m-am implicat cu totul. Am pictat cățeaua, pe Millie, nepoții, cărți (d-na Bush milita pentru alfabetizare), curcubee, sori, palmieri – pe limbi, pe părțile laterale, pe șireturi. Pantofii aceia erau adevărate opere de artă când și-au luat zborul înapoi spre Washington, iar eu am fost mândră de ei.

M-am trezit, dintr-o dată, că verific corespondența regulat, ca să văd reacția. Câteva săptămâni mai târziu, am primit o scrisoare prietenoasă, scrisă de mână, de la prima doamnă, în care îmi mulțumea din inimă și-mi spunea cât sunt de minunați pantofii.

Dar lucrurile nu s-au terminat aici. Câteva luni mai târziu, soțul meu a fost invitat din nou la Casa Albă, la un dejun în bibliotecă, la care urma să țină un discurs d-na Bush. Chiar înainte de începere, auzind că Wally urma să participe, d-na Bush a pus pe cineva să-i aducă magicii pantofi de sport. I-a încălțat, a făcut fotografii cu Wally – bineînțeles că și Wally îi purta pe ai lui – și a rămas încălțată cu ei la dejun. Iat-o, așadar pe d-na Bush, cu ținuta ei elegantă de primă doamnă și încălțată cu pantofii de sport pictați. Am fost, din nou, în al nouălea cer.

Soțul meu umblăreț are marele talent de a se folosi de orice ocazie. De data asta, a primit mulțumirile mele pentru că el mi-a oferit această amintire minunată. Sper că pantofii aceia de tenis, pictați în culori jucăușe, mai există pe undeva, în debaraua familiei Bush – doar dacă nu i-o fi folosit Millie pe post de jucării de cauciuc.

Christine Harris-Amos și Cliff Marsh

Ușor ca fulgul

Și cele mai minunate lucruri vor veni simplu, așa mi se pare mie.

Edna St. Vincent Millay

Când eram în clasa a cincea, stăteam în banca a doua, pe rândul trei din stânga, cu brațele încrucișate și picioarele pe podea. Pastorul Beikman ne servea cele zece porunci în fiecare dimineață, iar noi învățam să le mestecăm, să le îngurgităm și să ne temem de ele. Aceasta a fost esența educației mele: să studiez, să memorez, să recit. Școala parohială m-a învățat zdravăn cu uniforma și convențiile, într-o lume de programe școlare în care bărbații erau apreciați iar femeile erau ca și invizibile. Bărbații au fost cei care au descoperit pământuri noi, au explicat legile universului și au scris Biblia. Dar o femeie a fost cea care mi-a însuflețit spiritul și m-a învățat să privesc viața în profunzime, să iubesc cu sinceritate și să-L văd pe Dumnezeu în toate.

Pastorul ne-a anunțat într-o dimineață că altele îi vor fi îndatoririle și că va pleca din școală. Ne-a prezentat-o pe profesoara care îl înlocuia, d-ra Newhart, și un freamăt de bucurie a umplut clasa. Înaltă, cu o pieptănătură ca un stup de albine, cu pantofi cu talpă înaltă și o fustă care îi cam lăsa genunchii descoperiți, d-ra Newhart era puternică și ușoară în același timp. Mâinile, mari și pistruiate ca pieptul de măcăleandru, se exprimau prin gesturi îndeajuns de largi să umple clasa. Dintr-o geantă mare cât o valiză a dat fiecărui elev câte o pană, spunându-ne că erau daruri de la proprietarii originari – păsări care își aruncaseră penajul de prisos și renunțaseră să care lucrurile de care nu mai aveau nevoie. Lumea noastră a suferit o schimbare în dimineața aceea, și curând, la fel s-a întâmplat și cu noi.

La ora de istorie din ziua aceea, d-ra Newhart ne-a povestit despre Cristofor Columb. Pentru că fuseseră prea mult timp pe mare, marinarii de pe corabia lui au început să se agite și să ceară să se oprească într-un port. S-a vorbit chiar de răzvrătire, și se spune că Columb s-ar fi temut pentru viața sa. Apoi, într-o

dimineață, o pană a plutit prin aer, semn că pământul era aproape. D-ra Newhart ne-a spus că marinarii au zărit mai mulți pescăruși, țipând și rotindu-se în aer, apoi, într-o mișcare plină de dramatism, și-a întins brusc brațele, iar pernuțele rotunjoare, pline de pistrui ai tricepșilor s-au cutremurat puțin. S-a răsucit rapid în cerc astfel că fusta s-a învârtejit și i-a lovit șoldurile în timp ce picioarele se învârteau cu repeziciune. Am crezut că și ea o să se ridice de la pământ și o să zboare. Ea m-a ajutat să descopăr că există speranță până și în cele mai mărunte lucruri.

A doua zi de dimineață, geanta d-rei Newhart era atât de burdușită că mai avea puțin și crăpa la cusături. Înăuntru se aflau un poster cu „Cina cea de Taină”, o pensulă, o busolă și un tub cilindric lung. Din tub a scos un desen alb-negru și l-a fixat pe tablă. Era un cerc care închidea în interior un bărbat cu brațele larg deschise și picioarele ușor depărtate; pe toată foaia erau mâzgălite dimensiuni, chipuri, desene și numere. „Da Vinci”, a spus ea șoptit, „a fost mai mult decât un pictor. A studiat până ajuns să cunoască foarte bine omul, natura, știința, matematica...”

„Știa și despre pene?” am întrebat. Femeii cu pieptănătura în formă de stup i-a plăcut tare mult întrebarea.

Pionier în știința aerodinamicii, Leonardo da Vinci a studiat penele. Când te uiți la ea de sus, pana apare convexă, delicat arcuită în sus și în afară, permițând aerului să treacă peste ea ușor. Când penele sunt puse laolaltă, sub forma unei aripi, ele dau naștere unei suprafețe care produce rezistența necesară la trecerea aerului prin ele. D-ra Newhart a fost mai mult decât o profesoară, iar da Vinci, care a fost mai mult decât un pictor, mi-a arătat cum să descopăr extraordinarul în lucrurile mărunte.

Mai târziu, în cursul acelei zile, d-ra Newhart ne-a dus dincolo de zidurile școlii, pe un câmp din apropiere, plin de buruieni. Ne-am întins acolo, pe iarba ofilită și ne-am acoperit trupurile cu bețe, frunze și tulpini. Ele erau cuiburile noastre, ferestre spre cer. Ascunși acolo, am învățat să tăcem, să ne odihnim și să privim, să lăsăm insectele să se plimbe peste noi și primprejurul nostru, să ascultăm glasul păsărilor și să le studiem mișcările.

După-amiază, d-ra Newhart a stat la ușă cât am ieșit din clasă, ne-a atins pe fiecare pe umăr și ne-a spus „La revedere” sau „Să te binecuvânteze Dumnezeu.” Îmi amintesc cât de ușoare și calde îi erau mâinile. M-a rugat de multe ori să rămân

după ore, să pun scaunele la locul lor, să arunc la gunoi hârtiile mototolite și să șterg tabla. Într-una din aceste după-amiezi pline de grație, i-am împărtășit un gând care nu-mi dădea pace și pe care îl țineam secret. I-am spus d-rei Newhart că eu iubesc păsările mai mult decât pe Dumnezeu, un păcat, conform celor zece porunci. Profesoara mea a scotocit prin lucrurile de pe catedră, a găsit Biblia, a deschis-o la Psalmi și a citit: „Te va acoperi cu aripile Lui și sub aripile Lui îți vei găsi scăpare; credința Lui îți va fi scut și pavăză.” A scris versurile pe o hârtie și mi-a dat-o. O am și azi. Nu știam ce înseamnă „pavăză” – nici nu conta prea mult – dar ceva s-a trezit în adâncul ființei mele: aveam voie să iubesc lucrurile din tot sufletul căci Dumnezeu era în toate și mi le dăruise. În după-amiaza aceea, pe drum spre casă, mi-am imaginat că pot să zbor. Am alergat cu toată viteza, cu brațele larg desfăcute, atingând ușor trotuarul ca și cum aș fi fost o pasăre.

La gât port o amuletă – o pasăre, primită în dar când eram mică. Aripile păsării au devenit simbolul meu. Ele îmi amintesc de zborul meu de demult pe acel trotuar și de drumurile pe care le-am străbătut de atunci. Și, pe măsură ce au trecut anii, am devenit și eu o pană: opun mai puțină rezistență la sacrificiile vieții, iar tensiunile trec peste mine mai ușor. Ca profesoară, am condus copiii prin apele uneori învolburate ale fracțiilor, ale lecțiilor de ortografie și ale îndoielii de sine.

I-am condus spre țărmuri sigure când se credeau pierduți. Am învățat să caut, din când în când, odihna în locuri liniștite și să las în urmă lucrurile de care nu mai am nevoie – invidii, tristeți, regrete. Am forță interioară, sunt o fire blândă și cred din toată inima că nicio pavăză nu-mi va sta împotrivă.

Melody Arnett

<u>365 de zile</u>

După părerea prietenilor și asociaților mei, sunt o persoană calmă, educată, relativ inteligentă, organizată și imaginativă. Dar aproape toată viața mea de adult, timp de 14 zile în fiecare an, m-am simțit exact pe dos. Din ce cauză, mă întrebați? Nu din cauza SPM* (*sindrom pre-menstrual); mai rău, din cauza

vizitei anuale a părinților mei. Trăind separată de ei, la o distanță de 2500 km, 361 de zile pe an îmi duc viața normal, ca soție, mamă, femeie implicată în afaceri și activități de voluntariat. Vizitele anuale ale părinților mei erau, însă, o adevărată tortură pentru mine.

Povestea nu e nouă – primul născut care nu se poate ridica la înălțimea așteptărilor tatălui ei. În ochii celorlalți, eforturile mele erau încununate de succes, dar nu și pentru tata. Mi-am petrecut toată viața urându-l din această cauză, și, în adâncul conștiinței mele, urându-mă și pe mine.

Nu numai eu sufeream în timpul vizitei părinților mei, ci toți cei din jurul meu. Un lucru e sigur, iubitul meu soț de 32 de ani, Dave, suferea odată cu mine. Săptămâni întregi, înainte de vizită, lustruiam casa, îl cicăleam pe soțul meu să facă mici reparații, să cumpere draperii, perne și cerceafuri noi – și, în general, dădeam bugetul casei peste cap. Făceam planuri de meniuri rafinate, găteam până se umplea congelatorul și îi tocam pe copii la cap în legătură cu camerele lor, politețea și ridicarea vocii. În timpul vizitei, un val atotprezent de nervozitate mă înconjura, ca o pânză de păianjen. (Poate că era mai degrabă ca o pătură de lână, umedă!) După vizită, urmau nopți de discuții cu „jumătatea” mea. Încercam să descifrez ce a spus, ce n-a spus, tata. Și plângeam până adormeam, neconsolată – copilul din mine respins și epuizat. În 32 de ani de căsnicie au fost și bune și rele, dar singurul test *adevărat* al iubirii lui Dave a fost că m-a ajutat să supraviețuiesc acestor vizite!

Când am făcut 40 de ani, nemurirea (sau lipsa ei) a început să-și scoată căpșorul răutăcios. Făcusem studii paranormale mai mulți ani, un fel de investigare de idei colaterală. Am fost un medium cu activitate restrânsă, nu doream s-o fac publică. Cu toate acestea, în fiecare an, timp de 14 zile, spiritualitatea mea mă părăsea, iar eu rămâneam la fel de neacoperită, neajutorată și vulnerabilă ca un copil de cinci ani.

Apoi, tata a fost diagnosticat cu Parkinson. În scurt timp s-a transformat din dumnezeul plin de viață, inteligent și atletic al copilăriei mele, într-un bătrân sfrijit, tremurând tot și dezorientat. Cum ceasul ticăia mai repede acum pentru amândoi, am ajuns să înțeleg că, înainte ca tata să ne părăsească definitiv, trebuia să reînnod relația noastră ruptă și

să mă eliberez de senzația că nu m-am ridicat la înălțimea așteptărilor lui. Dar cum? Am încercat tot ce mi-a trecut prin cap. Singurul lucru care mai rămăsese era să-l iert.

Așa am făcut. Am rostit cu voce tare „Te iert” și întreaga mea trăire interioară s-a schimbat – de la îndoiala de sine la calmul sufletesc. Am renunțat la „ar fi trebuit”, „ar fi putut” și „aș dori”. În cursul acestui proces, m-am iertat și pe mine.

Nu i-am spus niciodată tatii că l-am iertat, dar trebuie să fi fost evident și pentru el, pentru că relația noastră s-a schimbat în totalitate.

În vara dinaintea morții sale, a venit să stea cu noi două săptămâni în august. În ceea mă privește, n-au mai existat curățenia maniacă, cumpărarea de cearceafuri sau nervozitatea. Pentru că îl iertasem, puteam să-i vorbesc acum ca unui prieten sau tovarăș – nu ca o fiică plină de resentimente, dezamăgită și rănită. Am vorbit despre viața lui, despre căsnicia lui și experiențele din război, și despre dragostea lui pentru copaci și animale. Pentru prima dată în viață, mi-a spus că admiră intuiția și inteligența mea și cât de mult îi place atmosfera din casa mea și grădina minunată pe care o aveam. Am explorat împreună câteva procedee de vindecare alternativă iar el mi-a împărtășit câteva evenimente spirituale uimitoare care avuseseră loc în viața lui. Dar cel mai uimitor lucru a fost că, pentru prima dată în viață, mi-a spus că mă iubește.

Tata nu ne-a mai făcut nici-o vizită după aceea. După ce a murit, mama a făcut o casetă video cu imagini din viața tatii, pe fond muzical. Ridicând privirea din lucrările mele, văd caseta, înghesuită pe raftul bibliotecii. Nu m-am uitat până acum la ea. Viața mea cu tata a durat două săptămâni în august. Amintirile mele despre tata sunt cum stătea în balansoar pe verandă, în lumina soarelui, printre numeroasele ghivece cu flori, glumind, povestind, confesându-se – și iubindu-mă.

Iertarea totală și necondiționată mi-a adus pacea alinătoare în suflet și a deschis poarta spre o viață pe care nu mi-am închipuit-o a fi posibilă niciodată.

Acum, pe lângă faptul că sunt soție, mamă, bunică și consilier psihic, sunt și *o persoană întreagă* 365 de zile pe an.

Rosemarie Giessinger

Pete de diferite culori

„Iubitule, cineva a lăsat o haină în șifonierul mamei tale” i-am strigat soțului meu. Jacheta din blană de leopard era înghesuită în spatele șifonierului, nelalocul ei printre hainele și puloverele de culoare închisă. Mă întrebam cine ar fi ascuns o haină în șifonierul soacrei mele. Venisem acolo să luăm un palton pentru ea, căci venea acasă de la spital, la o săptămână după ce fusese internată de urgență.

„Haină? Care haină?” Soțul meu își ridică privirea din grămada de scrisori. Am scos jacheta și am ținut-o la lumină s-o vadă. „A, aia... Mama a cumpărat-o cu ani în urmă, când eram mic... când erau la modă. Ea și tata s-au și certat din cauza ei.”

M-am gândit la femeia pe care o știam de 30 de ani. Își cumpăra rochiile și costumele-pantalon de la Kmart sau Sears, își ținea părul cărunt strâns într-o plasă și alegea cea mai mică bucată de carne din tava de pe masă. Știam că nu era genul frivol care ar purta o haină de leopard.

„Nu mi-o pot imagina pe mama purtând așa ceva”, i-am zis.

„Nu cred s-o fi purtat vreodată în afara casei”, a răspuns soțul meu.

Am luat jacheta de pe umeraș și am întins-o pe cuvertura albă cu ciucuri de pe pat. Semăna cu un animal exotic cu labele întinse. Mâinile mele au mângâiat blana groasă, pufoasă; petele și-au schimbat luciul când degetele mele s-au afundat în blană.

Soțul meu stătea în ușă. „Am văzut-o și pe mama plimbându-și degetele prin blană, cum faci tu acum”, spuse el.

Când mi-am strecurat mâinile în mâneci, haina răspândi un parfum de gardenie și visuri. Îmi atârna, largă, pe umeri, cu gulerul înalt, blana moale și catifelată mângâindu-mi obrajii. Aparținea unor vremuri pline de vrajă, demult apuse, epocii lui Joan Crawfor și Lana Turner; nu se potrivea nicidecum în șifonierul femeii practice, de 83 de ani, pe care o știam eu.

„De ce nu mi-ai spus că mama are o haină de leopard?” am șoptit, dar soțul meu plecase să ude florile.

Dacă m-ar fi rugat cineva să fac o listă cu lucrurile pe care soacra mea nu și le-ar fi dorit niciodată în viață, haina aceea ar fi fost printre cele dintâi pe listă. Și totuși, faptul că am găsit-o a schimbat relația noastră. M-a făcut să-mi dau seama ce puțin

știu despre speranțele și visurile acestei femei. Am dus haina la spital ca să se îmbrace cu ea. A roșit când a văzut-o, și s-a făcut și mai roșie la blândele tachinări ale personalului medical.

În ultimii trei ani petrecuți împreună, i-am făcut cadouri parfumuri, loțiuni și truse de machiaj, în locul lenjeriei de corp sau papucilor, mai practici. Ne întâlneam să luăm prânzul împreună o dată pe săptămână, iar ea se îmbrăca cu jacheta aceea și începuse chiar să se coafeze pentru întâlnirea noastră. Petreceam timpul uitându-ne la albumul de fotografii și am început, în cele din urmă, să întrezăresc tânăra care fusese soacra mea, cu gura frumos conturată, ca arcul lui Cupidon.

Blana de leopard e la modă acum. O vezi în vitrinele magazinelor, pe stradă. De fiecare dată când zăresc câte una, îmi amintesc de jacheta soacrei mele și mă gândesc că toți avem un eu tainic care trebuie încurajat și împărtășit celor dragi.

Grazina Smith

7. TRĂIEȘTE-ȚI VISUL

Alice râse. „N-are niciun rost să încerci”, zise. „Nu poți să crezi în lucruri imposibile.” „Eu aș spune că-ți lipsește exercițiul”, spuse Regina. „Când eram de vârsta ta, făceam acest exercițiu jumătate de oră, în fiecare zi. Câteodată, credeam în șase lucruri imposibile chiar înainte de micul dejun.”

Lewis Caroll
Prin Oglindă

<u>Vântul de sub aripile ei</u>

Acolo, sus, în zări albastre, zboară idealurile mele cele mai înalte. Poate că n-o să reușesc să le ating, dar pot să mă uit la ele și să le admir frumusețea, să cred în ele și să încerc să le îndeplinesc.

Louisa May Alcott

În 1959, când Jean Harper era în clasa a treia, învățătoarea le-a dat de făcut o lucrare despre ce vor să devină când vor fi mari. Tatăl lui Jean era pilot în agricultură, în mica comunitate de fermieri din California de Nord unde a crescut, iar Jean era pe de-a întregul captivată de avioane și pilotaj. Și-a pus tot sufletul în compunerea aceea și a scris despre toate visurile ei; voia să împrăștie substanțe din avion pe câmp, să sară cu parașuta, să însămânțeze norii (ceva ce văzuse într-un episod din „Regele Cerului11 la televizor) și să fie pilot pe un avion de pasageri. Lucrarea ei a primit „satisfăcător”. Învățătoarea i-a spus că este „un basm” și că niciuna din profesiile pe care le înșirase nu erau pentru femei. Jean a simțit că se prăbușește de umilință.

I-a arătat tatălui ei compunerea, iar el i-a spus că bineînțeles, ar putea să se facă pilot. „Uită-te la Amelia Earhart”, i-a spus el. „Învățătoarea ta nu știe ce spune.”

Dar, cum anii treceau, Jean a fost învinsă de descurajarea și negativismul pe care le întâlnea ori de câte ori vorbea despre cariera ei – „Fetele nu pot deveni piloți; n-au fost și nu vor fi niciodată. Nu ești destul de inteligentă, ești nebună. E imposibil.” – până când s-a lăsat păgubașă.

În ultimii ani de liceu, a avut-o ca profesoară de engleză pe d-na Dorothy Slaton. D-na Slaton era o profesoară intransigentă, exigentă, cu standarde înalte și intolerantă la scuze. Refuza să-și trateze elevii ca pe copii, așteptând, în schimb, de la ei să se comporte ca viitori adulți responsabili care să aibă succes în viață după absolvire. Jean s-a speriat la început de ea, dar a învățat să-i respecte fermitatea și sinceritatea.

Într-o zi, d-na Slaton le-a dat de făcut o lucrare. „Ce profesiune credeți că veți avea peste 10 ani?” Jean s-a gândit ce să scrie. Pilot? Nicio șansă. Stewardesă? Nu sunt destul de drăguță – nu m-ar accepta niciodată. Soție? Ce băiat m-ar vrea? Chelneriță? Aș putea să fac *asta.* Părea o chestie sigură, așa că a scris despre asta.

D-na Slaton le-a luat lucrările și nu s-a mai vorbit despre ele. Două săptămâni mai târziu, profesoara le-a pus lucrările pe bănci, întoarse pe dos, și i-a întrebat: „Dacă ați avea mijloace financiare nelimitate, acces la cele mai bune universități, talente și aptitudini nelimitate, ce ați face?” Jean a simțit cum se reaprinde vechiul entuziasm și a scris, plină de încântare despre toate visurile ei. Când elevii s-au oprit din scris, profesoara a întrebat: „Câți au scris despre același lucru și pe verso?” Nu s-a ridicat nicio mână.

Următorul lucru pe care l-a rostit d-na Slaton a schimbat cursul vieții lui Jean. Profesoara s-a aplecat în față peste catedră și a spus: „Am un mic secret pentru voi. *Aveți* talente și aptitudini nelimitate. *Aveți* acces la cele mai bune universități și *puteți* dispune de mijloace financiare nelimitate dacă vreți ceva îndeajuns de tare. Asta este cheia! După ce terminați școala, dacă nu vă urmați visurile, n-o va face *nimeni* în locul vostru. Puteți avea ceea ce vă doriți cu condiția să vreți îndeajuns.”

Umilirea și teama anilor de descurajare s-au făcut fărâme în fața adevărului cuvintelor rostite de D-na Slaton. Jean s-a simțit jubilând, dar și puțin înfricoșată. A rămas după ore și s-a dus la catedră. I-a mulțumit d-nei Slaton și i-a povestit despre visul ei

de a deveni pilot. D-na Slaton s-a ridicat pe jumătate de pe scaun și a lovit catedra cu palma. „Atunci, fă-o!” a zis.

Și Jean a făcut-o. Nu s-a întâmplat totul peste noapte. I-a trebuit 10 ani de muncă înverșunată și luptă cu opoziția care mergea de la scepticismul tăcut la ostilitatea pe față. Nu stătea în firea lui Jean să-și susțină punctul de vedere când era refuzată sau umilită; în schimb, căuta, pe tăcute, să găsească o altă modalitate.

A devenit pilot particular și și-a luat ulterior brevetul necesar ca să poată pilota avioane de transportat mărfuri și chiar avioane pentru navetiști, deși întotdeauna era doar copilot. Patronii ei refuzau, pe față, s-o promoveze – pentru că era femeie. Până și tatăl ei a sfătuit-o să se apuce de altceva. „E imposibil”, i-a spus. „Nu mai da atâta cu capul în zid!”

Dar Jean a replicat: „Tată, nu sunt de acord. Cred că lucrurile încep să se schimbe, iar eu vreau să fiu în frunte când se va întâmpla asta.”

Jean a mers mai departe și a făcut tot ceea ce învățătoarea ei din clasa a treia îi spusese că e basm – a împrăștiat substanțe pe câmp din avion, a sărit cu parașuta de câteva sute de ori și a însămânțat și nori într-o vară ca pilot de modificare a vremii. În 1978, a devenit una din primele trei femei pilot acceptate vreodată de United Airlines și una din cele 50, doar, de femei-pilot din Statele Unite la acea vreme. Astăzi, Jean Harper este căpitan și conduce un Boeing 737 la United.

Numai forța unui cuvânt pozitiv bine plasat și scânteia unei încurajări venite de la o femeie pe care Jean o respecta i-au dat acelei copile nesigure de ea puterea și încrederea de a-și urma visul. Azi, Jean spune: „Am luat atunci hotărârea să cred în ea.”

Carol Kline cu Jean Harper

Ce vrei să fii?

Imaginația este ca un zmeu pe care-l poate înălța cineva cât mai sus.

Lauren Bacall

Acum câteva săptămâni am avut unul din acele momente de sclipire. Eram în dormitor, schimbându-l pe unul din bebeluși, când fiica mea, Alyssa, de cinci anișori, a intrat și hop, în pat lângă mine.

„Mami, ce vrei să te faci când o să fii mare?” m-a întrebat.

Mi-am închipuit că se joacă de-a ceva în mintea ei și, ca să continuu jocul, i-am răspuns: „Hmmm. Cred că aș vrea să fiu mămică când mă fac mare.”

„Nu poți, că *ești* deja. Ce vrei *să fii?”*

„Ei, poate că mă voi face pastor când voi fi mare”, am încercat un al doilea răspuns.

„Mami, *nu, ești* deja pastor!”

„Îmi pare rău, iubito”, am spus, „dar nu înțeleg ce vrei să-ți spun”.

„Mami, spune pur și simplu ce vrei *să te faci* când vei fi mare. Poți *să fii orice* ce vrei!”

În acea clipă am fost atât de mișcată de întâmplare că nu i-am răspuns imediat, iar Alyssa a renunțat și a ieșit din cameră.

Experiența aceea – experiența aceea scurtă de doar cinci minute – a atins o coardă sensibilă. M-a mișcat pentru că în ochii fetiței mele, eu puteam să devin *orice* aș fi vrut! Vârsta, cariera, cei cinci copii, soțul, licența, masteratul – *nimic nu conta.* În ochii ei de copil eu puteam încă visa să ajung la stele. În ochii ei viitorul meu nu se încheiase încă. În ochii ei eu puteam să devin astronaut sau pianistă sau poate, chiar cântăreață de operă. În ochii ei de copil, eu mai puteam încă să cresc și mai aveam încă timp *să devin.*

Adevărata frumusețe a acelei întâmplări cu fiica mea a fost când mi-am dat seama că, în sinceritatea și nevinovăția ei, ar fi adresat aceeași întrebare bunicilor ei și străbunicilor.

A spus cineva odată: „Bătrâna care voi deveni se va deosebi de femeia care sunt acum. Începe un alt eu…”

Deci… ce vreți *să fiți* când vă veți face mari?

Pastor Teri Johnson

Hello, Dolly!

Trebe să ai un vis. Dacă n-ai nici-unu', cum o să faci visul să se-mplinească?

Bloody Mary, în filmul *South Pacific*

Presupun că muzica va fi singurul lucru care mă va susține în acea perioadă a vieții mele când voi fi prea bătrână pentru sex și nepregătită încă să-l întâlnesc pe Dumnezeu. A făcut întotdeauna parte din mine. Încă de când începusem să rostesc primele cuvinte, am avut capacitatea să le rimez. Mă agățam de orice lucru care avea ritm și puteai potrivi o melodie pe el. Puteam să iau cele două note din țipătul prepeliței în noapte și să brodez pe ele un cântec. Prindeam ritmul în care mama rupea păstăile de fasole și, înainte chiar să-mi dau seama, băteam într-o cratiță cu o lingură și cântam. Nu știu ce părere avea despre asta familia mea, dar în mintea mea asta era o muzică frumoasă. Îmi plăcea să ascult stolurile de gâște când zburau pe deasupra noastră. Intram în ritmul țipetelor lor și cadențam pocnind din degete și cântând. Cred că mă atrăgeau atât de mult pentru că știam că se duc undeva. Aveau deci un motiv întemeiat să cânte. Erau libere să zboare pe aripi de vânt, și toată lumea era a lor. Cântecul meu mă lega, nevăzut, de ele. Ele luau o parte a spiritului meu cu ele oriunde se duceau.

Când a trebuit să-mi urmez visurile muzicale din proprie inițiativă, am început să zdrăngăn vechea mea mandolină cu corzi de pian. Am devenit destul de bună, cu anumite limite, desigur, iar lumea a început să bage de seamă. Asta îmi și doream. Nu eram tipul timid care să fugă din centrul atenției.

În cele din urmă, unchiul Louis a înțeles că vreau cu tot dinadinsul să învăț și m-a învățat să cânt la chitară. Mi-a dăruit o chitară Martin veche iar eu am învățat corzile foarte repede. A fost ca o mană cerească pentru mine. Puteam, în sfârșit, să redau melodiile pe care le aveam în cap. Rudele din partea mamei aveau talent muzical iar eu le scoteam din sărite ținându-mă de capul lor „să mă învețe cum să ciupesc corzile” sau „să cânte cu mine”. Dacă tatii i se păruse greu să mă facă

să muncesc la câmp, acum chiar și el a înțeles că fusese o încercare moartă din fașă.

Mă cocoțam în vârful grămezii de lemne și cântam de răsuna locul. Uneori luam câte un arac de la tutun și îl înfigeam în crăpăturile dintre scândurile de la veranda din față. O cutiuță de conservă înfiptă în vârful aracului îl transforma în microfon, iar veranda devenea scena mea. Obișnuiam să mă produc în fața oricui sau a orice voia să mă privească. Copiii mai mici lăsați în grija mea deveneau, împotriva voinței lor, publicul pentru cel mai recent spectacol pe care-l imaginasem. Atenția unui puștiulică de doi ani nu ține prea mult. Iată-mă, deci, în toiul spectacolului, tocmai gândindu-mă că sunt cineva, când publicul începea să se îndepărteze mergând de-a bușilea. Doream cu atâta disperare să joc, că nu o dată am cântat în fața găinilor, porcilor și rațelor. N-au aplaudat ele prea mult, dar cu puțin porumb, m-am putut baza pe ele că vor sta în preajma mea.

O dată cu anii a crescut și dorința de a avea un public mai bun. Voiam să cânt la Grand Ole Opry! Dar lumea credea că șansele mele sunt cam slăbuțe, așa că veneau cu tot felul de răspunsuri – „Ești încă un copil” sau „Trebuie să fii înscrisă în sindicat” sau orice alt răspuns la care se puteau gândi. Dar nu mă lăsam intimidată.

Ca să cânți la Opry, trebuia să ți se facă loc în program, iar eu nu aveam nicio posibilitate să obțin așa ceva. În cele din urmă însă, Jimmy C.Newman, care era în program într-o sâmbătă seara, a fost de acord să-mi cedeze mie locul. Dar, deși mi se îndeplinise dorința de a cânta la Opry, realitatea faptului nu m-a dat gata. Mi-am ocupat, în seara aceea, locul din spatele scenei, eul meu semețindu-se, ca de obicei și purtându-se ca și cum aș fi cântat la Opry în fiecare seară.

Când mi-a venit rândul să cânt, nimeni altul decât Johnny Cash m-a prezentat. „Avem în seara asta o fetiță din East Tennessee”, a zis. „Tăticul ei ascultă acum radio-ul și dacă nu cântă în seara asta, o să aibă necazuri, așa că, s-o ascultăm!”

Abia acum m-a izbit realitatea. Nu numai publicul și faptul că se transmitea în direct. Știam foarte bine că emisiunea se transmitea în direct în toata țara. Pentru mine era clipa cea mare.

M-am apropiat de microfonul cu literele binecunoscute WSM imprimate pe cutiuța din jurul lui. *Acu’i acu’,* mi-am zis eu în

sinea mea. Cu ochii la microfon, același pe care-l văzusem în ziare în atâtea fotografii ale vedetelor pe care le admiram, am uitat, pentru o fracțiune de secundă, de ce sunt acolo. Stăteam pe aceeași scenă, în același loc unde stătuseră și ele, unde stătuse, cu cinci secunde în urmă, Johnny Cash când mă invitase pe scenă – pe mine, micuța Dolly Rebecca Parton din Locust Ridge.

Cineva din public m-a fotografiat și lumina blitz-ului m-a readus cu picioarele pe pământ. Nu mai eram sigură că o să pot cânta. Dar Dumnezeu mă adusese până aici și sădise ceva în mine care nu putea fi oprit. Când am auzit banda cu introducerea la cântecul meu, am ridicat capul și am privit reflectoarele. Am zâmbit spectatorilor de la balcon și apoi... dă-i bătaie! Am cântat pentru Dumnezeu, pentru mama și pentru tata. Am cântat pentru toți cei care au crezut în mine. Bănuiesc că s-a simțit asta în vocea mea.

Am rămas uluită de reacția publicului. Nu cred că mai văzusem vreodată două mii de oameni adunați la un loc. Știu că nu mai auzisem înainte un public care să se bucure, să strige și să aplaude așa. Și făceau asta pentru mine. M-au bisat de trei ori. Eram pregătită pentru un bis, dar nu pentru trei, nu la Grand Ole Opry. Cineva mi-a spus mai târziu: „Arătai ca și cum ai fi vrut să spui *Iată-mă, asta sunt eu”.* Și chiar asta am fost. Nu doar pentru publicul acela, ci pentru întreaga lume. Și de atunci încolo n-am făcut decât asta.

Dolly Parton

Mi-am găsit aripile

Înalță-te cât mai sus, căci stelele stau ascunse în sufletul tău. Visează, căci visele preced idealurile.

Pamela Vaull Starr

Ca multe alte fete, încrederea de sine, pe măsură ce creșteam, era ca și inexistentă. Mă îndoiam de forțele mele, de-abia credeam în potențialul meu și puneam sub semnul întrebării meritele mele personale. Dacă luam note bune,

credeam că am avut, pur și simplu, noroc. Deși îmi făceam prieteni cu ușurință, mă temeam că, o dată ce vor ajunge să mă cunoască, prietenia noastră va lua sfârșit. Iar când lucrurile mergeau bine, credeam doar că am fost la momentul potrivit în locul potrivit. Respingeam orice fel de laude și complimente.

Alegerile pe care le făceam reflectau imaginea pe care o aveam despre mine. În adolescență, am atras privirile unui tip care dovedea aceeași lipsă de respect față de sine. În pofida temperamentului său violent și a unei relații rigide, am hotărât să mă mărit cu el. Mi-aduc și azi aminte cum tata, conducându-mă la altar, îmi șoptea: „Nu e încă prea târziu, Sue. Mai ai timp să-ți schimbi hotărârea.” Familia își dădea seama ce greșeală majoră făceam. În numai câteva săptămâni, mi-am dat și eu seama.

Violența fizică a durat ani de zile. Am supraviețuit rănilor grave, eram plină de vânătăi mai tot timpul și a trebuit să fiu internată în spital de nenumărate ori. Viața mea devenise un calvar de sirene de poliție, rapoarte medicale și înfățișări la tribunal. Și totuși, mă întorceam la soțul meu, cu speranța că lucrurile se vor îndrepta la un moment dat.

După ce s-au născut fetițele, au fost momente când tot ce m-a susținut în acel coșmar a fost faptul că le simțeam brațele micuțe în jurul gâtului meu, obrăjorii catifelați lipiți de obrazul meu și glasurile lor de copii care abia învățau să meargă spunându-mi: „Nu te necăji, mami. O să fie bine.” Dar eu știam că n-o să fie bine. Trebuia să iau o hotărâre – dacă nu pentru mine, măcar pentru a-mi proteja fetițele.

Apoi ceva mi-a dat curajul schimbării. Prin intermediul serviciului, am putut să particip la niște cursuri de specializare. La un asemenea curs, unul din conferențiari a vorbit despre cum să transformi visele în realitate. Asta îmi era mie greu – chiar și să îmi fac vise de viitor. Dar ceva din acel mesaj m-a determinat să-l ascult.

Vorbitoarea ne-a cerut să ne gândim la două întrebări esențiale: „Dacă ați putea fi, face sau avea orice pe lume, și ați ști că e imposibil să eșuați, ce ați alege? Și dacă ați fi în stare să vă imaginați un ideal de viață, ce ați avea curajul să visați?” în momentul acela, viața mea a început să se schimbe. *Am început să visez.*

Mi-am închipuit că am curajul să mă mut cu fetițele în alt apartament și s-o iau de la început. Mi-am imaginat o viață mai bună pentru copii și pentru mine. Am visat că țin conferințe internaționale despre motivația personală ca să pot și eu însufleți oamenii așa cum făcuse conducătorul acela de seminar. M-am văzut scriind povestea vieții mele ca să-i încurajez pe alții.

Am continuat așa să-mi vizualizez în minte cât mai clar succesul. M-am închipuit purtând un costum elegant roșu, ducând o servietă de piele în mână și urcându-mă în avion. Mă întindeam mai mult decât îmi era plapuma în visul meu, căci în acel moment nu-mi permiteam nici măcar să am costumul.

Știam totuși, că dacă continuu să visez, era important să sesizez, cu toate cele cinci simțuri, fiecare detaliu. Așa că m-am dus la magazinul de marochinărie și am făcut în minte un model de servietă. Cum ar arăta și cum ar fi la pipăit? Cum miroase pielea? Am probat câteva costume de culoare roșie și am găsit chiar o fotografie a unei femei îmbrăcate în costum roșu, cu o servietă în mână, care se urca în avion. Am atârnat fotografia într-un loc unde o puteam privi tot timpul. M-a ajutat să-mi păstrez visul intact.

Curând au început să apară și schimbările. M-am mutat cu copiii într-un apartament micuț. Cu doar 98 $ pe lună, am mâncat o groază de unt de arahide și mi-am cumpărat o rablă de mașină. Dar, pentru prima oară, ne simțeam libere și în siguranță. Am muncit din greu să-mi fac o carieră și mi-am concentrat atenția tot timpul pe „visul meu imposibil”.

Apoi, într-o zi, a sunat telefonul și vocea de la celălalt capăt al firului m-a invitat să iau cuvântul la viitoarea conferință anuală a firmei la care lucram. Am acceptat, iar cuvântarea mea a avut succes. Au urmat o serie de promovări, până la instructor național de vânzări. Am mers mai departe și mi-am înființat propria mea firmă și am făcut călătorii în toată lumea. „Visul meu imposibil” a devenit realitate.

Cred că succesul începe când îți întinzi ARIPILE – când începi să crezi în faptul că ai de ce să fii Apreciată, când ai încredere în Rațiunea ta, când începi să te Iubești, să ai un Plan în minte și un Ideal de urmat. Atunci, chiar visurile imposibile devin realitate.

Sue Augustine

Bunica Moses și eu

Sunt prea bătrână și e prea târziu, repetam mecanic, în gând, la nesfârșit. Eram deprimată și epuizată după ce pusesem capăt, simultan, și căsniciei și carierei mele de avocat. În ciuda dorinței mele aprinse de a deveni scriitoare, mă îndoiam de capacitatea mea de a obține succes în domeniu. Îmi irosisem oare ani din viață urmărind țeluri greșite?

Eram cu moralul la pământ când un glas la radio a început să depene povestea Bunicii Moses. Ann Mary Moses a plecat de acasă când avea 13 ani, a avut 10 copii și a muncit din greu să-i crească pe cei 5 care au rămas în viață. Chinuindu-se să-și câștige existența muncind la câte-o fermă săracă, a reușit să aducă puțină bucurie în viața ei brodând pe pânză.

La 78 de ani, degetele îi erau prea țepene ca să mai țină acul. În loc să se lase învinsă de infirmitate, s-a dus în hambar și s-a apucat să picteze. Pe plăci aglomerate a plăsmuit scene din viața de la țară, minunat colorate și minuțios desenate. În primii doi ani, tablourile au fost dăruite sau vândute pe o nimica toată. Dar, la vârsta de 79 și de ani, a fost „descoperită” de lumea artistică – restul este istorie. A pictat peste 2000 de tablouri, iar ilustrațiile la cartea *„S-a întâmplat în noaptea dinainte de Crăciun*” le-a făcut la vârsta de 100 de ani!

În timp ce ascultam povestea la radio, starea mea s-a schimbat. Dacă Bunica Moses a fost în stare să înceapă o noua carieră și să aibă succes la peste 80 de ani, puteam spera ceva și pentru mine, la 30. Înainte să se termine emisiunea, m-am dus la computer să lucrez la romanul pe care aproape că îl abandonasem.

A apărut opt luni mai târziu!

Liah Kraft-Kristaine

„Suntem aici ca să învățăm”

Viitorul aparține celor care cred în frumusețea viselor lor.

Eleanor Roosevelt

„Șaisprezece” am spus. Am uitat ce întrebase, la matematică, învățătoarea mea din clasa a doua, Joyce Cooper, în ziua aceea, dar o să țin minte toată viața ce am răspuns eu. De îndată ce răspunsul a țâșnit de pe buzele mele, întreaga clasă din Școala Elementară Smallwood din Norfolk, Virginia, a izbucnit în râs. M-am simțit ca ultimul prost din lume.

D-na Cooper s-a uitat la noi cu o privire severă. Apoi a spus: „Suntem aici ca să învățăm”.

La altă oră, d-na Cooper ne-a pus să scriem o compunere despre ce am vrea să facem în viață. Eu am scris: „Vreau să fiu învățătoare ca d-na Cooper.”

Ea a scris pe compunerea mea: „Vei deveni o învățătoare extraordinară pentru că ești hotărâtă și stăruitoare.” Aveam să port în suflet aceste cuvinte următorii 27 de ani.

După ce am absolvit liceul în 1976, m-am căsătorit cu bărbat minunat, Ben, mecanic. Nu după mult timp, s-a născut Latonya.

Aveam nevoie de fiecare bănuț ca să trăim. Colegiu – profesia de învățătoare – nici nu se punea problema. M-am învârtit, totuși, de o slujbă la școală – ajutor de femeie de serviciu. Făceam curat în 17 clase la Școala Elementară Larrymore în fiecare zi, inclusiv în clasa d-nei Cooper. Se transferase la Larrymore după ce se închisese Școala Smallwood.

Îi spuneam d-nei Cooper că-mi doresc încă să predau, iar ea îmi repeta cuvintele pe care mi le scrisese pe lucrare cu ani în urmă. Dar facturile de plată erau încă o piedică în drumul meu.

Apoi, într-o zi, în 1986, m-am gândit la visul meu, la cât de mult îmi doream să ajut copiii. Dar ca să fac asta, trebuia să vin dimineața la școală, la cursuri, nu după-amiaza, să fac curat.

Am discutat despre asta cu Ben și Latonya, și am stabilit: mă voi înscrie la Universitatea Old Dominion. Timp de șapte ani m-am dus la cursuri dimineața, înainte de lucru. Când ajungeam acasă de la serviciu, învățam. În zilele când n-aveam cursuri, lucram ca asistentă a d-nei Cooper.

Uneori mă întrebam dacă am forță să reușesc. La primul examen căzut, am vrut să renunț. Sora mea Helen nici n-a vrut să audă. „Vrei să fii învățătoare”, a zis ea. „Dacă te oprești aici, n-o să-ți vezi niciodată visul cu ochii.”

Helen știa ce înseamnă să nu te dai bătut – ea se lupta cu diabetul. Când scădea moralul uneia din noi, ea repeta: „Vei reuși. *Amândouă* vom reuși.”

În 1987, Helen a murit din cauza unei complicații la rinichi cauzată de diabet. Îmi rămânea mie datoria de a reuși pentru amândouă.

În 8 mai, 1993, a fost marea zi a visului meu – absolvirea. Terminarea colegiului și obținerea licenței oficiale de profesoară mi-au dat posibilitatea să predau.

Am dat interviuri la trei școli. La Școala Elementară Coleman Place, directoarea, Jeanne Tomlinson mi-a spus: „Chipul tău îmi pare cunoscut.” Lucrase la Larrymore mai mult de 10 ani. Făcusem curat și în clasa ei, și și-a amintit de mine.

Și totuși, nu aveam nicio ofertă serioasă. Solicitarea a venit tocmai când semnasem al 18-lea contract ca ajutor de femeie de serviciu. Coleman Place avea un post de profesoară la clasa a cincea.

La scurt timp după ce am început, s-a petrecut ceva care mi-a adus, brusc, în minte, trecutul. Scrisesem pe tablă o frază plină de greșeli gramaticale. I-am rugat pe copii să le corecteze.

O fetiță corectase jumătate de frază când s-a fâstâcit și s-a oprit. Cum ceilalți copii râdeau, fetița a început sa plângă. Am îmbrățișat-o și i-am spus să se ducă să bea puțină apă. Apoi, amintindu-mi de d-na Cooper, m-am uitat la copiii din clasă cu o privire severă. „Suntem aici ca să învățăm”, am zis.

Charles Slack, după povestirea lui Bessie Pender

Camera fiecăruia

Cartea Virginiei Wolf *Camera fiecăruia* m-a incitat de mică, să-mi caut un loc anume de tihnă și solitudine. Sufletul meu tânjea după frumusețea unui loc lângă un lac – unde aș fi putut respira mirosul pinilor, asculta freamătul copacilor la adierea vântului și privi întinderea albastră de apă, în timp ce-mi urmăream visul de a deveni scriitoare.

Am urmat dorința inimii și am renunțat la cariera de avocat pentru a scrie cărți, iar acum din scris cumpăram doar de mâncare. Începeau însă să se vândă mai bine cărțile și se înmulțeau invitațiile să țin conferințe. Primăvara plutea în aer, iar eu înfloream odată cu pelinul.

Plătisem, timp de un an, ratele pentru o frumoasă bucată de pământ situată pe un lac numit Oconee. Pământul fusese o un dar miraculos – prețul fusese extrem de mic pentru că nimeni nu se gândise că se afla chiar în fața lacului. Ridicasem un cort acolo și-mi plăcea să dorm pe propria mea bucățică de rai. Dar acum, eram pe punctul de a mă muta. Fără niciun ban în bancă și fără nicio posibilitate de ipotecare, eram, totuși, hotărâtă să-mi construiesc o casă, un loc numai al meu.

Dar cum? Nu știam pe absolut nimeni în ținut cu excepția agentului de proprietăți imobiliare care-mi vânduse pământul. Nu aveam nici cea mai vagă idee despre aprobări, legi sau construcții. Tot ce aveam era o dorință arzătoare de a-mi face un cuib. Am obținut câteva nume de dulgheri de la magazinul de articole de fierărie, am dat câteva telefoane și am găsit doi care s-au arătat interesați. Ne-am tocmit pentru plata cu ora – habar n-aveam cum se face.

Din schițele mele pentru casă, am socotit cam de ce cantitate de lemn aveam nevoie. Apoi am stat cu răsuflarea tăiată până când a fost livrată, temându-mă să nu fie prea mult sau prea puțin. Am săpat gropi, am turnat beton, am tăiat cu ferăstrăul bârne pentru pereți și mi-am pus noul ciocan la lucru 11 ore pe zi chiar din prima zi. Bășicile de pe mâinile mele au început curând să facă parte din peisaj.

Pe măsură ce se înălța al doilea etaj al clădirii, mintea mea era cuprinsă de groază – simțeam o teamă înfiorătoare de înălțime. Dar când dulgherii au avut nevoie de mine pe schelă pentru grinzile de la acoperiș, am alungat amețeala și mi-am îndeplinit sarcina. Nimeni n-a știut ce am câștigat atunci – n-am mai știut ce înseamnă frica.

La capătul a cinci zile, pusesem acoperișul. Chiar și fără uși și ferestre, arăta ca o casă care mă putea apăra de ploaie, cel puțin. Așa că, într-un moment de exuberanță, mi-am mutat sacul de dormit înăuntru, laolaltă cu cheresteaua și praful și am stat singură cu mândria, satisfacția și febra mea musculară.

În următoarele luni, în fiecare clipă liberă și cu fiecare dolar pe care-l economiseam, am terminat pereții și am pus 27 de ferestre, învățând continuu cum să fac lucrurile mai bine. Oriunde mă aflam, indiferent ce făceam, plănuiam și schițam cu înverșunare, următoarea mișcare. Dar ce plăcută înverșunare!

Apoi a trebuit să mă confrunt cu marea problemă a apei curente și luminii. Întrucât tot nu-mi puteam permite să angajez specialiști, am cumpărat cărți și le-am studiat luni de zile înainte să am curajul să atac un nou proiect.

Munca mea a trecut testul făcut de ochiul critic al inspectorului regional, dar eu știam că nici măcar el nu putea spune dacă țevile aveau să reziste presiunii apei. A venit în sfârșit, momentul, să dau drumul la apă. Dacă făceam cine știe ce greșeală, aș fi inundat toată casa.

După ce am deschis valva de afară, am alergat în casă să ascult, cu inima strânsă, cum se prelinge apa pe pereți. Mi-am croit drum pe lângă fiecare bucățică de perete. Nu se auzea nimic. Am dat drumul la apă în toate chiuvetele și am început să râd de fericire. Era o minune să am apă pentru prima dată în mai mult de un an de când construiam! Și cunoșteam locul fiecărui cot de țeava pentru că eu le pusesem pe toate.

O dată cu creșterea ofertelor de carte, am obținut banii pentru a plăti experți pentru montarea sistemului sanitar și construirea pereului. Cu trei zile înainte de Paști – la un an și opt luni după ce săpasem prima groapă – am terminat de lipit și ultima plăcuță de faianță în bucătărie. Tata și mama mea vitregă au venit la masă de Paști – prima masă gătită la micuțul meu cuptor nou și am sărbătorit obținerea Certificatului de Proprietar de la inspectoratul regional. Priveam lacul albastru scânteind și florile de sânger înfrumusețând peisajul, iar inima mi-era atât de plină că n-am mai putut scoate o vorbă.

Visul meu crescuse o dată cu mine. Și, la fel cum eu sunt o lucrare în plin progres, așa este și casa mea. Visul meu de a avea un acoperiș deasupra capului s-a transformat într-o casă cu foișor și verande, unde pot să scriu și să creez. Am cuibul meu, sălașul meu de tihnă și singurătate.

Am învățat cum să asamblez lucrurile făurindu-mi visul pe bucățele. Cum să apreciez cele mai mici progrese și avantaje. Cum să perseverezi când n-ai nicio soluție la îndemână. Cum să clădești în loc să dai vina pe altceva. Această experiență îmi va colora toată viața, pe măsură ce țes noi visuri și încep să le clădesc.

Liah Kraft-Kristaine

Întâlnirea cu Betty Furness

Ocaziile sunt de cele mai multe ori mascate de trudă, de aceea cei mai mulți oameni nu le disting.

Ann Landers

Era 1964, anul în care turiștii au luat parte la inaugurarea faimoasei promenade de lemn din Atlantic City alături de Convenția Națională Democratică.

Pe vremea aceea, lucram ca ospătăriță într-un local foarte popular, creșteam cinci copii și-l ajutam pe soțul meu în noua noastră întreprindere – editarea unui săptămânal. În pofida satisfacției și a bacșișurilor mele consistente, eram moartă de oboseală și nu doream decât să se sfârșească totul odată.

Într-o seară m-am apropiat de următorul client fără prea mult entuziasm. Era mai slabă și mai elegantă decât mi-o aminteam din reclamele canalului de televiziune Westinghouse în care închidea și deschidea ușile frigiderelor prin anii ’50, dar glasul cu tonalități vesele era inconfundabil. Femeia care era pe cale să ia masa singură era Betty Furness.

Căldura și caracterul ei prietenos au topit teama mea de a servi o celebritate. Am aflat că venise în Atlantic City să transmită despre Convenția Națională Democratică din punctul de vedere al unei femei, pentru emisiunea ei radiofonică zilnică. Când i-am adus nota de plată, mi-am luat inima în dinți și am rugat-o să-mi dea un interviu pentru micul nostru ziar local. Mi-a răspuns invitându-mă la dejun.

Pe măsură ce mă apropiam de hotel, eram, pe rând, cuprinsă de exuberanță la gândul norocului meu și de trac la idea de a o intervieva pe femeia care primea odată 1300 de scrisori pe săptămână de la fanii ei.

Știam deja o mulțime de lucruri despre interlocutoarea mea. Manechin pentru Powers la 14 ani și actriță la 16, a evoluat până a devenit o stea a scenei. Dar lumea o cunoștea și mai bine datorită carierei ei extraordinare de om de afaceri – numărul 1 în America. Numele Betty Furness avea tot atâta rezonanță în sfera produselor casnice americane ca și postul de televiziune Westinghouse și emisiunea Studio One.

Tocmai din această cauză, atitudinea ei în timpul interviului mi s-a părut greu de crezut – dar a fost titlul perfect pentru articolul meu: *„N-am să mai fac vreo reclamă la televizor cât timp voi mai trăi!”*

Mi-a explicat că în momentul când a închis ușa frigiderului în reclamele din 1960, era hotărâtă să-și croiască alt drum și o altă carieră – de data aceasta în domeniul știrilor. „Știu că lumea e plină de informații și că oamenii chiar își doresc să aibă aceste informații”, mi-a mărturisit. „Vreau să-mi aduc contribuția în acest domeniu.”

Cu toate acestea, deși lucra pentru CBS News, i se spusese deseori că, tehnic, nu era un bun corespondent de presă. „Asta îmi doresc cu disperare să fiu, dar colegii mei din presă și publicul refuză să-mi ia în serios dorința de a fi reporter la știri.”

Ceva din spusele ei au aprins o luminiță în capul meu. Lumea mă considera „o simplă chelneriță”, și nicidecum scriitoare. „Un scriitor e o persoană care scrie”, mi se spunea. Dar când Dumnezeu să am timpul, banii, forța și perseverența de a deveni ceea ce voiam – o persoană ca această femeie, cu patru cariere în spate, cariere pentru care alte femei ar fi fost în stare să facă crimă – și care era acum în căutarea celei de-a cincea, ca să se realizeze pe deplin.

Măsura adevărată a caracterului ei, „dimensiunile” lumii acestei femei izvorau, însă, din fraza de final: „Toată viața m-am călăuzit după un singur principiu: fă bine ceea ce faci și ocazia de a face ce vrei cu adevărat o să-ți iasă în cale.”

În anii care au urmat acelei minunate întâlniri cu Betty, am urmărit-o punându-și înțelepciunea la lucru. La puțin timp doar, după convenție, puterea voinței și gândirea ei pozitivă au catapultat-o într-o nouă și solicitantă carieră – asistenta specială a lui Lyndon Johnson pentru problemele consumatorilor. A continuat prin a deveni președinta Consiliului de Protecție a Consumatorilor din New York și președinta Comisiei pentru Problemele Consumatorilor din New York. Când am auzit această știre, mi-am amintit de principiul ei de viață și i-am dorit numai bine.

Ulterior, am urmărit-o pe Canalul 5 al televiziunii new yorkeze unde transmitea în fiecare seară ca reporter pentru problemele consumatorilor. Am râs, recunoscând-o, când critica producătorii de cearceafuri pentru că acestea nu se potriveau cu saltelele. M-

am bucurat când mi-a povestit ce conțineau în realitate unele remedii medicale. Tipic pentru reportajele ei a fost unul dintre ultimele: cum să te aperi de spitale – în timp ce ea însăși intra și ieșea din spital pentru tratarea cancerului de care suferea.

De-a lungul anilor am tot reflectat la cuvintele ei, pe care le-am lipit pe o fotografie cu autograf. Uluitoare întâmplări au avut loc în viața mea pe măsură ce mă străduiam să pun în aplicare acele cuvinte – evidențiate, unele dintre ele, de specialistul în mitologie, Joseph Campbell: „Urmează-ți visul și se vor deschide uși și acolo unde nu există."

Slujbe la care nu mă gândisem sau pe care nu le-am dorit s-au transformat în slujbe făcute cu plăcere; drumuri nebănuite m-au purtat în locuri la care nu visasem nicicând. Pas cu pas, am început și am avansat de la chelneriță la șef de sală și director de relații publice al unui spital; de la reporter la un ziar la redactor asociat la mai multe reviste; de la consultant la instructor internațional – și, în cele din urmă, la visul meu de scriitor profesionist.

În ziua în care am văzut necrologul lui Betty, am citit că la 76 de ani a primit titlul de „cel mai în vârstă reporter din televiziune". Citind despre viața și realizările ei, m-am dus cu gândul la acel interviu de demult, când mi-a împărtășit secretul succesului ei. Puțin am înțeles atunci din imensul dar pe care mi-l făcuse acea femeie generoasă care descoperise sentimentul meu de frustrare în ziua aceea.

Mi-am amintit că m-am lăsat purtată de convenționalism, deși știam că viața mea nu era ceea ce-mi doream în realitate. Și totuși, dădusem peste ocazia de a-i lua un interviu, nu? *Fă bine ceea ce faci și vei da peste ocazia de a face ce-ți dorești.*

Așa a fost, de-a lungul anilor ne urmaserăm, fiecare pe drumul ei, visurile și găsiserăm ocaziile. Ne trebuie talent, imaginație, hotărâre și perseverență și, mai important decât toate, încrederea puternică în forța de a ne reinventa pe noi înșine. Dar începutul fusese făcut în clipa aceea, pe străzile din Atlantic City. Inspirând adânc, m-am amestecat în mulțime, înlăturând torentul de idei pentru articolul pe care urma să-l scriu în noaptea aceea despre Betty Furness. Acum, trebuia să fac bine ceea ce făceam. Să fiu una din cei 14.000 de Democrați.

8. DESPRE ÎMBĂTRÂNIRE

Îmbătrânește alături de mine!
Ce e mai bun, de-abia acuma vine...

Robert Browning

Ținând pasul cu Bunica... și cu „Moșii”

Mă îngrozește bătrânețea.

Nu-mi pot imagina nimic mai rău decât să fii bătrân, poate infirm, probabil singur. Ce îngrozitor trebuie să fie să n-ai nimic de făcut toată ziua, decât să te uiți în tavan sau la televizor.

Așa că, săptămâna trecută, când primarul a propus să sărbătorim Săptămâna Celui mai în Vârstă Cetățean aducând puțină bucurie unei persoane în vârstă, m-am hotărât să procedez întocmai. Îi voi face o vizită noului meu vecin, un domn în vârstă, pensionar, rămas văduv de curând, care, am bănuit, se mutase la fiica lui, fiind prea bătrân să se mai întrețină singur.

Am copt o tavă de negrese și, fără să mă mai obosesc să-i dau un telefon (unii bătrâni nu aud telefonul), am pornit să-i înveselesc moșului ziua.

Când am sunat la ușă, „moșul” a venit să deschidă îmbrăcat în pantaloni de tenis și un tricou de polo, arătând tot atât de bătrân și decrepit ca Donny Osmond.

„Îmi pare rău că nu te pot invita înăuntru”, a zis când m-am prezentat, „dar trebuie să fiu la Racquet Club la ora două. Joc în semifinale azi.”

„Ei, nu-i nimic”, am zis. „V-am adus câteva negrese...”

„La țanc!” mă întrerupse el, smulgându-mi pachetul din mână. „Tocmai ce îmi trebuia mâine la clubul de bridge! Mulțumesc foarte mult.”

„... și mă gândisem să vă fac o scurtă vizită. Dar e-n regulă. O să traversez să trec pe la Buni Grady.”

(Buni Grady nu este, în realitate, bunica mea; e doar o bătrână care locuiește în apropiere de când o știu și căreia toată lumea îi spune „Buni”.)

„Nu te deranja”, mi-a zis. „Buni nu-i acasă; știu, că tocmai am sunat-o să-i aduc aminte că mergem la dans diseară. S-ar putea să fie la coafor. Mi-a spus de dimineață, la micul dejun, că are programare – își vopsește părul.”

I-am urat succes la partida de tenis (deși mă interesa mai mult „partida” lui cu Buni) și mi-am luat la revedere.

Dar eu nu sunt ușor de descurajat. Îmi pusesem în plan să vizitez pe cineva în vârstă în după-amiaza aceea și, zău că aveam de gând să găsesc o persoană în vârstă căreia să-i fac o vizită.

Am sunat-o pe vara mamei (vârsta:83); era la spital… lucra în magazinul de cadouri.

Am sunat-o pe mătușa mea (vârsta: 74); era în vacanță în China.

L-am sunat pe unchiul soțului meu (vârsta: 79). Am uitat că era plecat în luna de miere.

Atunci mi-am amintit de bătrâna soră Margaret, o călugăriță care-mi predase în școală. Se retrăsese într-un așezământ pentru călugărițe în vârstă și trecuseră ceva ani de când nu o mai văzusem. Mă întrebam dacă drăguța de ea nu o fi prea senilă ca să-și mai amintească de mine.

Drăguța de ea nu era acolo.

„Cu cine doriți?” m-a întrebat recepționera când am întrebat-o dacă era permisă o vizită.

„Cu sora Margaret”, am repetat.

„Sora Margaret…” cugetă recepționera. „A! Vreți să spuneți Mercedes! E plecată în turneu săptămâna asta.”

„Mercedes?” am întrebat. „În turneu?”

„Mercedes e numele de scenă al sorei Margaret”, spuse recepționera. „Când s-a făcut actriță, și-a luat numele Mercedes pentru că a admirat-o întotdeauna pe Mercedes McCambridge și pentru că s-a gândit că Mercedes sună mai seducător decât Margaret.”

„E… ăăă… actriță?”, am întrebat, prea uimită ca să mă mai întreb când învățase sora Margaret sensul cuvântului „seducător”.

„De fapt, e mai mult producător și regizor”, mi-a explicat recepționera. „Cu câțiva ani în urmă a organizat un club dramatic pentru persoanele în vârstă, care s-a transformat în teatru ambulant. Merg peste tot prin țară jucând piese. Vine înapoi joi, dar pleacă în aceeași seară spre Washington D.C. Știi, e în Comisia pentru Bătrâni a Casei Albe.”

Nu, nu știam, și nu-mi pot imagina cum a ajuns într-o asemenea comisie din moment ce e evident că nu știe nimic despre bătrânețe!

Și nici eu nu vreau să știu!

Tot mi-e groază de bătrânețe, acum mai mult decât înainte. Cred că, pur și simplu, nu sunt pregătită.

Teresa Bloomingdale

Generația în vârstă ripostează.

Bunicile dansatoare

De îndată ce te simți prea bătrân să faci ceva, fă-o!

Margaret Deland

Acum 12 ani, când aveam 50 de ani, m-am întrebat *Cum va fi la 60? Dar la 70?* Am privit în jurul meu și n-am văzut decât un singur stil de a fi. *Nu e drept,* mi-am spus în gând. Tinerii au atâtea stiluri din care să aleagă – pot fi „yuppy" sau hippy sau ceea ce numesc eu „oameni obișnuiți" – dar bătrânii nu au decât o opțiune, și nici asta prea distractivă. Nimeni nu pare a se distra. Multor oameni (inclusiv mie) le displace cum arată când îmbătrânesc. Eu, să fiți siguri, nu eram deloc mulțumită de felul cum arătam și nu mă mai simțeam îndeajuns de îndemânatică ca să manevrez tot ce-mi apărea în cale. Mă simțeam din nou în nesiguranță, precum o adolescentă. Am luat hotărârea să fac ceva în legătură cu asta, ceva practic. Am acționat asupra condiției mele fizice, înscriindu-mă la un curs de gimnastică din oraș. După câțiva ani, eu și soțul meu ne-am mutat într-o comunitate de pensionari, iar eu am vrut să predau lecții de aerobică. Administrația comunității nu mi-a dat o sală unde să predau, așa că am fost nevoită să-mi vâr nasul pe ici-colo să găsesc o cameră goală disponibilă.

Într-o zi, personalul administrativ al comunității a venit la mine și m-a întrebat dacă vreau să ajut la organizarea unei petreceri hawaiiaane. Am spus da. (Nu spun niciodată nu. Întâi spun da și după aceea mă gândesc!) Apoi am convins cinci doamne să danseze cu mine. *Cât poate să fie de greu?* M-am gândit. *Hula-hula? Îți unduiești un pic șoldurile!* Am dansat hula-hula și un dans războinic și i-am dat gata pe toți. Cineva cu un aparat de fotografiat a făcut fotografii și le-a trimis ziarului local. Am primit mai multe angajamente, ceea ce ne-a făcut mai multă publicitate și, ne-a dus, și mai multe angajamente. Curând am primit invitații din toată țara. Se născuseră „Bunicile dansatoare"!

Partea tristă a fost că am întâmpinat cea mai mare rezistență de la familiile și soții noștri. Femeile mai bătrâne decât noi își arătau dezgustul când dansam în leotard (maiou de balerină) și se făceau adeseori ecoul sfaturilor copiilor noștri de a „ne purta conform vârstei". Ce naiba însemna asta? Să fii plictisitor, greoi și țâfnos? Nu, mulțumesc! (Desigur, după ce am fost invitate să dansăm la Casa Albă pentru Președinte, d-na Bush și oficialitățile aflate în vizită, familiile noastre au schimbat placa.)

Ne-am confruntat de multe ori cu prejudecățile legate de bătrânețe. Tinerii, mai ales, presupun multe lucruri despre

bătrâni, care nu sunt adevărate. Într-un week-end am fost invitate să dansăm la Universitatea Wisconsin, şi s-a stabilit că vom dormi în căminele studenţilor. Ei bine, studenţii au demontat paturile suprapuse, pentru noi, bunicile! Şi-or fi închipuit fie că nu ne putem urca în paturi, fie că odată suite, vom cădea din pat!

Nici spectacolele noastre n-au mers, toate, ca pe roate. Prima noastră paradă a fost un dezastru. Făcusem coregrafia la un dans în care începeam ca „băbuţe”, cu plase de păr şi rochii lungi, şi deveneam apoi băbuţe „înflăcărate” – ne puneam pălării, mănuşi şi ne scoteam rochiile lungi. Proastă idee! Aţi încercat vreodată să vă schimbaţi hainele şi să dansaţi în vreme ce mărşăluiţi la o paradă? În plus, cum mergeam pe stradă, oamenii care văzuseră „băbuţele” nu erau aceiaşi cu cei care au văzut băbuţele „înflăcărate”, aşa că dansul şi-a pierdut tot farmecul, în cele din urmă, am încheiat cu schimbatul hainelor şi am alergat să prindem parada din urmă. Dar spectatorilor le-a plăcut!

Lumea se miră cât de solicitante sunt exerciţiile noastre de rutină. Facem „grand ecart”, roata, flotări într-o mână, salt înainte şi tumbe, şi lovituri de picior la nivelul feţei. Cea mai bună la făcut roata are 72 de ani.

Dar eu cred că adevăratul secret al Bunicilor dansatoare este atitudinea noastră. Eu am crescut în sărăcie – sărăcia aceea în care lipsea până şi mâncarea. Dacă voiam jucării, trebuia să inventăm singuri ceva cu care să ne jucăm, aşa că am învăţat de timpuriu să-mi folosesc imaginaţia. Ştii, sărăcia a fost unul din cele mai bune lucruri care mi s-au întâmplat, pentru că am învăţat să caut comori.

Şi azi fac acelaşi lucru – caut comorile bătrâneţii. Mă simt din ce în ce mai bine. N-am auzit încă pe nimeni tânăr să zică: „De-abia aştept să îmbătrânesc – pare să fie tare distractiv!” Dar se poate întâmpla. Noi împingem limitele cât mai departe, trăind mai mult, într-o lume total diferită. Când eram mică şi mergeam la bunica, auzeam mereu: „Fii atentă la bibelourile bunicii. Nu pune mâna pe nimic. Fii cuminte.” Când vin nepoţii la mine, le place să mă pună la încercare, iar eu îmi spun: „N-o să-i las pe zănaticii ăştia mici să mă dea gata!” Şi, vai cât ne distrăm!

E adevărat că antichităţile trebuie să fie tratate puţin altfel, cu un pic de grijă, dar au şi ele frumuseţea lor aparte.

Idilă în anii ’90 pentru persoanele de 70

Vârsta nu te împiedică să iubești.
Dar iubirea, într-o anumită măsură, te împiedică să îmbătrânești.

Jeanne Moreau

Stătea acolo, înalt, chipeș, în vârstă de 71 de ani. Stăteam și eu acolo, mergând pe 70, iar chipul lui mi-a săgetat inima.

Așteptam amândoi la același doctor într-un mic spital din Iowa. Stăteam pe scaun lângă el și ne uitam la reviste, dar nu cred că am înțeles vreun cuvânt din ce am citit atunci. După o oră, am fost uimită să-l întâlnesc în farmacie, așteptând să i se aducă rețeta iar eu dorind să vorbesc cu farmacistul. Am spus: „Trebuie să încetăm să ne mai întâlnim așa.” A răspuns politicos, dar am aflat mai târziu că nici nu mă remarcase prima dată!

Îl chema Bill. Sporovăind, am descoperit cu uimire că acest străin atrăgător era tatăl educatoarei nepoțelei mele. Nepoțelul lui era în aceeași grupă, iar cei doi copii erau atrași în mod misterios unul de celălalt.

Amândoi ne mutasem în Iowa ca să fim mai aproape de copiii și nepoții noștri. Fiecare lăsase în urmă o poveste de dragoste nefericită și eram, într-un fel, pe punctul de a o lua de la capăt.

Cu cât aflam mai multe despre acest bărbat, cu atât eram mai contrariată. Își construise singur casa după o reflectare serioasă la mediul înconjurător. Era artist și profesor de istoria artei. Refuzase să se înroleze în timpul războiului și, în multe privințe, prețuiam aceleași valori.

După câteva convorbiri telefonice, familiile noastre s-au întâlnit în grădina orașului la un concert. Fiica mea a insistat să fac fursecuri. Se pare că au ieșit destul de bune în seara aceea.

Într-o zi Bill a telefonat și s-a scuzat că nu m-a condus până la ușă cu o seară înainte. L-am asigurat că sunt o femeie liberă, care nu are nevoie de asemenea răsfăț, iar el a zis: „Nu, vreau

să spun că dacă te conduceam până la ușă, ți-aș fi dat un sărut de noapte bună.”

Se spune că sincronizarea e totul. Îngrijeam de o femeie bolnavă de Alzheimer și eram pe punctul să mă mut. Împărțeam, temporar, casa prea mică cu fiul meu și soția lui, plănuind să găsesc o cameră cu chirie pe undeva. Am stat la Bill câteva zile, când mi-a spus: „Ar fi plăcut să aranjăm grădina împreună.” Asta însemna că viețile noastre se împleteau, iar eu nu puteam fi mai fericită.

Curând, în felul său drăgălaș, plin de sensibilitate, Bill a sugerat să ne căsătorim, să-mi apere reputația în mica comunitate în care trăiam. I-am spus că nu țin la aparențe. Apoi, după câteva săptămâni de ceea ce ar putea fi descris ca fericire casnică, m-am trezit într-o zi că stau în poala lui. M-a privit, a zâmbit și mi-a spus încetișor: „Ar fi plăcut să plănuim nunta împreună”. Nu știam că în inima mea ar putea încăpea atâta bucurie. Cum puteam să spun nu?

Am fixat nunta într-o seară cu lună plină în iunie. Așa multă lume și-a exprimat dorința de a fi martori la unirea noastră, că am dat un anunț în ziarul local spunând că cei patru nepoți ai noștri adresează invitația la nunta bunicilor lor.

Când am făcut schimb de jurăminte, eu am afirmat: „Tot ce s-a petrecut în viața mea m-a pregătit pentru această clipă fermecată.” Cred din toată inima că nimic nu s-a irosit.

Bill și eu ne-am unit viețile într-un moment când ne „plătiserăm datoriile”. Cunoscusem fiecare și multă durere, dar și multă frumusețe în viața noastră, și amândoi ajunsesem, în sfârșit, la ceva asemănător cu liniștea interioară, mulțumirea de sine și chiar aprecierea de sine.

Când mă gândesc la relația noastră, îmi vine în minte un pasaj pe care l-am citit odată:

Trebuie să-mi înving singurătatea singur.
Trebuie să fiu fericit cu mine însămi, căci altfel n-o să am nimic de dăruit.
Două jumătăți nu pot decât să se unească;
Și, într-adevăr, alcătuiesc o entitate.
Când, însă, două entități se potrivesc…
Aceasta este frumusețea. Aceasta este dragostea…

Bessie

Puțini știu cum să îmbătrânească.

La Rochefoucauld

NOTA EDITORILOR: Următoarea povestire e un fragment din *Poveștile noastre: Surorile Delaney. Primii 100 de ani,* o biografie a surorilor Bessie și Sadie Delaney, două remarcabile femei afro-americane, medic stomatolog și, respectiv, profesoară, înainte ca femeile americane să aibă drept de vot. Bessie s-a stins pe 25 septembrie 1995, la vârsta de 104 ani. Suntem onorați să includem această povestire, în amintirea ei.

Vă spun o poveste: în casa pe care o deținem locuiesc două familii; uneori, vecinii ne aud prin perete. Odată, au avut o musafiră care a fost foarte revoltată. Chiar revoltată! A auzit zgomotele, hohotele noastre de râs, venind din apartamentul nostru, noaptea, târziu, și a fost convinsă că sunt fantome în casă. Da, chiar așa, a crezut că noi suntem stafii.

Vecinul a venit la noi a doua zi și ne-a luat la întrebări. Iar eu i-am spus: „Nu-i nici-o stafie, doar noi două care ne prosteam.” Nu le trecuse prin cap că două surori bătrâne, la vârsta asta, s-ar putea manifesta așa. Presupun că în mintea lor, bătrânii stau și zac ca niște pisici bătrâne și plictisite. Da’ nu noi, domnule! Nici gând! Când lumea mă întreabă cum de am ajuns la mai mult de 100 de ani, zic: „Dragă, n-am fost niciodată măritate. N-am avut niciodată soți care să ne plictisească de moarte!”

Ador râsul. E un cântec pe care tocmai mi l-am amintit, de prin 1890, pe care noi, copiii de culoare, îl cântam pe vremea aceea. Și Sadie și eu îl găseam caraghios. Nu m-am mai gândit la el de… ei, sute de ani! Zice așa:

Pastorul s-a dus la vânătoare
Duminică, cu noaptea-n cap
Și conform religiei sale
Avea cu el o pușcă.

A-mpușcat vreo zece potârnichi
În timp ce se-ndrepta spre târg
Și își vedea de drum agale
Și a zărit un grizzly uriaș
Ursu' stătea-n două picioare în mijlocul drumului
Pastorul a căzut în genunchi
I-a fost așa de frică
Ca s-a urcat în pom!
Și-a stat acolo, în copac
Toată noaptea, cred
Apoi și-a ridicat ochii spre cer
Și i-a spus lui Dumnezeu
O, Doamne, nu l-ai scos Tu pe Daniel
Din groapa cu lei?
Și pe fratele Iona
Din burta balenei
Și când cei trei copii evrei
Trimiși au fost în furnalul groazei?
O, Doamne, rogu-Te, ai milă!
Și, Doamne, dacă nu poți să mă ajuți,
Nu-l ajuta, Te rog, nici pe ursul ăla!

Dragă, versul ăla de la coadă, zicem noi, e cel mai caraghios lucru spus vreodată. Oamenii persecutați au simțul umorului foarte dezvoltat. Gândește-te la evrei. Ei știu să facă haz chiar și de ei înșiși! Ei bine, noi, oamenii de culoare, suntem la fel. Noi, cei de culoare, suntem supraviețuitori.

Există și stereotipii ofensatoare. Dar unele nu mă deranjează. De exemplu, întotdeauna am considerat că Mammy din *Pe aripile vântului* e teribil de hazlie. Iar pe „Amos și Andy" de la radio i-am adorat de-a dreptul. Așa că, vezi, am destulă încredere în mine ca să nu mă deranjeze toate lucrurile astea. Pot încă să râd.

Lui Sadie și mie ne face plăcere să ne amintim de lucruri care s-au întâmplat cu mulți, mulți ani în urmă. Vorbim despre oameni care sunt demult oale și ulcele, că noi suntem singurele de pe-acest pământ care ne mai amintim de ei. Găsim întotdeauna câte-o cale să ne comemorăm membrii familiei și prietenii. Știi, facem încă câte o mică petrecere de ziua de naștere a tatii, deși a plecat dintre noi din 1928. Pregătim

mâncarea lui preferată, exact așa cum îi plăcea: pui cu sos, orez și patate, șuncă, macaroane cu brânză, varză, conopidă, broccoli, gulii și morcovi. La desert avem tort și bem ambrozie din portocale și nucă de cocos.

În general, ne ținem departe de băuturile alcoolice. Cu câte-o excepție, când facem jeleu cu vin. Nu faci decât să înlocuiești o cantitate de apă din rețetă cu vin. Te relaxează, și nu te îmbeți. Adevărul e că nu m-am *îmbătat* niciodată.

Un alt lucru pe care-l facem, Sadie și cu mine, e să ne ferim de doctori cât se poate. Evităm și spitalele, căci, dragă, te omoară acolo. Te îndoapă cu medicamente. Și când văd cât de bătrân ești și că nu ești senil, te tratează ca pe o curiozitate a naturii: „Priviți, exponatul A, exponatul B”. Cam așa: „Ei, soră, vino să arunci o privire la doamna asta bătrână, se ține bine...” De cele mai multe ori nici nu te tratează ca pe o ființă umană, ci ca pe un obiect.

Odată, un doctor i-a cerut lui Sadie să facă un test de senilitate. Bineînțeles, l-a trecut. După un an, i-a spus să-l facă din nou, iar Sadie i-a zis: „Nu vă mai pierdeți timpul, domnule doctor.” Și a răspuns la toate întrebările testului făcut cu un an în urmă, înainte ca doctorul să i le pună. Apoi mi-a zis: „Hai, Bess, hai să plecăm de-aici.”

Lumea crede că la vârsta noastră, nu mai avem pic de minte. Da’ să știi că judecăm bine încă! E adevărat că obosesc uneori, fizic. Dar cine sunt eu să mă plâng de oboseală? Dumnezeu nu obosește punând soarele să răsară în fiecare zi, nu? Cine sunt eu să mă plâng că-s obosită?

Ciudat e că sunt zile în care mă simt tânără ca o puștoaică, iar altele în care mă simt aproape de mormânt, cu un picior în groapă. De-asta e important să așternem pe hârtie toate astea acum, că nu știi când te vei întâlni cu Dumnezeu în ceruri.

Bessie Delaney

„Ne distram deja?”

Nu încetezi să râzi pentru că îmbătrânești;
îmbătrânești pentru că ai încetat să mai râzi.

În fiecare vară, când eram copil, petreceam două săptămâni de vacanță cu familia într-o stațiune din nordul statului Minnesota. Așteptam cu atâta nerăbdare acest eveniment, că încă îmi amintesc cum nu puteam să dorm noaptea dinaintea plecării și cum îmi creștea golul din stomac pe măsură ce ne apropiam de stațiune.

Stațiunea se afla pe un lac numit Potato (Cartof). Și, pe cuvânt de onoare, ăsta e numele lacului și azi; și zău că nu găsești urmă de cartof în el. Îmi amintesc, totuși, câteva nume inteligente date bărcilor: „Patata”, „Cartof prăjit” și „Baraboi”. Tata vizitase lacul în copilărie și ne-a povestit cum a fost impresionat de frumusețea simplă a locului și de caracterul prietenos al oamenilor. Când s-a căsătorit cu mama, a convins-o, cumva, că acela va fi „paradisul lor din luna de miere”. Nu mai e nevoie să spunem că mama s-a îndrăgostit și așa a început povestea vacanțelor noastre de vară.

Nu țin minte când am întâlnit-o prima dată pe Delores. Era tipul acela de om pe care-l simți ca pe o rudă. Știi cum e, crești împreună cu ei, iar ei sunt mai tot timpul prin preajma ta. Delores stătea cu familia într-o cabană la marginea stațiunii și se implica din tot sufletul în vacanțele tuturor. Râd în sinea mea când spun „implicată din tot sufletul”, pentru că Delores era cunoscută ca „Director de Activități” în stațiune, bătând toba neîncetat despre tot felul de acțiuni care urmau să se facă.

Am fost profund impresionată de această femeie. Știi cum e, din când în când, dai peste o persoană care vorbește inimii tale, ca și cum ai fost binecuvântat că ai întâlnit-o. Era o doamnă mignonă, cam pe la 60 de ani, cu pielea bronzată și un zâmbet care-i lumina toată fața. Expresia ei preferată era: „Ne distrăm deja?”

Delores purta întotdeauna rochii în culori vesele, pălării, ace și coliere făcute de nepoții ei. Era foarte sentimentală, părând să aibă mereu câte-o lacrimă în colțul ochilor provocată de ceva: îmbrățișarea unui copil, un cântec pasionat sau un apus de soare minunat. Delores iradia încredere, întotdeauna te simțeai bine și cu tine și cu ceilalți, când ea era prin preajmă. Găsea ceva bun la fiecare, iar asta nu e ușor de făcut. Mi-o amintesc cum spunea: „Dumnezeu ne-a făcut pe toți și El este în noi... nu

trebuie decât să cauți puțin mai adânc la unii oameni”. Toți cei care o cunoșteau știau care-i sunt prioritățile: Dumnezeu, familia, prietenii și dragostea de viață. Se implica activ în acțiunile bisericii și ale comunității, putea profesa ca soră medicală și împreună cu soțul ei, Rich, creștea șase copii minunați.

În fiecare an de 4 Iulie, Delores organiza o mare paradă cu defilare de bărci, spectacole artistice, înălțarea drapelului, vânătoarea de bomboane pentru cei mici, meciuri de volei, mese cu de toate, jocuri de artificii și focul de tabără cu nelipsitele cântece. Sigur, se găseau întotdeauna unii să trântească și să bufnească cum că ei au venit în vacanță, dar la sfârșitul zilei, toată lumea participase și, din zâmbetele și râsetele lor, pot să spun că se distraseră grozav.

În toamna lui 1991, medicii i-au spus lui Delores că are cancer. Sigur, toată lumea a rămas înmărmurită la aflarea acestei vești. Și totuși, într-un fel, simțeam că totul o să fie bine. În fiecare an, acolo, în stațiune, ne gândeam că acesta va fi ultimul ei „4 Iulie”, dar continua să fie prezentă, cu pălăriile ei colorate, albastre, roșii și albe, organizând petrecerea din nou și întrebând, bineînțeles: „Ne distrăm deja?”

În toamna lui 1994, Delores nu mai mergea decât în scaun cu rotile și a trebuit să fie hrănită intravenos. Știam cu toții că moartea se apropie. Una din fiicele ei ne-a povestit cum Delores l-a chemat într-o zi pe preotul ei și i-a spus: „Știi, părinte, nu mi-a fost niciodată frică de moarte, pentru că știu unde mă duc, dar nu eram pregătită să plec până când familia mea nu era pregătită... dar acum cred că sunt pregătiți.” Apoi l-a anunțat că trebuie neapărat să-și organizeze priveghiul. Preotul i-a spus: „Sigur, Delores, facem cum vrei tu.” Când preotul a început să-i explice ce trebuie făcut la priveghi și la înmormântare, Delores l-a întrerupt și i-a spus: „Nu, părinte, n-ai înțeles, eu vreau să fiu de față la priveghiul meu!”

Cu două săptămâni înainte să se stingă din viață, Delores a avut „priveghiul irlandez”, cu toată familia și prietenii, cu grog irlandez, cântece, dansuri și veselie. Delores a stat în mijlocul camerei, în scaunul cu rotile, îmbrăcată în verde, cu o pălărie irlandeză, verde, pe cap și un ac pe care scria: „Sărută-mă, sunt irlandeză”. Ce sărbătoare minunată dedicată vieții!

La câteva luni după moartea lui Delores, familia stătea în jurul mesei din bucătărie, întristați și cu dorul în suflet. Mark, unul din băieții lui Delores, a zis: „Știți, nu mai simt nevoia să merg la biserică. Cum să fim siguri că există Dumnezeu și Raiul?”

În acea clipă s-a auzit un zgomot puternic – Baaang! Toți au sărit de pe scaune, iar Mark s-a repezit și a ridicat de jos o placă, care căzuse de pe perete. Placa fusese acolo dintotdeauna. Scria pe ea: „Bucătăria lui Delores”.

Toți au rămas înmărmuriți. Apoi, cineva a început să chicotească, și am izbucnit cu toții în râs. Am văzut-o pe Delores, purtând una din vechile ei pălării hazlii, zâmbindu-ne și întrebându-ne: „Ne distrăm, deja?”

Kim Miller

9. MAREA ÎNȚELEPCIUNE

Miracolele sunt firești; când nu se întâmplă, înseamnă că ceva nu merge bine.

Helen Schucman

Rugă pentru o minune

Cu un număr de ani în urmă, autoarea și poeta Maya Angelou a aflat că singurul ei copil, Guy, a fost programat, de urgență, să fie operat. Cu câțiva ani înainte își fracturase gâtul într-un accident, iar acum se iviseră complicații. De aceea Maya s-a rugat pentru o minune. Iată povestea relatată de ea.

Am plecat direct la San Francisco ca să fiu cu Guy. Imediat ce a început operația dis-de-dimineață, m-am dus la Centrul Misionar Dolores și m-am rugat. Mai fusesem acolo o dată la un necaz – când eram însărcinată cu Guy și aveam nevoie de ajutor pentru a mi se permite să mă înscriu mai târziu la un program de cursuri de vară ca să-mi pot termina liceul. Mă rugasem atunci la statuia Sfintei Marii și rugăciunile mele fuseseră ascultate. Acum mă rugam pentru viața fiului meu.

Când am revenit la spital, șase ore mai târziu, doctorul lui Guy mă aștepta. „Victorie!”, a zis. Era cuvântul pe care doream din tot sufletul să-l aud. Am sunat-o imediat pe sora mea să-i dau vestea cea bună. Guy s-a trezit repede după aceea. Se făcuse după-amiază târziu, și totul părea normal. Am mai rămas în spital, de vorbă cu el, apoi m-am întors la hotel.

La miezul nopții m-a sunat doctorul. „D-nă Angelou”, a zis, „îl pierdem pe Guy. L-am adus din nou în sala de operație, dar îl pierdem. Rămâneți acolo și o să vă sun.”

Mi-a fost imposibil să stau în hotel. M-am dus la spital, dar nu am urcat la sala de operație. În schimb, m-am dus la etajul unde îi era rezerva și m-am plimbat pe coridor. Am trecut pe lângă

toate ușile acelea întredeschise și uneori, în timp ce străbăteam culoarul, simțeam că stau pe nisip umed și că nisipul îmi fuge de sub picioare. Atunci spuneam: „NU TE LĂSA. ȚINE-TE DE VIAȚĂ. ȚINE-TE BINE.” Tare. Trei ore am mers și am vorbit. Apoi m-am simțit încrezătoare.

Doctorii au ieșit din sala de operație. „D-nă Angelou”, au spus, „ne pare rău. Trăiește, dar e paralizat de la gât în jos.” Am șoptit: „Înțeleg, înțeleg.” Am coborât la reanimare și m-am plimbat încoace și-ncolo, așteptând să se trezească fiul meu. Pe la 7.00 dimineața s-a trezit; am intrat și m-am uitat la el. Fire și drene apăreau de peste tot. „Mamă”, mi-a spus, „lucrul de care m-am temut cel mai mult s-a produs. Sunt paralizat.”

„Așa se pare”, am răspuns.

„Sunt singurul tău copil”, a continuat el, „și știu cât mă iubești, dar nu vreau să trăiesc doar ca un cap vorbitor. Dacă nu există nici-o șansă să mă fac bine, vreau să te rog să faci ceva ce n-ar trebui să facă niciodată o mamă.” Lacrimile se prelingeau pe chipul lui. „Dacă nu există nicio șansă să mă fac bine, te rog, scoate toate astea din priză și lasă-mă să mă duc.”

„ÎN CAZUL ĂSTA”, am zis, „VINDECARE TOTALĂ, VĂD VINDECAREA TOTALĂ. TE VĂD UMBLÂND, STÂND ÎN PICIOARE, JUCÂND BASEBALL ȘI ÎNOTÂND. ELIBEREAZĂ-TE ACUM, ÎN ACEST MOMENT. ASCULTĂ-MĂ.” Asta am spus. Guy a început să râdă. A zis: „Mamă, revino-ți, te rog. Sunt oameni bolnavi aici.”

Doctorii au venit să stea de vorbă cu mine. Mi-au spus: „D-nă Angelou, Guy a avut un cheag de sânge pe măduva spinării timp de opt ore. Măduva e atât de fragilă, că nu îndrăznim nici să respirăm deasupra ei. Nu va mai merge niciodată.”

Am spus „Nu vă întreb, vă *spun.* Fiul meu va ieși din spital pe picioarele lui și eu îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru asta – acum!”

Unul din doctori a început să spună: „Toți trebuie să...”

Iar eu am spus: „Voi nu puteți să-mi spuneți mie. Eu sunt atât de departe, dincolo de voi, iar voi nu sunteți acolo!” Și fiecare oră după aceea am repetat: „VINDECARE TOTALĂ. ÎȚI MULȚUMESC PENTRU ASTA. ȚI-O CER PENTRU ACEST COPIL. MULȚUMESC. VINDECARE TOTALĂ.”

Următoarele două zile am fost foarte ocupată. Am sunat-o pe Dolly McPherson, călugărița la care mergeam, iar ea a chemat la biserică tot grupul pentru rugăciune. Aveam o prietenă, o

călugăriță evreică, și ea i-a chemat pe toți la sinagogă. O prietenă catolică i-a chemat pe toți cunoscuții din parohia ei. „Chemați-i pe toți”, am zis. „Faceți tot ce se poate.”

A doua noapte, stăteam întinsă pe canapeaua din sala de așteptare când a intrat o soră. „D-nă Angelou”, a zis, „Guy și-a mișcat degetele de la picioare.” Am mers cu ea în camera lui Guy. A întins mâna și i-a tras pătura de pe picioare, iar Guy și-a mișcat degetele. Am zis: „ÎȚI MULȚUMESC, DOAMNE. M-AM RUGAT LA TINE ȘI TU MI-AI RĂSPUNS. MULȚUMESC, DOAMNE.”

În dimineața următoare, când m-am dus să-l văd pe Guy, mi-a spus: „Mamă, îți mulțumesc pentru credința ta. Voi ieși din spital mergând.” Și asta a făcut câteva luni mai târziu. Eu știu că rugăciunile schimbă lucrurile. Eu *știu.* Nu mă îndoiesc. *Știu.*

Maya Angelou
Relatată lui Sherry Ruth Anderson și Patricia Hopkins

Piatra femeii înțelepte

Călătorind prin munți, o femeie înțeleaptă a găsit o piatră prețioasă în apa unui izvor. A doua zi a întâlnit un călător căruia îi era foame, iar femeia cea înțeleaptă a desfăcut traista să împartă merindea cu el. Călătorul înfometat a zărit piatra prețioasă în desaga femeii, a admirat-o, și a rugat-o pe femeia cea înțeleaptă să i-o dea lui. Femeia i-a dat-o fără să stea pe gânduri.

Călătorul a plecat, bucurându-se de norocul ce dăduse peste el. Știa că piatra valora destul cât să-i asigure o viață tihnită.

Dar după câteva zile s-a întors și a căutat-o pe femeia cea înțeleaptă. Când a găsit-o, i-a dat înapoi piatra și i-a spus: „M-am tot gândit. Știu cât prețuiește această piatră, dar ți-o dau înapoi cu speranța că poți să-mi dăruiești ceva mult mai prețios. Dă-mi, dacă poți, acel ceva dinlăuntrul sufletului tău care te-a făcut să-mi dai piatra.”

Cele mai bune povestiri și snoave

Let it be

Vorbeam la telefon în dimineața zilei de 13 mai, 1993, când secretara mea mi-a înmânat un bilețel în care scria că sora mea e pe cealaltă linie. Îmi aduc aminte că mi s-a părut ciudat că n-a lăsat un mesaj, dar am preluat-o cu un salut vesel: „Bună!”

Am auzit-o pe sora mea suspinând, ca și când ar fi avut inima zdrobită de durere și încercând să-și regăsească stăpânirea de sine ca să-mi spună vestea. O întreagă listă de posibile tragedii îmi trecu prin minte. Se întâmplase, oare, ceva cu mătușa Chris sau cu unchiul Leo, acum la peste 80 de ani, care ne fuseseră ca niște părinți și pe care îi iubeam atât de mult? Soțul lui Judy era plecat. Doamne, speram să nu i se fi întâmplat nimic! Poate că nu e nimic atât de îngrozitor – probabil că s-a petrecut ceva cu serviciul lui Judy.

Nimic nu m-ar fi putut pregăti pentru vorbele pe care, în cele din urmă, le-a rostit Judy. „Sunny, Tommy al nostru a murit într-un accident de mașină azi-dimineață.”

Nu putea fi adevărat. Tommy, iubitul meu nepot, singurul fiu al lui Judy, tocmai își termina penultimul semestru dinaintea absolvirii la Universitatea Missouri. Atlet, alesese să studieze marketingul sportiv. Cele două surori ale lui Tommy, Jen și Lisa, îl adoraseră întotdeauna ca pe un erou pe fratele lor mai mare. Noi *toți* îl adoram pe acest tânăr înalt, chipeș, cu o fire veselă și blândă. Tommy avea toată viața înaintea lui, iar mintea mea refuza să creadă cuvintele pe care tocmai le auzisem. Aproape că am întrebat „Ești sigură?” Dar chiar în momentul când m-am gândit la asta, mi-am dat seama că Judy nu mi-ar fi telefonat altfel.

Amintirile mele din zilele care au urmat sunt învăluite într-o ceață de irealitate. Lynn, cealaltă soră a noastră, și cu mine am stat cu Judy și cu familia ei în acele zile, agățându-ne unii de alții pentru sprijin. Nu știam ce era mai dureros: pierderea lui Tommy sau s-o vezi pe sora mea purtându-se cu curaj, când știam că viața îi fusese zguduită.

Ziua în care am făcut pregătirile pentru înmormântare a fost cea mai grea. Nicio mamă nu trebuie să aibă dureroasa datorie de a alege sicriul pentru copilul ei. Judy dorise atât de mult să-și mai vadă băiatul o dată, să-i atingă mâna sau să-i dea la o parte

părul de pe frunte. Dar directorul agenției funerare ne spusese că nu va fi posibil să-l mai vadă. Trebuia să-i spună adio doar sicriului ales cu dragoste.

În aceeași după-amiază, stăteam în curtea din față a casei surorii mele și l-am rugat pe nepotul meu să ne trimită un semn că îi este bine... să ne arate cumva că se dusese undeva unde era mai frumos decât viața pe care i-o dorisem noi aici. „Dragul meu, ne poți arăta că ți-e bine?”

Nu pot spune că aș fi crezut în ceea ce se cheamă „semne”. Dar când sufletul ți-e îndurerat peste măsură, el își caută alinare în felul său. Echipă de baseball preferată de Tommy era St. Louis Cardinals, așa că l-am rugat să ne trimită o pasăre cardinal. Când privesc înapoi la zilele acelea, cum stăteam în curte, cu sufletul plin de amintiri din copilăria lui Tommy, a fost doar un gând trecător. „Te rog, dă-ne de știre că ți-e bine. Pasărea cardinal va fi semnul după care o să mă uit.”

Judy avusese grijă ca înmormântarea fiului ei să fie o celebrare a vieții lui. La rugămintea mea, inclusese minunata melodie a lui Paul McCartney, „Let it be”. Verii lui au fost băieții de altar și au citit scriptura ținându-și firea cu greu. Tânărul preot care a citit slujba s-a luptat să-și țină lacrimile în frâu toată dimineața.

La un moment dat, când preotul a făcut o pauză să-și regăsească stăpânirea de sine, undeva, afară, a început deodată să cânte o pasăre. Era un cântec insistent, răsunător și a ținut tot timpul slujbei.

Dar numai târziu, după-amiaza, ne-am dat seama de mesajul lui Tommy. Un bun prieten ne-a sunat să ne spună cât de frumoasă a fost slujba, iar apoi a spus: „Când pasărea aceea a început să cânte așa tare, am întors capul și am văzut cea mai frumoasă pasăre cardinal stând la fereastra bisericii!”

Am primit, așadar, semnul.

Două săptămâni mai târziu, Paul McCartney a sosit în orașul nostru pentru un concert de Ziua Memorială. Cumpărasem deja biletele pentru Tommy și pentru ceilalți membri ai familiei, și ne-am decis să ne ducem. În dimineața concertului, în timp ce sora mea Lynn se îmbrăca pentru serviciu și asculta știrile la radio ca de obicei, a auzit doi disk jockey-i vorbind despre interviul pe care sperau să-l facă în ziua aceea cu faimosul fost membru al formației Beatles.

Fără să stea pe gânduri, a făcut ceva total nepotrivit cu firea ei – a sunat la postul de radio și s-a trezit spunându-le povestea lui Tommy și tragedia familiei noastre, și cât de mult iubea Tommy formația Beatles. Ar putea să-i transmită povestea lui Paul? N-au promis, dar vor vedea ce vor putea face.

În seara aceea, ne-am ocupat locurile la concert, în răcoarea serii, îngrămădindu-ne unii în alții ca să ne încălzim. Mai mult de 30.000 de persoane se adunaseră pentru vedeta serii. Paul McCartney a deschis concertul cu o melodie pe fundalul unui uriaș joc de artificii. Apoi, după ce a terminat cântecul, a așteptat să se facă liniște și a spus: „Doamnelor și domnilor, următorul cântec este dedicat unei familii foarte deosebite aflată în public. Dedic cântecul familiei lui Tommy.” Apoi, Paul McCartney a cântat „Let it be” pentru surorile mele, pentru nepoții și nepoatele mele și pentru mine.

Cum stăteam mână în mână, cu lacrimile curgându-ne pe obraji, s-au aprins lumânări în public și multe alte luminițe au început să clipească. Ne erau dedicate nouă, și în special lui Tommy.

K. Lynn Towse cu Mary L. Towse

Nu suntem singuri

După moartea subită a soțului meu, din cauza unui atac de cord pe terenul de tenis, lumea s-a prăbușit în jurul meu. Cei șase copii ai mei aveau zece, nouă, opt, șase, trei și un an și jumătate, iar eu eram copleșită de responsabilitatea de a le asigura existența, a-i îngriji și de a mă menține, pur și simplu, pe linia de plutire.

Am avut norocul să găsesc o menajeră, o femeie minunată, să aibă grijă de copii în timpul săptămânii, dar de vineri seara până luni dimineața, eram singură cu copiii, și, sinceră să fiu, nu mă simțeam tocmai în largul meu. Fiecare scârțâit din casă, fiecare zgomot ciudat, orice apel telefonic târziu – toate mă umpleau de groază. Mă simțeam incredibil de singură.

Într-o vineri seara, am venit acasă de la serviciu ca să găsesc la ușa de la intrare un ciobănesc german superb. Animalul acesta puternic și frumos dădea semne că intenționează să intre

în casă și să rămână acolo. Eu, totuși, eram precaută. De unde apăruse câinele ăsta bine îngrijit? Era bine să-i las pe copii să se joace cu un câine străin? Deși părea să fie blând, avea forță și impunea respect. Copiii l-au plăcut imediat pe „German” și m-au implorat să-i dau drumul înăuntru. Am fost de acord să-l las să doarmă în subsol până a doua zi, când ne puteam interesa de stăpânul lui prin vecini. În noaptea aceea am dormit liniștită pentru prima dată după nu știu câte săptămâni.

În dimineața următoare am dat câteva telefoane și am verificat anunțurile despre câini pierduți, dar fără rezultat. German, între timp, se integrase în familie și, plin de bune intenții, se lăsa îmbrățișat, tăvălit și se juca cu copiii în curte. Sâmbătă noaptea era tot cu noi, așa că l-am lăsat să doarmă în subsol.

Duminică plănuisem să-i duc pe copii la picnic. Cum m-am gândit că cel mai bine e să-l las pe German acasă, în cazul în care stăpânul lui trece pe acolo, am plecat fără el. Când ne-am oprit să punem benzină, am rămas uimiți văzându-l pe German alergând după noi. Că a alergat după mașină n-a fost nimic, dar a sărit pe capotă și și-a proptit nasul în parbriz, uitându-se drept în ochii mei. N-aveam nicio șansă să nu-l luăm cu noi. Așa că a sărit drept în mașină și s-a așezat cuminte în spate ca să meargă la picnic. A stat cu noi și duminică.

Luni dimineața l-am lăsat să alerge pe-afară în timp ce copiii se pregăteau să plece la școală. N-a mai venit înapoi. Cum se apropia seara și German nu apărea, am fost cu toții dezamăgiți. Eram convinși că se dusese acasă sau îl găsiseră stăpânii lui, și că nu-l vom mai vedea vreodată. Greșeam. Vinerea următoare, spre seară, German era din nou la ușa noastră. L-am luat din nou înăuntru, a stat din nou cu noi până luni dimineața când a venit menajera.

Așa s-au petrecut lucrurile în fiecare week-end timp de vreo zece luni. Îl iubeam pe German din ce în ce mai mult și așteptam cu nerăbdare să se întoarcă. Nu ne mai gândeam la stăpânii lui – era al nostru. Ne liniștea prezența lui, bun și puternic cum era, și ne simțeam în siguranță cu el în preajmă. Când îl vedeam pe German atent, ciulindu-și urechile, și auzeam lătratul lui gros, din fundul gâtului, știam că suntem apărați.

Cum German devenise membru al familiei, a considerat că era de datoria lui să controleze fiecare dormitor, să se asigure

că toți copiii sunt în pat. Când era mulțumit de control, după ce și ultima persoană se învelea, își lua locul în fața ușii și rămânea acolo până dimineața.

Cu fiecare săptămână, între vizitele lui German, deveneam puțin mai puternică, mai curajoasă, mai capabilă să mă descurc; în fiecare week-end mă bucuram de prezența lui. Apoi, într-o luni, l-am mângâiat pe cap și l-am lăsat să iasă pentru ceea ce s-a dovedit a fi ultima oară. Nu s-a mai întors. Nu l-am mai văzut și nici n-am mai auzit vreodată de el.

Mă gândesc deseori la German. A apărut când aveam cea mai mare nevoie de el și a stat cu noi până când am devenit destul de tare să merg mai departe singură. Poate că există o explicație firească pentru vizitele lui German – poate că stăpânii lui plecau de acasă în weekend – poate. Eu cred că German ne-a fost trimis pentru că aveam nevoie de el și pentru că, indiferent de cât ne simțim de singuri și abandonați, undeva, cumva, cineva știe și îi pasă. Nu suntem, de fapt, singuri, niciodată.

Mary L.Miller

Deturnarea

Zborul de la New York la Florida a demarat ca de obicei. Stewardesele erau ocupate cu întâmpinarea călătorilor, îi ajutau să-și așeze bagajele și îi conduceau la locurile lor. Întrucât eram prima stewardesă, urmam procedurile de rigoare, care deveniseră firești pentru mine după șapte luni de zbor. În verificarea preliminară a locurilor, n-am observat bărbatul care purta o pălărie neagră de cowboy și stătea în rândul al treilea.

Era o zi înnorată din 1983. La zece minute după ce decolasem din New York, avionul a intrat în nori. Controlând biletele pasagerilor, am ajuns la bărbatul cu pălărie de cowboy și m-am aplecat să-i cer biletul. Într-o fracțiune de secundă de teroare, zborul normal a fost deturnat.

Bărbatul a sărit în sus și mi-a răsucit brațul stâng la spate. Mi-a șoptit la ureche: „Am pistol. Du-mă în cabina pilotului.” În timp ce-mi înfigea pistolul în spate, am văzut privirea încărcată de groază a femeii care stătea lângă el, cu fetița ei. Am tras aer în

piept de câteva ori și le-am aruncat femeii și fetiței o privire liniștitoare.

Atacatorul avea forță; mă durea brațul răsucit. Având pistolul apăsat în spate, i-am spus că ușa de la carlingă era presurizată și nu putea fi deschisă decât după 15 minute, după ce avionul atingea altitudinea de 10.000 m. Din fericire, el nu știa că nu există nimic de genul unei uși presurizate la carlingă.

Încet, l-am condus pe atacator în spatele avionului, cât mai departe de cabina piloților și de pasageri. Doar puțini și-au dat seama că ceva nu e în regulă. Michael, unul din stewarzi, se ocupa de servirea băuturilor, când mi-a zărit fața. Nu știu cum i s-a părut vocea mea, dar am reușit să-i spun că aveam o mică problemă și că trebuia să ne ducem la coada avionului.

Era clar cu prisosință că viața mea nu era singura în joc. M-am gândit la echipaj, la pasageri și la cei dragi lor care-i așteptau, fără să știe nimic, la aeroport. Supraviețuirea noastră depindea de stăpânirea mea de sine – aveam nevoie disperată de o modalitate de a mă calma. Încercând să nu iau în seamă pistolul apăsat în spatele meu, am început să spun o rugăciune pe care o învățasem în adolescență – Rugăciunea de seninătate:

Dă-mi, Doamne, seninătatea
De a accepta lucrurile pe care nu le pot schimba;
Curajul de schimba ceea ce pot, și
Înțelepciunea de a înțelege diferența.

În timp ce repetam Rugăciunea de seninătate, mi-au năvălit în minte toate metodele despre cum să abordezi un caz de deturnare pe care le învățasem la cursuri. „Înainte de a declara oficial deturnarea, trebuie să vezi arma”, e una din reguli. Mi-am adunat tot curajul de care eram în stare și i-am spus atacatorului că trebuie să-mi arate arma. El m-a împuns și mai tare în spate. „E un pistol de calibru 32 și dacă mai îmi ceri asta o dată, te găuresc.”

Apoi s-a întors spre Michael și i-a spus: „Sună-l pe pilot și spune-i că mergem în Haiti.” Michael s-a executat. După câteva momente de tăcere terifiantă, piratul aerului i-a spus lui Michael să-l cheme din nou pe pilot și să-i spună să aterizeze mai întâi în New Jersey, să dea toți pasagerii jos și să-și continue zborul spre Haiti doar cu echipajul.

Aceasta nouă indicație mi-a oferit un plan. Era cu bătaie lungă, dar poate că-l puteam convinge pe pirat să coboare cu mine în New Jersey. Următoarele 40 de minute mi s-au părut cât o viață de lungi, dar, în sfârșit, ne apropiam de pista aeroportului din New Jersey. Eu aveam pistolul tot în spate. M-am întors către atacator și i-am spus: „N-o să reușești să scapi dacă mergem în Haiti. Te vor prinde și o să stai în închisoare toată viața. Dacă cobori din avion împreună cu mine, te ajut să găsești o mașină și să fugi, și nimeni n-o să afle nimic.”

„Nu, mergem în Haiti”, a zis.

Avionul a aterizat, și când, în sfârșit s-a oprit, s-a întors spre mine și a zis: „M-am răzgândit – vreau să se sfârșească.”

Tăcerea era asurzitoare.

Michael a lăsat scările automate, iar eu și atacatorul am coborât singuri pe scară și am traversat aerodromul. Mergeam împreună, eu tot cu brațul răsucit și pistolul înfipt în spate. Mă întrebam unde o să-l duc și ce-o să fac cu el.

Deodată, din senin, a apărut o mașină a poliției. Piratul aerului mă trase în fața lui făcând din trupul meu scut împotriva poliției.

În acel moment am fost sigură că voi muri. Mi-am văzut familia și cum reacționau la moartea mea. Dar Rugăciunea de seninătate mi-a revenit cu rapiditate în minte. „Curajul de a schimba ce pot...” Atunci am simțit o pașnică acceptare, și din ea mi-am tras puterea.

Am întors capul spre avion și am privit cum se ridicau scările și cum avionul și-a luat zborul în siguranță, cu prietenii și colegii mei, cu toți pasagerii la bord. Mi-am dat seama, cu sentimentul sfârșitului în suflet, că sunt singură.

Atacatorul m-a împins în cea mai apropiată clădire. A rămas să aștepte în hol, în timp ce am intrat într-un birou să-i aduc un telefon ca să facă rost de mașina salvatoare. După ce mi-a eliberat brațul – trecuse mai mult de o oră – m-am îndepărtat încetișor de el și am intrat într-un birou.

După ce i-am informat pe cei doi bărbați dinăuntru asupra pericolului, m-am întors și i-am făcut semn atacatorului să intre. I-am explicat cu calm că bărbații de la birou îl vor ajuta să facă rost de o mașină. Ducându-se la telefon, n-a mai fost atent la mine, pentru prima dată de când declanșase operațiunea de deturnare. Am știut în clipa aceea că acum era singura mea șansă de a scăpa.

Am luat-o la fugă. Credeam că o să-mi sară inima din piept, dar am continuat să fug. Mi-e imposibil să descriu sentimentul de ușurare pe care l-am simțit când m-au înconjurat agenții FBI și poliția.

Cincisprezece minute mai târziu l-au capturat pe atacator. M-au dus imediat într-o cămăruță și mi s-a cerut să dau un raport amănunțit despre ce se întâmplase, agenților FBI și poliției. Memoria mea alertată reținuse fiecare detaliu al zborului, al echipajului și al atacatorului. M-au privit cu uimire și mi-au spus: Cum ai reușit? Nouă ne trebuie ani de zile să antrenăm oamenii să reacționeze cum ai reacționat tu. Ai făcut exact ce trebuia.”

Le-am spus simplu că a fost o combinație de mai multe lucruri: bună pregătire, un echipaj bun și pasageri buni, capacitatea de a controla emoția și, cel mai important, credința. Când m-am ridicat să plec, m-am uitat în jos și am văzut, sub geamul care acoperea masa, chiar acolo unde stătusem, o copie a Rugăciunii de seninătate.

Autoarea nu și-a divulgat numele.
Repovestită de K.Bernard

Miracolul din Toronto

N-am reușit să înțeleg ce m-a scos din căldura cafe-barului și m-a împins în cabina asta telefonică înghețată din Toronto. Îmi beam liniștită cafeaua în acest oraș ciudat, când am simțit, brusc, impulsul bizar și irezistibil de a mă uita în cartea de telefon a orașului Toronto. Întrucât nu cunoșteam pe nimeni în Toronto, impulsul meu era lipsit de logică.

Sunt englezoaică, dar locuiam în Iowa în acea vreme. Aveam nevoie de o nouă viză de muncă pentru State, așa că am ales Toronto, căci aici părea să fie cel mai apropiat consulat. Și iată-mă frunzărind cartea de telefon, în aparență, fără motiv. Degetele mele s-au oprit asupra numelui McIntyre.

Numele nu-mi era necunoscut. Cu doisprezece ani înainte se schimbase legea adopției în Anglia, iar eu mă simțisem pregătită să încep să-mi caut mama biologică. Căutarea îmi dăduse trei date despre ea – avea părul roșu, se născuse lângă Glasgow și o chema Margaret McIntyre Gray. Și totuși, căutarea

mea se dovedise zadarnică, iar eu am încercat să-mi scot totul din minte.

Și totuși, eram acolo, la mii de kilometri de locul unde mă născusem, urmărind cu privirea paginile cu numele McIntyre. Erau o groază, chiar și McIntyre M. M-am scuturat. De ce făceam asta? Fusesem în zeci de orașe din lume și niciodată nu mă coborâsem la nivelul citirii cărții de telefon!

Următorul lucru de care știu este că mă oprisem la numele Gray. Am mers cu privirea până în josul paginii și m-am oprit când am văzut Gray, M. McIntyre, Bulevardul Lawton nr.85, Toronto. Mintea parcă mi s-a oprit – tot ce auzeam era doar bătaia inimii mele. *Ea e, ea e,* îmi spunea inima. Dar de ce ar fi fost ea? Eram în *Canada,* și chiar dacă prin nu știu ce coincidență bizară ar fi aici, ar fi măritată, probabil, și ar avea alt nume acum. Și chiar dacă aș telefona, ce aș putea să spun? Și totuși, m-am trezit formând numărul.

Tot ce am auzit la capătul celălalt al firului a fost un zgomot ciudat. Nu funcționa. *Am venit prea târziu,* am gândit. *Era ea, dar a murit.* Am sunat la serviciul deranjamente. O voce politicoasă m-a anunțat: „Da, există un număr de contact, dar e confidențial.”

„Uitați, știu că o să mă credeți nebună”, m-am repezit eu. „Dar s-ar putea să fie mama mea adevărată, pe care n-am cunoscut-o. Puteți afla ce s-a întâmplat?”

Operatoarea a consimțit, dar când a sunat la numărul de contact, a fost informată de o femeie că d-ra Gray n-a fost niciodată căsătorită, că, deci, s-ar putea să fie o greșeală. Uimită de cutezanța din vocea mea, i-am spus: „Vă supărați dacă o mai sunați o dată? Spuneți-i că poate, d-ra Gray n-o fi fost niciodată măritată, dar eu exist! Spuneți-i că femeia pe care o caut s-a născut pe 9 iulie, 1914 în Greenoch, Scoția.”

Așa am dat de Betty, prietena lui Margaret McIntyre Gray. Ea mi-a spus că d-ra Gray se îmbolnăvise în vară și se mutase din apartament într-un sanatoriu particular. Destul de ciudat, deși Betty n-o vizitase de trei săptămâni, plănuia să se ducă la ea în după-amiaza aceea.

Betty m-a sunat a doua zi. „Ei bine, ești norocoasă”, mi-a spus. „I-am povestit eu însămi lui Maggie și te-a recunoscut imediat. Dar, adună-ți curajul – nu vrea să te vadă.”

M-a cuprins disperarea. Dar știam că a doua zi obțin viza, iar duminică iau avionul spre casă. Poate că în State voi fi în stare să dau totul uitării. A doua zi, când m-am dus la consulat, din cauza unor chițibușuri birocratice mi s-a amânat viza și mi s-a spus că trebuie să stau în Toronto trei săptămâni. Trei săptămâni în același oraș cu mama pe care o căutam de atâta vreme, și fără nicio posibilitate de a o vedea! Nu știam cum o să suport.

Câteva zile mai târziu, când a sunat telefonul, am ridicat receptorul, abătută. Era Betty; de-abia putea să vorbească de emoționată ce era. „Mama ta vrea să te vadă duminică la ora trei!” Am amețit de bucurie și a trebuit să mă așez.

Duminică dimineața, eram prea emoționată ca să pot mânca. Am sosit la locul de întâlnire mai devreme și am dat roată străzii de două ori. Apoi... am văzut-o... o femeie micuță, în vârstă, cu un costum verde, cu un păr bogat, moale și auriu ca mierea. „Bună, draga mea”, a zis, cu un puternic accent scoțian. M-a prins de umeri și m-a sărutat pe obraz, apoi ne-am privit, pentru prima dată după 46 de ani.

Am intrat în casă, și s-a distrat arătându-mi și povestindu-mi despre fotografiile dintr-un album. Eu o priveam, sperând să descopăr că am nasul ei, mâinile ei. Spiritul ei a fost cel care a pus stăpânire pe mine, un sentiment copleșitor pe care l-am avut în legătură cu ea. Nu mi-a trebuit mult să-mi dau seama că mi-era dragă.

Trei săptămâni au trecut, timp în care am așteptat să-mi iasă viza și m-am întâlnit cu mama aproape în fiecare zi. Ne-am bucurat de acest răstimp amândouă.

Când am primit, în sfârșit, viza, m-am dus să-mi iau la revedere. „Știi, draga mea”, mi-a spus, „tare aș vrea să te pot păstra, dar nu cred că e posibil.” Am asigurat-o că totul e bine, și am reușit să mă smulg de lângă ea și să plec acasă. „Nu uita că ești prietena mea”, a zis ea la plecare. La ușă, m-am întors să-i fac semn cu mâna. Și-a ridicat mâna cu un gest de regină și și-a luat adio.

Trei săptămâni mai târziu, mama a fost dusă la secția de reanimare a spitalului Toronto General, ducând o luptă deja pierdută cu o pneumonie. Am luat avionul spre Toronto ca să-i fac o vizită la spital. Când am intrat în camera ei, am observat o

bucată de hârtie pe pieptul ei. Era biletul pe care i-l trimisesem, mulțumindu-i că mi-a dat viață. A murit a doua zi.

Sue West

Poveste de război

Anglia, 1939. Aveam 15 ani și eram atât de emoționată că de-abia mai dădeam atenție studiilor. Eram prea preocupată de pregătirea călătoriei din Anglia în Franța, unde urma să petrec o lună minunată de vară în cadrul unui schimb de studenți. Familia la care urma să stau avea o fată de vârsta mea, și ea urma să vină la mine, tot pentru o lună, la sfârșitul verii.

Ziua plecării a sosit, în sfârșit, iar eu eram *gata.* Mama a venit cu mine până la Gara Victoria din Londra, unde m-a pus, cu grijă, în trenul care urma să mă ducă până la Dover. Nu s-a făcut niciodată nici măcar vreo aluzie că ar merge cu mine până la Dover. Avuseseră întotdeauna încredere în bunul meu simț și nu i-a trecut nimănui prin minte că n-aș fi în stare să mă descurc singură în această întreprindere.

Am traversat deci Canalul Mânecii cu vaporul, și a început marea mea aventură. „Familia” mea de francezi m-a întâmpinat la Paris, unde am văzut lucruri incredibile – îmi amintesc mai ales castelele superbe de pe valea Loirei – înainte de a ajunge cu mașina în sătucul Argent-sur-Sauldres, căminul meu în următoarele patru săptămâni. Dar am stat acolo doar trei săptămâni.

Au fost trei săptămâni de fericire. Eram înconjurată de o mulțime de tineri, și tot mai cred că ei au învățat mai multă engleză de la mine decât am învățat eu franceză de la ei. Dar, pe măsură ce timpul trecea, am început să înțeleg că pe continent lucrurile nu mergeau bine. Se vorbea chiar de război.

Acum știți că războiul nu-și găsește locul în mintea unuia de 15 ani. Un bărbat care avea unele cunoștințe de engleză m-a luat deoparte și mi-a arătat titlurile din ziare. Nu voiam să mă duc acasă? Nu simțeam nevoia. Franța nu era așa departe de casă; nu-mi luase *chiar așa de mult* să ajung aici.

Am început însă să sesizez cum crește tensiunea și să presimt că ceva nu e în ordine. Părinții mei nu aveau telefon și nici nu

trimiseseră vreo telegramă, așa că nu aveam idee cât de rău stăteau lucrurile.

Apoi, m-am trezit într-o dimineață cu sentimentul că trebuie să plec acasă. Am avut presentimentul că trebuie să mă întorc în Anglia. Am stat de vorbă imediat cu gazdele mele despre ceea ce simțeam. Nu-mi arătaseră în niciun fel că ar vrea să plec, dar odată luată decizia, au început să planifice totul cu repeziciune.

A doua zi dis-de-dimineață eram în trenul de Paris, însoțită de minunata mea mamă franceză. La ora 6.00 dimineața, străzile Parisului erau straniu de goale… exceptând camioanele încărcate cu militari francezi. Se îndreptau spre Linia Maginot în încercarea curajoasă de a-i respinge pe naziști.

După ce, plină de tristețe, mi-am luat rămas bun de la buna mea gazdă cu o săptămână mai devreme decât trebuia, am pornit singură în călătorie. A fost o întoarcere acasă plină de încordare – și foarte lungă – de trei ori mai lungă decât ar fi trebuit – și nu aveam decât 15 ani. Am ajuns în Anglia la miezul nopții; nu era niciun autobuz sau taxi care să mă ducă un kilometru și jumătate cât aveam de la gară până acasă. Deși trimisesem o telegramă, părinții mei habar n-aveau la ce oră sosesc, pentru că orarele mijloacelor de transport erau date peste cap. Așa că, la 24 de ore după ce plecasem din Franța, am fost nevoită s-o iau pe jos, pe întuneric, un kilometru și jumătate. Nu pot descrie în cuvinte ce am simțit când am sunat, în cele din urmă, la ușa casei mele.

Numai după câteva zile, s-a declarat războiul!

Nu o să știu niciodată sigur ce m-a făcut atunci să plec acasă. Cu siguranță, bunul simț pe care mi-l inoculaseră părinții mi-a fost de mare ajutor. Dar nu voi renunța niciodată la părerea că ceea ce m-a salvat de la posibilitatea de a-mi petrece anii războiului departe de familie, într-o țară străină, a fost doar intuiția mea.

Maureen Reed

Legătura sufletească

Eu și mama suntem profund legate prin capacitatea noastră misterioasă de a comunica, fără să vorbim, una cu alta.

Acum 14 ani, eu locuiam în Evansville, Indiana, la 1500 km distanță de mama... confidenta mea... cea mai bună prietenă a mea. Într-o dimineață, mă aflam într-o stare de liniștită contemplare când brusc, am simțit nevoia imperioasă de a o suna pe mama și a o întreba dacă se simte bine. Am ezitat, la început. Întrucât mama e învățătoare la clasa a patra, s-o sun la 7.15 însemna să-i întrerup programul obișnuit și s-o fac să întârzie la școală. Dar ceva mă împingea să mă duc s-o sun. Am vorbit trei minute, iar ea m-a asigurat că e bine sănătoasă.

Ceva mai târziu, în aceeași zi, a sunat telefonul. Era mama, care-mi spunea că telefonul meu de dimineață i-a salvat, probabil, viața. Dacă ar fi ieșit din casă cu trei minute mai devreme, ar fi fost implicată într-un accident de proporții în care muriseră mai multe persoane și fuseseră rănite mult mai multe.

Acum șapte ani am descoperit că sunt însărcinată cu primul copil. Data nașterii se preconiza a fi la 15 martie. I-am spus doctorului că era prea curând. Nașterea trebuia să aibă loc între 29 martie și 3 aprilie pentru că atunci avea mama vacanța de primăvară. Și, bineînțeles, voiam ca mama să fie cu mine. Doctorul a insistat, cu toate acestea, pe ideea că o să nasc pe la mijlocul lui martie. Am zâmbit. Reid s-a născut pe 30 martie. Mama a sosit pe 31 martie.

Acum șase ani, așteptam din nou un copil. Doctorul a zis că o să nasc pe la sfârșitul lui martie. I-am spus că, de data asta, trebuie să nasc mai devreme, pentru că – ați ghicit – vacanța mamei era aproape de începutul lui martie. Am zâmbit, și doctorul, și eu. Breanne a apărut pe 8 martie.

Acum doi ani și jumătate, mama se lupta cu cancerul. În timp, și-a pierdut energia, pofta de mâncare, capacitatea de a vorbi. După un weekend petrecut cu ea în Carolina de Nord, urma să mă pregătesc de plecare, înapoi, în Midwest. Am îngenuncheat lângă patul ei și am luat-o de mână. „Mamă, vrei să vin înapoi, dacă pot?” Ochii i s-au mărit de efortul de a da din cap că da.

După două zile, am primit un telefon de la tatăl meu vitreg. Mama era pe moarte. Familia se adunase pentru a îndeplini ultimele ritualuri. M-au conectat la un difuzor ca să ascult slujba.

În noaptea aceea am încercat din răsputeri să-i transmit un cald adio mamei. Telefonul a sunat din nou a doua zi de dimineață: mama trăia încă, dar era în comă și se așteptau să se stingă în orice clipă. Dar n-a fost așa. Nici în ziua aceea, nici a doua zi. Nici a treia. În fiecare dimineață, primeam același telefon: s-ar putea stinge în orice clipă. Dar n-a murit. Și cu fiecare zi, creșteau durerea și tristețea mea.

După patru săptămâni, m-am luminat, în sfârșit: mama mă aștepta pe mine. Îmi comunicase că vrea să mă întorc dacă pot. Nu putusem înainte, dar acum puteam. Am făcut rezervare la avion imediat.

La 5.00 după-amiază, stăteam în patul ei și o țineam în brațe. Era tot în comă, dar am șoptit: „Am venit, mamă. Poți să pleci. Îți mulțumesc că m-ai așteptat. Poți pleca acum.” A murit după câteva ore.

Eu cred că, dacă o relație este atât de profundă și de puternică, ea trăiește veșnic undeva, dincolo de cuvinte, și este negrăit de frumoasă. În pofida agoniei pricinuită de pierderea mamei, n-aș schimba frumusețea și puterea acestei relații pe nimic în lume.

Susan B. Wilson

Iubire înălțătoare

Eu și mama eram făcute din același aluat. Același păr castaniu drept, aceiași ochi căprui miopi, aceleași trăsături. Mama era sprijinul meu. În ciuda tuturor realizărilor mele școlare și a activităților studențești, eram timidă și nesigură, iar ea era întotdeauna alături de mine. Mama preda științele sociale la liceul unde învățam și eu, așa că toți prietenii mei o cunoșteau și o iubeau.

Aveam 15 ani când mama a fost diagnosticată cu lupus și internată în spital cinci luni. S-a făcut bine și și-a reluat activitatea în școală, totul părând să fie normal. După un an, a făcut o simplă răceală care s-a transformat într-o gravă

pneumonie. S-a stins în decurs de o săptămână. Lumea mea a fost brusc zguduită din temelii. Ușa se trântise brutal peste atât de multe posibilități. Toate întrebările mele despre viața și sentimentele mamei, despre propria mea feminitate care înflorea, despre o mulțime de lucruri mici – de exemplu, rețetele pentru prăjiturelele noastre preferate de Crăciun, sau pentru faimoasa plăcintă cu lămâie – acum, toate aceste întrebări rămăseseră fără răspuns. Mama nu va mai fi niciodată alături de mine, iar eu mă simțeam părăsită și profund îndurerată.

În acel moment, întreaga mea personalitate a părut să se schimbe. Fusesem o fire deschisă și idealistă; acum deveneam, cu fiecare zi, mai înverșunată și mai sarcastică. Era ca și cum inima mea s-ar fi acoperit cu o armură de supărare și vinovăție. Mă bântuiau imagini ale mamei mele pline de nefericire. Mi-o aminteam stând pe marginea patului, plângând, în timp ce ceilalți membri ai familiei se certau. Mi-am adus aminte de nenumărate ocazii când aș fi putut face ceva s-o liniștesc.

În al doilea an de colegiu, am învățat să meditez și am început, treptat, să ies din coconul de protecție letargică în care mă înfășurasem. Meditația mi-a deschis o ușă și m-a învățat cum să-mi tratez eficient tristețea. Stăteam cu ochii închiși, în timp ce lacrimile vindecătoare îmi șiroiau pe obraji.

Într-o dimineață, în timpul meditației, mi-am amintit cum am îngrijit-o pe mama când a venit din spital. Detestam faptul că trebuia să-i pansez rănile cauzate de șederea îndelungată în pat când eu voiam, de fapt, să stau cu prietenii. M-a copleșit un sentiment de vinovăție și rușine amintindu-mi cât de egoistă am fost.

Chiar atunci mi-a trecut prin minte un gând. Era o poveste pe care mi-o spusese mama despre bunicul, care a fost lovit de un cancer la gât când mama avea opt ani. Înainte să moară, i-a spus: „Evalyn, să nu uiți asta: dacă mi se întâmplă ceva, iar tu ai mare nevoie de mine, cheamă-mă și voi veni negreșit.”

Mama îmi povestise că, în colegiu fiind, se îndrăgostise de un băiat care i-a frânt inima. S-a simțit atât de distrusă că l-a chemat în gând pe bunicul. Mi-a povestit: „Am simțit, brusc, că se află în camera mea. Am simțit că mă iubește atât de mult că am știut în clipa aceea că lucrurile se vor aranja.”

Merita să încerc; plângând, i-am spus mamei, în gând: „Îmi pare rău”. Nu m-am putut opri din plâns. Atunci, s-a petrecut o

schimbare în cameră. Timpul s-a oprit, iar eu am simțit cum mă învăluie un sentiment de pace. În sufletul meu, am auzit-o pe mama spunând: „Totul se înțelege. Totul se iartă. Nu e nevoie de regrete.” Greutatea pe care o purtasem în suflet toți acei ani s-a risipit într-o secundă. Am avut, în acel moment un sentiment de eliberare, mai important decât orice altceva m-aș fi gândit că e posibil în viață.

Câțiva ani mai târziu, în ajunul căsătoriei mele cu un bărbat minunat, pe nume Tony, mi s-a făcut atât de dor de mama cum nu mai simțisem de ani de zile. Aș fi dorit din toată inima să fie de față la căsătoria mea; aveam nevoie de sfaturile și de binecuvântarea ei. Am chemat-o, încă o dată, în gând.

Ziua nunții a fost însorită și extraordinar de frumoasă – m-am luat curând cu pregătirile. După aceea, vechea mea prietenă, Marilyn s-a apropiat, cu urme de lacrimi pe față. Mi-a spus că nu e tristă; vrea doar să stea de vorbă cu mine. Ne-am făcut drum spre un colț mai retras.

„Cunoști pe cineva Forshay?”, m-a întrebat. „Da, într-un fel. Numele de fată la mamei era Forshar, dar a fost schimbat din franceză în Forshay. Dar de ce mă întrebi?”

Marlyn a început să vorbească și mai încet. „În timpul ceremoniei religioase, s-a petrecut un lucru incredibil. V-am văzut, pe tine și pe Tony, înconjurați de o lumină și o prezență plină de iubire față de tine. Era atât de frumoasă că am început să plâng. Și în mintea mea era ideea că prezența aceea se asociază cu numele Forshay.”

Am rămas mută de uimire. Marilyn a povestit mai departe: „Și a existat și un mesaj pentru tine. Prezența aceea a vrut să știi că vei fi întotdeauna iubită, să nu te îndoiești de asta, iar dragostea aceasta va veni spre tine prin prietenii tăi.”

Acum plângeam și eu, și ne-am îmbrățișat. Am înțeles, în sfârșit, că moartea nu poate rupe o legătură țesută din iubire. Până în ziua de azi, surprind câteodată ceva anume în privirea unui prieten sau a cuiva drag, sau chiar privirea mea, când mă uit în oglindă, și știu că mama e cu mine, și mă iubește.

Suzanne Thomas Lawlor

Mă întreb de ce lucrurile sunt aşa cum sunt

În primul an de liceu, d-l. Reynolds, profesorul de engleză, ne-a înmânat fiecăruia o listă de gânduri și cugetări scrise de alți elevi, după care ne-a dat de făcut o compunere bazată pe una din acele cugetări. La 17 ani, începusem să-mi pun o mulțime de întrebări, de aceea am ales fraza „Mă întreb de ce lucrurile sunt așa cum sunt?”

În seara aceea, am așternut pe hârtie, sub forma unei povestiri, toate întrebările despre viață care mă nedumereau. Mi-am dat seama că e greu de răspuns la multe din ele, iar la altele nu se va răspunde, poate, niciodată. Când am predat lucrarea, mi-a fost teamă că n-o să iau notă bună pentru că nu dădusem un răspuns problemei: „Mă întreb de ce lucrurile sunt așa cum sunt?” Nu aveam niciun răspuns. Scrisesem doar întrebări.

A doua zi, d-l. Reynolds m-a chemat în fața clasei și m-a rugat să citesc lucrarea colegilor. Mi-a dat-o și s-a așezat în spatele clasei. În clasă s-a făcut liniște când am început să citesc.

Mami, tati… de ce?

Mami, de ce sunt trandafirii roșii? Mami, de ce e cerul albastru și iarba verde? De ce păianjenul are o pânză și nu o casă? Tati, de ce nu am voie să mă joc cu uneltele tale? D-ră învățătoare, de ce trebuie să învăț să citesc?

Mamă, de ce n-am voie să mă rujez la dans? Tată, de ce nu pot să stau până la 12 noaptea? Alți copii stau. Mamă, de ce mă urăști? Tată, de ce nu mă plac băieții? De ce trebuie să fiu așa de slabă? De ce trebuie să port aparat dentar și ochelari? De ce trebuie să împlinesc 16 ani?

Mami, de ce trebuie să fiu absolventă? Tată, de ce trebuie să cresc? Mami, tati, de ce trebuie să plec?

Mamă, de ce nu-mi scrii mai des? Tată, de ce mi-e dor de vechii prieteni? Tată, de ce mă iubești așa de mult? Tată, de ce mă răsfeți? Fetița a crescut. Mamă, de ce nu ne vizitezi? Mamă, de ce e greu să-ți faci prieteni? Tată, de ce tânjesc să fiu acasă?

Tată, de ce-mi tresare inima când el se uită în ochii mei? Mamă, de ce îmi tremură picioarele când îi aud vocea?

Mamă, de ce „a fi îndrăgostit” e cel mai minunat sentiment din lume?

Tată, de ce nu-ți place să ți se spună „Moș?” Mamă, de ce se apucă bebelușul meu cu degețelele lui mici așa de strâns de degetul meu?

Mamă, de ce trebuie să se facă mari? Tată, de ce trebuie să plece? Mamă, de ce trebuie să mi se spună „bunică”?

Mami, tati, de ce trebuie să mă părăsiți? Eu am nevoie de voi.

De ce a trecut tinerețea peste mine? De ce fața mea a păstrat urmele tuturor zâmbetelor pe care le-am oferit prietenilor sau străinilor? De ce în părul meu strălucesc fire argintii?

De ce îmi tremură mâinile când mă aplec să culeg o floare?

De ce, Doamne, sunt trandafirii roșii?

Când am terminat de citit compunerea, privirea mea a întâlnit-o pe a domnului Reynolds, și am văzut o lacrimă alunecându-i pe obraz. În momentul acela am înțeles că viața nu se bazează întotdeauna pe răspunsurile pe care le primim, ci și pe întrebările pe care le punem.

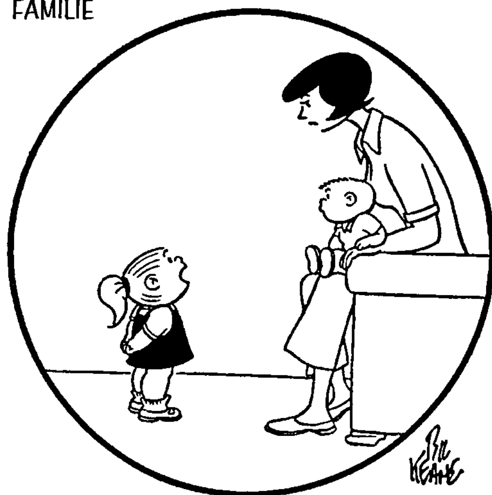
Christy Carter Koski

10. ÎNTÂLNIREA DINTRE GENERAȚII

Eu sunt femeia care susține cerul.
Prin ochii mei trece curcubeul.
Soarele își face cărare către pântecul meu.
Gândurile-mi iau forma norilor.
Dar n-am rostit încă niciun cuvânt.

Poem Ute

CIRCUL
IN
FAMILIE

Exista vreo generaţie mai în vârstă
când erai tu mică, mami?"

Despre nașterea unui copil

La nașterea unui copil, se nasc și bunicile.

Judith Levy

Există ceva ce trebuie spus despre frântura din ființa ta pe care o lași în urmă-ți în copiii tăi. Am privit-o pentru prima dată pe fiica mea cu 27 de ani în urmă când mi-a fost pusă pe burtă,

cu cordonul ombilical încă netăiat. Ochișorii ei păreau o fărâmă de infinit cât timp m-au privit. Am văzut, stând acolo, o frântură din mine însămi, și totuși, atât de ciudat și minunat de unică.

Astăzi stau lângă ea, ștergându-i fața și repetându-i să se concentreze asupra mișcărilor pe care trebuie să le facă ea la naștere și nu asupra durerii sau fricii. Și iat-o aici... refuzând medicamentele... trăindu-și hotărârea de a naște așa cum a lăsat natura, așa cum a făcut întregul șir de stră-stră-bunici înaintea ei.

Secole de împins, așteptat, respirat – și apoi fiica fiicei mele este pusă la pieptul mamei ei și se uită în ochii mamei ei. Marele Mister mă binecuvântează din nou, dându-mi posibilitatea să-mi văd nepoata, frântura din mine însămi care va păși în viitor, modelându-și, la rândul ei, copilul – strănepotul meu.

Kay Cordell Whitaker

O păpușă pentru străbunica

Când a murit bunicul, bunica, în vârstă de 83 de ani, o persoană plină de viață până atunci, a început, treptat, să se ofilească. Nemaifiind capabilă să-și vadă de gospodărie singură, s-a mutat la mama, unde primea vizitele celorlalți membri ai numeroasei și iubitoarei ei familii (doi copii, opt nepoți, 22 de strănepoți și doi stră-strănepoți). Deși mai avea încă și zile bune, era din ce în ce mai greu să-i trezești interesul.

Dar acum trei ani, într-o seară friguroasă de decembrie, eu și fetița mea Meagan, în vârstă de opt ani pe vremea aceea, ne instalam, pregătindu-ne pentru o mai lungă ședere cu „GG”, cum îi spuneam în familie, când a observat că Meagan ține în brațe păpușa ei preferată.

„Și eu am avut o păpușă preferată când eram mică”, i-a spus ea fetiței mele mirate. „Am primit-o de Crăciun, când eram cam de vârsta ta. Locuiam la o fermă veche din Maine, cu mama, tata și cele patru surori ale mele, și primul dar pe care l-am desfăcut la Crăciunul acela a fost cea mai frumoasă păpușă din lume.

Avea o față frumoasă, din porțelan, pictată de mână, iar părul lung, castaniu era legat la spate cu o fundă mare, roz. Ochii

erau de un albastru intens, și-i închidea și deschidea, îmi amintesc că avea corpul din șevro, iar mâinile și picioarele se îndoiau la încheieturi.”

Glasul i se înmuie și adoptă un ton aproape reverențios. „Păpușa era îmbrăcată într-o elegantă rochiță roz, cu garnitură de dantelă. Dar ce mi-a rămas în minte în mod special a fost juponul. Era din batist fin, cu multe volane de dantelă subțire. Iar năsturașii de pe pantofiori erau adevărați... Un asemenea cadou era o adevărată minune pentru o fetiță de la țară ca mine – părinții mei probabil că făcuseră o groază de sacrificii ca să mi-o poată cumpăra. Dar ce fericită am fost în dimineața aceea!”

Lui GG îi străluceau ochii și vocea îi tremura de emoție amintindu-și de acel Crăciun de demult. „M-am jucat cu păpușa toată dimineața. Era așa frumoasă... Apoi s-a petrecut ireparabilul. Mama ne-a chemat la masa festivă de Crăciun, iar eu am așezat păpușa cu infinit de multă grijă, pe masa din hol. Dar, în timp ce mă alăturam celorlalți, am auzit o bufnitură puternică.

Nici n-a trebuit să întorc capul – am știut că era prea iubita mea păpușă. Am știut, pur și simplu. Îi atârna un pic juponul peste masă, îndeajuns ca sora mea cea mică s-o tragă în jos. Am fugit de la masă; frumoasa mea păpușă zăcea pe jos, cu fața sfărâmată în bucăți. Îmi amintesc încă cum mama a încercat să lipească biata păpușică la loc. Dar n-a putut. O pierdusem.”

Câțiva ani mai târziu, i-a spus GG lui Meagan, au pierdut-o pe sora ei cea mică din cauza unei pneumonii. Acum lacrimile reținute au început să curgă – lacrimi nu numai după păpușa pierdută, după sora pierdută, ci și după, am simțit eu, timpul care se dusese.

Potolită cât a mai durat vizita, Meagan nici nu s-a urcat bine în mașina care ne ducea acasă că a exclamat: „Mami, am o idee! Hai să-i cumpărăm lui GG o păpușă de Crăciun, una care să semene leit cu păpușa care s-a spart. Atunci n-o să mai plângă când se gândește la ea.”

Mi s-a umplut inima de mândrie când am auzit-o pe micuța mea plină de duioșie. Dar unde să găsim o păpușă aidoma celei din amintirile lui GG?

Unde există voință, se spune, există și o posibilitate. Când le-am povestit prietenelor mele, Liz și Chris, despre problema mea, Liz m-a pus în legătură cu un păpușar din zonă care făcea

capete, mâini și picioare de păpuși dintr-o ceramică foarte asemănătoare cu vechiul porțelan. Am comandat la el capul păpușii în stilul începutului de secol, neuitând să menționez „cu ochii albaștri care se închid și se deschid”, mâinile și picioarele. La o altă firmă producătoare de păpuși am comandat o perucă cu păr lung, castaniu și corpul din șevro, iar Meagan și cu mine am cutreierat magazinele după material, dantelă și fundă, ca să facem o copie cât mai fidelă a rochiței descrise cu atâta dragoste de GG. Liz, care se pricepea oarecum să folosească pistolul de lipit, s-a oferit să asambleze păpușa, și cum ultimele zile înainte de Crăciun zburau una după alta, Chris m-a ajutat să cos garderoba păpușii, inclusiv juponul cu dantelă. În timp ce eu, Liz și Chris căutam „pantofiori cu nasturi adevărați” pentru păpușă, Meagan a scris și ilustrat povestea păpușii pierdute.

În fine, opera noastră era terminată. Era perfectă pentru noi. Dar bineînțeles, nu exista nici-o posibilitate să fie *aidoma* păpușii la care ținuse atât de mult GG. O s-o găsească oare asemănătoare?

În ajunul Crăciunului, amândouă, Meagan și cu mine, i-am dus cadoul nostru vesel lui GG, care era înconjurată de copii, părinți, mătuși, unchi și veri. „Asta e pentru tine”, a zis Meagan, „dar mai întâi, trebuie să citești povestea care o însoțește.”

„Citește tare”, i-a cerut unul din copii. Nici n-a ajuns GG să termine de citit prima pagină, că vocea i s-a frânt și n-a mai putut continua dar a preluat ștafeta Meagan și a citit mai departe. Apoi a venit timpul să desfacem cadoul.

N-o să uit niciodată privirea lui GG când a luat păpușa în brațe și a strâns-o la piept. I-au curs din nou lacrimi, de data asta, însă, de fericire. Legănând păpușa în brațe, repeta într-una: „e aidoma păpușii mele, exact ca ea.”

Și poate n-o spunea doar din politețe. Poate că, oricât ar părea de imposibil, *reușisem* să obținem a copie cât se poate de asemănătoare cu păpușa pe care o ținea minte. Privind-o însă pe fiica mea de opt ani și pe străbunica ei întorcând păpușa pe toate părțile, am găsit o explicație și mai plauzibilă. Ce recunoscuse, de fapt, GG era dragostea care inspirase cadoul. Iar dragostea, indiferent de unde vine, are același chip întotdeauna.

Jacqueline Hickey

Plimbarea

„Dacă o mai lăsăm pe mama să stea singură în casă, înseamnă că o neglijăm.”

Cuvintele spuse de fratele meu la telefon au pus în mișcare imediat în mintea mea secvența evenimentelor cuprinzând ajutorul dat mamei să se mute din căsuța unde trăise aproape 60 de ani într-un apartament de la un sanatoriu de bătrâni aflat la o distanță de 150 km. Vom avea o săptămână la dispoziție să împachetăm totul. Cu ochii minții o văd stând neajutorată în bucătăria galbenă, cu umerii căzuți, sesizând că se va întâmpla ceva „rău” dar nefiind în stare întotdeauna să-și amintească ce. Nu pot suporta gândul că își petrece ultimele șapte zile în casa aceea – singură și trebuind să înfrunte despărțirea întristătoare de rădăcinile ei de demult.

A doua zi, îmi termin orele și prind un expres spre casă, s-o ajut.

Cele șapte zile care urmează sunt dulci-amare: unele din cele mai frumoase zile din viața mea, dar și unele din cele mai provocatoare și otrăvite. Starea mentală a mamei devine imediat vizibilă. La telefon îmi spusese că a început să împacheteze, dar când ajung, doar două cutii stau desfăcute în dormitor. Pe fundul uneia sunt două șervețele de dantelă pe care le-a croșetat înainte de a se căsători cu tata. Cealaltă conține trei rulouri de hârtie igienică – nimic altceva. Asta a fost toată „împachetarea” ei; restul e prea copleșitor. „Pur și simplu, Rita, nu știu de unde să încep.” Inima mea plânge deja împreună cu a ei.

Nu începem să împachetăm. De fapt, toată săptămâna cât stau acolo, nu dăm jos niciun tablou, nu deranjăm cu nimic ordinea lucrurilor din casă. (Ordinul surorilor mele: „Fii avangarda, Rita. Fii cu ea la tristețe și la despărțire. Împachetăm *noi,* când ajungem acolo. Bine?”)

Încerc să aflu ce i-ar putea ridica mamei moralul: poate o mică plimbare pe lângă lac – asta sigur îi va ridica moralul. Unele din primele mele și cele mai vii amintiri despre mama mi-o arată mergând pe jos, peste tot, căci nu aveam mașină.

Ce plimbăreață plină de încredere și veselie era! În memoria mea de copil de nouă ani e întipărită o amintire extraordinar de

vie încă: e o zi toridă de august. Mama merge cu pas vioi pe malul lacului – din fața casei noastre – îndreptându-se spre spital s-o nască pe sora mea Mary. Să nască? Mergând pe jos? Cu pas vioi? Da. Tata de-abia putea ține pasul cu ea.

Într-un fel, mersul pe jos a fost întotdeauna pentru mama prima măsură a stării ei de bine. Plimbarea o ajută să nutrească și să creeze un sentiment pozitiv față de sine, îi dă un sentiment de viață, de vitalitate.

Mai târziu, după ce și-au luat zborul copiii, plimbarea pe malul lacului din fața casei noastre devine o adevărată sărbătoare pentru mama – acum că avea mașină și nu mai era nevoită să meargă pe jos peste tot. Este și un ritual al nostru, când vin în vizită la ea. În ultimii trei-patru ani, însă, din cauza picioarelor umflate și a durerilor, mama, spre tristețea ei, n-a mai putut umbla. Cu toate acestea, de câte ori pornesc la plimbare, o întreb: „Crezi că ești în stare să faci o plimbare azi, mamă?”

În prima zi când am venit, spre uimirea mea – ca și cum asta ar fi așteptat – răspunde: „Sigur că sunt!” Lacul s-ar putea să aibă cam jumătate de kilometru de jur împrejur. I-am dat roată de trei ori, fără să ne așezăm, oprindu-ne doar la capătul fiecărei ture complete ca să vedem dacă nu e vremea să ne îndreptăm spre casă. „Hai să mai mergem!” spune mama zâmbind cu greu. „Vezi, sunt încă în stare *s-o fac!”* Suntem amândouă surprinse și bucuroase de proaspăt regăsita ei vitalitate. Iar ea e foarte mândră de asta.

Dar în următoarele zile de-abia mai poate umbla, și în niciun caz în jurul lacului; până și urcatul și coborâtul din mașină au devenit un chin. „Cred că am depășit măsura atunci, în prima zi, Rita”. Și totuși, o invit la o plimbare cu mine de fiecare dată când mă pregătesc să ies, pentru cazul în care ar fi gata s-o facă. Amândouă suntem dezamăgite când nu e în stare să facă nici măcar o plimbare scurtă.

În timpul acelor șapte zile, mama și cu mine am râs mult, am plâns puțin. Viața noastră a decurs aproape normal. Uneori, dimineața mergem să ascultăm slujba. Alteori, invităm câteva vechi prietene să ia prânzul cu noi la restaurant. La orice oră din zi și din noapte, ne găsești afundate în fotoliile din sufragerie nefăcând nimic decât să admirăm ore în șir priveliștea noastră preferată: lacul și copacii din fața casei. Cât iubește lacul! La fel

și noi, ceilalți. Ne uităm la televizor – la știri, mai ales la buletinul meteo, Lawrence Welk, *Roata norocului.*

În fiecare zi la ora 17.00 începe „ora fericită”. La 16.55 mama se apucă să aranjeze hors d'oeuvres pe masă în timp ce eu torn băutura în pahare. Și ciocnim întotdeauna paharele ca să semnalăm „ora fericită” care începe oficial. (De mai multe ori săptămâna aceasta, cuvintele pentru toast mi s-au oprit în gât.) După ce se termină „ora fericită” pregătim amândouă cina. Floricelele, mai târziu. Jucăm un pic, poate, pinacle. Și toate aceste activități obișnuite, care ne-au făcut plăcere de-a lungul anilor, sunt învăluite acum, neîntrerupt, de un nor.

Accidentele vasculare minore de acum câteva săptămâni o împiedică pe mama să mai conducă mașina, așa că facem împreună drumurile pe care nu mai e în stare să le facă singură

— Mergem la bancă, la băcănie, la Kmart pentru problemele cu proteza dentară și la alte cumpărături. O duc pentru ultima oară să-și facă permanent la femeia care a coafat-o timp de 35 de ani, să-și plătească taxele la funcționarul care a îndeplinit această sarcină pentru familia Bresnahan încă din anii '30. Înapoi acasă, stăm și privim lacul, uneori în tăcere, alteori, depănând amintiri.

Întotdeauna i-au trezit interesul anumite aspecte ale lacului.

„Vezi cum scânteiază lacul, ca diamantele.”

„Valurile sunt înalte azi, nu-i așa, Rita?”

„Tare drăguță e fântâna, nu?”

„Uită-te la cei care se plimbă. O vezi pe doamna cu pălăria aceea roșie, nostimă?”

Mult prea repede, vremea să stau cu ea se apropie de sfârșit, în ultima zi acasă, ultima zi pe care o mai petrec în căsuța noastră, mă trezesc devreme ca să fac puțină mișcare înainte să plec la aeroport. Mama s-a trezit și ea, dar e încă în pat; la obișnuita mea invitație de a merge la plimbare, răspunde cu tristețe în glas: „Nu, mă dor prea tare picioarele. Du-te tu.”

Pășesc în răcoarea dimineții cu inima grea – o dimineață cețoasă obișnuită în Illinois, cu vizibilitate cam la 100 de metri. Pornesc în pas alert și disting alte câteva suflete temerare, simple siluete în ceață, ieșite pentru exercițiile de dimineață, înconjor lacul de trei-patru ori, apoi, când iau curba ce mă aduce în fața casei noastre, zăresc o siluetă singuratică într-un veșmânt lung, mergând agale prin ceață. Pe măsură ce silueta

se apropie, îmi dau seama că e mama. Ridică mâna și-mi face semn, și alerg să mă apropii, strigând „Mamă!” A îmbrăcat un fulgarin lung, maro, peste cămașa subțire de noapte.

„Simțeam nevoia să-ți ies în întâmpinare, Rita. Mai faci o tură?”

„Nu prea știu. Vrei să mergi și tu?”

Nu răspunde imediat, chinuită de lupta din sufletul ei – dintre spiritul neobosit care a cutreierat lacul 60 de ani și dorința arzătoare de a-l mai înconjura o dată, pe de o parte, și picioarele ei, care nu o mai pot duce și care strigă, cu fiecare os și mușchi „Nici să nu te gândești!”, pe de altă parte. Chipul ei reflectă această luptă; dă încet din cap, își coboară privirea încărcată de tristețe spre lac și murmură cu vocea întretăiată: „Rita – hai – să ne plimbăm – sprijinindu-ne una pe alta – până acasă.”

Ne întoarcem, și, braț la braț, pas cu pas, mama și cu mine pornim încet spre căsuța noastră. E ultima noastră plimbare aici – o știm cu fiecare fibră a ființei noastre. Plângem, amândouă. Simt cum i se ridică pieptul, acolo unde ne ținem strâns de braț. Cât despre mine, 58 de ani de amintiri năvălesc și se preling peste obraji. Ne ținem strâns de braț.

Căsuța ne întâmpină și ne adăpostește cu căldură. Acum mai mult ca niciodată mi se pare că aici e pământ sfânt, încărcat cum e de plinătatea și bogăția vieții trăite aici. Sfânt pământ unde, de mică am învățat nu numai să merg, ci și să „ne plimbăm, sprijinindu-ne unul de altul”. Mă năpădesc valuri de recunoștință, pentru tot ce m-au învățat părinții mei, și pentru plimbările cu care m-a învățat mama, mai ales pentru asta…

O ajut pe mama să-și dea jos fulgarinul umed și să-și pună halatul de baie albastru, călduros, cu manșete de dantelă. Tremurând din toate încheieturile în timp ce își leagă cordonul la halat, mama se duce drept la aragaz și pune ceainicul, așa cum a făcut 60 de ani în fiecare dimineață: „Vino, Rita, hai să ne așezăm și să bem o ceașcă de ceai.”

Rita Bresnahan

Viitoarea femeie

Stăteam cu tata și ne uitam cum cobora mama pe scări. Mai întâi au apărut vârfurile pantofilor de satin roșu, cu tocuri înalte, urmate de picioarele cu pielea albă, netedă. Tivul rochiei de mătase gri, Chanel, a plutit în fața noastră ca o boare de ceață. Fusta se îngusta spre talia strânsă cu cordon, și se continua în sus, marcând o pereche de sâni îndrăzneți peste care se mula satinul roșu ce urma linia umerilor și se strângea deasupra coatelor. Mama era imaginea reprezentativă a farmecului anilor ’60. Parfumul ei a ajuns până la noi… îmbătător, încântător.

Am întors capul spre tata să văd dacă-i place și am rămas pironită de expresia de pe chipul lui. Se uita la această ființă necunoscută – nu e soția mea – cu o privire plină de strălucire care părea s-o țintuiască așa cum fixezi un fluture cu acul în insectar. Mama s-a oprit, la jumătatea scării. Un zâmbet ușor întrebător i-a luminat chipul: „Cum arăt?” a murmurat.

„Ia vino aici” – a zis tata.

Îi priveam pe acești doi oameni care fuseseră odată părinții mei. Păreau să împărtășească o taină care, oricât ar părea de ciudat, n-avea nimic de-a face cu mine. Am simțit brusc imboldul de a mă vârî între ei. L-am văzut pe tata cum îi pune mamei pe umeri haina de seară. S-a aplecat și i-a șoptit ceva în păr, iar ea și-a dat puțin capul pe spate. Privirea ei ascundea un secret. Ca diafragma unui aparat foto, mintea mea a înregistrat într-o miime de secundă acea imagine. A rămas acolo mult după ce s-a închis ușa în urma lor.

A doua zi stăteam în fotoliul tatii, așteptând să sosească acasă. Eram îmbrăcată cu rochia mamei, cu cureaua strânsă dincolo de ultima gaură. Descoperisem că dacă îmi sug burta și îmi îndrept spatele, las impresia că am sâni. Așteptam, cu picioarele goale întinse în față, ca un manechin. Am observat pata de ruj – când îl scăpasem din mână, se lovise de marginea chiuvetei și ricoșase pe rochie. Am ascuns pata într-un fald. Atunci am auzit cheia în ușă. Mi-am îndreptat repede spatele.

Tata s-a oprit când m-a văzut, gata să spună „bună”, ca de obicei, dar sesizând o oarecare diferență. Am văzut literalmente cum gândurile legate de serviciu îi fug din minte instantaneu – cum lași să cadă din spate un rucsac plin de praful călătoriei –

când a cuprins cu privirea rochia, machiajul meu, poza pe care o luasem. Privirea i s-a înmuiat, iar chipul i s-a luminat de un zâmbet în cel mai pur și mai fermecător stil Desi Arnaz. „Ei!, zise el. „E ziua mea norocoasă azi? Ia să te privim mai bine.” M-am dat jos din fotoliu și m-am îndreptat, pășind cu grijă, în foșnetul rochiei, spre el. Privirea amuzată a coborât spre pata de ruj și și-a schimbat expresia. S-a uitat la mine cu asprime în ochi. M-am oprit, abia acum înțelegând ce făcusem: rochia preferată a mamei, îngrozitor de scumpă, cadou de Crăciun de la tata. Ne-am privit unul pe altul, ochii lui părând să mă străpungă ca un cuțit...

S-a aplecat brusc și m-a privit în ochi. Am văzut ridurile din jurul ochilor, ca niște raze micuțe, nebronzate, și părul moale, castaniu, mai deschis la culoare spre vârfuri. Mi-am văzut trupul micuț, subțirel, scufundat în acest ocean mătăsos. Apoi l-am auzit șoptindu-mi: „Crești prea repede, știi asta? Într-o bună zi voi întoarce capul iar tu vei fi regina orașului. Bătrânul tău tată nu-și va mai putea croi drum prin mulțimea de băieți. Este?”

M-a luat în brațe și m-a îmbrățișat strâns, ca un urs. Pantofii mamei mi-au zburat din picioarele prea mici, aterizând cu zgomot undeva, pe covor. M-a lăsat fără suflare și și-a înăbușit un hohot de râs în timp ce m-a lăsat cu blândețe jos. S-a aplecat spre mine din nou. „Să nu crești prea repede, auzi?” a poruncit el. M-a mângâiat pe nas, nasul meu micuț, care abia se vedea.

Și pentru prima dată nu mi-a mai zis „crescătorie de pistrui”.

Doni Tamblyn

Omagiu tatii

Tata a murit la trei săptămâni după ce a împlinit 80 de ani. Nimeni n-a citit anunțul morții lui căci tata nu inventase nimic despre care să se vorbească, nu apăruse pe marele ecran și nici nu făcuse o avere uriașă. Cea mai mare realizare a sa era faptul că fusese un om bun. Dar asta nu ține paginile ziarelor. „Harold Halperin, om bun, moare la 80 de ani.”

Cea mai mare parte a vieții lui de adult, tata a fost proprietarul, împreună cu fratele lui, unei farmacii. Era genul clasic de magazin, cu vânzători prietenoși, o arteziană cu sifon

și un aparat de gumă de mestecat unde guma costa încă un bănuț și puteai chiar să „câștigi” o acadea. Deși clienții lui și-ar fi putut cumpăra medicamentele mai ieftin la lanțul de magazine de peste drum, veneau la tata pentru că salutul lui prietenos contribuia mai mult la vindecarea lor decât medicamentele în sine.

Când s-a retras la 70 de ani, a început o a doua carieră, lucrând la Firma Hershey, având grijă de depozitul de acadele la magazinele 7-Eleven și White Hen Pantries. Deși ar fi trebuit să arunce acadelele expirate, cea mai mare bucurie a lui era să le împartă cu copiii vecinilor sau să le ducă la bucătăria mobilă pentru cei fără adăpost ca să le facă o bucurie. Toți îl numeau Omul cu acadele.

Boala, din momentul în care tata a fost diagnosticat cu cancer pancreatic, până când a murit, a durat mai puțin de patru luni. Cele patru luni au fost un dar – și pentru el, și pentru noi – îndeajuns de scurt pentru el ca să nu sufere foarte mult, și destul de lung pentru noi ca să ne putem lua rămas bun și să avem sentimentul datoriei împlinite. Iar pentru mine a fost perioada în care mi-am dat seama nu numai cum a fost, dar și felul în care tata ne-a dăruit dragostea lui. Nu avusesem niciodată timp înainte să observ asta.

Eu i-am compus necrologul.

Ieri, de Sabbath, bunul meu tată a murit. Gândindu-mă ce să spun la înmormântare, m-am întrebat: „Ce tribut poți plăti unui om a cărui întreagă viață a fost un tribut? Un tribut adus bunătății, prieteniei, dragostei și generozității. Nu e nevoie de cuvinte, pentru că viața tatălui meu vorbește limpede și răspicat.”

Știm cu toții cine a fost Harold Halperin. A fost prietenul preferat al tuturor. A fost vecinul preferat de toată lumea. A fost unchiul preferat al tuturor. A fost patronul preferat de toți. A fost angajatul preferat de toată lumea. N-a avut niciun dușman toată viața. Nu știu să fi fost cineva care să-l cunoască și să nu-l fi iubit. A fost un gentleman și un bărbat gentil.

Nu că a fost perfect – niciun om nu e. Dar în toată viața mea, chiar și în momentele cele mai grele – și au fost câteva când am depășit măsura față de el – n-am simțit nici

măcar un singur moment că n-ar fi alături de mine cu tot sufletul și cu toată dragostea.

Cu toții îi vom simți lipsa. Eu îi voi simți lipsa pentru că a fost singurul care îmi spunea întotdeauna, regulat, că sunt frumoasă și că ar fi trebuit să devin stea de cinema – și chiar a crezut-o.

Copiii îi vor simți lipsa pentru că nu a existat vreodată vreun bunic mai iubitor. Aș fi vrut să vedeți cum se juca cu nepoții. Iubirea din privirea lui, adorația lui pentru ei – și cum îl iubeau și ei! Nu auzeai decât „Bunicule, uită-te la mine", „Bunicule vino-ncoa", „Bunicule, joacă-te cu mine!" Și se juca pe jos, pe covor, cu ei, nepăsându-i cât de greu îi era să se ridice apoi în picioare.

Iar mama – ce aș putea să spun despre dragostea lor? S-au dedicat total unul altuia timp de 47 de ani.

Mama și soțul meu stăteau ieri de vorbă și mama a spus: „De-ați avea, tu și Debbie, mariajul pe care l-am avut eu și Harold. În 47 de ani nu ne-am dus o dată la culcare supărați." La care soțul meu a răspuns: „Ceil, noi cred că am dat-o în bară deja."

Una din amintirile cele mai puternice din copilăria mea e când venea tata acasă de la serviciu la 18.30. Auzeam, și eu și fratele meu, cum suna tata la sonerie – una din glumele noastre era să-l lăsăm să sune de multe ori până ajungeam la ușă. Noi eram sus în camerele noastre, făcându-ne lecțiile sau uitându-ne la televizor și țipam unul la altul: „A venit tata, a venit tata!" Apoi alergam pe scări și deschideam ușa, iar el ne spunea întotdeauna: „De ce v-a trebuit atâta timp?" Era momentul cel mai important al zilei când sosea tata acasă.

O altă amintire la fel de puternică este ritualul pe care-l avea la masă. Când se așeza la masă, tata întindea mâna, o punea pe brațul mamei și zicea: „Știți voi că aveți cea mai minunată mamă din lume?" Ne spunea asta în fiecare seară. Mama și tata au trăit în ultimele lui săptămâni așa cum au trăit toată viața – mama iubindu-l și având grijă să-i îndeplinească toate dorințele 24 de ore pe zi. Făcând tot ce a fost omenește posibil pentru ca tata să poată muri demn, fără să sufere, în patul lui. Iar tata, în ultimele zile, chiar ore, de viață, dorea încă să se asigure că soției și familiei

sale le va fi bine. Acum câteva zile, tata era atât de slăbit că nu mai putea vorbi, iar eu i-am spus cât îl iubesc și ce tată grozav a fost și ce noroc am avut eu și Larry să-l avem ca tată. Am tot vorbit, punându-mi tot sufletul în cuvinte, și, în final, i-am spus: „Te iubesc atât de mult, tată”. La care el mi-a șoptit ceva. La început nu l-am auzit, așa că mi-am pus urechea aproape de el și l-am întrebat: „Ce ai spus?” Și-a adunat puterile și a repetat: „Ai grijă să repari frânele la Oldsmobile. Nu vreau să conducă mama mașina cu frânele stricate.”

Presa vorbește azi mult despre lipsa eroilor sau a oamenilor cu adevărat mari pe care copiii noștri să-i ia drept model. Tata poate că n-a luat premiul Nobel, dar dacă vreți un exemplu de om cu adevărat mare, nu trebuie să căutați dincolo de Harold Halperin.

Eu și mama n-o să uităm niciodată cât de liniștit și împăcat erai în dimineața când ai murit, cu soarele revărsându-se pe fereastra dinspre est, luminându-ți părul argintiu ca și cum o mie de îngeri ar fi dansat în jurul tău.

Nu vom uita niciodată nici faptul că deși câinele vecinului a lătrat tot timpul cât ai fost bolnav, n-a făcut nicio mișcare în noaptea în care ai închis ochii, a stat ca o stană de piatră ceas după ceas, uitându-se la fereastra ta ca și cum ar fi fost păzitorul oficial al porților cerului.

Te iubim, tată. Ai fost la fel de frumos în moarte precum ai fost în viață. Îți vom simți lipsa, dar nu vom uita niciodată cum ai fost și vom vorbi mereu de tine și le vom povesti copiilor și nepoților noștri despre bunicul lor care, deși încerca să repare aparatele din casă cu sfoară și bandă scotch, a fost pentru noi cel mai important om din lume.

Mergi în ceruri acum și odihnește-te în pace.

Te iubim.

Debra Halperin Poneman

Amintiri din copilăria de mult apusă

Majoritatea celorlalte lucruri frumoase din lume vin câte două sau trei, cu duzina sau cu sutele. Mulțimi de trandafiri,

stele, apusuri de soare, curcubee, frați și surori, mătuși și veri, dar numai o singură mamă pe lume.

Kate Douglas Wiggin

Stă pasivă în fața televizorului. Nu pare sa aibă importanță ce program e, atâta timp cât nu trebuie să se ridice să schimbe canalele. Mersul, ca multe altele, a devenit greu pentru ea. Are nevoie de ajutor ca să se îmbrace, să mănânce, să facă baie. Nu pentru că trupul a îmbătrânit și s-a schilodit – are doar 48 de ani – ci pentru că mintea îi e așa. Are boala Alzheimer. E vorba de mama mea.

Uneori mi se pare că timpul n-a trecut deloc de când eram copil și mergeam împreună la plimbare în mijlocul naturii. Natura a fost una din pasiunile mamei mele. Mă ducea pe plajă să explorăm ochiurile de apă rămase după flux. Săream din stâncă în stâncă, încercând să ferim valurile care se spărgeau doar câțiva metri mai încolo. Îmi arăta aricii de mare înspicați cu roșu aprins și stelele de mare viu colorate. Simt încă stropii fini din apa mării pe obraji și mirosul apei sărate. Îi mai plăcea să mă ducă în pădurile de sequoia după ploaie. Scormoneam după melcii aurii, a căror culoare galbenă, vie strălucea ca niște luminițe în noapte în întunericul pădurii. Simțeam mirosul de frunze umede în timp ce ne plimbam printre zgârie-norii aceia gigantici și ne pierdeam în măreția acelor locuri încântătoare.

Profund influențată de activismul politic din anii ’60, mama credea în lupta pentru bine și protestul împotriva a ceea ce era rău. Nu era o radicală; era doar preocupată de ceea ce se întâmpla în lume și de oameni. Mai țin minte cum am participat la un marș cu ea când aveam vreo zece ani. A fost un marș al tăcerii seara târziu în centrul orașului. Toți aveam câte o lumânare aprinsă care lumina întunericul, simbol al speranțelor noastre de a aduce lumina în lume prin mesajul nostru tăcut.

Educația a fost un alt lucru important pentru mama. Era profesoară și și-a luat gradele când eu eram în școala primară. Nici acum nu știu cum a reușit. Nici chiar atunci când învăța cu asiduitate, nu-mi amintesc să fi fost vreun moment când n-a fost alături de mine. Fiind ea însăși profesoară, a făcut nenumărate prospecțiuni înainte de a alege o grădiniță pentru mine. În vreme ce majoritatea părinților își duce copiii la cea mai

apropiată grădiniță de casă, mama m-a dus să văd mai multe grădinițe înainte de a alege una de care să fie mulțumită.

Acum o privesc deseori pe fiica mea și o văd pe mama. Văd părul ei castaniu, înspicat cu șuvițe blond-aurii și roșiatice. Văd bărbia ei, ieșită ușor în afară și pliul care se formează pe una din pleoape – sunt aceleași trăsături pe care mama trebuie să le fi văzut când mă privea și se vedea pe sine însăși.

Ulterior, mi-am dat seama că mă înconjoară cu lucruri care îmi amintesc de ea. Ori de câte ori beau un ceai Sleepytime, aroma liniștitoare îmi amintește de toate nopțile nedormite pe care mama și le-a petrecut ținându-mă în brațe când eram bolnavă. Când mă îmbrac dimineața, loțiunea cu miros de plante și fixativul cu miros dulce, de fructe, pe care le folosesc, sunt aceleași cu cele pe care le cumpăra mama. Când ascult un cântec politic de-al lui Joan Baez sau ritmul vreunei melodii reggae cântate de Jimmy Cliff, aud vocea ei. Rareori trece vreo zi fără să nu aud, să miros, să gust sau să văd ceva care îmi trezește amintirile. Toate aceste lucruri mă liniștesc și mă ajută să evadez în anii copilăriei când mama era așa cum mi-o amintesc.

Boala a luat repede cu ea femeia pe care o știam. Mama a fost întotdeauna o persoana activă, iar acum e atât de potolită. Am citit odată o poezie „Mamei mele bolnave de Alzheimer” care exprimă această idee foarte frumos:

Bună mamă cu ochi albaștri strălucitori
Te văd acum secată – și inima mea plânge.

Poate că mama nu-și mai amintește tot ce a făcut ca să-mi influențeze viața, dar eu nu am uitat. Cel mai greu îmi e să învăț să iubesc mama pe care o am acum și să mă bucur de amintirea a ceea ce a fost. Mă rog pentru ea în fiecare seară, dar ruga mea s-a schimbat acum. Obișnuiam să spun „Doamne, ajută-i să găsească un leac.” Acum, îl rog simplu pe Dumnezeu „Doamne, ajut-o să fie fericită în lumea ei, așa cum ea m-a făcut pe mine fericită în lumea mea.” Uneori, sperând că poate mă aude, îi șoptesc: „Te iubesc, mamă. Mi-e dor de tine.”

Sasha Williams

Fire care unesc

Dragostea este emblema eternității;
ea transcende noțiunea de timp.

Anna Louise de Stael

Plapuma era, se vedea bine, foarte veche. Multe din bucățile de mătase se roseseră cu timpul, dar era încă frumoasă. Înfățișa o cabană cu bârne, una mică, pătrată, într-un colț, cu bârne pe două părți. Da, materialul era uzat și culorile păliseră, dar se vedea că fusese bine îngrijită de-a lungul anilor.

Profesoara de lucru ridică plapuma s-o poată vedea toți. „E un model de plapumă foarte popular pe la mijlocul secolului trecut. Aceasta trebuie să fi fost făcută de cineva care avea multe materiale, din cauza varietății folosite la ea. După ce am cumpărat-o, am observat că, inițial, fusese mai mare. Cineva a tăiat-o în două”. Clasa a scos un murmur. Cine ar fi putut să taie o asemenea plapumă minunată?

Un convoi de căruțe se îndrepta spre vest; era în 1852…

Katherine se gândi la evenimentele petrecute cu trei ani în urmă în timp ce trăgea plapuma peste ea și sora ei, Lucy. Azi fusese o zi fericită; Katherine și Lucy își sărbătoriseră ziua de naștere. Kathy împlinea 13, iar Lucy 3 ani. Katherine avea exact 10 ani când s-a născut sora ei. Ce fericită fusese că avea, în sfârșit, o surioară! Toți prietenii ei aveau familii numeroase, iar Katherine își dorise un frate sau o soră de mult timp. În sfârșit, dorința i se împlinise: avea o soră, o soră născută în aceeași zi ca și ea. Toată familia era fericită. Părea că totul o să meargă bine de aici înainte.

Tragedia a lovit familia când Lucy avea un an și jumătate. Le-a murit mama. Curând după aceea, tatăl a decis că familia trebuia să se mute în vest. S-a vândut totul, s-a aruncat, sau a fost împachetat și pus într-o căruță, și au pornit spre vest. În ciuda bucuriei produse de ziua de naștere, sărbătorită mai devreme, Katherine tremura și se înveli mai bine și ea și pe sora ei cu plapuma lor neprețuită. Plapuma era tot ce avea ca amintire despre mama și căminul lor.

Lucy întrerupse reveria lui Katherine: „Spune-mi o poveste”, o rugă. „Spune-mi o poveste din plapumă.”

Katherine zâmbi. Fiecare noapte era aidoma. Lucy adora poveștile din plapumă, iar lui Katherine îi făcea plăcere să le spună. O ajuta să-și amintească de zilele mai bune.

„Care din ele?” o întrebă.

Lucy își plimbă mâna peste plapumă până dădu de un petic moale, albastru, cu flori pe el. „Pe asta, Kathy”, spuse, uitându-se la sora ei. Lucy găsea aproape întotdeauna peticul albastru. Era povestea ei favorită.

„Păi, începu Katherine, peticul ăsta e dintr-o rochie minunată care a aparținut unei fete frumoase, cu părul roșu. O chema Nell, și toată lumea spunea că era cea mai frumoasă fată din oraș...”

După câtva timp, Lucy adormi, dar Katherine continuă să privească plapuma. Fiecare petic are ceva deosebit, gândi ea, și începu să depene pentru ea însăși unele din poveștile legate de peticele din plapumă. Au năpădit-o amintiri despre casa lor, despre prieteni, familie, despre timpuri fericite. Mama fusese croitoreasă, de aceea aproape fiecare petic era diferit. Multe erau bucăți de mătase și brocart de la rochiile pentru petreceri ale fetelor din oraș. Unele erau de la rochițele Katherinei. Unul era de la rochița de botez a lui Lucy. Unul era de la o rochiță a Katherinei pe care a purtat-o la o ocazie specială când avea opt ani. Ici, o bucățică dintr-o rochie de nuntă, colo, o bucățică din șorțul bunicii. Plapuma asta liniștitoare era acum singurul avut care aducea bucurie și continuitate în viața lui Katherine, iar ea adormi, recunoscătoare pentru prezența plăpumii în viața ei și consolată de confortul pe care i-l oferea.

Zilele se scurgeau încet una după alta, în timp ce micul grup traversa întinderi uriașe de câmpii. Nu era ușor, dar încercau cu toții să fie cât se poate de veseli și să viseze la viața mai bună care-i aștepta. Serile treceau cu poveștile din plapumă.

Călătoreau de trei săptămâni când Lucy s-a îmbolnăvit și a făcut febră. Katherine a făcut tot ce i-a stat în putință ca Lucy să se simtă mai bine. Ziua, stătea cu Lucy în căruță. Îi mângâia părul, îi aranja perna și-i cânta. Noaptea îi spunea poveștile din plapumă și o ținea în brațe până adormea în cântecul greierilor. Inima lui Katherine era plină de teamă pentru surioara ei.

Strângea plapuma în jurul lor și lăsa lacrimile să-i curgă în vreme ce căuta alinare în căldura plăpumii.

Într-o după-amiază târzie, când se opriseră să înnopteze, Katherine o lăsă pe Lucy dormind și se duse să aducă apă de la un râu din apropiere. Ridică găleata și o năpădi un sentiment de pace; simți că în curând o să-i fie bine lui Lucy.

Katherine păși încet prin iarba moale până la pârâu. Ajunsă acolo, umplu găleata cu apă și se așeză. Susurul apei peste stânci era liniștitor și înviorător. Katherine se lăsă pe spate, privi cerul albastru și își aminti câteva cuvinte liniștitoare: „Dumnezeu a făcut ziua aceasta. Bucură-te de ea și fii fericită.” *Poate că totul o să fie bine,* se gândi.

Trecu un timp, iar Katherine își spuse că ar fi mai bine să se întoarcă. Se ridică, luă găleata în mână și porni înapoi spre căruță. Urcă mica movilă din calea ei, se uită spre convoi, și încremeni. „Un mormânt! Lucy!” țipă ea. „Lucy! Lucy! Lucy!” Katherine dădu drumul găleții și o rupse la fugă. Lacrimi îi curgeau pe obraji și simți că inima o să-i sară din piept când ajunse la căruță și se urcă.

Începu să tremure fără să vrea. Plapuma era împăturită cu grijă pe locul unde fusese patul lui Lucy. Katherine se dădu în spate, gata să cadă din căruță. Cu ochii încețoșați, se duse până la tatăl ei, care stătea alături de ceilalți bărbați. Ținea în brațe trupul mort. Cu ochii roșii, umflați, o privi pe Katherine și-i spuse, simplu: „Acum și-a găsit liniștea.”

Katherine nu putu decât să dea din cap. Se întoarse, amorțită de durere, iar una dintre femei o luă pe după umeri și o duse înapoi la căruță. „Îmi pare tare rău, Katherine”, îi spuse femeia, „dar avem nevoie de ceva s-o înfășurăm. Nu trebuie să fie prea mare.”

Katherine dădu din cap și se urcă în căruță. Găsi cumva foarfeca. Ridică cu grijă plapuma și, cu inima grea, începu s-o taie în două.

Ann Seely
Trimisă spre publicare de Laura J.Teamer

Elogiu femeilor din viața mea

Femeilor din viața mea
Care mi-au arătat pe ce drum să merg și pe ce drum să nu o iau,
A căror forță și compasiune au fost flacăra vie care m-a îndemnat să merg mai departe,
A căror slăbiciune și ignoranță mi-au întunecat poteca și m-au încurajat s-o iau pe alt drum.
Femeilor din viața mea
Care mi-au arătat cum să trăiesc și cum să nu trăiesc,
A căror delicatețe, succes și recunoștință m-au înălțat la sentimentul plenar al capitulării în fața lui Dumnezeu,
A căror invidie, sarcasm și daruri irosite m-au avertizat împotriva deșertăciunii îndărătniciei.
Femeilor din viața mea
Care mi-au arătat cine sunt și cine nu sunt,
A căror dragoste, încurajare și încredere m-au susținut cu duioșie și m-au îndemnat cu blândețe,
Al căror blam, dezamăgire și neîncredere m-au împins spre hotărâri mai bune.
Femeilor din viața mea care m-au învățat ce e iubirea atât prin lumină cât și prin întuneric,
Acestor femei le spun *fiți binecuvântate* și *vă mulțumesc* din adâncul sufletului meu, căci m-am vindecat și m-am eliberat datorită bucuriei și sacrificiului vostru.

Rev. Melissa M. Bowers